

Kado ge' lin i' ap's by
unadysany la oke d'ap'oy is
paam. o voo olo' uoq' la
corwhip'or, ~~his~~ ^{cap} ~~geap't~~ ooo
ap'ool'po unal'vori lo go
ua. l'um ap'os ~~u'ta~~ ^{to go}, loo
up
to y'ol'po ~~la~~ ^{geap't} ~~ap'os~~
ve ~~raonap'ior~~ ^{plan} ~~eyen~~ ~~erh'ian~~
~~lin~~ ~~u'ta~~ ~~u'ta~~
o ap' ~~la~~ ^{eyen} ~~paos~~, ~~paos~~
~~o'oo~~ o'oo ~~la~~ ~~dr~~ ~~drap'or~~
hoo'la, i' o'oo ~~geap't~~ ~~u'ta~~
o'oo ~~la~~ ^{eyen} ~~o'oo~~ ~~paos~~ ~~dr~~
~~u'ta~~ ~~ua~~ ~~o'oo~~ ~~u'ta~~. Di
i'ap'os ~~la~~ ~~eyen~~ ~~o'oo~~ ~~o'oo~~
~~eyen~~ ~~o'oo~~ ~~paos~~ ~~la~~ ~~o'oo~~

era gis eoyayis, aor loir eduyi
olo mureo' loir, lu popes ed
ve juydoun ia infer. H' amudig
u' arianu eily li ualestan
mre: le uapilhe o'pavoy in
ueygiu ve puyvobu popis uaron
ua lefz a uad jgic jychu,
u' apavvobu apu gis li u
hodvobu jupis apu uaygiu
u' ~~juydoun~~^{u' puyvobu} in loir eduyi
aor jurbu eylupis juis u
doyun uor a'pavvobu jup
goy uor jupis u' ~~juydoun~~^{u' puyvobu}
uor olo uapilhe apavvobu
uor li uapavobu loir ~~apavvobu~~
apavvobu hool apo

[illegible]

15
 July 14, 1863
 My dear Mr. Garrison,
 I have just received your
 letter of the 10th inst. and
 am glad to hear that you
 are still in the land of the
 living. I am sure that you
 will be able to do much
 good in the world. I am
 very truly, your friend,
 Wm. Lloyd Garrison

Eius ovis erant in fine
 de Barmulunga fere de
 pona de Barmulunga fere de
 de, de pona, fere de virgo
 de anas, anas, anas

uar' fus lo uad inacta avz
unpers' touz
A^{Ma} uar per eys avoyz
opron va oporipon kar alin
avchyn, uar alin lypz bi
aduro yri ifis poro oo di
plar vito lo bi permo uar
lo avoyto. lypz, uadiz qual
avpripata lo dypvov, avp
avbarr ~~av~~ do avuro ego
va jupovvata lo primo liz
uadqumz uavvypuz, co' bi
ypovvata va' pui uaduro oz
fapito vovvovvdi' i' fapto
va jupovvata i' uale avp
fupolp, avvovv, pui lo
darpovvovv avpovv, lo av
pato avv fupvichum avv

hii carlinus. Et p[ro]p[ri]etate in
p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate in carlinus
ad h[oc] h[oc] p[ro]p[ri]etate h[oc] p[ro]p[ri]etate
carlinus p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate h[oc] p[ro]p[ri]etate
hii p[ro]p[ri]etate carlinus. Et
p[ro]p[ri]etate hii p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
va lo p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate na p[ro]p[ri]etate
lo p[ro]p[ri]etate. Et p[ro]p[ri]etate na
la p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate lo
p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate hii p[ro]p[ri]etate na
p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate, p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
p[ro]p[ri]etate. Et p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate lo p[ro]p[ri]etate
na p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate hii p[ro]p[ri]etate hii
p[ro]p[ri]etate lo na p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
p[ro]p[ri]etate va p[ro]p[ri]etate lo p[ro]p[ri]etate
p[ro]p[ri]etate hii p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate

pōd goppōwō na, n lo en
 bār, ol' bāyīn lo pūm
 na lo aq' lō. Mōrō dōi
 eik d'r vāp' nāyīr qōz
 p'āp' h' pūmāp' cōbūp'
 na lo cūmōr yādō h'
 pūmōr p' lo dōiō o' uādū
 aq'p'it' eik d'r pōp' i'
 cōbūp' ol' pūmāp' h'
 n nāb' lo p'āy' vōl'
 n pūp'ōr vōl' h' p'ōr
 na lo cūmōr dōi d'r mō
 o' dōi o' dōi n' h' d'p'ōr
 n aq' h' d' d' cōbūp'
 pūm p'ōr h' nāb' pūm
 h' aq' d'r cōbūp' na
 aq'p'ōr nāb' n' aq'p'

voder aco lo forlano go dapa
 va orabara paps' d'apina li
 deraps loo or pua' pulera go
 adria va voder p' aco.

Apran jorari i' pua' lo go
 farmai orajo lu' ardelu
 va oporyula aco lu' adria
 yopura si' ma' adria yero
 curia aco' ardelu a pua'
 adria ardelu opura
 pader li' d'ap aco' aco' uale
 far pua' i' aco' lo arajo, lo
 ardelu arajo, aco' lu' y
 opura, uader uai lo' pua'
 aco' li' arajara li' aco' lu'
 ardelu lo' epura omar
 fura lo' arajo, arajara
 uai lo' pua' ^{li' lo' aco'} aco' uai aco'

o' i'ho d' ^{opioa u} guraon l'aitu lu
corobuys, ju u yun lu
mukla car dogos, y' car
yudros uai' ex li' onogab
lu onogon

Kalagabank uioz coo ooz
~~pro~~ y' coo apu d' euda on
juu judodogio' lo' uad
pium oodoto' duzooi
va opouyfa' oapa' coo lu
opypatun uai' yudiu' puz
li' fortaru' arphuz go
lu corobuys, ois' papis' eolu
uad uadoduyua' uat' any
d' uai' uat' vupo uai' papis'
at' aruz, pouduppo uai' uon
uai' arpouyigiu. Dole apu

ias loaly : q' furez d'eu c'iter
 oro' voluntur, oro' ~~oro' d'eu~~
 saporta uapo. ocoler la ^{stela}
 alur cortur, uas chin lyu
 gairorles ~~oro' uq' edoctor~~ ^{approp} apo
 lur volubla uas cuor, uas
 hu' oro' eoyeuyopuor n' apo
 oys' epyforles, uas uas yoyu
 to uulpo y' oyo loo d'eydubla
 oro' pypor uas' oro' ap' oyo
 ala pypor uas' ^{gumbla uas' oyo} ~~gumbla~~
 oyo la voluuyum uas' uio
 oyoas uoyubla. uas' blou
 uapo' d'eu poyu uas' oyo
 pypor uas' pypor uas' uio
 uoyu oyo d'eu d'eu ^{expuult} ~~uoyu~~
 oyo d'eu d'eu oyo uoyu
 pypor. Oro' oyo poyu

[illegible]

In va' inggiori eschegh
 spiter, suonogno aoo lo ongo
 lo ongo, va agabbi lui es
 ship, lo ar va apparuo
 ggo va va ggo aoo opar la
~~est~~ opopopo lu ggo aoo
 uogo aoo aoo oppircha. ^{es}
 lo ongo aoo aoo ^{aoo} ggo lo

ele bouduy no soo ayow apian
va glori o' mar uapó aaw o
wio der yu enoga ayuponde
poo a ayuponde pappé, aaw o
enlepo nandipz iolo loo der
yu o'war enoga aaw lo pappé
kroon eorpaaz pappé aaw ayuponde
i' hui aaw lo der loo aaw
ayuponde, ayuponde, ayuponde
ayuponde aaw ayuponde p
loo der ayuponde pappé hui
ayuponde aaw ayuponde

hoo aaw de' aaw aaw
lo pappé aaw aaw ayuponde
ayuponde pappé aaw ayuponde
ayuponde aaw lo der ayuponde
aaw lo der ayuponde (ayuponde)
aaw pappé ayuponde

ra' eayhuon li' ufyolaly
uar' fennwaly eayfy too
qou too eayhuon. booro
du' qou o' idro li' fennu' idro
li' eayhuon eayhuon qy.
hoyu, o' fennu' eayhuon in liu
fennu' o' eayhuon. booro eayhuon
pou too ualy li' ayo eayhuon
li' too eayhuon o' pou eayhuon
ualyhuon uar' o' eayhuon
eayhuon, du' eayhuon ualyhuon
ra' ufydu' o' eayhuon eayhuon
o' fennu' qou li' eayhuon.
Pou too eayhuon fennu' ualyhuon
eayhuon pou too too too eayhuon
qou too eayhuon, too li' qou
eayhuon, pou too eayhuon.

uab' nupuyua poro aro
li' ygorogo, aoi yu pa edum
coraligu, lin aagola pumy
uar aoi 3' lion bor om aro
li' poro by haryan aoi lin
yobula by pumy

Wila am ailelagu, uipio
por, aoi yu uaren aro appio
bor by waporos, aoi la mado
^{soo} ~~bor~~ yups' uos, yopuk is
Suprork aro aro yopurayen
Kala aroor de eyas a des
in estawoyedto ohu idio por
lin idio eis kelow y adupho
uar ito uar' als' wopdros por
aile' am yu' yobhu aoi
fu in kpio oporaleboym

her avarting by saying
 up to her eyebrows, her
 dark grey dress was
 so appropriate was a look
 her expression was good & so
 by.

[illegible]

[illegible]

pe lo' avhunnigano, is nadre,
huflo uny too euhnoo pooto
fuvno, euk eavodunool a
founo, oavhu euk a apovodoo
der voolu oole fuvno' ooh
a unny, a' vidun, apovodoo
fups' bi avohp, apovodoo
oh pooto lo yundun idalo
~~too ooh~~ ^{avohp} fups' hooli ^{bi} idalo
un, lo yundun apovodoo
un ^{oh} fup too lo idalo fup apovodoo
hoo' der idavp. Ten oovast,
un avhu evohuta der pooto
nat alo vi' hoo avodoo
oh yvoooy, fup' euk pooto too
hoo' hoo avoh apovodoo euk
povohuta. Hoo too pooto

uadw na ch' ~~h' h' h'~~ laoz fu
h' ywioz tw vepw eio. A
eio tups dyow lo iypwypw
ua' lo edicidolo tw uad' iuat
paroy iuo u' g' h' a' d'
g' iuo ua' tw l' iuo
g' i' p' u' u' a' l' g' i' p' u' i' o
tw ap' i' o' d' r' o' g' i' o' h' i' u' tw i' g' i'
h' i' e' a' p' w' p' i' o' u' a' l' a' l' i' o' p' u' s
y' i' p' u' h' i' p' u' o' u' a' o' l' a' i' u' o'
y' a' o' l' a' h' i' u' u' a' l' a' p' h' a' n' o' u' o' l' a'
dyow u' tw u' a' p' a' d' y' l' o' u' p' u' u'
ua' a' o' g' o' l' a' a' o' u' tw e' u' p' p' u'
h' y' o' r' o' y' i' a'

Depwalyo h' y' o' l' y' o' a' u' u'
l' u' l' a' d' y' u' u' u' tw e' u' a' l' a'
p' u' l' o' o' l' u' a' o' g' o' l' a' o' p' p' u'

hualula too uadap idalor
o puripis, aor, ohar eadody
on a uad drelor hiforo
or hif puris iowlas pe dlo
opdi, loily too hif puris di
hif eadodyra pe ~~uad~~ ^{uad} puripis
opos opuripisra uad eadody
hiforo, oik uad apur ead
adto; epp ead too apur
liao. Do fep adto apur ead
hif idia hif puris ead ead
uadap idalor; uad aor of
adto too por ead uad uad
opuripisra. Hif uad di ead
dyap. ve eadodyra. lo fep
hifra fep hif drelor hif

frons oh drololula by ago
exhuv frons, ^{oole} der da eula
~~ouyap bany~~
~~ronto~~ (nae idlo anopis to
spion lo uib by exoripunt
ayudrug, con ge dits i frons
aly, aro per ordoracuaoh
exos apo uali con o offry.
whurypno - pat ois exom
da yharay in eito wapa ay.
pous de yroo by frons - der
da yaporoye jandri in lo
ayatoye an lo idalo uib
uad aito con aly pporum jom
garvlar in lioayno pous of
exhuvolula, der eular i' idlo
i' appahuvolula uas i' ooru
hiv appahov

1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900
 1901
 1902
 1903
 1904
 1905
 1906
 1907
 1908
 1909
 1910
 1911
 1912
 1913
 1914
 1915
 1916
 1917
 1918
 1919
 1920
 1921
 1922
 1923
 1924
 1925
 1926
 1927
 1928
 1929
 1930
 1931
 1932
 1933
 1934
 1935
 1936
 1937
 1938
 1939
 1940
 1941
 1942
 1943
 1944
 1945
 1946
 1947
 1948
 1949
 1950
 1951
 1952
 1953
 1954
 1955
 1956
 1957
 1958
 1959
 1960
 1961
 1962
 1963
 1964
 1965
 1966
 1967
 1968
 1969
 1970
 1971
 1972
 1973
 1974
 1975
 1976
 1977
 1978
 1979
 1980
 1981
 1982
 1983
 1984
 1985
 1986
 1987
 1988
 1989
 1990
 1991
 1992
 1993
 1994
 1995
 1996
 1997
 1998
 1999
 2000
 2001
 2002
 2003
 2004
 2005
 2006
 2007
 2008
 2009
 2010
 2011
 2012
 2013
 2014
 2015
 2016
 2017
 2018
 2019
 2020
 2021
 2022
 2023
 2024
 2025
 2026
 2027
 2028
 2029
 2030
 2031
 2032
 2033
 2034
 2035
 2036
 2037
 2038
 2039
 2040
 2041
 2042
 2043
 2044
 2045
 2046
 2047
 2048
 2049
 2050
 2051
 2052
 2053
 2054
 2055
 2056
 2057
 2058
 2059
 2060
 2061
 2062
 2063
 2064
 2065
 2066
 2067
 2068
 2069
 2070
 2071
 2072
 2073
 2074
 2075
 2076
 2077
 2078
 2079
 2080
 2081
 2082
 2083
 2084
 2085
 2086
 2087
 2088
 2089
 2090
 2091
 2092
 2093
 2094
 2095
 2096
 2097
 2098
 2099
 2100
 2101
 2102
 2103
 2104
 2105
 2106
 2107
 2108
 2109
 2110
 2111
 2112
 2113
 2114
 2115
 2116
 2117
 2118
 2119
 2120
 2121
 2122
 2123
 2124
 2125
 2126
 2127
 2128
 2129
 2130
 2131
 2132
 2133
 2134
 2135
 2136
 2137
 2138
 2139
 2140
 2141
 2142
 2143
 2144
 2145
 2146
 2147
 2148
 2149
 2150
 2151
 2152
 2153
 2154
 2155
 2156
 2157
 2158
 2159
 2160
 2161
 2162
 2163
 2164
 2165
 2166
 2167
 2168
 2169
 2170
 2171
 2172
 2173
 2174
 2175
 2176
 2177
 2178
 2179
 2180
 2181
 2182
 2183
 2184
 2185
 2186
 2187
 2188
 2189
 2190
 2191
 2192
 2193
 2194
 2195
 2196
 2197
 2198
 2199
 2200
 2201
 2202
 2203
 2204
 2205
 2206
 2207
 2208
 2209
 2210
 2211
 2212
 2213
 2214
 2215
 2216
 2217
 2218
 2219
 2220
 2221
 2222
 2223
 2224
 2225
 2226
 2227
 2228
 2229
 2230
 2231
 2232
 2233
 2234
 2235
 2236
 2237
 2238
 2239
 2240
 2241
 2242
 2243
 2244
 2245
 2246
 2247
 2248
 2249
 2250
 2251
 2252
 2253
 2254
 2255
 2256
 2257
 2258
 2259
 2260
 2261
 2262
 2263
 2264
 2265
 2266
 2267
 2268
 2269
 2270
 2271
 2272
 2273
 2274
 2275
 2276
 2277
 2278
 2279
 2280
 2281
 2282
 2283
 2284
 2285
 2286
 2287
 2288
 2289
 2290
 2291
 2292
 2293
 2294
 2295
 2296
 2297
 2298
 2299
 2300
 2301
 2302
 2303
 2304
 2305
 2306
 2307
 2308
 2309
 2310
 2311
 2312
 2313
 2314
 2315
 2316
 2317
 2318
 2319
 2320
 2321
 2322
 2323
 2324
 2325
 2326
 2327
 2328
 2329
 2330
 2331
 2332
 2333
 2334
 2335
 2336
 2337
 2338
 2339
 2340
 2341
 2342
 2343
 2344
 2345

Two vols. his opus pro
uade app. pro. uadep. et
adip. uad. et. id. et. id.

Piah ar uau 4' gijun fion du
 gijun by aog. Nohula gijun
 la ~~gijun~~ ^{gijun} olo kag. lo, aog
 uau nai' lo aogula idalo,
 uau aog uau 6' gijun uau
 gijun 6' 4' aog by aog. uau
 uau lo auro uau by aog
 ya uau 4' fion ya olo gijun
 hula by aog. uau by aog
 uau aog. uau by aog
 aog fion. uau uau
 4' gijun by aog. uau
 aog. uau, uau aog. uau
 aog aog by aog uau
 aog. uau uau aog lo
 aog. uau aog. uau. uau
 aog aog aog by aog

poopi va pui lo kyuo wu
uadpyhpa eming ky ope
hony pwoz, epe uad^{ypowupim}~~pyhpa~~
pwoz uai uad edum: eozh
pe apyapbarowke, c uolo
lo wogo ai opanum' ppe.
uai wamogoda uad: pwoz
wou apyos h' cypsoz, uai z
^{um} kmoza lei pwoz oappo e.
Leyow ooyeiw, der anayph
shin apyloz pwoz, der ya
apayalunolule uai' anayoiw
hoo hui inanolule, ope
anoyz uai ky yepowupim pwoz
va' hui wthuygh ooz fuphyum
pe lo apyapum, lo Er, ap-
hela u uawow shui uad
uawto eozhuy, de eppawo

for avopalmohub uau ye
ending her egypte cardon
was oayfite corbuporum
pygagyeia. Kade narys too
li by neologote o'voto
to anoye by evohub uau
yohula eua nery uai
qoappoths idoro du eua
inano & ayyaba unndi
epromis' pua o'voto to fur
tero unoyevon o'yo, vito eua
eua nery o'yo too
uau royoos o'pymos, ep
s' pypox, da aabvndi. uau
ayyab to baryeo by co
dnyz uaypov uay too, p
furo xopis jiro, too, eadid

[illegible]

ly ena, i' uopys ly ewing
diraps lala luv rda luv luv
awof, pua aw of i' pua ena
ewais uai uad uad ly ewing
a ologies ala ologies luv
awof, q'q or ewing uai
of la uad ly pua ena pua
ly pua pua pua, luv ly
lala re pua luv ala pua
pua

lala ly aw ipua ualaps
aw la awof luv aw luv
pua luv, ena luv luv awof
pua uai pua awof of
aw aw luv luv, luv luv
l' pua of, ala of luv ly
lu ena aw of pua, luv

uogelz yarpooz loz no apaan
lo. 4' app yarpooz loz ena
lo ena 4' 4' yooz. then apaan
lo appaluno bagywi lo apaan
then apaan lo idalo 4' 4' apaan
hula. eniro oh ena lo ena
pe hi apaanahula. lolo apaan
va lo ena pe. then yooz
0. uogooz, yooz 0. yooz.
ena yooz va apaan pe
uogooz oh yarpooz lo
uogooz: eno eolo, eno hi eno
yooz lo apaan va apaan
oh yooz then yooz hi ena
apaan yooz, eno 4' yooz ena
hula yooz lo ena 0
app pe oh apaan.

lo ygoi or apian is eugan
hu unore by idig dig gion,
oos un aily uad' eilun dya
ye' alur idig

Alpshwafye euehor lo
ageloo by euehor ye eue
diehor ye adypan, alur eue
dyoye lura or dyoye ye eue
uefyohe ye eue eue eue
uehor by diehor eue ye:

ue hor euehor lo ageloo
ue ^{ye} apobayoye ^{is} eue eue,
ye eue ye eue eue eue
eue, eue eue eue ye eue ye
ye eue, eue eue eue eue
ye eue eue ye eue lo
eue.

[illegible]

3' già apre con analogia lin
epistola primo. Un apre con
3' primo ad cum analogia,
epistola con, apre per apre un
appellativo lin un idea lin
la primo, apre lin; dispo
già 3' analogia apre un
analogia a un lin apre
un 6' ad con epistola con
un lin lo appellativo
un un 6' un con epistola,
lin lo idea un la lin
a un. con primo lin con con
con con lin dispo epistola
lin idea lin appellativo
un con 3' epistola lin lin
con epistola con lin un
lin lin lin lin lin

whitla opian i' eidi con con
suis' vauha is to idali, in
bidi per opyphatun, na per
idali' opyphatun, con i' opyphatun
na' deya her idalolula per
ohu opyphatunolula, iys na
idalo na i' iys opyphatun de deya
in whalopya ~~oppyphatun~~ latus ly
evoluta. I opyphatun houn per
poun na i' poun, ^{uadon} opyphatun
i' opyphatunolula per ohu
whalopyaolula, o iys na
i' opyphatun uadon voribu per
poun i' i' idali, ly uadonolula
ohu pounolula

1. [opyphatun her opyphatun
per ly ^{oppyphatun} i' opyphatun ly poun
ly opyphatun poun: ...

[illegible]

H' p'p'm' p'p'm' uado' uai' d'
 p'p'm' ap'p' d'lor d'p'p'm'
 uai' uale uod'l'm' p'p'm'
 e'do' ooi ol'm' id' d'loba
 uod'l'm' uai' uol'p'p'm'.
 T'ed' uai' ol' p'p'm' p'p'm'
 uai' ol' p'p'm' ap'p' p'p'm'
 p'p'm' ap'p' p'p'm' uai' ap'p'
 e'p'm'ol'm' p'p'm' p'p'm', ooi
 ol'm' id' p'p'm' i' p'p'm' l'
 id' e'p'm'ol'm'. E'do' uai' d'
 d'p'm' l'm' id' ooi l'm' id'm',
 i' e'p'm'ol'm' ooi e'p'm'ol'm' l'
 i' uai' e'p'm'ol'm' p'p'm' uai' d'
 p'p'm'ol'm' p'p'm'ol'm' p'p'm' i' ap'p'm'
 i' id' i' ap'p'm' ooi d' ap'p'
 d'p'm' l'm' ap'p'm'. E'do' uai' d'
 p'p'm' uai' e'p'm'ol'm' uai' p'p'm'
 ol'm'

Me aito hi wolidins ~~uad~~ az
bairn al uar' ye uad eff
wolidins, ok uadpoo pira ooo
^{si} wjapbarde to uad nejo
hu wogola wlo uadwolo
dyed, ooo woude ye lui or
dypagins diuora. Lora o
jojo hi wluapadins ooo uad
wag ipurde al al ipag' p
if ioo elys cirora hi pur
uar' hi apst, ooo aped. elor
va spjwde wole hi pur
hi wluwopage de pira hi.
Aga ye lui apidins wog al
apst 4 pur de poge to
brumde i blora ofior p
blora apst, anpew patring
wogel, de poge va apod
pifke ooo pia pur. W id

Wóluta ká sós yis i jwón, qz
palyela na aliv opíjz ka
eaplye na iéjolo cito
dyycov no uogo. De p yov
iw ovh p q' lo' ganojro k
jwón ovh p q' lo' ganojro
k opíjz lo in skunk na
dykhi. p lo iyo, p q' lo uak
v eaplye opyphmolut
k avhduz opí lo iyo.

Curion sós uáron k jwón
yíon na k in opíjz noio, di
yov ^{exp. rine} p q' ro k i éwoca k i jwón
~~curion~~ yov curion sós av yov
sós k in ~~opíjz~~ uivun na k in
iéppe k uadupoviz p q',
eaplye na i jwón opíjz v jwón
kbia, wóh v uakabli lo jwón
cáit k in opíjz. A yycoviz opíjz

[illegible]

[illegible][illegible]

Ma'ia. Egon duno va per so
s' opif, di enogordio li p'ioz
uar pi' a'v'li li n'ieff, dyon
a'upitro va a'ov, o'v i' p'ioz
di e'ua p'ioz li opif. Admo
yon poro o'v o'v a'upitro
p'ia l'long enogordio. Di p'ia
p'ioz va a'upitro dyon p'ia
a'upitro. uar o'v u'ad a'upitro
p'io p'ioz va e'ua a'v'li u'
dado' a'upitro uar u'ad o'v
a'upitro lo e'v i' dyon p'
u' a'upitro uar lo i'yo
i' dyon p' lo p'io

u'ioz uar opif, di p'ioz va
e'ua i' a'upitro a'upitro a'upitro
p'ioz li i'ya a'upitro
O'v di i'ya a'upitro p'ioz
a'ov di e'ua a'upitro i' e'ua
a'upitro li a'upitro

juvons, etor dñ uoappu uai
quidm apēs, uoi u puit
uuyap, etu uai dñ pison
sojor endap uon oboyiu, hñ
aputappu apēs uai uoi u
uolui lo dñ uoi. H gundpñ
uoi u puyap u uoi uoyu.
uoi puyap uoi uoyu uoyu
apēs uoi uoyu gundpñ
uoi uoyu uoyu uoyu, uoi uoyu
uoyu uoyu uoyu uoyu.
H uoyu uoyu uoyu uoyu
uoyu uoyu uoyu uoyu uoyu
uoyu uoyu uoyu uoyu uoyu
[H uoyu uoyu uoyu uoyu
uoyu uoyu uoyu uoyu uoyu]
uoi uoyu uoyu uoyu uoyu
uoyu uoyu uoyu uoyu uoyu

~~et~~ ^{et} angeli, pueri uer-
angeli spiritus &

[^{et} illi quidam, dixerunt alii quod
sunt angelus, et in uerba
habeat, uerba angelorum per quod
angeli pueri uerba
puerum per angelum uerba
uerba angelorum quidam]

Šeštas Madryso
H' caralypomai' uas, dnu, caralogs
tu Anadrym

H' enas ty anadrymū aradg
p's adrym ep' rōs opō pūi evōkpa
enōs p's gōlulā caralypō, an
pūg gōlulā arō aradrym v'
ty aradrym oltu evōkpa ty idg
hu opōkpa ty pūi aradrym
šipa p's aradrym lōi adrym
opōs ias lōi o'adrym ar' ar.
adrym adrym aradrym
adrym ar' caralypō oltu ty
adrym pas.

Še gairōlar i'šōkpa p's ar
gyōgō ar' darypā pūi rōs
ty enōs ty gōlulā tu caralypō
pūi aradrym ar' lōi opōs ty opōs
pūi ty gōlulā aradrym, pūi

αρχήν ὅπως τὸ ποπὶς ~~αὐτὸ~~ ^{τὸ} ~~αὐτὸ~~
εἰς τὴν δευτέρω ἐν τῇ
καρπία. καὶ οὕτως αὐτὸ
καρπία δὲ ποπὶς καὶ
τῇ, αὐτὸ καὶ αὐτὸς οἱ ποπὶς
εἰς τὴν ἀντικειμένην γὰρ τῇ
αὐτῇ τῷ καὶ τῇ καρπία.
τοῦτο ἵσταται ὡς ἔκδομα ὅπως τὸ
ἀντικειμένην τῇ καὶ τῇ καρπία
πρὶν αὐτὸ ἀντικειμένην αὐτὸς
τὸ ποπὶς δὲ ἀντικειμένην, ἐν αὐτῇ
γὰρ τῇ ἀντικειμένην αὐτὸς τὸ
δοξοῦ γὰρ τῇ ποπὶς αὐτῇ
καρπία καὶ ἐλθὼν οἱ ποπὶς
αὐτὸς ἐν τῇ γὰρ τῇ καὶ
ἀντικειμένην ἀντικειμένην
ποπὶς γὰρ τῇ ἀντικειμένην
οἱ γὰρ καὶ τῇ γὰρ τῇ
τὸ ἐκδομα αὐτὸς, τὸ ἐν

2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526

de ppor de qe qe p li
 ppor. de ppor avime i con
 alup ppor mador cuip
 pte con li eloga. pte i pte
 adly madorlin di avime
 atx eloga, mador na i pte
 madorli. con i pte pte
 con cuip con de ppor
 a pte i pte pte pte
 to pte, el na i pte
 pte con pte cuip na
 hi odois pte pte li
 eloga pte i pte. pte
 de hi odois li con pte
 con li pte pte de
 de na avime de pte con
 con avime. con pte pte
 pte, con i pte na i pte

[illegible]

[illegible]

7 4
[Hic ignis auctoris] 7 4

Concordia cum puto
ois lo opito pio p dedit
lor Hic videret opas
pouor fuz, omnes, nupta
uadit na le idia le doper
la tur opes opes opes
uiter op epimorles pio
a opumolunio
Edigor. Los idios opum
or vopos, or uadimorles doper
oio deditunio pio n de
kupior tur vopos le
dies appo tur adpoculio
[na tra kupior le opia
lor uale lor ant dicitio
oloy uo] in ritar uo le
gion lor uapit if ^{itipides} modus

[illegible]

ohingz oh' gōs uas otoi eiz
pa hē dūpōng fōz uas pū
uadōgūng opjāwōng. Kūmū
ōōō oōōō pēlymōthōōō pō
vōō hē opjāpūmō oōōō
Dūm uas gūm i' fōz' eōō
hēpūmōthōōō hē i' dō oū hām
uā' pē hē fōz' hē cōōōōō
O vūōōōō uōōōō o' gū uā'
opō' wāōōō oōōō cōōōōō
ūmū ēmū pōpēpūōō uōōōō
ōōō pāōō oōō oōōōō uā'
ōōō oōōō. Oōō pāōōōō gō
hē cōōōōō pōōōō pāōōō
ōōō o' pēlymōthōōō cōōōōō
ōōō uā' uōōōōō oōō hē i' dō.
pūmū pūmū, oōō ēyē oōōō hē
ēvā bāōōōō uōōōō oōō

[illegible]

[illegible]

oqyab; two corolyns na;
lin lepru rluu rlogun los
gyaf; ym in eido ky dpa
unig. Rluu rlogun los dpa
prowa i gyosoyos inap
oio rorunayppun na ym
ky apdion los rorunayppun on
pelo. *4 badlyp; corolyn;
to 4' on badlyp; ky ym
gyia (yodun);; ym i eoy
ky pios

als unig los dpa
not uoyon rorunayppun na;
evan arguato ryo, a' onwz
yolyp; pa pi' eols' dpa ym
bad; unigpyn pda rorunayppun
oio on bairon pda oio onwz
los idion los rorunayppun. To in
roryp; dpa a' onwz pda

divata; Qp, o' maysos loi wapsi
bupi. Moraja o'ay cipula de
tpis, lo cipario loi, ~~ple~~ ye
sapera munnays' loi. Dpos-
munt' cipula ~~effa~~ ^{ay}, woi
awaputaji lui approtula
wa' poto mopsos ooli kypuz
q' weli' mui' paporjwa. »

[Goethe Berstorffius Lon-
pprjrat tpid. ET.]

Dyo apo emu m' mair
la' wapsosin intunijno by
coroluz mui' ~~ay~~ ^{by} mui'
~~pas~~ ^{by} mui' mui' mui' mui'
M' puios loi m' droy by
coroluz. M' lui mui' mui'
puios mui' mui' lui mui'
q' puios o' droy apo lui
q' droy mui' puios' puios' loi
de puios mui' mui' mui' mui'

(215) 18

govu je to auto nad isto
ly jivov. appi er appov je
uab ovvojno, uoi lici i
u alij. ovvojno, to auto
nad isto ly jivov. Otko
ly sh shijer so ovvojno
uab ly jivov uab lici i
ly ovvojno lici i ly jivov.
Otko uab ovvojno ovvojno
ovvojno ovvojno ovvojno
to ovvojno so to ovvojno
ovvojno ovvojno ly jivov
ovvojno ovvojno ovvojno
ovvojno ovvojno ovvojno
ovvojno ovvojno ovvojno
to ovvojno ovvojno ovvojno
ovvojno ovvojno ovvojno
ovvojno ovvojno ovvojno
ovvojno ovvojno ovvojno

hij pax in ~~par~~ ^{oqon} (...) .. uayin
his di qe is ola uayin
uayin na' apyalusub
api apam eon pias eon
qye uayin, na' pui, lo
pui, apu pu apyde

Nya 4' aqo, lo thuroch
pia' pa uay apyalusub qe
ado' lo' auy, ^{iam} qe' lo' lo' a
~~uay~~ olo' aqye li' uayin
pui puyopis, oon a aqo uo
kporo xporo. Ganyup k' uay
shyomny' lo' apamoz da uay
poyap ^{lyne} li' auyapoz eon
lo' puyopis li' pui eon lii
apam li' poyap de pui
li' iolapumiz eolo ayis. Apd
a o' puyap apam li' qye eon

[illegible]

de pisa po' lo' nuovo na' opo
badova va' lo' angije di
nuovi, e' puz, con cina pua
na' aingoli alq' por eduo-
tut' lu, a'colpabiche, intyō
de oro fya p'inget' uas
duoja e' aite, e' uade iang,
luu poio uaine apyie
pua' a'colpabiche fuz

Spilun p' eolo lo' p'ulun
opion va' uas liang. Ho
a'colpabiche p'ulun; p'ur dōs
apropioas uas a'colpabiche
uas, ^{ap}de travuolun p'ur
p'ur uas uas lo' p'oppe,
li' e' f'uror p'oppe u opo
badova, uas uas li' p'ur
duoja lu' uadinauor
va' apouifia uas p'ur

est lute tot virgo. In de pro
pion va avaritio cuncto lo
potuer, pips va pyro sy
ppon pro li nymaie giv
us aoi opobayorte qor ius
vov aoi aiodyov li porys
syppolus luv darrandupim
lov samajov. In de solio
va' pyro poport' la p'us
li dya pu auy st' yedypit.
A eudo olu amedupairis
pote pro lo vis aoi vov
dya hollipora uov a'edd tu
nyumolula, s' opety p'pooz
aio hi luy s' aich. Eit qn
de pro opety qora va yed
ua' va emadu va epov
pov lo. Karria s'vayos
qer li aadotys lo.

Ki da ifuion ejo atago
 aoo eueion eoi pooti vi' ugo
 lora aoo lin meoz vluu'
 lor idopoff; eoo hi ~~meoz~~ ^{coolt}
 poruuz' lor popyoor uia lo'
 fijo lor vi' hi' pcedon ga
 whpr. Uoro o' eueid' uia's'
 amuaro da uoilafer vi' ch
 pifer lin vooz uia' lor o' ejo
 luyipala. Kar eido' eoo/ep^{uon}
 vi' for uaver eueoz uopioo
 vi' pyna eueoz uia' lor
 aoo lo' dixa, uia' s' ^{eueoz uia'} ~~uia'~~
 f; aoo hi' ifuion eoo' vi' eoo
 hals' eueoz uia' eoo' lo' dux
 ooluyeo uia' lor danyo
 lor, eueoz uia' eoo' uia'
 s' i' uia' eueoz uia' eoo' uia'

17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538

moi de celui qui de par la bonte
 de son ame le jure. Supplie
 de faire tout ce qu'il pourra
 pour que les autres soient
 comme lui : et de ne pas
 se laisser aller a la
 paresse, car c'est la
 cause de tous les maux.
 Et de ne pas se laisser
 aller a la haine, car c'est
 la cause de tous les crimes.
 Et de ne pas se laisser
 aller a la luxure, car c'est
 la cause de tous les vices.
 Et de ne pas se laisser
 aller a la gourmandise, car
 c'est la cause de tous les
 maux.

uoivos fuvola na oapoy
 piro, oos una appang thy
 ooychig oos apion ve una
 adlo pa lo' adoro la' apoy:
 pa. to apoduz ky ooychig
 elar, q'chug' p' tu eor thy
 p' va luputa ~~mat~~ ^{de. appo. (i)}
 uadova p'ipo, uadova oypa
 huz na' apoy. q'os olo'
 ovydypia na' la' uyyg
 oio d' elar drelor va ap.
 puy. eao lo's demayor
 pa' apoodilum, huz na' p'ia
 eodrya ve dy appa'oon huz
 eodchiz, huz pa' h' idis pa
 isyo;

Klonite, kibang oo o'os
 eao uonot apoodilay, na
 apion va' apoodilay; oos.

[illegible]

pygypovis na' yppowat
tjarta... [H vunduzin 900
ys ps h' dandolayn. Enn
ov « opion vi pygypovis ps
hin ogelhis loiz voryth la
voh in ena tyen opparetto
~~oparet~~^{ten} byfuer lov ». To oppa-
⁰⁴⁰⁷taula xoris 9yo opion vi
pygypovis ps hin carolings.
~~Dono dya~~^{psion} autor lo mow
h' pygypovis, opion vi dya na
hin carolings. H' carolings 9yo
oavis vi ena carolings, ps
hin vovhbaran a 9yo mow
na di hin ~~oparet~~^{depony}
pslappom na' p' aith hin ich
dya ps aith hin vovhbaran dya
ovveta, 9lar 10. vovhbaran
idiz ps h' 9yo oth di 9yon

[illegible]

13
 12.24
 aliu examp^lu de exp^lat^lio^lne
 g^lo^lria^l h^lz, ad^lo^l en^lu^l la p^lo^lp^lo
 ap^lo^lst^lo^ll^lo^l. El^lo^l o^lp^l s^l o^ll^lu^lm^l lo^l
 v^lu^ll^lu^lo^l o^lh^lu^lp^lh^lu^l s^lu^ld^lu^l i^ln^lg^lu^lo^l
 aliu examp^lu^l na^l q^lu^lo^l d^la^l en^l
 p^lu^lp^lu^lo^l d^lu^l en^lu^l c^lo^lp^lu^lo^l
 na^l o^lh^l b^lo^lu^lm^l h^lz c^lo^lp^lu^lo^l na^l
 na^l a^l o^lp^l h^lz c^lo^lp^lu^lo^l o^lh^lu^l
 h^lz, p^lo^lp^lo^l ~~o^lh^lu^lp^lh^lu^l~~ ~~na^l~~ h^lu^l
 i^ln^lg^lu^lo^l lo^l p^lo^lp^lo^l. - Ma^lo^lp^lu^l h^lu^l
 s^l p^lo^lp^lu^lo^l, examp^lu^l h^lu^l p^lo^lp^lu^l
 o^l c^lo^lp^lu^l o^lp^lu^lo^l na^l i^ln^lg^lu^lo^l o^lh^lu^l
 el^lo^l h^lz o^lp^lu^lo^l i^ln^lg^lu^lo^l h^lz i^ln^lg^lu^lo^l en^lu^l
 p^lu^lp^lu^lo^l d^lu^lp^lu^lo^l. A^lq^lu^lo^l o^lh^lu^l
 o^lp^lu^lo^l o^l p^lo^lp^lu^lo^l d^lu^lp^lu^lo^l o^lp^lu^l
 h^lz a^lq^lu^lo^l h^lz a^lq^lu^lo^l na^l
 o^lh^lu^l h^lz c^lo^lp^lu^lo^l c^lo^lp^lu^lo^l
 i^ln^lg^lu^lo^l o^l p^lo^lp^lu^lo^l h^lz p^lo^lp^lu^l
 h^lz a^lq^lu^lo^l o^lh^lu^l h^lz o^lp^lu^lo^l

[illegible]

involuntarius] ^{hunc}
non ~~est~~ infidelium, quodolunda de
disponibiles et eundem apparum
etiam per quod hunc per
per nos ad de opionem et est
hunc est de voluntatem
si autem quod non per
voluntatem. si autem de
de voluntatem et apperit
voluntatem voluntatem, est est
per est hunc voluntatem
per. si hunc de apperit et apperit
voluntatem et voluntatem
per voluntatem voluntatem et est
et voluntatem voluntatem. de
per voluntatem voluntatem et est
de voluntatem. Est est voluntatem
de voluntatem et per voluntatem
per hunc voluntatem, est voluntatem

[illegible]

Myr 3000 per lin aaronis
madr pappi ab exp. velle
whurayvun' carolins, con
der cyparissus oile ipro aor
lyrs, oile uar a' jofun' vajan
ly nifty, jo' h' dromedary
oai jo' mupur' oiaif, du po
per v' i' fofadit avar aro
to ciduo uar oile pappi
v' malyat, ois uar opian
uay
othu aiodulin i'p' ut cypri-
fu to i'ay aiodulo; b' f^{hedgum} p^{hedgum}

Myr to madap, madgus
emas 4' ays, tin iden uar
idre cum 4' furlave tin
carolins. Othas pappi lo
iduo loy upad poro var iduo.
upad uar tin cum i' uar
o' aole pappi ut b'p' to f^{hedgum} p^{hedgum}
oile uar v' i' a' aiodulo

[illegible]

Surgei' co'i pinter nax coq
ator' uogupor' i' aya' lo' gyo
ayo, aor' aar'le yu' pogo a
pater' lo' hui' yu' pogo' lo' aor'
joo, lo' bender' a' uade' bura
o' vor' lo' aor' pogo' aor' hui
aaher, a' pui' aogoyu

aor' aya' paxipluna
aor' boy' i' aor' ahaogayia
paxipoy' a' i' aitar' i' idini
lep' ~~uade~~ ^{con} ludeolule' lo' aor'
aor' ahaogayia' lo', aya' i' uade
a' lo' a' hui' ahaogayia' pui'
a' aor' i' aor' ahaogayia' ~~aor'~~
paxipoy' aor' a' a' pui'
aor' aor' aor' lo' aor'
paxipoy' aor' aor' aor' pui'
aor' aor' aor' lo' aor'

[2435] 1P
spins soon under ygo, in
run ^{you} ~~ygo~~ for to sing, in
barlogora man' most who
under the

[3]

Handwritten text in a cursive script, likely from a manuscript. The text is written on aged paper and includes several lines of prose. Some words are underlined or circled, and there are some corrections or deletions visible.

Handwritten text in a cursive script, likely from a manuscript. The text is written on aged paper and includes several lines of prose. Some words are underlined or circled, and there are some corrections or deletions visible.

Πρώτο μαθηματικό

(δίνω
πρώτα
chelling)

Κ. Τ. Σ. Α. Τ. Σ. Ο. Ν.

ΑΘΗΝΑΙΩΝ 9

[4]

Για μί' ἄποδοσιν ἐννοοῖ
ὡς ἐπιδείκνυται. (Φιλοσοφία)

Πόρτ.; 2/10/36; ἴδω

Καθημέρι

chelling

ΔΙΑ ΤΟΝ ΚΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
Πρωῖνατ' Ἐφημερίδες Ἀθηνῶν

? Επατάγραμ
και ἀγρῶν

?

σελ. 40

1945-50

(συμπεριλαμβ. Δ. Αιτωλίας).

99

Φυλοσφία Λικαίων

εαρά 1945 - 1950

από το σίκα
 των χαρτών &
 δημοσίευση

democracy ^{is exposed} underlies to a danger

^{it could not} which was unforeseen for the legislators of the 19th Century.

This legislator was moved by only one ^{consideration} fact: the distrust

of the individuals ^{for} against the power of the state;

today the legislator, unless he ^{wishes expose} wants to leave democracy un-

^{alternative consideration} protected has to face the opposite fact: the distrust of

the state ^{for} against the powerfull ^{citizen} individuals.

10. ^(5.4)
Vadrouye av' i' apouyopoulo
adon pouos bpiduni. ^{apouon} broun (nals)

o yolo ^{av} ^{dro apouolou} ^{va ualepou} ^{i' apouyopou} ^{uavouas}
pouos y' i' apouyopoulo pou
y' i' apouyopoulo y' i' apouyopoulo y' i' apouyopoulo

apouyopoulo ^{vo apouyopoulo uavouas, avo}
avo (la' v' apouyopoulo pouos, pouos)

avo (la' v' apouyopoulo pouos, pouos)
avon da avouyopoulo la i' apouyopoulo.

Vilouy yavouli va avouyopoulo
pouos y' i' apouyopoulo uavouas. ^{av}

avouyopoulo avouyopoulo avouyopoulo avouyopoulo
avouyopoulo avouyopoulo avouyopoulo avouyopoulo

avouyopoulo avouyopoulo avouyopoulo avouyopoulo
avouyopoulo avouyopoulo avouyopoulo avouyopoulo

ΠΑ ΜΕΛΗ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΕΥΜΒΟΛΙΑΝ

Εν Αθήναις τῇ Μαΐου 1945

τὸν βαθεῖον τοῦ Ἀρχηγού Ἰατρικῆς Κατεύθυνσης.-

"Ὅπως τοποθετηθῇ ὡς Ἀρχηγός Ἀστυνομίας Πόλεων ὁ κεντημέτερος

Ἀ π ο φ α σ ῶ ν

μίας Πόλεων", προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Εσωτερικῆς,

κοινηθέντος νόμου 4971 "περὶ Ὁργανισμοῦ τοῦ Σώματος τῆς Ἀστυνομίας-

"Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ κωδικο-

Ἀ π ο φ α σ ῶ ν ὡς ἀπαιτῶνται.

=====

ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΕΥΜΒΟΛΙΑΝ

Vampira Superior

Bipara wby clajon 8
Vampira Superior

EZOTERIKAI ELDARJAS

ΕΞΟΤΕΡΙΚΑΙ ΕΙΔΗΤΕΙΣ

[illegible][illegible][illegible][illegible]

42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

43

huc uenit, p[ro]p[ri]o in eius or-
p[ar]tibus confusa nam op[er]a in
p[er]petuo lo bap[ti]smo h[ab]et p[er]petuo
in lo bap[ti]smo h[ab]et op[er]a lo uenit
da co[n]fusa in hinc app[ar]et. hinc
hinc app[ar]et d[icitu]r i[n]t[er]p[re]tatur in
et op[er]a h[ab]et op[er]a in app[ar]et
i[n] app[ar]et i[n] app[ar]et app[ar]et i[n]
co[n]fusa h[ab]et lo uenit hinc
co[n]fusa, hinc lo no[n] co[n]fusa
p[er]petuo app[ar]et op[er]a op[er]a
app[ar]et op[er]a h[ab]et i[n] h[ab]et
uenit op[er]a hinc lo uenit
et lo uenit co[n]fusa in h[ab]et

et hinc h[ab]et h[ab]et i[n] h[ab]et
app[ar]et op[er]a op[er]a p[er]petuo
hinc h[ab]et h[ab]et h[ab]et h[ab]et
co[n]fusa hinc co[n]fusa hinc
hinc co[n]fusa hinc co[n]fusa
no[n] co[n]fusa, hinc co[n]fusa

peruen, app uad yor uoi
Da uirpou oi andro qon. De
baiz opion u uirpou uai
o qon h3 uouuun3 carboy3.
app' uolus uai o leuoluo, o
oro i'fulpuno qon. Kops too
appos, uol3 du i'pou q'ie. A
compulsoaa coauolaa du q'
pouppu duauo duol compulso
app p3 h3 uirpou, du qon oo
uapapay opio, uol3 q'uo du
~~qon uol3 opion uai u co~~
~~h3 uai uol3 q'uo uai u co~~
~~uol3 q'uo uai u co~~
uouuun3 carboy3, oro to uouu
uai' q'uo. Bibauo olar aduoluo
uouuun3 carboy3 u coauolaa,
da hui p3 uol3 uol3 uol3
uol3 uai uol3 i'fulpuno
pouppu to p3 uol3 h3 i'pou to
duauo uai h3 uol3 p3

[illegible]

Ὅρκος Ψηφοφόρων

(Κορίνθια τοῦ δήμου Ἀρακυνθίων τῆς Εὐρυτανίας. —)

Καθ' ἣν ἡμέραν ἐνεργοῦνται βουλευτικά ἢ δημοτικά ἐκλογαί οἱ ἐκ τοῦ χωρίου Κορινθίας ψηφοφόροι συγκεντρούμενοι ἀναχωροῦσιν ἐκ τῆς φάραγγος ἔνθα ἔπηξαν τὰς κατοικίας των καὶ φθεύουσι πρὸς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου, τὸν Προυσσόν, . Ἄμα φθάσωσιν εἰς τὰ ὑψώματα τὰ δεσπόζοντα τῆς πρωτεύουσης γίνονται δεκτοί ὑπὸ τῶν κομματάρχων τῶν ὑποψηφίων ἐνίοτε δέ καὶ ὑπὸ αὐτῶν τῶν ἰδίων. Ἐκεῖ διαχωρίζονται εἰς ομάδας κατὰ κόμματα, ἕκαστος δέ τῶν ψηφοφόρων διαδοχικῶς καὶ ἀφοῦ γίνουν τὰ συνήθη κεράσματα, ὑψῶν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν εὐμεγέθη πέτραν, ὁμνύει, προφέρων νῆράς καθ' ἑαυτοῦ βαρυτάτας, ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῶν ὑπεσχημένων, ὅτι θά εἶναι φίλος ὠρισμένου ὑποψηφίου, μεθ' ὃ κυλίνει τὸν λίθον, ὃν ἀναλαμβάνει ἄλλος ψηφοφόρος μέχρις ἐξαντλήσεως τοῦ ἀριθμοῦ. —

Ὡς γνωρίζω, μ' ἐβεβαίωσαν δέ καὶ ἄλλοι πολιτευόμενοι ἐκ τοῦ δήμου Ἀρακυνθίων, οὐδεὶς ποτέ ἐκλογεὺς ἐκ Κορινθίας παρέβη τὴν δι' ὅρκου τοιοῦτου ἐπισφραγισθεῖσαν φιλίαν.

Ἐκρίνα ἀξιοσημείωτον τὸν τοιοῦτον τρόπον ὀρκίσεως καὶ ἄξιον ἀναγραφῆς ἐν τῇ Λαογραφίᾳ διότι ὡς γνωστὸν ἡμῖν καὶ οἱ ῥωμαῖοι ὤμνουν πολλάκις κατὰ τὸν αὐτόν τρόπον (Ἰδε Πολυβίου Ἱστορ. Γ', κε', 6-9). —

Δ. Ι. Τσάτσος

hale pro y' eanalez enas au
yola for hui idz ky uononny 46
geotriz alar, epi pro gh dy
m quadrifon, enas sproyoro
kro pio ky idz aotz, epi
alar lo uajo' low uon aoi d
quadrifon fowpaei lo uan
aon yepu lo pporo ky epye.
Noro ualep ioo' pia' kilore
shiduz pporu va upedi d
pia' symmupye' eanalez
enaz sproyoro pro ky idz ky
uononny' geotriz.

"kpe wapepewae hui in
hui uade ayez yelapoyooz
ky ayeleuz, aon pporu va ylar
aya-aya a' p'p'm' epye, &
~~enaz~~ epi di enas hjo' ky
uononny' ky ayeleuz,
& eanalez enas ena idonny

ὑπῆρξε τό ὀδυνητικόν ἄστρον ἐννεσίον τῆς κακοποιού δυνάμεως καί
 τῆς ὠρῆς βίας, καί εἰς τόν βωμόν τῆς ἐλευθερίας προσέφερεν ἑαυτόν
 ὀλεκαύτωρα. καί τόρα οἷε ἡ πίστις πρὸς τὰ ἀνώτερα ἰδανικά τῆς ζωῆς
 ἔδωκε τὴν νίκην εἰς τὰ ἀγωνιζόμενα Ἕθνη ἢ σημερινή ἡμέρα, ἡμέρα μεγά-
 λης ἐορτῆς καί θριάμβου δι' ἔλους τοὺς δοκιμασθέντας λαούς, ἀποτελεῖ
 τὴν ἀπειρίαν μιᾶς νέας ζωῆς εἰρηνικῆς προόδου καί δημιουργικῆς ἐπο-
 λιτιστικῆς δράσεως, μιᾶς νέας κοινωνίας ἑλευθέρων ἄνθρώπων, οἱ ὅποιοι
 μέ τὰ διδάγματα τοῦ πολέμου καί τοῦ πνεύματος τῆς κατανούσεως, ἀλλὰ καί
 τῆς ἀγάπης καί τῆς ὁμονοίας θά θέσουν τὰ θεμέλια ἑνὸς νέου κόσμου,
 ἑνὸς νέου πολιτισμοῦ.

Τὴν σημερινήν ἡμέραν ἡ σκέψις ὅλων μας εὐλαστικῶς στρέφεται πρὸς
 τὰ ἡρωϊκά τέκνα τὰ ἑκάστη διὰ τοῦ αἵματος των ἔγραψαν τὴν νέαν ἱστο-
 ρίαν καί ἐξασφάλισαν τὴν νίκην τῶν ἑλευθέρων ἠθνῶν. Ἀθάνατοι ἄς
 εἶναι ἡ μνήμη των. Τό ἀγαθόν τῆς ἑλευθερίας διὰ τὸ ὅποion ἐπολέμη-
 σαν ὑπεσχόμεθα εἶναι θά τό εὐχαλοῦμεν καί γονυκλινεῖς ἄς εὐχαρι-
 στήσῃμεν τὸν θεόν διότι μᾶς ἔδωκε νά ἴδωμεν πραγματοποιουμένην
 ἐπὶ γῆς Εἰρήνην καί ἐν ἀνθρώποις εὐεκίαν.

Ὁ Δῆμαρχος Ἀθηναίων

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Π. ΣΥΛΛΟΓΟΣ

apaduno fono kopoludo
li foz li, pati cu nalyorli
i apaduno nalyorli na' volo
ema lo lorumo pparuludo
lo koro li apaduno. Apo na'
i' ~~Ap~~ ualyorli nalyorli lo
apaduno nalyorli y efayorli,
lu apaduno. Torumo ema lo
lo ^{madu y uoy} ganoporo. ~~lu~~ poro uoy
uoy i' nalyorli di' apaduno
uoy lo ido lo uoyorli uoy
i' i' uoy cu i' uoy. Ku por li
uoyorli uoyorli uoy uoy,
por lu i' uoyorli. Kalyorli
~~lo apaduno~~
lo uoyorli uoyorli pati i' uoy
li uoyorli uoyorli, i' uoy
lo uoy i' uoy i' uoy pati uoy
uoy lu uoyorli uoyorli, y
pati ema pparuludo uoyorli
uoyorli li ido lo uoyorli

Λ Ο Γ Ο Σ

ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ Κ. ΑΡΙΣΤΕΡΙΔΟΥ ΣΚΛΗΡΟΥ ΚΑΙ

ΤΟΥ ΕΠΙΤΑΓΜΕΝΟΥ ΚΩΣΤΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Χαρεῖτε ἀθάνατα τέκνα τῆς Αἰωνίας Ἀλλάδος τὴν σημερινὴν ἡμέραν.
Ἡ ἀνοιξιάτικη αἶρα μὲ τὴν ἀπὸ τῆς πνεύματός μας σέρνει μέσα ἀπὸ τὰ πε-
δία τῶν μαχῶν καὶ τοῦ μαρτυρίου τῶν Λαῶν, τὸ μεγάλο ἄγγελμα τῶν ὑπερτά-
των ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν τῆς πίστεως καὶ τῆς εἰρήνης. Ὁλοκληρὰ χρόνια,
ἡ θεὰ τοῦ παλαιοῦ καὶ τῆς Ἀγάπης, ἡ Εἰρήνη, ἂν καὶ μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀνθρώ-
πινη ψυχὴ, ἦσαν ἡ ἐλπίδα καὶ ὁ ρομαντικὸς σκοπὸς ὅλου τοῦ κόσμου τοῦ ἐ-
πίστευε εἰς τὴν ἀκατάλυτον δύναμιν τῶν ἰσχυρῶν ἀδελφῶν. Τὸ μήνυμα τοῦ ἐρχο-
μοῦ τοῦ προανήγγειλεν ἐπὶ τὸν ἱερὸν βράχον τῆς Ἀκροπόλεως ἡ
ἐλευθερία τῆς Πατρίδος μας. Ὁνας παλὸς συγκινήσεως δονεῖ σήμερον
τὰς ψυχὰς τῶν ἐλευθέρων ἀνθρώπων ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἐπειτα ἀπὸ τοὺς ποταμούς τοῦ αἵματος καὶ τῶν δακρύων ἡ ἀνθρώ-
πινη καρδιά καλινεύει. Καὶ κυριόστομη ἀναστίνει πρὸς τὸν οὐρανὸν ἡ
εὐχὴ γιὰ τὴν ἀνατεῖλην ἡ νέα ζωὴ τοῦ θά ἐν ὅτῃ τὸν κόσμον μὲ τὴν ἀνάπῃ
καὶ ἐρένοια. Ἀλλὰ καὶ τὸ αἶμα τῶν ἡρώων τοῦ δέν βρίσκονται κοντὰ μας
γιὰ νὰ ἐστιάσουν τὴν σημερινὴν ἡμέρα, θὰ εὕρῃ τὴν δικαιοσύνην του μέσα
εἰς ἕνα κόσμον ὁ ὁποῖος θὰ ἐμπνέεται ἀπὸ τὸ ἀνώτερον Χριστιανικὸν
πνεῦμα τῆς συναδελφώσεως τῶν Λαῶν.

Ἡ εἰρήνη καὶ ἡ ἐλευθερία ἀποτελοῦν τὴν δίδυμον δύναμιν τοῦ πνεύ-
ματος τοῦ ὁποῖον φωτίζει τὴν ζωὴν καὶ πάντοτε κατισχύει τῆς ὕλης. Τὸ
μεγάλον δίδαγμα τῆς ἱστορίας εἶναι ὅτι εἰς οἰανδήποτε περίοδον ἐξέλ-
πε προσωρινῶς μία ἐκ τῶν δύο, ἡ ἀνθρωπίνη ζωὴ ἐστέραίτο τοῦ εὐγενοῦς
τῆς προορισμοῦ καὶ ἀνεκρίετο ἡ πρόοδος. Ἡ εἰρήνη εἶναι ἡ πραγματο-
ποιὸς δύναμις τῶν εὐγενικῶν ἀνθρωπίνων ἐπιδιώξεων καὶ καλλιεργεῖ εἰς
τὴν ψυχὴν τῶν ἀνθρώπων τὰ ἀναλλοίωτα Χριστιανικὰ αἰσθήματα κύρω ἀπὸ
τὰ ὁποῖα θὰ κινῆται πάντοτε ἡ ζωὴ.

Ἡ σημερινὴ ἡμέρα τοῦ ἐορτασμοῦ τῆς πίστεως περματίζει μίαν περίο-
δον σκέτους, ἀγωνίας καὶ φρικτῆς δοκιμασίας τοῦ μαρτυρικοῦ μας Λαοῦ,
εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ὁποῖου ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων ἐκυριόρχησε πάντοτε
ἡ λατρεία πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας, καὶ διὰς πάντοτε, εἰς τὸν
αἰώνιον κύκλον τῆς πάλης τοῦ κατὰ τῆς βαρβαρότητας καὶ τῶν δυνάμεων
τοῦ σκότους, πρὸς ἕτερον ἐαυτὸν εἰς τὴν ὑπερασίν τῆς Ἀνθρωπότητος,
ἀνιῶν πάντοτε νέας δυνάμεις καὶ ἐξορμῶν πρὸς νέας πάντοτε νίκας καὶ
νέους πάντοτε θριάμβους, ἔτσι καὶ εἰς τὸν σημερινὸν τιτάνιον ἀγῶνα

en reproduisant les quelques lignes suivantes inspirées par les sacrifices de la Grèce à un journal français (5)

"Des villes entières ont été réduites en cendres; des centaines de villages ne sont plus que des morceaux de ruines; la marine marchande a été torpillée presque totalement au service des Alliés; les usines les tissages de la Grèce^{ses}/voies de communication ne sont plus que des souvenirs..."

Bref, nous avons tout perdu car-comme écrit justement le "Messager d'Athènes"-les Italiens et les Allemands nous ont tout enlevé jusqu'à l'eau du lac de Marathon qu'ils transportaient pour leurs troupes de Lybie.

5) "Echo de France" du 25 Août.

- 8 -

ce marasme commercial qui, en dépit de la difficulté des communications terrestres et maritimes, n'eût point atteint ce degré de gravité si le commerce en question avait été réglementé dans l'intérêt grec et non au profit des seuls occupants.

XVI) Frais d'occupation

Au mépris des stipulations de La Haye, la Grèce dut payer d'abord pour entretenir des forces armées très supérieures aux besoins de l'occupation; puis pour assurer le traitement dans les hôpitaux de milliers de blessés amenés de Russie et d'Egypte et, enfin, pour que des "permissionnaires" vinssent se remettre de leurs fatigues sous le beau ciel grec, sans compter que la Grèce dut également payer son écot pour la construction de la "forteresse européenne" destinée à défendre les peuples contre le capitalisme anglo-juif. Ci: Lst. or 2½ millions à la charge du Trésor Hellénique.

Ces frais d'occupation et autres étaient restés fixés jusqu'à fin Novembre 1941, à 3½ milliards de drachmes par mois soit 42 milliards par an alors que le revenu national n'était évalué qu'à 25 milliards, ce qui revient à dire que les occupants prélevaient les frais d'occupation non seulement sur la production annuelle du pays mais aussi sur la fortune des citoyens.

Et, en 1942, lorsque ces frais furent abaissés à 1½ milliard par mois, c-à-d. 18 milliards par an, la Grèce, pour reconnaître pareille "mesure bienfaisante" fit "autorisée" (sic) à "consentir" resc des avances à ses bienfaitrices lesquelles, à la longue-nous apprend le Ministre des Affaires Etrangères-atteignirent des chiffres astronomiques!

Les prélèvements ci-dessus de même que tous les autres dommages causés à la Grèce, doivent être évidemment mis à la charge de l'Allemagne mais, plus encore, de l'Italie car, comme l'a dit justement S.E.M. Jean Politis, c'est elle qui, la première, a attaqué la Grèce puis a attiré dans son sillage, ses trois complices l'Allemagne, la Bulgarie et l'Albanie.

XVII) Résumé

Nous ne saurions mieux résumer les pages qui précèdent qu'

σου ερρε ο αρταγμωνος ναυος
 ναυ' ειναι η ανηρως τον με εφε
 νοικωνος εφορις. Ερορ νωρ
 αν' πορτ η ανηρως η ανηρ
 λα η ναυ' η λα δναια, αν' η
 ερπολωνος εφορις σου ου
 ορταλως ναυ' τον νοικωνος
 ναυερως ου ανηρως ναυος
 πορτ η ανηρως με τον ανηρ
 ην' ορτο. (Α. 315, Β. 35) Ερρε
 ερρε ναυο η ανηρως η
 εφορις αν' τον ανηρως
 ναυ' η ανηρως η ανηρως
 ναυος ην' η ανηρως
 ο ανηρως με ην' ανηρως
 ανηρως ερπολωνος ναυ' ανηρ
 ην' εφορις ην' ανηρως ην'
~~ην' ανηρως ην' ανηρως~~
 ην' ανηρως. Ερρε η ανηρ
 ανηρως πορτ η ανηρως ναυ' ανηρ
 ην' ο ανηρως εφορις

On n'a pas encore concentré de renseignements précis et contrôlés quant aux ravages et destructions subis par l'industrie grecque pendant les quatre années triennales, mais le rendement des principales branches en Février-Mars 1945 varie de 15% (industries de la laine et de la soie naturelle) à 80% (Savonnerie) par rapport à la production d'avant Guerre.

XIII) Pêche

Les dommages causés aux ouvrages techniques, installation, etc. (principalement en Epire, en Macédoine et en Thrace Occidentale) sont évalués à environ 70 millions de drachmes.

Il s'ensuit que la valeur de la production poissonnière au cours de la période 1941-44 a diminué de 2 milliards de drachmes d'avant guerre.

XIV) Mines

Les dommages dûment constatés causés aux mines de la Grèce, jusqu'au commencement de Février 1945, atteignent 3.769.500 Livres-papier, mais les déclarations soumises par les concessionnaires de mines depuis Février dernier portent le total des dits dommages à Livres 4 millions.

Il y a lieu de tenir compte aussi des pertes de minerais qui atteignent 5.306.990 tonnes, plus 110.000 m³ de marbres divers. Il va de soi que cette grande quantité de minerai représente une somme considérable. Qu'il nous suffise de préciser qu'à elle/la valeur de l'or seule, perdu (2400 tonnes) est évaluée à Lstg-or 2.688.000.

XV) Commerce Extérieur

Bien que, pour l'instant, nous manquions de chiffres, il nous est permis d'affirmer que, dans aucun domaine de l'économie nationale grecque le génie vorace des envahisseurs ne s'est mieux manifesté que dans le domaine du commerce extérieur du pays.

Diverses mesures prises par les gouvernants grec(?) d'alors sur l'ingérence des autorités d'occupation ont largement contribué à

Μερόστει α κλεισ, αμφοτέρω φη
απὸ τοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ αἰσθητοῦ, τὸ
δὲ διαίτη τοῦ νοήτου καὶ τοῦ ἰσχυροῦ
δὲ ἀντιθέτου; ἢ καὶ αἱ αἰσθητικὴ
καὶ ἀντιθέτου ἴσως ἂν νοήτου
ἴσως, αἱ αἰσθητικὴ νοήτου
ἴσως. ~~ὁμοῦ καὶ αἰσθητικὴ~~
~~δὲ ἀντιθέτου τοῦ ἀντιθέτου. ἴσως~~
οἱ νοήτου ἴσως νοήτου
ἴσως ἢ ἀντιθέτου ἴσως, ^{ποῦ}
~~ἴσως~~ ἴσως καὶ αἰσθητικὴ, καὶ
ἴσως ἴσως αἰσθητικὴ
ἴσως ἴσως αἰσθητικὴ ἴσως
καὶ ἴσως ἴσως ἀντιθέτου ἴσως
ἴσως ἀντιθέτου ἴσως καὶ ἴσως
ἴσως ἴσως ἴσως ἴσως
νοήτου ἴσως καὶ αἰσθητικὴ
ἴσως ἴσως καὶ αἰσθητικὴ
ἀντιθέτου ἴσως αἰσθητικὴ
ἀντιθέτου ἴσως αἰσθητικὴ

Or, il résulte d'un Rapport-officiel que, depuis l'entrée de la Grèce dans la Guerre, jusqu'à sa libération de l'occupation ennemie, l'Elevage a subi les pertes suivantes:

Animaux (têtes) : 13.714.603

Valeur (en milliers de Drs): 8.202.592

et quant à la perte annuelle de revenu résultant de cette diminution du cheptel, elle atteint (en milliers de Drs. 10.773.244 soit 59%,

Et, pour les quatre années de Guerre et d'occupation: 28.933.110

C'est-à-dire près de 30 milliards d'avant guerre.

XI) Agriculture

A côté de l'Elevage, l'économie agraire grecque a subi également pendant l'occupation, et par le fait d'actes de guerre, une véritable dislocation d'autant plus sensible que la Grèce est un pays en majorité agricole.

Les dommages occasionnés peuvent être classés en deux catégories:

a) ceux qui affectent l'Etat grec, et

b) ceux qui affectent l'économie privée des agriculteurs.

Les premiers atteignent un total de 1.910.332.000 Drs.

d'avant guerre et les seconds s'élèvent à la somme considérable de 113.310 056.000 Drs. c'est -à-dire en tout, plus de 115 milliards d'avant-guerre

A nos lecteurs nous laissons le soin de les évaluer en drachmes d'aujourd'hui.

XII) Industrie

L'Industrie, deuxième branche en importance de l'économie grecque a été ébranlée de fond en comble car sa structure reposait avant la guerre principalement sur des matières premières importées de l'Etranger et que celles-ci une fois épuisées, fabriques et ateliers ont dû arrêter leur fonctionnement, à l'exception des manufactures privées de tabac (produit) grec qui, jusqu'en 1943, ont travaillé pour les Allemands, dans la proportion de 90 à 95%.

- 5 -

19 millions de lettres et 2 millions de cartes, pendant l'occupation l'ensemble du trafic intérieur et étranger s'est trouvé réduit à environ 1.300.000 lettres et 110.000 cartes-postales.

IX) Forêts

Voici encore un domaine où s'est exercée la folie destructrice de l'envahisseur.

Avant la Guerre, l'étendue boisée de la Grèce s'élevait à 1.917.980 hectares, soit 15,1% de la superficie totale du Pays, et le revenu net de la production forestière annuelle atteignait, en moyenne, Drs. 603.300.000 (y compris les pâturages).

La destruction des Forêts occasionnée aux temps de l'occupation italo-allemande varie selon les régions. En Attique, l'étendue boisée détruite par l'ennemi est de l'ordre de 70%. Pour les autres régions le pourcentage de destruction n'a pas encore pu être établi mais il est évalué à non moins de 25%.

Grosso modo, l'étendue boisée détruite est évaluée, pour tout le Pays, à un total de 479-493 hectares et la diminution du revenu forestier annuel, à 150 millions de Drs. d'avant-Guerre

Si d'autre part on tient compte des installations saisies, les mètres cubes de bois confisqués et les dégâts occasionnés à l'Agriculture par les torrents, il est permis d'affirmer que les dommages causés à l'économie forestière hellénique par l'occupation ennemie atteignent 10 milliards de drachmes en monnaie d'avant-Guerre.

X) Elevage

Comme toutes les branches de l'économie hellénique - plus encore peut-être que les autres à cause de la valeur de ses produits pour un envahisseur qui vivait sur le pays conquis l'élevage grec a été durement éprouvé pendant l'occupation.

En effet, la composition et la valeur du cheptel grec s'établissait, en 1938, comme suit:

Animaux (têtes)	28.545.832
-----------------	------------

Valeur (en <u>milliers</u> de drachmes)	14.580.390
---	------------

Et l'exploitation de ce cheptel rapportait par an au Pays (toujours en milliers de drachmes) 18.348.904.

a nanyia Ar' amma i' opila
pia. if opyod. Ayo pulya
ema ar di repun' da duape
bi' pors tot epife u agilun
fons, ~~oppya~~ ^{ma} tot co uona
vun anpota der fopci waly
ra ~~opilla~~ ^{trappalaoripo}.

~~but~~ ^{at} ~~indary~~
De apy Jorow by 10yos ter
duaiou te epife aarte i' idis
by uonunus yodpiz, i' upiz,
to tot ema na duano oporyo
pico appaloroiy az by

§7. Opia 10yos duaiou i' bado.

Maylis na duano der gon
epia pors do ppo non alu
enloy epa na na k per by
daalaz, i' bado. Condunon
by ppo tot bylor podyaly or
pityuonunale joristi uonunus
apiz. A gonun' ppoz da ulare

- 4 -

Voici, d'ailleurs, les pourcentages de destruction sur les deux réseaux grecs le plus importants à savoir: celui de l'Etat et celui du Péloponèse:

a) Réseau de l'Etat

Lignes en exploitation: Pourcentage 75%

Ateliers " 80%

Matériel roulant " 93 à 98%

b) Réseau du Peloponèse

Les destructions opérées par l'ennemi, en quittant la Grèce affectant bien entendu, d'abord les voies ferrées mais aussi les installations et le matériel roulant (4):

Lignes en exploitation: Pourcentage 97%

Installations (Gares, Ponts,
Ateliers, Appareils télégraphi- " I à 70%
ques,

Matériel roulant " 75 à 80%

VIII) P.T.T.

La Situation des Postes, Télégraphes et Téléphones ne pouvait que se ressentir de cet état de choses.

Pendant l'Occupation ennemie, le réseau télégraphique et le réseau téléphonique ont été presque totalement détruits car, non seulement les Allemands et les Italiens ont fait sauter lignes et poteaux, mais ont emporté la presque totalité du matériel en voie de fonctionnement ou emmagasiné dans les dépôts.

Quant au trafic postal qui, avant la Guerre, se faisait par voies ferrées, aérienne ou maritime il a, pendant l'occupation, forcément accusé une baisse sensible du fait, à la fois, de la destruction des communications et de la restriction des rapports économiques et sociaux.

Alors qu'en 1938 le trafic intérieur s'élevait à 42 millions de lettres et 1 1/2 million de cartes-postales et le trafic étranger à

4) Pour plus amples détails voir "Messager" du II/8/45)

54
 volz 4 «uata» jorj pordus 19
 oporjia in la kupa, 4 la la
 jvolarj polorjia na 19 uata
 jvlarj adpiorjia 19 la jorj. 4
 or uata uirj la 19 adpiorjia de
 elar polorjia 19 la la
 polorjia, 19 uata na la
 uata, 19 19 uata polorjia
 uata polorjia 19 la la uata, 19
 oporjia la. 19 uata. 19 uata
 19 polorjia 19 la la uata
 alar uata uata uata.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

11 "EVAHNIKON AIMA"

[illegible]

11. EVANGELIA

[illegible]

—BHM—

[illegible]

"ANATLINTIAN"

[illegible]

“AKKPOHVAI”

ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΡΩΤΟΥ ΤΥΠΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗΣ 21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1945
ΕΣΤΕΡΙΚΗ ΑΡΧΟΠΟΛΙΣ

BAZILION THE EVAAOZ
 MOPTLEON EY OF KAT NATHOPOBION
 AIDYONNIZ ERELEBKOY LYHO

wh. lo' idanno kineye, apo' the
 apowomoluk, apo' lo' anduro
 laor pootoye va quunayye
 todlo lo' idanno, di yis in spi-
 arlar in' lo' wawaycinye. laor
 pootoye o' anduro va adlopydye
 ygya kur apyis kor, di yis in
 hiarlar va lo' wawaycinye kin
 apoloboye, aor kur wawaycinye
 kuri aor di kur nakodun
 uab' ygor. kar auro, pwanaly
 oly apchumoluk, idon pootoye
 anduro va adlopydye kur apyis
 kor ^{oor, uaji} ~~wawaycinye~~ ^{da lo' pud}
 yis i ^{apayyaluk} ~~idanno~~ uan apyis wawaycinye
 idanno hulo pudwoly, kur
 da looye kur apoloboye o' the
 induro.
 loyayora pe aily kur apyis

ὅτι ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῶν κοσμηόντων μου καὶ μέχρι σήμερον, ὡς καὶ εἰς τὸ μέλλον, πᾶσα προῳξίς καὶ ἐνέργεια μου ἔσται καὶ θά φέρωσι τὴν σαραντίδα τῆς ἀπροσωπολήπιου, τῆς χρηστῆς καὶ ἀγαθῆς διοικήσεως.

Ἐν τῇ πεποιθέσει εἶναι ἡ μεταξὺ μας συνεργασία ὑπὸ τὸ ἀνωτέρω πνεῦμα καὶ ἀρχάς ὁ ἀποβῆ ἡ πραγματοποιήσις δύναμις τοῦ ἔργου τῆς βασιλειώσεως καὶ ἀνοικοδομήσεως τοῦ πρώτου Δήμου τῆς Ἑλλάδος, ἀπευδύνω πρὸς ὑμᾶς τὰ ἐγκάρδια συγχρητιήρια μου ἐπὶ τῇ ἀναλήψει τῶν ὑψηλῶν κοσμηόντων σας καὶ πᾶς ἐλοφύχους εὐχάς μου διὰ τὴν εὐδωσιν τῶν προσπαθειῶν σας χάριν τῆς αἰωνίας πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, ὥστε ν' ἀποβῇ κάποτε αὕτη ἡ ἀκρόπολις καὶ τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΙΣ. ΣΚΛΗΡΟΣ

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Ἀθῆναι τῇ 9ῃ Ἰουλίου 1945

57
 [5,40]
 vāpāpā a nādā nālā dūmānā
 pūpūpā sīa āpā gīg nā nāpā
 nān dīa pūpā nā lā vīpāpā.
 Dīa nān dīa lā nā pūpāpā nā
 āpā pī nān pūpāpā āpā.
~~lā lā āpā~~ pūpāpā āpā nā
 āpā āpāpā āpāpāpā lā
 nān lā nā lā pūpā pī āpā
 āpā āpāpā lā āpāpā. pūpāpā
 pī āpā pūpā nān āpā āpā
 vīpāpā āpāpā pūpāpāpā dāpā
 āpāpā āpāpā lā nān pūpā
 āpāpā āpāpāpā, lā nān nān
 āpāpāpā āpā āpāpāpā pūpā
 āpāpāpā āpā lā āpāpāpā āpā
 āpāpā.

De opio tota da quā uer-
siliter apud erumpitque peruenit
eiusque exnotior. Haec ubi agitur
ordis, ubi exiit h. agitur

καί συνείδουσιν ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῆς δημοτικῆς ὑπηρεσίας πάντοτε καί
 ἰδίῳ ὑπὸ τὰς σημερινὰς περιστάσεις ἀποτελεῖ καθῆκον πρὸς τὴν Πατρίδα.
 καὶ τέλος πλὴρ ἐξυγιάσιν τοῦ Λήρου καὶ αὐστηράν περιουλλοντήν τοῦ
 ἱεροῦ δημοτικοῦ χρήματος καὶ ἐξασφάλισιν τῆς χρηστῆς καὶ ἐντίμου
 διαχειρίσεως αὐτοῦ.

Τὸ θεμελιούμενον δυσχερέστατον ἄλλ' ὑψηλὸν καὶ εὐγενές ἔργον
 τῆς λαμπροτέρας ἀντικατομήσεως τῶν ἐρειπίων καὶ τῆς τελειοτέρας ἀνα-
 σκευαστικῆς τοῦ Λήρου Ἀθηναίων, τοῦ πρώτου Λήρου τῆς αἰωνίας Ἑλλάδος,
 κατὰ τρόπον ἱκανοποιοῦντα ὄχι μόνον τὰς προσδοκίας τοῦ Ἀθηναικοῦ
 Λαοῦ ἀλλὰ καὶ ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἔξω αὐτῆς κόσμου, ὅστις
 δεόν νά προσβλέπῃ πρὸς τὴν αἰωνίαν πόλιν τῆς Παλλάδος ὡς πρὸς τὸν
 ναὸν τῆς ἐλευθερίας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, τὸ ἔργον τοῦτο
 λέγω, δεόν θά ἐπιτελεσθῇ διὰ τῆς ἐκπονήσεως μεγαλεπήβολων σχεδίων
 καὶ δημοκοπικῶν ἐκδηλώσεων ἀλλὰ πρὸ παντός καὶ κυρίως διὰ τῆς ἀκλονήτου
 ἀποδόσεως ἑνὸς ἐκάστου τῶν ἐντεισμένων τὴν ἐπιμέλειαν τῶν δημοτικῶν
 πραγμάτων ὥπως ἀποβῇ αὐτισστικῆς παράγων καὶ συντελεστῆς τῆς ἐξυγιάν-
 σεως καὶ τῆς ἀναδημιουργίας τοῦ Λήρου.

Ἡ ἀπόφασις δὲ αὕτη ἐκδηλοῦται ὄχι διὰ λέγων ἀλλὰ διὰ θετικῶν
 ἔργων ἀθροῦσιν καὶ παραγωγικῆς ἐργασίας καὶ μὲ ἑνθερμον οὐλον καὶ τὴν
 πλήρη ἀφοσίωσιν εἰς τὴν πιστοτέραν καὶ τελειότεραν ἐκτέλεσιν τοῦ
 καθήκοντός μας καὶ διὰ τῆς εἰλικρινοῦς καὶ ἀδελφικῆς συνεργασίας ὅλων
 μας.

Εἶναι καθῆκον μας νά διασέσωμεν ὑπὲρ τοῦ Λήρου τὸ ἀνίστατον
 τῶν προσπαθειῶν μας ἐκκοῦντες τὸ λειτούργημα μας μακρὰν παντός κομμα-
 τικῶν συμφέροντες καὶ ὑπολογιστοῦ, ὁπρὸς ἀπὸλαβὰ καὶ ἀντικειμενικά μα-
 κρὰν πάσης ἐξαρτήσεως, χωρὶς καμμίαν διάκρισιν, μὲ βάσιν καὶ γνώμην
 πάντοτε τὴν ἐξυπέρτασιν τῶν γενικωτέρων συμφερόντων τῆς πόλεως. Ἐκκα-
 νιάζοντες νέας μεθόδους καὶ ὑγιεῖς ἀρχὰς διοικήσεως καὶ παρέχοντες
 ἑαυτοὺς ὑπόδειγμα εἰς τοὺς δημοτικοὺς ὑπαλλήλους, θά συντελέσωμεν μεγά-
 λως εἰς τὴν ἐξυγίανσιν τοῦ σπρονήματος αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ἐξύψωσιν τοῦ
 κύρους καὶ τοῦ γοήτρου τοῦ πρώτου Λήρου τῆς Ἑλλάδος, τὸν ὅποτον θά
 καταστήσωμεν οὕτω πρότυπον δημοτικῆς καὶ δημοτίας ὑπηρεσίας.

Ἐκ τοῦ πνεύματος καὶ τῶν ἀρχῶν τούτων καὶ μένον ἐμπνεόμενος
 διώκησα μέχρι σήμερον τὸν Λῆρον, μὴ διστασας νά ἀναλάβω τὴν πρωτοβου-
 λίαν τὴν ὅποιαν ἡ ἀπορία τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καθίστα ἀνενκαίαν
 ὡς πρὸς τὴν ρύθμισιν ἐπείγουσας φύσεως ζητημάτων ἀεὶνα ὅς ἐκθέσω εἰς
 προσεχεῖς συνεδριάσεις τοῦ συμβουλίου. Δύναμαι δὲ νά διαβεβαιώσω ὑμᾶς

[illegible]

Π Ρ Ο Σ

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΕΠΙ ΤΗ ΑΝΑΛΗΨΕΙ ΔΕΩΝ ΕΑΘΙΣΤΕΡΩΝ ΤΟΥ

Ἀξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Ἀξιότιμοι Κύριοι Σύμβουλοι,

Χαιρετίζω τό πρῶτον κατά τήν ἀπελευθέρωσιν τῆς Πατρίδος μας Δημοτικόν Συμβούλιον τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καί εἶραι ἰδιαιτέρως εὐτυχίης διότι τοῦτο συνεκροτήθη ἀπό ἐκλεκτούς πολίτας, εἰς τοὺς ὁποίους τό Κράτος ἐναπιστεύθη τήν ἐκτέλεσιν τοῦ τιμητικοῦ λειτουργήματος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τῆς πρώτης πόλεως τῆς Ἑλλάδος.

Χαιρετίζω τό βουλευόμενον πῶμα τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, τοῦ ὁποίου ἡ ἀπεσιελή ὑπό τὰς σημερινὰς περιστάσεις καί κατά τήν περίοδον τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς Πατρίδος μας προλαμβάνει ἐξέχουσαν σημασίαν.

Διότι αἱ βασεῖς μεταβολαί οἱ ὁποῖαι ἐπῆλθον εἰς τήν ἐν γένει ζωὴν ἐκ τῶν τελευταίων κοσμοϊστορικῶν γεγονότων καί ἡ ἀνάγκη τῆς ἀνασυγκροτήσεως τοῦ Δήμου Ἀθηναίων ἐπὶ τῇ βάσει νέων ἀντιλήψεων καί ἀρχῶν, ὥς ἡ ἐθνική ἀξίωσις ἐπιβάλλει εἰς πᾶσαν ἐκδόχωσιν τῆς δημοσίας ζωῆς, διανοίγουσιν ἐνώπιον μας στάδιον δυσχερέστατον μὲν ἄλλ' ἱστορικῆς σημασίας καί δημιουργικῆς πνεύσε ἔργου ἀσφοδῶντος τήν ἐξυπηρέτησιν τῶν ζωτικῶν ἀναγκῶν τοῦ λαοῦ.

Ἡ ἀνάπτυξις καί ἐφαρμογή εἰρείας καί οὐσιαστικῆς κοινωνικῆς προνοίας, ἡ ὑγεία τῆς πόλεως, ἡ νοσοκομικὴ περίθαλψις, ἡ προστασία τῆς νεαρῆς ηλικίας, ἡ ἀνακούφισις τοῦ γήρατος, ἡ πρόληξις καί καταπολέμησις τῆς ἀρθροειτίας, ἡ ἐξύψωσις καί ἐπέκτασις τῶν ἀναθερμῶν ἰδρυμάτων, ἡ ἐκτέλεσις τεχνικῶν ἔργων, ὁ ἡλεκτροφωτισμός καί τό φωτιστικόν τῆς πόλεως, ἰδοὺ κασαλαιωδῶς τό τερόστιον καί ζωτικά προβλήματα τῶς ὁποῖα εἶναι συνδεδεμένα μέ αὐτήν ταύτην τήν ὕπαρξιν καί τόν προορισμόν τοῦ Δήμου ὡς ὀργάνου τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καί τὰ ὁποῖα προβάλλουσι ἀδυσώπητος ἐκ τοῦ σημερινοῦ χάους καί τῶν ἐρειπίων ἀξιούντα τήν ταχυτέραν καί ἱκανοποιητικωτέραν λύσιν των.

Εἰς τοὺς Δήμους πρό παντός ἀνέκει ἡ τιμὴ καί τό χρέος νά πολυεργάσῃ κατὰ τῆς δυστυχίας.

Ἀλλ' ἡ ἐκτέλεσις τοιοῦτου ἔργου ἀπαιτεῖ πίστιν εἰς τοὺς γενικωτέρους σκοποὺς τοῦ Δήμου καί εἰς τὰ νέα καθέκοντα τὰ ὁποῖα διὰ πάντα ἑλληνα πολίτην ἐπιβάλλει ἡ ἐθνικὴ ψυχὴ, ἐργώδη προσπάθεια πνεῦρα αὐτοθυσίας, προσαρμογὴν εἰς τὰς σύγχρονους τάσεις τῆς ζωῆς, πίστιν

va' h' d'fou al' b'az los. 59.

Kan apo eys ualudon
apomporos o apo o f'olo p'ed.
y'aly' o'hi apomporos va ual
fater d'ayupos h' p'z' p' h'
f'go son uapomporos. Pa en
y'epu up'ed i'li h' ayupos
h' u'g h' u'omomus y'ed'g
son uapomporos, o f'olo p'ed'g
p' h' u' u'omomus, apomporos
ap'is a o'g y'elomus apomporos.
Dumet o'k apomporos (Kyp.
A. § 15). K'ly' ap'is apomporos
va' apomporos o' o'is u'omomus
h' u'omomus o'is, o'is
u'omomus apomporos u'omomus
u'omomus h' f'g' h' u'omomus
son y'ep'is ap'is p'ed o' apomporos
p'ed son h' u'omomus p'ed'g h'.
Kyp., apomporos, o'is, y'ed'g, o'

BASIC NEWS SERVICE

EDITED BY A.G.I.S.

SUNDAY, 18th NOVEMBER 1945.PAGE 1.-BRITISH PRESS ROUND-UP
McNEIL SEES POLITICAL LEADERSPAGE 2.-GERMAN ATOM EXPERTS TO AMERICA
BRITISH AUSTERITY MUST CONTINUE -- CrippsPAGE 3.-BRITISH MILITARY COURT SENTENCES UNRRA OFFICIAL
"BRITAIN AND U.S. SHOULD TAKE FIRST STEP WITH RUSSIA"
-- Herald Tribune
YUGOSLAV FEDERAL REPUBLICPAGE 4.-HOPE OF "INDEPENDENCE, COHESION, AUTHORITY" FRUSTRATED
LAST NAZI HIGH OFFICIAL IN BRITISH ZONE DISMISSEDPAGE 5.-ARABS DISCUSS BEVIN'S PALESTINE STATEMENT
C.I.G.S. TO MEET MacARTHURPAGE 6.-BELSEN PRINCIPALS TO BE HANGED
RUSSO-U.S. TALKS ON KOREA
BYRNES DROPS HINT ON FOREIGN LOANSPAGE 7.-NEW DEVELOPMENTS MAY FOLLOW JAVA TALKS
IMPORTANT INDO-CHINA NATIONALIST CAPTURED
TO OBSERVE GREEK VOTING
IN OTTAWAPAGE 8.-DE GAULLE BROADCASTS S COMMUNISTS AND SOCIALISTS AGREE
ON FORMATION OF GOVERNMENTPAGE 9.-

YUGOSLAV PEOPLE WILL NOT RECOGNISE PETER, SAYS TITO

PAGE 10, 11 & 12.-

NEWS IN BRIEF

FILE CLOSED AT 2400 HOURS - 17/11/45

andpaww loaddchita y'ia' d'as
 klowns k'opos uawotz yur
 eang'la apowwun' i'ayoz. k'ed
 eaboz; a'ailoi loz loy'is d'is
 ualokap'ye hiu y'ia' a'ulu tu
 d'ep'ur. W' e'ayoz p'ad'ur tu p'
 fur alur ap'elurun' a'ay'leis
 e'p'ela a' a'ulidaz y' e'it'z hi
 e'f'irun tu e'ang'la apowwun'
 e'ayoz; tu y'is e'ay'p'at'az tu
 a'ay'leis i'f'owis a' o'os e'p'os e'ay'
 a'ay' e'ay' e'ulow apowwun'
 uan' e'ind'ep'at'uni p'ay'ant'uz.

Anojis uan' alor a'ay'p'at'uni
 loy'is uaw'p'ur e'p'ia e'ivaw'p'at'
 p' tu hiu a'ay'leis i'f'owis. W' e'ay'
 k'la a'ay' lo e'v lo e'p'ia a'ulu e'ay'
 ualokap'ye uan' a'ay'p'at'uni e'ay'
 uan' tu a'ay'leis i'f'owis, d'elaw
 a'ay' a'ay' tu uan' lo y'owis tu

- POULBOT a qui les Allemands (qui n'avaient pas oublié ses caricatures de l'autre guerre) avaient donné l'ordre de descendre ses dessins du Salon des Humoristes et qui pendant toute l'occupation n'eut le droit de rien publier est rentré de Normandie à Paris et s'est remis au travail.

- La Galerie GRANOFF s'est rouverte, après quatre ans de silence, avec des dessins de MATISSE, PICASSO, LAPRADE, GUYS, JONGKIND.

- La Commission des Beaux-Arts allée à récupérer près de Sélestat le fameux retable de GRUNEWALD que les Allemands avaient emmené des Landes à Colmar, puis caché. C'était là du reste la seule pièce qui ait été menacée d'exportation outre Rhin, les trésors artistiques de la France ayant été sauvés grâce à la ténacité et à la diplomatie de M. JAUJARD qui, après avoir fait admettre aux occupants le principe des échanges, fit si bien trainer en longueur l'échange du primitif allemand que d'autres pièces n'eurent pas le temps de courir le même risque. Pour obtenir ce résultat, M. JAUJARD et 30 conservateurs surent faire pression sur le ministre vichyssois de l'Education Nationale, le menaçant à plusieurs reprises de démission collective.

Plusieurs statues, dont le buste de Courteline à Paris, la statue de Pierre L'Herminette à Reims et celle de Rabatel à Montpeller, ont été sauvées de la fonte, grâce aux patriotes qui les ont kidnappées. Mais celle de Voltaire a été victime de l'innocuité d'Abel Hermant...

LE FROID ET LES ARTISTES

L'hiver rigoureux condamne les artistes français à ne travailler qu'avec des modèles emmitouflés... On raconte que le Général de GAULLE se proposait de faire envoyer à PICASSO une charrette de bois pour chauffer son atelier, mais le peintre a refusé d'accepter ce traitement de faveur.

EXPOSITIONS DE DECEMBRE ET JANVIER

- Le Front National des Arts a célébré le centenaire de Henri ROUSSEAU le douanier (1844-1910), par une exposition au Musée National d'Art Moderne. On y peut admirer notamment La Noce, La Carriole du Père Juilet, L'Enfant abandonné et un tableau qui, perdu jusqu'ici, a été récemment retrouvé: La Guerre (une amazone armée galope sur un cheval noir, à travers un charnier).

- Une galerie d'art de l'avenue Matignon expose actuellement un peintre de M. Winston CHURCHILL, intitulée "Les Oliviers à La Dragonnière" exécutée en 1938 au Cap Martin.

- PARIS continue à recevoir l'hommage inspiré des artistes. A la Galerie Charpentier une rétrospective "Paris à travers les temps au par nos jours, de Hubert ROBERT à Henri de WAROQUIER qui peint le Paris de la Résistance en passant par RENOIR, DEGAS, UTRILLO, VAN DONGEN. Le type de Gavroche occupe deux salles dans lesquelles figurent les oeuvres de Jean OBERTE. A la Galerie Delpeyre une autre exposition à laquelle participent BOGGS, JONGKIND, LEFINE et MARQUET, est plus spécialement consacrée aux ponts de Paris.

- Exposition FOUGERON à la Galerie André; à la Galerie Visconti exposition de nature morte avec KISLING, GROMMAIRE, SOUTINE, PICASSO, Georges de CHIRICO, GRUBER, MARCHAND; à la Galerie Drouant-David exposent DUEY, KISLING, MARQUET, GOERG, BRAQUE, LAURENCIN, DUFRESNE, UTRILLO, BAUCHANT, BORES, ROUAULT; à la Galerie de Berré dessins de PICASSO, de BAUCHANT, GOERG, ROUAULT; aquarelles de Maurice ASSÉLIN à la Galerie RINGRAND; à la Galerie Bourdely peintures de Roger DUVAL et sculptures de KRETZ; à la Galerie Roux-Henschel exposent Francis GRUBER, MARCHAND, CIVET, VERNARD, les sculpteurs AURICOSTE et COUVRIER; SMIGE expose des dessins et peintures inspirés par le cirque; Joseph HECHT fait sa rentrée avec des toiles et des sculptures; à la Galerie Renon et Colle des tableaux de BORES.

idq k' uonunig ywdrig 900
~~the~~ fuvunig fiv' k' iolopunig
 qoayoz' k' i' fuvunig, ~~the~~ fuvunig
 qoowonolulq, du fuvunig
 v' ualeyon k' qolq ayiz
 k' qoowonolulq, lo' ayiz,
 k' ayiz ayiz. Eulo to
 id q' ayiz k' ualeyon q' 900
 k' qayp to uonunig uonunig
 q' qoowonig k' qayp k' qayp
 ayiz ywdrig qayp 900 ayiz
 k' qayp ~~the~~ 900 du uonunig
 ayiz uonunig ayiz uonunig
 ayiz qayp to uonunig uonunig
 uonunig qayp qayp uonunig
 qayp 900 to 900 q' uonunig
 ywdrig uonunig qayp k' k'
 k' ayiz ywdrig qayp 900
 qayp uonunig ayiz qayp

- Jean OBERIE dont la voix, quatre années durant, était devenue si familière aux auditeurs de la B.B.C., expose à la Galerie Charpentier. Vendôme.

- CHAGALL "mis à l'index par l'occupant allemand" rentre à la Galerie

RENTREES ET RETOURS

- LES BEAUX-ARTS -

Paul GRIMAULT, Marcel DELANNOY, Jacques PREVÈRT collaborent en vue de réaliser des dessins animés de style français.

- Claude RENOIR, frère de Jean, va réaliser en mars un grand film "Contacts" sur les parachutages d'hommes en France;

- "Dernier métro" sera le titre d'un prochain film tiré par Maurice de CANONGE d'un roman de Tristan BERNARD;

- Pierre BILLOU espère pouvoir réaliser sous peu un film en technico-lor "Bournazel" dont les intérieurs seront tournés au Maroc;

1848 - un film sur 1789;

- Jean GRIGNILLON compte s'atteler à un travail de longue haleine qui lui prendra sans doute deux ans: un film sur la Commune - un film sur

- Marcel L'HERBIER tournera "La Rue du Ciel" qui évoquera les événements de juin 40 et l'exode d'une femme en Espagne;

- Claude AUVANT-LARA va commencer "Sylvie et le Fantôme" adapté par Jean AURENCHÉ de la pièce d'Alfred ADAM;

- Robert BRESSON achève "Les Dames du Bois de Boulogne" (dialogues de Jean COCTEAU);

- Marcel CARNE après "Les Enfants du Paradis" va tourner "Jour de sor-tie" (ou "Lanterne magique") sur un scénario de Jacques PREVÈRT;

- Louis DUCUIN prépare un Saint-Just;

- Jean DELANNOY tournera en mars "Impasse" avec Edwige FEUILLE et Jean Louis BARRAULT, puis "Typhus de SARTRE et La Princesse de Clèves adaptée par COCTEAU;

LES PROJETS DES METTEURS EN SCÈNE POUR 1945.

- Jean Paul SARTRE va faire du cinéma. Il a écrit "Typhus" - "Les jeux sont faits" et un scénario sur la Résistance.

- Pierre BOST prépare un film sur les milieux populaires.

- Danielle DARRIEUX et Fernand GRAVEY seront, en avril, les protagon-istes de l'adaptation cinématographique de "Au petit bonheur", comé-die de Marc-Gilbert SAUVALON.

- Jean COCTEAU a terminé un scénario "La Belle et la Bête"; pour en continuer la mise en scène avec Marcel PAGNOL, il attend la venue en permission, au mois d'avril, de Jean MARAIS. Il a également en chan-tier un autre scénario "La Princesse de Clèves". De son côté, dans sa solitude provençale, Marcel PAGNOL a écrit 7 films.

- Jean Paul SARTRE va faire du cinéma. Il a écrit "Typhus" - "Les jeux sont faits" et un scénario sur la Résistance.

- Jean COCTEAU a terminé un scénario "La Belle et la Bête"; pour en continuer la mise en scène avec Marcel PAGNOL, il attend la venue en permission, au mois d'avril, de Jean MARAIS. Il a également en chan-tier un autre scénario "La Princesse de Clèves". De son côté, dans sa solitude provençale, Marcel PAGNOL a écrit 7 films.

- Jean DELANNOY tournera en mars "Impasse" avec Edwige FEUILLE et Jean Louis BARRAULT, puis "Typhus de SARTRE et La Princesse de Clèves adaptée par COCTEAU;

- Louis DUCUIN prépare un Saint-Just;

- Marcel CARNE après "Les Enfants du Paradis" va tourner "Jour de sor-tie" (ou "Lanterne magique") sur un scénario de Jacques PREVÈRT;

- Robert BRESSON achève "Les Dames du Bois de Boulogne" (dialogues de Jean COCTEAU);

- Claude AUVANT-LARA va commencer "Sylvie et le Fantôme" adapté par Jean AURENCHÉ de la pièce d'Alfred ADAM;

- Marcel L'HERBIER tournera "La Rue du Ciel" qui évoquera les événements de juin 40 et l'exode d'une femme en Espagne;

- Jean GRIGNILLON compte s'atteler à un travail de longue haleine qui lui prendra sans doute deux ans: un film sur la Commune - un film sur

1848 - un film sur 1789;

- Claude RENOIR, frère de Jean, va réaliser en mars un grand film "Contacts" sur les parachutages d'hommes en France;

Paul GRIMAULT, Marcel DELANNOY, Jacques PREVÈRT collaborent en vue de réaliser des dessins animés de style français.

Depuis juin 1944 presque tous les studios français sont fermés et, faute de courant électrique, la production d'oeuvres nouvelles ne pourra guère repartir avant le printemps. Cette pause est mise à profit pour des rétrospectives du cinéma français et pour l'élaboration de nombreux projets.

A la cinémathèque de la rue de Messine l'Exposition "Images du cinéma français" en retrace l'histoire depuis MELLIS et les origines jusqu'à Marcel CARNE. Au cours de la quinzaine du cinéma français, Jean PAULINIEVE, Directeur du cinéma français, a exposé et exalté l'effort de nos cinéastes pendant les quatre années d'occupation.

Parmi les bons films produits entre 1940 et 1944 la critique s'accorde à mettre au tout premier rang les réalisations suivantes :
GRENITION. - Les Anges du Péché de BRESSON - Douce d'AUTANT-LARA - L'Eternel Retour de DELANNOY - Goupil Mains rouges de BECKER - Les visiteurs du soir de CARNE.

Trois de nos meilleurs metteurs en scène, avec quelques-unes de nos plus populaires vedettes, ont fait parallèlement du bon travail en Amérique, pendant ces années d'exil et de dissémination. Julien DUVIVIER a présenté, dans la formule du film à tiroirs (type "Carnet de Bal"), Lydia, Six Destinées (Tales of Manhattan, avec 20 grandes vedettes, film considéré comme un chef d'oeuvre), l'Imposteur avec Jean GABIN, Flesh and Fantasy - René Clair a dirigé Mariène DIERICH et crée "The Flame of New-Orléans", "J'ai épousé une sorcière", "C'est arrivé demain"; il semble que ce metteur en scène qui prépare en ce moment un nouveau film policier n'ait pas été entièrement goûté par les Américains. Quant à Jean RENOUX il fut plutôt mal accueilli par eux, sauf dans "This Land is Mine" avec Claude LAUGHTON.

Michèle MORGAN après avoir brillamment réussi à Hollywood, va débiter à New-York. Dans cette ville Simone SIMON a beaucoup de succès dans "Mademoiselle Fifi" tiré de "Boule de Suif" de Maupassant. On signale que des films français anciens plaisent vivement en Amérique, comme La Kermesse héroïque de Jacques FEYDER dans les salles de San Francisco.

Jean GABIN est maintenant rentré à Paris.

"Le Dictateur", l'oeuvre si attendue de CHARLOT, est enfin arrivée à Paris. Cette copie, différente de la copie clandestine qui fut, à prix d'or, montrée, sous l'occupation, à quelques privilèges, sera donnée le 14 février, au Palais de Chaillot, au bénéfice de la lière Année Française.

Un autre film que les Parisiens attendaient avec impatience est l'oeuvre américaine, tirée du célèbre roman de Margaret MITCHELL et d'une frappe actuelle: "Autant en emporte le vent". Ce film en couleur et qui dure trois heures fait salle pleine à Londres depuis trois ans.

D'une façon générale le public français ne semble pas avoir été très attiré par les films américains et il réclame des films français. Comme réalisations inédites nous n'avons guère noté jusqu'ici que celle de André ZWOBADA "Paradoxe" avec Gaby MORLAY, André LUGUET, Lise DELAMARE etc. et le "Père Gorgot" tiré de Balzac par Robert VERNAY (avec RENOUX, LARQUEY, Lise DELAMARE) et qui a été achevé en décembre.

Mais plus d'un film est en cours comme "Les enfants du Paradis" (3 heures) de Marcel CARNE, suspendu depuis fin août 44 et dont la sortie est prévue pour février. - "Les Falsas" de Jacques BECKER - Villon dont Pierre Mac ORLAN rêve depuis deux ans. - "La garde" de Marc ALLIÉGRET - "Cavalier Noir" de BARONCELLI - "La cage aux rossignols" à Joinville avec la participation des Petits Chanteurs à la

- au théâtre ex-Sarah-Bernhardt, ex de la Cité, re-Sarah-Bernhardt, avec DUTLIN, l'adaptation du "Volpone" de BENJ. JOHNSON, puis "Bérénice" de RACINE (le 15 janvier);

- au Studio des Champs Elysées après "La Dame de la Mer" d'IBSEN qui fut donnée le 13 janvier, par la troupe théâtrale de la Maison des Sciences, le 29 janvier une pièce que la critique salue comme belle et forte: "Les Jeux au paradis" de Gaston-Marie MARTENS, version d'André OBRY, jouée par la compagnie JACQUEMONT.

- Au Palais reprise de "Monsieur chasse" de FEYDEAU avec LARQUEY, Bernard BLIER, Simone RENAUT;

- au théâtre Pigalle "Topaze" de PAGNOL;

- au théâtre St Georges ("salle tiède" dit l'annonce) "Un homme comme les autres" d'Armand SALACROU;

- aux Noctambules "Le mal de lune" d'ALBERES;

- au théâtre Michel deux représentations en janvier du "Sexe fort" de Tristan BERNARD;

- au Théâtre Edouard VII, à partir du 13 janvier, "Sérénade à trois" de Noël COWARD, adaptée par Jean BOMMARD;

- à l'Apollo "Mademoiselle Antoinette" de Jean GUITTON; du même auteur "Passons la monnaie" à l'Ambigu;

- au théâtre La Bruyère une pièce espagnole "Natacha" de CASOMA;

- au théâtre de Paris où l'inlassable Rivire POPESCO a fait sa rentrée, "La grande aventure" de Jean de LEFFRAZ;

Alors que, l'an dernier, le théâtre parisien souffrait d'"anti-goutte" algue, il paraît souffrir cette année d'une épidémie de "né-ronite". On signale au moins trois incarnations simultanées de ce personnage historique auquel, comme au mythe d'Antigone, les événements actuels donnent un regain d'actualité: Jean MARAIS et Serge REGGIANI dans la pièce de RACINE, l'un sur la scène des Bouffes-Parisiens, l'autre au théâtre Pigalle, Georges MARCHEL dans la pièce de Jean BACHEVILLE, satire du régime hitlérien, créée sous l'occupa-
tion, Les Allemands n'y ayant vu que du feu...

CE QUE L'ON DONNERA BIENTÔT:

- en mars, à la Comédie-Française, l'adaptation d'Antoine et Cléopâtre de SHAKESPEARE présentée par GIDE et qui sera mise en scène par Jean-Louis BARRAULT;

- "La Mort écoute aux portes" nouvelle pièce de Jean COCTEAU dessinée à Edwige FEUILLÈRE et Jean MARAIS;

- des pièces d'O'NEILL dont Jean CATEL vient de traduire quatre ouvrages;

- la nouvelle version de Tristan et Yseult, au théâtre Edouard VII, avec, comme protagonistes Danielle DARRIEUX, Alain CUNY, Madeleine LAMBERT, Roger KARL;

- à l'Odéon, la nouvelle pièce de J. Jacques BERNARD: "Mlle de la Vallière";

- au théâtre Pigalle, avec Les Jeunes Comédiens Associés, "Le Dernier Jugement" d'André CHARMET (qui fut chef du mouvement de la Libération de Nice);

- "L'Imprévu des Champs-Élysées", au studio du même nom, par Maurice MERCIER, avec "Les Compagnons d'Elpénor", le 5 février, en hommage à Jean GIRAUDOUX.

in p[ro]p[ri]o uob[is] e[st] uai
m[er]ito uai b[is] i[n] uol[un]ta
ta. h[ic] uai b[is] d[ic]t[ur] q[uo]d
u[er]u[m], h[ic] uai u[er]u[m] p[er] u[er]u[m]
uad[er]p[er] u[er]u[m] a[ut] p[er] u[er]u[m]. h[ic]
q[uo]d b[is] a[ut] uol[un]ta p[er] u[er]u[m] uai
u[er]u[m] uai. h[ic] p[er] u[er]u[m] u[er]u[m]
h[ic] b[is] e[st] d[ic]t[ur] a[ut] p[er] u[er]u[m]
q[uo]d b[is] i[n] uol[un]ta, d[ic]t[ur] a[ut] u[er]u[m] u[er]u[m]
uad[er]p[er] u[er]u[m] b[is] i[n] uol[un]ta p[er] b[is] e[st]
h[ic] a[ut] u[er]u[m] u[er]u[m] u[er]u[m] u[er]u[m] u[er]u[m]
u[er]u[m] uad[er]p[er] u[er]u[m]. h[ic] b[is] a[ut] u[er]u[m],
b[is] uai u[er]u[m] u[er]u[m] u[er]u[m] u[er]u[m] u[er]u[m]
u[er]u[m] p[er] u[er]u[m] u[er]u[m] b[is] i[n] uol[un]ta, b[is]
u[er]u[m] u[er]u[m] u[er]u[m] b[is] i[n] uol[un]ta a[ut] p[er] u[er]u[m]
h[ic] u[er]u[m] u[er]u[m] d[ic]t[ur] uad[er]p[er] u[er]u[m]
h[ic] a[ut] u[er]u[m] u[er]u[m] uad[er]p[er] u[er]u[m] u[er]u[m]
u[er]u[m] b[is] a[ut] uol[un]ta u[er]u[m] u[er]u[m]
u[er]u[m], h[ic] a[ut] u[er]u[m] b[is] p[er] u[er]u[m] a[ut]
uad[er]p[er] u[er]u[m] u[er]u[m] b[is] a[ut] u[er]u[m]

to the in-
capacitated
the uol[un]ta-
ry or p[er] u[er]u[m]
u[er]u[m] u[er]u[m]

Τέλος α' εφημέριος δηοσιεύου Ι) Η ἀρχιεπισκοπή ὑπερνοῦς διώκει
φύσιν ἐν Κοιτίῃ τοῦ αὐτοκράτορος ἀπὸ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς
τοῦ ἀρχιεπισκόπου, ἀπὸ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ἀπὸ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς

--- Η ΚΑΘΟΛΙΚΗ, ἀναγράφει τὴν ἀρχιεπισκοπὴν "ὡς ἀνεξαρτήτως τοῦ
ἀπὸ τοῦ Κράτους ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀνεξαρτήτως

--- Τοῦ ΕΠΙΣΚΟΠΟῦ ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀνεξαρτήτως
ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως

--- Η ΒΑΡΥΘΕΙΑ καὶ τὸ ΕΠΙΣΚΟΠΟῦ ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως
ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως

--- Οἱ ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως
ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως

--- Η ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως
ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως

--- Η ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως
ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως

--- Τέλος α' εφημέριος δηοσιεύου τὴν ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως
ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως

--- Οἱ ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως
ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως

--- Η ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως
ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως

--- Η ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως
ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως

--- Οἱ ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως
ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως

--- Η ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως
ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως

--- Κατὰ τὴν ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως
ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως ἀνεξαρτήτως

Συμειώσεις από πανεπιστημιακή
μαθήματα καθώς & από κάποιο
βύχραγμα που έχουν σχέση
με τον Πλάτωνα —
Πλάτωνος πλάνα για τη
"Φιλοσοφία των Αρχαίων Ελλήνων"
ή
για διαλέξεις στην
Κωνσταντινούπολη (1955;)

Platon

ΔΙΑ ΤΟΝ ΚΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
'Απογευματινά 'Εφημερίδες 'Αθηνών

11^e (101.).

Enn ~~pa~~ ajindig uonv 101 q
lin' epun ygonay y a q^s lin
y amun yun ovv in th
to bado lao yam uonv
uonv yu abidp oiv q
lin' issig upelike q i am
uy u lin yam uonv

pon idie lin abidp oiv q
upelike to huy to ygonay
pa ay uonv to pon uonv
to uonv ay uonv to
uonv uonv uonv uonv

kar u uonv pa uonv
lin uonv uonv uonv to
uonv uonv uonv uonv
uonv uonv uonv uonv to
uonv uonv uonv uonv to
uonv uonv uonv uonv to

Euro

~~ἀναχωρήσας ἀπὸ~~

glo lippa

1844

4000000.

~~Wangoo per spitz~~

~~that dying was a opportunity~~

тысячъ въ сѣверъ, и

Exams Sept 2018

Ena s'oviq huv guroqim

— Oh no don't quarrel at

airway, ^{comp. 5000 ft} plus cascade over

alaz' loy alur ovrig lov

after you go to school, yes

rough, irregular = 1000

- total open space $\approx 10\%$
- $\approx 10\%$ of total area

of 203 ordinary

W. B. es un hombre con
seren y valiente te ganaron

— vagon bis copuzatimobilitate

[illegible]

W' uatichon adz ly guig
 di aralata oliv surcoupp
 me' apponu tafer y enabiz
olov opparugé - W' appertha
evoly di duhoss ediz ly
eporiz

u W' uatichon ly apolo gover di
parivon lo gova = frappon
palon vor reperuon ly
eloyun duhoss tot eporlo
gove is uphupon huv erore
peruv duhoss tot eporlo.

u Oh evodup en y lo epdo
ygar on oycolis

u Oh evodup o eporlo en
y di eporiz lo ygar on
oycolis palon
W' uatichon ly apolo gover di

As expression papers your
in expression that intending
 his enduring opinion to off.
my — of also every your
abeyance for to order
your orders

'kya' aily' & y endyony
 eporia eias y endyony (ole-
 des, k'ya lou orpangou, lo pio oladepo con ego,
avog lou myalo
 y oung lou
 ma nali des eco kin
endy lou woolery — with would
 soi lou des — y idea lou

[illegible]

^{Οδον}
Αὐτὸς ἔστι ἀνδρὶς οὐκ ἄλλος
ἡ δὲ ἀνδρὶς ἐστὶν ὁ

ἡ ἀνδρὶς ἐστὶν ὁ
γυναικίῳ (αὐτὸς τοῦ δὲ
ἴσου ἀνδρὶς οὐκ ἄλλος)
(ὁ δὲ γυναικίῳ ἐστὶν ὁ ἀνδρὶς - ὁ ἀνδρὶς οὐκ ἄλλος)

ἡ ἀνδρὶς, ὁ ἀνδρὶς οὐκ ἄλλος
ἐστὶν ὁ ἀνδρὶς

(αὐτὸς τοῦ δὲ ἴσου ἀνδρὶς οὐκ ἄλλος)
ἀνδρὶς οὐκ ἄλλος (γυναικίῳ)
οὐκ ἄλλος ἀνδρὶς ἐστὶν ὁ ἀνδρὶς
οὐκ ἄλλος ἀνδρὶς οὐκ ἄλλος

ἡ ἀνδρὶς οὐκ ἄλλος
οὐκ ἄλλος ἀνδρὶς οὐκ ἄλλος

ἡ ἀνδρὶς οὐκ ἄλλος
ἡ ἀνδρὶς οὐκ ἄλλος, ὁ ἀνδρὶς οὐκ ἄλλος
οὐκ ἄλλος ἀνδρὶς οὐκ ἄλλος

aios' bi' oosie upi vbi 4'
qfa hor.

Ubi siatvirovape pleq idop
qnuw idq - oppetvolutu
a) idra app volutu oppetvolutu
b) idq vapos d. curu oppetvolutu
f) qfa upnuvq oppetvolutu

§.- App qe vobz bi' vrotulu
bi' qe olayuo puvolo' qz =
4' erroru (competvutu)

Erroru emu

1) evolutu a) bi' competvolutu
bi' vrotu upi qe
b) qnuw y ayvob n. id
n. f. erroru apeli

approb. erroris uelut dicitur
soliditas eidei in
 hoc p[ro]p[ri]o = ap[er]t[ur]a
 = involutio

2/ erroris = reus, sicut dicitur
 nat[ur]a ista op[er]ationis

ex. Erroris h[ab]et p[ro]p[ri]a dicitur
 q[uod] h[ab]et dicitur h[ab]et p[ro]p[ri]a

I/4' inoq (olor luno. apchalo)
lun onoq' day. à fix dñr dnoq
èchéréq. - Radr le apchalo u
lun apchalo pè le chéré
apchalo l'or chéré l'or, pè l'or
l'or uo le dnoq.

O luno apchalo u apchalo
lun inoq l'or lunoq
- q' le chéré chéré uo l'or
dnoq' u. . . u.

l'or uo l'or l'or l'or
l'or. l'or l'or, l'or l'or
l'or apchalo u l'or l'or
l'or l'or uo l'or

"l'or l'or l'or l'or l'or
dnoq' l'or l'or l'or
l'or l'or l'or l'or l'or
l'or l'or l'or l'or l'or

Solo epone kur enypa
by atur inua - olor epone
lor ipmo tur opypator -
atur inua;

§ Aa 4' inua ep en ipmo
ipallu coi kur madat
edrat re manuom to
astip la coe coe lor en
enopreor ly soj aymo
y diastep inua
epone atur enpore lis up
pus upa - lor ipilura.

^{enypator}
H' enua epone en ipmo
ep enp enp enp = en
en en en en en en
en en en en en en
en en en en en en
en en en en en en
en en en en en en

Alfá du unapen re unapen re
junni q idunymunot unapen
epigon per en aidulo, eyo
to aidulo nat'epem unapen
pelabulo y perulo

li'edu a' epigon, li' unapen per
re' epi unapen adunymunot
epigon re apogit unapen estigot
unapen unapen li' aidulo

li' unapen unapen unapen unapen
estigot unapen unapen per' re' per
li' unapen li' unapen y estigot
unapen li' unapen

li' unapen unapen unapen
estigot per li' unapen, unapen
unapen unapen estigot li' unapen
estigot unapen li' unapen, unapen
unapen unapen unapen unapen unapen

Kai' ailo' = idē

hly' enas s' proluch, d' āpo
hō epoquin 'āpys lōd uōpōu
- kyrus paraphuch aro hēr
andus y hēr ārtijunaf lōd
phēr proluch hēr andus
y enunfēr
uak ' porpō phēdō ferm
(ārtijunaf enunfēr ' ārtijunaf).

+ Enun en uak fulōrō
s' yyorayia, y hēr hēpōrō
d' opōlō yyorayōr enunfēr en
hēr ōrō aro hēr gylmō
hēr hēr yanōpōrō - y d'
hēr enunfēr uak ferm
yyorayia enunfēr enunfēr fulōrō
lō enunfēr ōrō. (hēr yyorayia hēr
enunfēr lō yyorayia hēr enunfēr fulōrō).

pati' ^{ya, ~~inda~~ ~~exodo~~ ~~gratia~~} ~~ya~~ ~~inda~~ ~~exodo~~ ~~gratia~~
 rini' ~~lor~~ ~~yeyoyiz~~ (~~re~~ ~~eff~~ ~~y~~
 syoria ~~la~~ ~~ya~~ ~~lad~~ ~~conayia~~
 ra' ~~capayyionre~~ ~~hi~~ ~~deupa~~
lor ji hur ayoy his con
patini furiz ohi y/4 ya
redupe ayoy deupiz).

— hur hir adunre. yundre
epundunre re oyolai

2 hur ^{ceatpion} ~~facepion~~ hur la hur
^{oto} ya ayoy peado ya ya oto alio
^{ya} hur inay ya hur hur
o' hur hur oto, aypundre
lor oyolai ayolunre

§ hur oto inay o ji hur
peado oh aypundre oyolai
ya ayoy la aypundre inay
oh hur ayoy ayoy
hur la hur oto ya hur

Li' apowryathun edlar hi
 fwrz y li' anglo by arthur.
 pen oav. Sogna edryculo
~~edryculo~~ den mapover in av
 || fjov by fwz y to arthur
 pen by

O Ap. der soyathu - Key
 hi miff in der fjov hi
expedier by. - W exp. miff
enar soyathu. Ngy apier
in componendi, apier in
av hi hlgar in mapover
fu in fwz by anglo enar

apayath klorg der propfu
edryculo by; der pluon
 Li' apowry. edlar hi
edryclo ap hi expedier bas
hoh der edlar to apowry
fwz, li pati!
 Li' soyathu edlar to apowry

[7-20] 16
 he þuorur afa þu eydnar oþin
 gindreg, oþerhwar, oþer oþerhwar
 O þuorur eðer þu oþerhwar
 he þuorur þu in yðar þu oþerhwar
 þu, 'aþa eydnar' oþer aþa
 þu.

Kas je' ato lopa eon gye
 lo' orippampa hi baam ys
honn ~~(honn)~~, eon ma y hi
shunye hi puer, - hi
(idig) — epop oye ato epo
hupa hi puer hi idig
oon je oye s'atlin

- $\log \cos \theta = \log \frac{1}{2} (e^{i\theta} + e^{-i\theta}) = \frac{1}{2} \log (e^{i\theta} + e^{-i\theta})$
y $\log \sin \theta = \frac{1}{2} \log (e^{i\theta} - e^{-i\theta})$
de $\log \cos \theta = \frac{1}{2} \log (e^{i\theta} + e^{-i\theta})$

~~has~~ ^{all} ~~minded~~ ^{of W} ~~to~~ ^W ~~expanding~~

his power power

~~Κ~~ πώς είναι ή ανθρ. σκέψη ή σχετική, ή χρονική, ^[9.21]
πλασμένη για να φθάσῃ ὅχι πιά στήν αντίληψη τῶν φαι-
νομένων, ἀλλά στήν σταθερή ἀλήθεια τοῦ μαθηματικοῦ λό-
γου, στήν οὐσία τῶν φαινομένων;

~~Τά μαθηματικά ἔτσι θά μᾶς βοηθήσουν νά βροῦμε
τόν δρόμο πού πάει σταύτην, ἀπό τήν σκέψη τοῦ ὑπο-
κειμένου στήν σταθερή ἀλήθεια.~~

~~Ἄλλ' ἐμὲ αὐτομαγεύσαν γὰρ οὐκ ἔστι~~

'Wig = fulouy en-
 = kurlu mo vampa Nyalmo
 Loh = avris

(airuio fulouy en)

oladpo y avluu-

fulouy
 duvagaipo y...

(Nis andpoos y du
 or' idp)

'Koy, olas'...

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΤΟΣ 1937
Μὴν 1 Ἑβδ. 3
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
Ἀνατολή 7.42'
Δύσις 5.28'
Σελήν. 4 ἡμερ.

16

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ							
Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	
—	—	—	—	—	—	1	2
3	4	5	6	7	8	9	
10	11	12	13	14	15	16	
17	18	19	20	21	22	23	
24	25	26	27	28	29	30	
31	—	—	—	—	—	—	

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

SAMEDI

016—349

JANVIER

Προσκύνησις ἀλύσεως Ἀποστόλου Πέτρου

Po' apobuya his pueros to
ayan dan oi' ayotai'

Alos si yopifar atlyuf con
ruus (ruif) mai si' ado en
aydaran re joon

H' atlyuf ya ippi to and
-uati depuis pehfulo - no li
unyon y ya kyo to pyoyo
nos dy andulo depuis peh
fulo reunyon

Uig re atly his deys 'astidug
y perolulub parotlar y' atly
lul y perolulub 'yindug

Kode o duyo y yopier atlyuf
don ruus dy to reunyon
to pyoyonion con atly ay banis

= y lor roo to yopio reunyon
con ruus y duusites

Do eu apote der vragge pps
to ego. Do vromy nro ^{inw}
bi olur oldeputat to gum
gors olur ayppa to epi
lin idq.

§ W idq enr to gors derato
whunyn elapz y ayppa
pinro

|| tya ain to gum vromyn
da ayppa lin idq

W idq der enr ys, der
enr uairon y uairon y
qor enr sw conyato
y o sw, olur ingus to
apron in lin idq

+ Na lin soyde der ayppa
olur lin deroyde, der en

gaupla olur deroyde der
loypis. - gors ys, to deroyde vromyn
W ayppa soyde ayppa in
a/ der ayppa
uayppa
olur vromyn
gum

[7-29]
booyen lo' poyo ~~the idea~~
~~the idea~~ ~~the idea~~
lo' voun. nogo, oke wun ...
lo' poyos vels ya pou' oye

[illegible]

Hye acht' 4' enen bij ^{indelen}
zijn broek der eenen ⁱⁿ de
 opgebruikt — (over de een
 degenen aan de opgebruikt)

Excolatas pluv aradun
~~dei~~

H' gora tu iobulos una uab
aludelo pe lo aidulo

De aidulo una gylus y
l' uobus una exijoly

N' iobles is locachy una q
una idex y dupech pon
ao to sgmo romerigmo

En todon ady iobly ppuayim
olur dyope a ppuayim adigim
spies tu aymwigaradulor

Ayem lals des opus adumim
una ioq kyon si pan glen
iobulos to en pe lo ayo

Ayem las pus ado ayyigoy
y h des ado aidulo oluridex
tu iobulos

N' ayous - oudeloy to aidulo
uab ao luridex tu iobulos

hly' u' ardey qyos emu upioy
(("toto emu no ye emu"))

upioy coo' olupofla n pua
upioy videlun' appi - hu
id'eq h' volute

kar oow qy olupofla ^{noy de}
y olupofla volute - olupofla ^{noy de}
i' videlun' ady appi - qyos

^{noy de}
y y u' upioy noy de
u' ad'is u' olupofla olupofla hu
olupofla olupofla hu

ha h' pua pua u' id'eq
olupofla u' i' baru
imoy noy de olupofla hu

olupofla upioy - olupofla
olupofla u' olupofla

ha u' pua pua olupofla
h' id'eq em olupofla pua

qy h' olupofla hu hu
pua olupofla olupofla olupofla
pua - appi olupofla hu hu
olupofla olupofla u' olupofla

lwo aidentos uopo ^{exat magnas}
~~goddun~~ lwo aidentos

et adunymolula lwo per
dysatun, - so pyon oti qis
duov ajindis, ogeyela stich
clupiforla s' r' r' r' lis u' r' r'

woodlun lwo - Pa padunclun
x pi' li dampageris lwo ajindis
duaroggor lis banus lwo
idris - lis opovaddis lwo

lwo idris enai ipps y dryga
lwo padunclun ajindis -

lwo enai si padunclun woodis

o opaher lis idris lis ogeyela
y woodis

lwo idris y lwo lula ogeyela
lis idris

lwo idris ogeyela ogeyela enai
duarog y enai enai lis

h₃ d₃uac₃o₃v₃ o₃p₃e₃r₃o₃l₃e₃ u₃
h₃ d₃uac₃o₃l₃e₃ u₃ . o₃ . u₃

P₃e u₃ u₃p₃u₃o₃ h₃ e₃f₃u - u₃o₃f₃u
- u₃p₃o₃g₃u₃, h₃a₃z u₃o₃a₃p₃u₃l₃u₃h₃
z₃o₃d₃e₃ . h₃o₃ a₃l₃h₃u d₃a a₃u₃o₃

u₃u₃o₃z₃u, o₃'a₃i₃l₃u₃ o₃p₃e₃r₃o₃ u₃

o₃h₃u₃p₃o₃l₃u₃ - y o₃o₃ o₃u₃o₃l₃u₃

u₃u₃a₃l₃u₃ h₃u . h₃o₃, h₃o₃o a₃l₃h₃u

u₃u₃o₃u₃l₃u₃ u₃u₃a u₃'u₃o₃z₃

h₃o₃g₃o₃d₃o u₃u₃o₃ u₃u₃u₃o₃ u₃u₃a u₃'u₃o₃
u₃u₃o₃ - h₃o₃u₃o₃ u₃u₃o₃ h₃u₃u₃o₃l₃u₃o₃

h₃u u₃o₃l₃u₃ h₃u u₃o₃ d₃a u₃u₃o₃u₃o₃

h₃u u₃'u₃o₃l₃u₃ u₃u₃a u₃u₃a h₃u u₃u₃a

u₃o₃l₃u₃ h₃u u₃u₃o₃u₃o₃l₃u₃ o₃l₃u₃

h₃u u₃o₃u₃ y h₃u u₃u₃o₃u₃ u₃o₃l₃u₃

o₃u₃o₃ u₃u₃o h₃u u₃o₃u₃ u₃o₃u₃

u₃u₃a h₃u u₃u₃o₃u₃o₃l₃u₃ u₃u₃o₃l₃u₃

u₃o₃u h₃u u₃u₃o₃u₃ u₃u₃a h₃u u₃u₃o₃

h₃u u₃u₃o₃ u₃u₃o₃l₃u₃ u₃u₃a h₃u u₃u₃o₃
u₃u₃o₃l₃u₃ h₃u u₃u₃o₃ - h₃u u₃u₃o₃

§ Apogon : apogon op. vos arduer
vos ualey & ualey tu idg.

- Melior uagis uagis uagis uagis
N' uagis uagis uagis uagis uagis
uagis uagis uagis uagis uagis
uagis

Tu tu uagis uagis uagis
uagis uagis & uagis uagis
uagis uagis uagis

Apogon uagis uagis uagis
uagis

Apogon uagis uagis uagis
uagis uagis uagis uagis
uagis uagis uagis uagis
uagis uagis uagis uagis

- Apogon uagis uagis uagis
uagis uagis uagis uagis
uagis uagis uagis uagis
uagis uagis uagis uagis
uagis uagis uagis uagis

arrows to if you, etc

kai' lúpa pópú ia arajáwá
li arajáwá w' apó lú ^{du}
li idig alu jéluwá li
juwá - ló arajáwá w' dúpá

li idig ló ualáwá, ló wá
dú, ló arajáwá ualáwá
alu arajáwá, arajáwá
alu arajáwá app y alu
arajáwá dúpá - wáwá
lú li arajáwá app, o app
wá ló wáwá arajáwá.
_{li arajáwá juwá}

li idig lú ló arajáwá wá
juwá arajáwá y alu arajáwá
lú arajáwá - No dedepo arajáwá wá
_{lú arajáwá wá arajáwá li arajáwá ló arajáwá}

li idig arajáwá lú dúpá
lú arajáwá w' arajáwá lú li arajáwá
lú app
li idig arajáwá ló arajáwá _{lú arajáwá wá}

[7.36]
= αρχή του νομοποιητικού νόμου.

2η: 'Η ιδέα είναι ^{δυν} ή ^{μον} ἐγγύτης της αληθείας των κρί-
σεων μας, ή τελευταία βάσις της σκέψεως του νοῦ.

Αλλά είναι μαζί και βάσις του ὄντος, όχι μόνο ^{του} επο-
τατιμ. αλλά και αντικ. κόσμου είναι ή οὐσία που διέ-
πει τα φαινόμενα. Ο νομος που τὰ ὁρίζει, είναι ἐ-
κείνο που είναι ή σταθερή, ἀπόλυτη οὐσία, ή ἐνότη-
τα ἐνῶ τὰ φαινόμενα ἀπλῶς φαίνονται, γίνονται και ξ-
κινούνται και είναι ἐξαρτημένη ή ^{εξαρτ.} εξαρτημένη ή εξαρτημένη των από
τὴν ιδεάν. χωρίς αὐτὴν δὲ νομοποιεῖται με τὴν πρᾶξιν

'Η οὐσία του νοῦ ἀνυπόστατος και ή οὐσία του ὄν-
τος δηλ. του ἀντικειμ. κόσμου

Ιδέα = 'Η ἀρχή της γνώσεως = ἀρχή του ὄντος.

'Η σκέψη ταυτίζεται με τὸ ὄντως ὄν = νοῦς

|| νοῦς και κόσμος συνενώνονται και συνταυτίζον-
ται στήν ιδέα. - ὅρα περιεχόμενα ὅλων ιδεῶν

Αὐτό είναι ή τελευταία λέξις της ιδεοκρατίας.

Περικλῆς: "Τὰύτ' ἐστὶ νοεῖν ἐν γ' εἶναι"

Τὰύτα ἐν τῇ ιδεῇ

ἀρχὴν φησὶ νοῦ

ὅτι φησὶ ἀν' ἐκείνην ἐστὶν ἡ ἐκείνη
ιδέα = ιδεοκρατία

ὅτι ἐκείνην ἐστὶν ἡ ἐκείνη
γνώσις, ἡ ἐκείνη ἀλήθεια.

ἐκείνη ἡ ἀλήθεια

agelunz' - alur expolaly emm
war yu jefz edz olr d. +
epposur olur' gelunoz y

~~Byo
Mallum
Con~~
for boys
(supposed)

ls' pratus, in apor to
deyosus gelunpis, emr in
lipis pe low aispe

Exkyor uar' agelunz'
gelunz' emr emr
Morr an id a' gelunz
emr emr emr emr emr emr
jefz to agelunz olr olr
emr emr emr emr emr emr

o jafos emr - avldels
pe agelunz - emr emr
pe emr emr emr

to permits - in to 25th also
 for to forming is irregular
 also appears also 16 - 20 / 18
 this forming is from irregular
appears is irregular

but is irregular with
irregular.

For the also the irregular
 for irregular also irregular
 - the is irregular
the irregular

the irregular with
the irregular, the
irregular is the
irregular.

1003 92
 Ever was 'idol & unpopular
popular to appealing to
 Wagon

~~By Rail~~

Enas opor nyastun' d'
yopz 3' pedidos luz

W' tawdris di ann gys
ly' agylis, her aporlor
yfr ly oingirig

4' auguring persons to
wait & be

app. bebarz. g. over d'jes

En nono unius apertis
et dicitur quod in dicitur
vultis per nos
naturam

Kar adz hi dayyu auu
uum, uoi pyuwaye stir
sternu oyekis
O pyouo, u' pyouo = dayyodum
Euphy Euphy

§ Aspa u' pyuwaye y py
hu aypoulu aypou to
oyekis

Lon ingay to oyekis auu
37 aypou — aypouy aypou
/ et pyouo aypou auu
Lon aypou = oi aypou —
aypou or aypou)

Lon aypou aypou aypou
- aypou aypou aypou —
- aypou aypou aypou y
aypou aypou aypou

& nygg i hæ enar ~~nygg~~
 (by each id i nygg hæ
 || nygg hæ id nygg hæ
nygg hæ id nygg hæ).

nygg, nygg nygg nygg nygg
nygg nygg nygg nygg
nygg nygg nygg nygg

nygg nygg nygg nygg
nygg nygg nygg nygg

nygg

& nygg nygg nygg nygg
nygg nygg nygg nygg
nygg nygg nygg nygg

& nygg nygg nygg nygg
nygg nygg nygg nygg
nygg nygg nygg nygg

deputados en los departamentos
y en los estados de la república

|| en los departamentos y en los estados

de los departamentos y
estados de la república
en los departamentos y en los estados
de los departamentos y en los estados
de los departamentos y en los estados

De los departamentos y en los estados
de los departamentos y en los estados

De los departamentos y en los estados
de los departamentos y en los estados

De los departamentos y en los estados
de los departamentos y en los estados

De los departamentos y en los estados
de los departamentos y en los estados

les engins, de ce genre
le plus des appareils

lorsque nous sommes arrivés
à la gare pour le soir
premier et dernier

un grand nombre
de ces engins
premier

à l'arrivée des voyageurs
et des marchandises
et des

= le nombre des voyageurs
et des marchandises
et des
pour les engins
pour les engins
pour les engins

Kroat 1000 1000 1000 1000
 3' 1000 1000 1000
 3

Et ad idem anag. va. sig. yquis
 per tota communis na. column
 vapor.

thin slices and syphilis
vapour below rejoice -

Krou 4' gouy dray woi
 2 goupoen 11' lois avlu-
lathin - i forlun go tu
baryni arpo

kyō anoyūdō adō to
endyōna o ryo in
awaputoko -

« vapor induratus aquarum
littoras maris fuit uel vapor
et gustus dulcissimus hoc uel
appellatur Dupon » (H 8780)

« Uros communis vapor » H.
amordis huius specimen uero
dedit

hunc uero uisum uisum
maris et Dupon hoc uero uisum
uero uisum uisum appellationem
huius uisum uisum uisum
et de huius uisum uisum
uisum uisum uisum uisum
Dupon

« Uros communis huius »

to ymo warts ym glori
pat' m expurgis &
young ly dwelling boyn
oior idwt. ducio clupifles

Wol gavels als spoon
nat in oior podpifles
& expurgis - (y yepo
expurgis re expurgis de-
duis)

In todas, wholes in populos
depts to expurgis and
expurgis, also y ilivior.

In dyo in pois a dyo
oaks prologis.
In expurgis and expurgis

Sumo, app' solap' d.

On endage - to endage, in
in proper under to
permanently by working the

the steps of the in
order of the order
in the order of
the

§

§ the order of the order
in the order of

the order of the order

the order of the order
the order of the order
the order of the order

the order of the order

consignar, in eodendro d'
 lo cum expiatis

Per lo vigo cum cor d'
udya, — (noti ois regis ed.
 corot. cum madrigalis for)
 — va parrindz lo aduagor
 parrindz p' in drabecor
 lo d'g. lo ides

Nati qor parrindz p' d'g.
^{vigo}
~~qor~~ expa lo qor qor
 dubas

q' anq' v' d'g' lo
 qor natipales

Har anq. h'v aduagor
 dar parrindz d'g' y qor "Wojling
 & vapor

Η εραπειά τῶν δύο νοσητῶν
 διὰ τῆς αἰτίας

ὁ Πρόεδρος εἶπε· ἴσως ἐν σὺν
 ἀγῶνι ἐνδραχθῇ
ἐν τῇ ἐκείνῃ
 ἐν τῇ αἰτίᾳ ἰδιωτικοῦ ποδῶν
ἐν τῇ
 (ὅτι αὐτὴ οὐκ εἶναι ἐν)

Παρεταλὴς (ἐν τῇ αἰτίᾳ)
 ἀπορροπὴ ἀπὸ τῆς αἰτίας ἐν τῇ

— ὅτι ὅτι ἀπορροπὴ
 :: ἀπορροπὴ, ὁ ἐν τῇ αἰτίᾳ...
 = ἴσως (ὅτι αὐτὴ)

Τὰ αὐτὰ διὰ αἰτίας : ὅτι διὰ
 διὰ τῆς αἰτίας, ^{χρονίου} ~~ἐν τῇ~~ αἰτίας

Now both discontinuous
exogamia exclusa

"As primary bas. and ps
is abstraction etc. —

// both of app

both general etc., Notes "

but of ps
7 ps etc.

— of exogamia exclusa

— of and exclusa

— of and exclusa

but and

exogamia exclusa — etc. exclusa
exclusa

= and etc. etc.
etc. etc. etc.

huno wot. apobun

Car gao wowun wot : - toh
apobun alipha wot lip
wowun
amowun
alopo

wot = a wowun
wowun = a lip
amowun = alop. owun . wot lip
wot : (any wot a alop lip
wot wot, (wot wot -
wot wot)
= Darabos

Car gao wowun wot : - toh
wot wot wot wot
wot : to wowun
wot wot wot wot
wot wot wot wot
= Darabos

O M. p. h., *Hypochlois* color
hirsuta for *hypochlois*
 -lis *hypochlois* is *hypochlois* *color*.
hypochlois

Aşa adevărată va apară, altă
 solop. nepretenută
gustur altă la de
 orizont:

(ad h. poro obcynto app-
% apparatusu)

9 days ago to recovery. unhappy
: the order
also possible

has an essay y has little
copies to — do you
know who says after the
some more

Now sports, also in' up, pop
 in overhanging Met. in
 spirituous

||| The system of overhanging
 elev. of the - of the
 system

19 = (Vol.)

H' apalwun' agelhis, - uado
 h' jupwape ok apogowpa -
wasadypa h' apal. was,
 h' idig h' uowunz for
 h' was dy. duawowig

kai to ~~the~~ capitulum em
oavla nale opmupio
~~pe~~ ~~opmupio~~
 - ~~app~~ nados diapogonles
 (vni opmupio opmupio)
pe thv arayop (ayop) idav
~~tenav~~

lura v' livo uala l'ò
 c'òu da ^{rapura} ~~propria~~ va ~~ap~~
^{ingua} ~~l'ingua~~ y' idg' alur
 iolopis, a per ologos lo
 xporon

[illegible]

- de peia oblyz to p'p'ov
 avkolodgi ~~it was~~
~~ep'p'etiv~~ peia oblyz idg
 ite,

— ~~fora~~ ^{ad} ~~typis~~ ^{typis} ~~by~~ ^{by} ~~dey~~ ^{dey} ~~culm~~ ^{culm}

by epifany (over of) year the

~~4' opyphatimotep, app. i' pors~~ [~~Rt's & dypor ann~~]
~~S'ovisq, lo'vairia pias eoxipz, lis co'pyphatimotep~~
~~xi' lo'gewoppor, & opyphatimotepa i' idin.~~
~~[Rt's] & pias dypor ann~~

~~pre 1874 by 1874~~

H. agalonus, together with
 the group, riding

only by this - to remove, it
other way except

4 10/27 1893 ^{10x10} gamp on the fig

des 'objets' les généralis appartenances
sont le rouge les généralis appartenances

Mye oar ayz ly idig - / an
idig wou yu prs agurup-
yru aw in wropus wop-
yomro | an oar uai vony
- gelyen ly idig
ly wog dly, ly wadoy un ^{the}
- enar wryz ly, badro ly

lin va woglyz wopwoddich
- to enar ly idig
- to enar to wovwovwog
to enar ^{y idwvoblyz} twi barym
andor, povi wrypov lin
wogwovwog ly idig to
duawoviz to ly pr

shupis olov bary wov
andor ly woglyz to
shupis a yu idwly
wopwoddich lin woglyz to

Σημειώσεις [9.4] 4

a me appealations
provident

apo his appealations
his overt opion in hinge
propitius oh di di ya
over not in cur

ya pro de indignation
as his day over carpenter
carpenter to appealations

— H Mat. over pro pro pro pro
ma de — ya pro carpenter
de to de — ma
indignation app to rope
pro

§ App. • App. de old ma
etc. — de apud ma

o'adly his edynrps app
o'adly his wydun pados
Jia cor cor cor cor cor
Mjclm

luan anoy ca hyn
opn his oppy anoy
— to ps fy anoy cor ulan
to ulan cor fy cor cor
uan' cor ulan oppy oppy
jios opn cor ap cor cor
oppy

Wb to hyn cor fy anoy
to oppy oppy oppy oppy
y oppy oppy oppy oppy
to ulan cor ulan
cor Najon

L'era jupa Kepar anaycher thin
Mythux' lo, thin woycher soon
yer apte anaycher. idonture
war' soon ar le vajer gester
yape lo' banquon anay
nar woycher lo' jopo

" Ma klara jouwa woy
(dy. nar hin woycher), al
hin woycher. Dros 3' woy
Dros woycher lo' ev
da woycher ev woycher
lo' hin lo' per woy
sins. Pich' war' di
war woycher a gester
per apo woycher woy
scher. Dros a woycher

c'adto uas' is condempno is
 quoraroque c'adto uasla
 to deratio. ^{Tommy} ~~the~~ ^{one} ~~and~~ (3' agendum
 cor' lura exis eoy upoy
 is yliepye, (4' agendum hi noyunt)
 pona in appellocondit,
 de ~~capit~~ ~~us~~ ~~ilar~~ ~~uery~~
 cor' cor' uorte shucba
 olur adarara (by. olur
 olur adarara ly ~~ad~~ ~~My~~
 luy luy ~~deratio~~ uas de
 ualy. ly' derolp3 d'ioy.
 Per lity opor uasla apy
 agendum, ar d'ye o. d'io, appoy
 de luy uarye appa.
 lucolula (729 de) "

Um tups goge popta p3
tur cymanus ooc' Enwre
deg uas' appalunolula
W' ite ty lunawing pmt
nympyis olur dawny
wythig - dawny, pmt
nur appalunolula -
lew dypor ty tythig
+ App' ewndy uas' woly oty
popta tur appalunolula
ewndy wooden tur bas
pmt awpōr, + o tythig
awndy uas' pmt app'
tythig ooc' va p3' dy
pmt awndy awndy wooden
awndy awndy awndy
|| awndy awndy awndy

uas' ead' er lo'et'as ve eua
y' ap'p'et'as de'at'y' ap'p'
hooz h'y' id'g, ey'oor h'u
er'hyo'ze y'p's' h'u er'od'le'y'
y' de'at'y' h'u'z lo' be'ap'-
u'w' in'p'or

At'y' er'as y' de'at'y' h'u
Noyor - er'od'le'y' er'od'le'y'
er'od'le'y' er' h'u de'at'y'
lo' Noyor - er'od'le'y' er'od'le'y'
er'od'le'y' er'od'le'y' er'od'le'y'
er'od'le'y'

- er' Noyor er'as er'as y' s
de'at'y' er'od'le'y' er'od'le'y'
h'u'z er'as' er'od'le'y'
- er' Noyor y' de'at'y' er'od'le'y'

Kados' byueh o W. aueolohu
 va ~~agpapp~~ uai yu spels
ogelhu, hie ^{adua} ~~ad~~ obeying
agappalrooinuys
 Eum, uoi, obeying uo
 eao h' eys' tw' denuu
 ogelhu to, da eap uo
 y da udye va gchbays
 a agappalrooinuys

— Adlo' to agappu y afu
 Jyng detychyo hwa qd.
 ogelhu da uauy. hu
eywa — poanoye alon
 " Moysos " to dylon
 do detychyo dapedypp + dy
 idig. h' dnuuoying

(contra Held 180)

vaporulines unlyz apocryph
- en adon cingulune endores
- drupulune efymore, (over
ly' anstoye apocryph alis
Mape, lowt. y pelymolep)
con va' aerobeyonr ole is'
onouor lo fornefym
je lo's joror ly' iguor en
vapor

Me adla lo apocryph dy
o dy. lo mapo pappo lo
vapor, is' lo fortenyph, is'
lo ~~mapo~~ uary, forten jjo
y apocryph caudig lo
fornefym, con con lo vjo
- Deloco de ena os' iguor.

§ to soure loppa lui wojchany
popys

namy woi popys nat'
to nappoko sporo w awli-
natactuz lui wojchany owo
wopysy? awgola o jgo

shir opapalany wojchany
' awgola wopysy to
adumyany wopala -
to opantany jgo adanty
' awgola dwos ly owd
wyprymobuly ene idanty
Ewas erapny w dalupny
two nadwora awfapantny
adwarb shir wojchany
awdappia y iwobuly

De ego jousi tot vopodila
 tot olueta yodupa de opapila
 mas va artvair esta la'
do vilupila

to vilupila ty yodupa
 y to vilupila ty voluta
 yodupis

to' ty opapilini opidus
 unuz tot olueta
 opapilino de vilupo =
porappa

de opila = dyponalix

o vovapilo dyponalini
 y porappa olueta de
 pa' tot lin vopilino va
seluani' porpa.

Kapovnaples idē, mo na
 vor lūv vūspaz lū g vūp-
 tralunū vūg lūg, vūvūp-
 ulūg, lū vūvūp lūvūg pūpūg
 s' anūvūvūpūg pūv vūg lūvūg
 pūpūg vūv vūvūvūvūvūg,
 vūv vūvūvūvūg pūvūv, vūv
 vūvūvūvūg' pūvūvūg.

2
 0X

~~pūv pūpūg~~

pūvūvūvūg pūv pūv pūv an-
 ſūgū na' dū dūvūvūvūg vūv
 vūvūvūvūg vūv vūvūvūvūg vūv
 o ſū. vūv vūvūvūvūvūg
 lū vūvūvūvūg anūvūg lū
 vūvūvūvūvūg pūvūvūg
 — vūvūvūvūg lū vūvūvūvūg vūvūvūvūg

~~This manuscript is supposed to
be a copy of the
original manuscript
of the~~

Manuscript of the
of the original manuscript
- to the original

= Manuscript of the original

of the original manuscript
of the original manuscript

Manuscript of the original
Manuscript of the original

Manuscript of the original

Manuscript of the original
Manuscript of the original

Manuscript of the original = original

§ Ida overbeholdende
 velde uansyn. y atvænne
 overgale bagvæn sto
 opdyr to uansyn op
fanen

Her uansyn op den op
forbyrde lyer to elogen
nygger for den uansyn
ly overgale y ly idvænne

Her uansyn op den op
fanen to værde to sto
gær nygger y ly for
ly uansyn overgale end
stok stok end ly to appor
to alopene nygger

Propa alin' ogelup' lin'
~~rodaggey~~
~~putta~~ - uagge uas' ouo

puuq uas' idoulus.
dy. aloumo oggipor
- tye uouurula a' oggipor
or loiro uok uok u pin
poppi u' pin dralstepo
uor lo uouurmo oggipor

=
telle ena u' uouurduuq,
ogeluan / uas uouurmo
tye uor uouurmo u'
oggipor ouos Nagas o'
dy.

§
tye betoug juu' tuu yag
juu' atty' uouurmo uas
itye oggipor

Præfatorum præfationis præfationis
 præfationis

et præfationis præfationis præfationis
 præfationis præfationis.

Præfationis præfationis præfationis
 præfationis præfationis

Præfationis præfationis præfationis
 præfationis præfationis præfationis
 præfationis præfationis

Præfationis præfationis præfationis
 præfationis præfationis præfationis

Præfationis præfationis præfationis

Præfationis præfationis præfationis
 præfationis præfationis præfationis

Præfationis præfationis præfationis
 præfationis præfationis præfationis
 præfationis præfationis præfationis

y vapardis; - Tok 4' vis
 vapardis de l'p's pyas avb
star a ab igve opnyssim
 des vapardis m.l.f.
 de visy opnyssim o jeos
 avb pour avordly j'as
 - tok 4' avordly de de'
 vapardis, (tok de vapardis
 de vapardis m.l.f. m.l.f.)
 avb de,) avb de' jeos
 avb lo' avordly avb lo'
opnyssim avb avb avordly
 avb jeos avordly avb
 avb avordly avb

1) avordly avordly
 avb de jeos avordly y
 avordly

to uapthyo in uhar ai en
 anaglon unpappo unpaptho
 o'adon lo ypo po' en ypo
 reyo

tiouros o'adon - thatos.

& th laiz ath' th' unpapthos
 apōs unpapthi & endunthos
 puthias.

li wapth' ath' th' wapthos
 apōs is' unpapthos en
apthunthos unpapthos
 l'apthos apthos po' do
bans

1) tiouros unpapthos in adpupthos
 is' jela' is' po' th' wapthos

2) tiouros unpapthos po' in
 unpapthos in adpupthos

fraternal relations

to appear again in road
the year 5040 of the
past the new year the
year the year the year the year
the year the year the year the year

the year the year the year the year
the year the year the year the year
the year the year the year the year
the year the year the year the year

the year the year the year the year
the year the year the year the year
the year the year the year the year
the year the year the year the year
the year the year the year the year

84
 The year 1844 was very
 of the year 1844 was very

ὁ κύριος ἦν καὶ ἀληθεύς
καὶ ζ' αἰσχρὰ σκωπόμενος
 καὶ κύριος — ἐν τῇ ἀνα-
στροφῇ

Εγώ αὐτὸς ἐργάζομαι
 ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τῇ
ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν τῇ
ἐκκλησίᾳ.

to prayer unforgotten
rejoice and your of prayer
to under to and and
of or of the Eyes

Βόρεια & Γραφία του ίδιου

Whin lin enolub lin
apertjels o Gj.

kes duperi lovi wjels o
hrogs dpernans lifs
pa' m' enjels o' uadins
elm wjels ezya p' m'
dpernans lo arlops y pernans
y dpernans

Gja dpernans enolub
Gja opia
keltels opo glwys - en
lato opo qvito

keltels opo - em o
qypos wov olo uadins
dodens

keltels opo - lo lelo agn
lis afiz tot uqpos
Oh ewentus uary apert

Qam' i'kum' olin' ogol'is

To li uakya uadna, ~~oow~~
 eua 4' deprovanu to uak'
 olag' uua puot olin' ogol'
 lug, oow uua toir uak'
lag' to ogol'is o' uapio
nanu toir

A' ogol'is oow airokyu to
uak' to puot - 4' puadnu
ogol'is oow uakumov gor
o' ogol'is, oow uak' to
ol' puot to puot

Kar puot va uak' olin'
uak' uak' olin' uak' olin'
puadnu 4' uak' olin' to
puot, uak' uak' uak'

diapintas a' d'vó uaypatis
to in uork, to ego pappi
and his wife

— the adon for poido uai
a' uipos pappi u' uerleto
uaypatis uai, f u' p
uiz iuz d'uyupos a uay
fo, uai ego a uay.

Ento' and tois wogils
dui wogils de uerleto
uaypatis (fins)

'edovs pappi p' p' p'
uaypatis adon diap
uiz 20 p' p' (p' du. uaypatis)
uoi to opo u' uai
p' p' p' p' p'

Egon's legs low dojovs

As dojovs unqyovs la in
unqyovs ego was him unqyovs
unqyovs two appos, - of his
unqyovs dojovs

— Two appos ego was of
appos unqyovs for him unqyovs
his unqyovs • Appos was, ooo
of unqyovs • unqyovs low
unqyovs, unqyovs unqyovs unqyovs
for him was unqyovs dojovs
him was unqyovs unqyovs of
unqyovs —

for was unqyovs unqyovs was
unqyovs unqyovs.

— Appos la ego, unqyovs was him

Εισαγωγή
 Το να ~~καταλάβετε~~ ^{εξετάσετε} ~~στο~~ ^{το} ~~Μ.~~ ^{αποστόλ}
 να γεννηθεί από το εργ.
 να αναγνωριστεί το δ ο
ως πρόφ. το εργ. από το
εργ. Ματθ.

I diverg. even. & diverg. oppo
 his formis veridicus
 his uata per provo or anomaly
 Junta alio errore
 et materna & errore junta
 idem

0 kung. Sverige och L. G.
Den svenska riket.

Hwi va idyudovye olu
 ayuph hi idig...
 Ge yore idig. ~~He idig~~
 for. ~~his~~ ~~idig~~ ~~for~~
~~an~~ ~~apodig~~ ~~for~~ ~~idig~~
 in the idig for his country.
 his for ~~idig~~, ~~for~~ for idig

Ένα όλο που διέπεται από ένα ένιαφο νόημα, μιά ένιαία αρχή,
μέ απόλυτη πειθαρχία - ⁴/₄ χορμοσταδιά ~~και~~ δημιουργείται

(το πρώτο) από ^{lun} ένότητα ^{αυτήν} οπὴν ὅποια τὰ μέλη ὅλα ὑπηρετοῦν. -

— Αὐτή ἡ ένότητα εἶναι ένότητα μορφῆς / Ἡ μορφή αὐτή ἡ

ένιαία συνδέει καί διακατέχει τὰ μέλη, ὅσο καί ἂν
^{και συνδέει} ^{lun} φαίνονται αὐτοτελέστερα ἀπὸ ὅτι στὸ ἀρχαῖκό ἄγαλμα. -

— Ἡ μορφή βέβαια φαίνεται ὅτι ἐνυπάρχει στὸ ἄγαλμα -
ἀλλὰ δὲν εἶναι ὕλικό του στοιχεῖο. -

Εἶναι κάτι ἄλλο / νοητικά συλληπτό / κάτι ἐδῶτερο ἐν
σχέσει πρὸς τὴν ἔλη - / ποῦ ὅμως αὐτό στὴν ἔλη τοῦ
μαρμάρου δίνει ὁρισμένη ένότητα, ὁρισμένη κατεύθυνση
ὁρισμένο νόημα, - / τό κάνει αὐτό ποῦ εἶναι, / ἄγαλμα

Καί ἡ μορφή, δὲν εἶναι ἔλη - / εἶναι κάτι νοητό =
^{ἡ ὁμοιογενὴς οὐκ ἀντιθέτως ἀλλὰ} ^{ὁμοιογενὴς}

§ Myr' uas' olin' ewaly. Drepsia
uab' lod idu' goud' fudoy' pour
eweduz' lod iy' armo' y'ma

[illegible]

I have advised the committee
upon the same the 25th of the
month of the present month of the present

[illegible]

[Handwritten text in Cyrillic script, likely a signature or name, written over wavy blue lines.]

§ Thy mai y' patrychus anp
to uagom ym duch
to hui apothegia de idenn
gohites (in per ppp. gagom)

O uigom mai hijus prap
u gagom to hijus duch
To ppom ppom ppom ppom ppom
per uigom idenn mai uagom
do uagom — idenn ym to gagom
ym ym uigom ppom
— mai per uigom uigom
uigom (gagom idenn)

hijus, gagom, ppom, ppom
mai uigom gohites, mai
uigom — per mai uigom
ym uigom ppom ppom ppom
uigom uigom per ym uigom
to ppom uigom to uigom, to
uigom, to uigom

"Έχοντας ένα όριο κλειστό έχουν ένα μέτρο, ένα νόμο

"Ένα νόμο που διέπει και ορίζει τα σημεία από τα ό-
ποια αποτελούνται

"Ένα νόμο που τους δίνει όρια και ενότητα / που τα
κάνει αυτό που είναι (γενική σχέση)

"Ένα νόμο που είναι ή ουσία τους / και όμως πέρα από
αίσθητή τους ύπαρξη

Βλέπουμε λοιπόν ότι ή ουσία των φαινομένων είναι πέρα
από ^{λα}αίσθητά ^{χω}στοιχεία και από ^{σφα}την έποπτεία των μαθη
μάτων σχηματισμών . / "Έτσι σκέπτονταν και αίσθάνονταν
τόν κόσμο ό κλασικός Έλληνας.

Και τώρα ό Πλάτων ολοκληρώνει αυτή τή σκεψη.-

" Πέρα από ό,τι υλικό φαίνεται, υπάρχει μία ουσιαστι-
κή υπόσταση / που δεν φαίνεται, αλλά που νοούμε. / ένότητα
αυτής της υπόστασης είναι ^{ή ένωση (ωδ/ημιασθη)} ο νόμος (που διέπει την ποι-
κιλία των φαινομένων όσα ^{μν}προσέγγιζαν παρέρχονται

^{ἐνὶ τῇ}
ἡ ἀρχὴ τῆς συντάξεως καὶ
ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀγγέλου καὶ
ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀγγέλου καὶ
ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀγγέλου

— ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀγγέλου καὶ
ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀγγέλου
 — ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀγγέλου καὶ
ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀγγέλου
καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀγγέλου

ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀγγέλου — ἡ ἀρχὴ
ἡ ἀρχὴ — ἡ ἀρχὴ =

ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀγγέλου καὶ
ἡ ἀρχὴ

Αυτή οὐσιαστική υπόσταση, ή ιδέα, έχει τά πρωτεῖα

ἀπέναντι στήν οὐρατική ὑπαρξη, *δηλαδή, στην οὐσία*

1) Εἶναι - ἐνῶ τά αἰσθητά φαινόμενα δέν εἶναι, ἀπλῶς, γί-
νονται, ξεγίνονται - εἶναι ἀπόλυτη - ἐνῶ τά φαινόμενα

εἶναι σχετικά μέ κάποιο ἄλλο φαινόμενα / ἐξαρτημένα ἀπό

κάτι ἄλλο 3) Εἶναι ἀναλλοίωτη, ἐνῶ τά φαινόμενα ὑπόκεινται

στόν ἡράκλειτιο νόμο τῆς αἰώνιας ~~κίνησης~~ ρόης. -

4) Εἶναι νοητά ἀσύλληπτα - ἐνῶ τά φαινόμενα μόνα του, εἶναι
νοητά ἀσύλληπτα, μέσα στήν αἰώνια ροή τους. -

Αὐτή ή πέρα ἀπό τό φαινόμενο οὐσιαστική ὑπαρξη, ~~εἶναι~~

εἶναι μία ὅψη τῆς πλατωνικῆς ιδέας. / - Ἀλλά ἐμεῖς θά χρεια-

σθῆσθῃ νά δείξωμε καί ἄλλες ὁψεις τῆς ιδέας, πρίν μπούμε

με στήν οὐσιαστική ἔρευνα τῆς πλατων. σκέψεως / τήν μεθο-

δολογική της καί τῆς ἀξιολογική της ὅψη. -

441 και με ορα αυτη τεβαινα

Der copierte (beleg) ist gesehen
 das hier ist

Wider der Ägypten. Geistes
nicht von geopie ra and
a primario pro

The idea was not to permit
late pros, except on week

Les voyageurs
doivent s'approcher les uns des autres
avec appui. Mais sur un seul
un seul

y sois en ton apparence
 de l'empereur les républicains
 si adu ton voyage nous
 je n'aurais pas de la
 d'après les

~~Ubi sua, sua & sua veritas
per, et sua veritas~~

18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539

~~Re va vestrygi nappellar dagsetur~~
~~íðis~~

Þorvaldsson og annar nappellar
sögu sín endlegur þess
ly' íðis

Rei þessum þess. og þess
va dæti þess þessum þess
sinn íðis - Kaðr dætti þess
Íðis þess og þess íðis - -

Rei nappellar - -

Da rannoch eis aolá síris
uaidio bado raípa oia for
as. Kups' eoln i' for' as ~~of~~
átraps golya of dpony dphs
o for aipí uio aoidéls
shps

Qi aoidarduk tale aolo
to ~~adunip~~ ^{corporeo} no h3 fymis as
for, ~~h3 fymis~~ car hui ag
uio hui oia aig i' for' as
~~diavviala~~ ^{unapwely} car hui yndis
~~oia h3~~ y foryis oia h3
| 3 | oia to h3 oia oia oia
i' for' as unaidonla

Qi appiark v. dutparch
to uopo h3 idá

kar da uudorle o'avor,
^{pong}
 otar adu lo uogola ifio
fu oq fu gopia gus
utunymus uogola
efig

— otar lo ipkym tu
aloyum as uudunz, to
uufodiz a uipoyo to ^{pong}
^{uufodiz afa}
uufodiz

— otar olo ^{uufodiz afa} uufodiz ^{uufodiz afa}
^{as ipwla} ipwla as uufodiz, as uufodiz
uufodiz uufodiz uufodiz uufodiz
uufodiz, uufodiz uufodiz uufodiz
uufodiz uufodiz uufodiz uufodiz
uufodiz uufodiz uufodiz uufodiz

— otar uufodiz uufodiz uufodiz
uufodiz uufodiz

ρημα τῆς κρίσης εἶναι νοητὸ καὶ σταθερό, ἡ ἰδέα. Τὸ νοητὸ αὐτὸ κατηγορούμενο δίνει καὶ στὸ αἰσθητὸ ὑποκείμενο ἀντικειμενικότητα καὶ στὴν κρίση γνωστικὴ ἀξία, κύρος δηλαδή ἀντικειμενικό. Αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸ κατηγορούμενο μᾶς ἐπιτρέπει νὰ συλλάβωμε τὸ αἰσθητὸ μὲ τὴ σκέψη καὶ ἔτσι κάνει δυνατὴ τὴ γνώση του. Ἡ μέθεξι λοιπὸν στὴν ἰδέα σώζει τὸν αἰσθητὸ κόσμον, καθιστώντας τον, καθόσον συντελεῖται ἡ μέθεξι, ἀντικείμενο ἀληθινῆς γνώσης.

Ἔτσι ξεκαθαρίζεται τώρα ὁλοκληρωτικὰ ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἀντικειμένου τῆς γνώσης καὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀντίληψης. Τὸ δεύτερο εἶναι μόνον αἰσθητό· τὸ πρῶτον εἶναι καὶ αἰσθητό, ἀλλὰ καὶ νοητό, καθόσον μετέχει τῆς ἰδέας μὲ τὴν κρίση. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ γνώση τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου σὲ τοῦτο πάντα κατευθύνεται· νὰ πολλαπλασιάξῃ τίς νοητὰς μορφάς, τοὺς προσδιορισμοὺς τοῦ αἰσθητοῦ κατὰ τὴν ἰδέαν, νὰ αὐξάνῃ τὴ μέθεξι τοῦ αἰσθητοῦ στὴν ἰδέαν, νὰ ἀνάγῃ τὴν ὅλην σὲ μαθηματικοὺς προσδιορισμοὺς, σὲ λογικοὺς νόμους, νὰ τὴν καθιστᾷ ὅσο μπορεῖ πιὸ νοητὴ. Καὶ ὅσο πολλαπλάσια εἶναι αὕτῃ ἡ μέθεξι, τόσο καὶ περισσότερο καὶ ἡ γνώση κατακτᾷ τὸ ἀντικείμενό της.

Ἔτσι τὸ ἀντικείμενο τῆς ἐπιστήμης εἶναι ἓνας κόσμος, οὔτε μόνον αἰσθητός, οὔτε καθαρὰ νοητός, κόσμος ποὺ δὲν εἶναι ἀπόλυτος, ὅπως ἡ ἰδέα, ἀλλὰ ποὺ καὶ οὔτε γίνεται ἀπλῶς, καθὼς τὸ ρευστὸ πάντοτε αἰσθητὸ στοιχεῖο ὑπάρχει σὰν ἓνας κόσμος, ποὺ ἡ κατ' αἴσθησιν γένεσή του τείνει νὰ γίνῃ οὐσιαστικὴ, κατὰ λόγον, κατ' ἰδέαν ὑπαρξή. Εἶναι ὁ μικτὸς κόσμος. Δὲν εἶναι βέβαια οὐσία σὰν τὴν ἰδέαν· εἶναι γένεση, ἀλλὰ γένεση πρὸς οὐσίαν. Ὁ μικτὸς τοῦτος κόσμος καὶ ἡ γνώση του ἔχουν ἔτσι μίαν ἐνδιάμεση θέσιν. Κάτω ἀπ' αὐτὴν βρίσκεται ἡ ἀπλὴ ἀντίληψις τοῦ ἀντικειμένου, ὅπως προσπίπτει στὶς αἰσθήσεις, ἡ αἰσθητή, προεπιστημονικὴ γνώση. Ἀλλὰ καὶ πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὴν γνώσιν ὑπάρχει ἄλλη ἀνώτερη, ποὺ δὲν ἔχει ἀντικείμενο τὸν μικτὸν κόσμον, ἀλλὰ τὸν καθαρὰ νοητό, τίς ἰδέας. Αὕτῃ ἡ ἀνώτερη γνώση εἶναι ἡ φιλοσοφία, ἡ διαλεκτικὴ. Ὁ αἰσθητὸς κόσμος συλλαμβάνεται μὲ τὴν ἀντίληψιν, ὁ μικτὸς κόσμος τῆς ἐπιστήμης μὲ τὴν μαθηματικὴν καὶ τὴν λογικὴν σκέψιν κατὰ τοὺς νόμους καὶ τίς ἀρχάς, ποὺ τὴ διέπουν· καὶ ἡ ἐνότητα αὐτῶν τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν νόμων ὀνομάζεται στὸν Πλάτωνα διάνοια. Καὶ τέλος ἡ σύλληψις τῶν ἰδεῶν, ποὺ ὑπερβαίνει τὴ μαθηματικὴν σκέψιν καὶ τὴν ἐπιστήμην, τὸ λόγο τῆς διανοίας, συντελεῖται μὲ τὴν ἄμεση θέα τῆς ἰδέας. Ἡ ὕψιστη αὕτῃ βαθμίδα τῆς νόησης, ἡ φιλοσοφικὴ ἢ διαλεκτικὴ γνώση εἶναι ἔργον τοῦ νοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'.

ΤΟ ΑΓΑΘΟ ΚΑΙ Η ΖΩΗ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Πλάτων.—Πολιτεία, Συμπόσιον.
Zeller.—op. cit. II Teil, II Abschn. S. 559 u. f. (IV Aufl.).
Gomperz.—op. cit. II Band, V Buch.
Windelband.—Platon (1910).
Natorp.—op. cit. S. 457 u. f. (II Aufl.).
Hoffmann.—op. cit. S. 91.
Δήμου P.—'Η ιδέα τοῦ ἀγαθοῦ κατὰ Πλάτωνα, ἐν 'Αρχ. Φιλ. καὶ Θεωρ.
'Επιστ., Τόμ. Ζ', σελ. 290.
Theodorakopoulos J.—op. cit.
Robin.—Théorie platonicienne de l'amour (1933).
Robin.—Platon (1935).

I. Τὸ ἀγαθὸ σὰν ἀρχή, ποῦ θέτει σὲ ἐπαφὴ τὴ συνείδηση μὲ τὴν ιδέα.—'Η κορύφωση τοῦ συστήματος τοῦ κόσμου στὸ ἀγαθό.—'Η διαβάθμιση μέσα στὸ σύστημα κατὰ τὴν ἐγγύτητα πρὸς τὸ ἀγαθό.—'Ο μῦθος τοῦ σπηλαίου στὴν «Πολιτείαν».—Τὸ ἀγαθό, ἡ ἀρχὴ τῆς κίνησης τοῦ κόσμου καὶ τῆς ζωῆς τοῦ παντός.—

II. 'Η ψυχὴ ὁ χώρος, ὅπου ἐνώνονται καὶ πραγματοποιοῦνται οἱ δυνάμεις τῆς ζωῆς.—'Η ἄρτια ψυχὴ καὶ ἡ τριπλῇ διάκριση τῶν λειτουργιῶν καὶ τῶν ἀρετῶν τῆς.—'Ο ἔρωτας στὸν Πλάτωνα πρωταρχικὴ δύναμις τῆς ζωῆς καὶ τῆς φιλοσοφίας.—'Η πνευματικὴ δημιουργία, ἐρωτικὴ πορεία τῆς ψυχῆς.—'Η ἀρετὴ τῆς δικαιοσύνης ἐναρμονίζοντας τὶς τρεῖς δυνάμεις τῆς ζωῆς, κάνει δυνατὴ τὴν ἀρετὴν τους.—

Ἐν σταματοῦσε ὁ Πλάτων στὴν τριπλῇ αὐτὴ διαβάθμιση καὶ τῆς λειτουργίας τῆς συνείδησης καὶ τοῦ ἀντικειμενικοῦ κόσμου, θὰ ἔμενε σὰν ἀνεπιστέγαστο τὸ φιλοσοφικὸ τοῦ συστήματος, θὰ τοῦ ἔλειπε ἡ πρώτη πηγὴ τῆς ζωῆς, ἡ θεμελιωτικὴ καὶ ἐνωτικὴ ἀρχὴ του. Θάμενε χωρισμένο σὲ δυὸ στοιχεῖα, στὸν ἀντικειμενικὸ καὶ στὸν ὑποκειμενικὸ κόσμον, χωρὶς νὰμποροῦμε νὰ ἐξηγήσωμε τὸ λόγο ποῦ κάνει δυνατὴ τὴν ἐπαφή τους, τὴν θεωρητικὴν καὶ τὴν πρακτικὴν τους σύνδεση. Ἐτσι δὲνμποροῦσε παρὰ νὰ δηγηθῇ ὁ Πλάτων πρὸς αὐτὸ τὸ πρόβλημα τῆς ἐσχάτης θεμελίωσης καὶ τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἔνωσης, πρὸς τὸ «μέγιστον μά-

θημα», πού από πνευματικό δέος μπρός στο ύψος του, μόλις τολμάει νά τὸ προσεγγίσῃ, σὲ σπάνιες στιγμές. Πρὸς αὐτὸ τὸ ἀποφασιστικὸ σημεῖο τῆς διδασκαλίας του τώρα θὰ προχωρήσωμε.

Ἄν ἔλειπε τὸ φῶς, τὸ μάτι θὰ εἶταν ὄργανο νεκρὸ. Δὲ θὰ μποροῦσε τίποτα ν' ἀντιληφθῇ ἀπὸ τὸν ὁρατὸ κόσμον. Ἄν ἔλειπε τὸ φῶς, καὶ ὁ ἴδιος ὁ ὁρατὸς κόσμος θὰ εἶταν νεκρὸς, θὰ εἶταν ἀδύνατη ἡ ὀργανικὴ ζωὴ του. Χωρὶς τὸ φῶς, δὲ θὰ μποροῦσε ὁ ἄνθρωπος νὰ σχηματίσῃ ἀντιλήψεις, τὴν πρώτη αὐτῇ, προεπιστημονικὴ μορφή τῆς γνώσεως. Ἔτσι, δὲ θὰ μποροῦσε νὰ ἔλθῃ σὲ ἐπαφὴ τὸ αἰσθητὸ ὑποκείμενον πού ἀντιλαμβάνεται καὶ τὸ αἰσθητὸ ἀντικείμενον πού γίνεται ἀντιληπτό. Εἶναι ὅμως δυνατὴ ἡ ἐπαφὴ. Καὶ τὸ εἶναι, γιατί ὑπάρχει τὸ φῶς, πού ξυπνᾷ καὶ τὴν αἴσθησιν ἀλλὰ καὶ τὴν αἰσθητὴ ζωὴ. Εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπαφὴ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ ἀντικειμένου, εἶναι δυνατὴ ἡ ἀντίληψη, γιατί καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ αἰσθητοῦ ὑποκειμένου καὶ ἡ ὑπαρξὴ τοῦ αἰσθητοῦ ἀντικειμένου ἔχουν τὴν ἴδια πηγὴν, τὴν ἴδια ἀρχήν, τὴν ἴδια αἰτία, τὸ φῶς.

Ὅ,τι συμβαίνει στὸν κόσμον τῆς αἴσθησης, θὰ συμβαίῃ ἀνάλογα καὶ γιὰ τὸν μικτὸν κόσμον. Ἄν ἔλειπε σ' αὐτὸν ἡ ἰδέα, τότε ἡ διάνοια, πού ὁδηγὸς τῆς καὶ μέθοδός τῆς εἶναι ἡ ἰδέα, θὰ εἶταν ἀνεργητὴ. Ἄν ἔλειπε ἡ ἰδέα, ὁ ἀντικειμενικὸς κόσμος, ὁ προσδιορισμένος ἀπὸ τὴ λογικὴ δύναμη τῆς ἰδέας θὰ εἶταν νεκρὸς. Θὰ εἶταν ἀδύνατο ἡ διάνοια νὰ σχηματίσῃ ἀντικειμενικὰς κρίσεις, γιατί θὰ εἶταν ἀδύνατο νὰ ἔλθῃ σὲ ἐπαφὴ ἡ σκέψις πού γινώσκει καὶ ὁ κόσμος πού γινώσκεται. Εἶναι ὅμως δυνατὴ ἡ γνωστικὴ αὐτὴ ἐπαφὴ καὶ ἔτσι καὶ ἡ ἀντικειμενικὴ, ἡ λογικὰ θεμελιωμένη κρίσις, γιατί ἔχουν μιὰ κοινὴ πηγὴν κόσμος καὶ σκέψις, τὴν ἰδέαν, πού εἶναι καὶ μέθοδος γιὰ τὴ λειτουργίαν τῆς διάνοιας καὶ ἀρχὴ γιὰ τὴν ὑπαρξὴν τοῦ κόσμου.

Ὅ,τι ὅμως συμβαίνει στὸν κόσμον τῆς αἴσθησης καὶ στὸν κόσμον τῆς διάνοιας, αὐτὴ δηλαδὴ ἡ σύνθεσις ὑποκειμενικοῦ καὶ ἀντικειμενικοῦ στοιχείου σ' ἓνα τρίτον στοιχεῖον, πού συνενώνει τὰ δύο, αὐτὴ ἡ ἴδια διαλεκτικὴ σύνθεσις θὰ πρέπει νὰ συντελεῖται καὶ στὸν καθαρὰ νοητὸν κόσμον. Ἀλλοιῶς θὰ εἶταν ἀδιανόγητὴ ἡ νόησις τῶν ἰδεῶν. Ἐκεῖ ὁ νοῦς νοεῖ τὴν ἰδέαν. Πῶς θὰ μποροῦσε νὰ ἔλθῃ ὁ νοῦς σὲ ἐπαφὴ μὲ τὴν ἰδέαν, τὸ νοητὸ ὑποκείμενον μὲ τὸ νοητὸ ἀντικείμενον, ἂν ἐν εἶχαν καὶ αὐτὰ κάποια κοινὴ πηγὴν, τὴν ἴδια ἀρχήν, τὴν ἴδια αἰτία; Εἶναι ὅμως δυνατὴ ἡ νόησις αὐτῇ τῶν ἰδεῶν, καί, ἐφ' ὅσον τὸ εἶναι, πρέπει νὰ δεχθούμε τὴν ὑπαρξὴν κάποιας ἀρχῆς πού σύγχρονα νὰ εἶναι καὶ ἀρχὴ τῆς νόησεως καὶ ἀρχὴ τοῦ νοητοῦ κόσμου. Πρέπει νὰ υπερβούμε καὶ τὸν κόσμον

τῶν ἰδεῶν καὶ νὰ φθάσωμε σὲ μιὰν ἔσχατη ἀρχὴ θεμελιώσης, ποῦ νὰ τὴ σκεπτόμαστε πρὸ πάνω καὶ ἀπὸ τὸ νοῦ ποῦ θεωρεῖ καὶ ἀπὸ τίς ἰδέες ποῦ ἀπὸ τὸ νοῦ θεωροῦνται, κάτι δηλαδὴ ποῦ νὰ τὸ σκεπτόμαστε πάνω καὶ πέρα καὶ ἀπὸ τὴ νοητὴ οὐσία τῶν ὄντων, «ἐπέκεινα τῆς οὐσίας», κατὰ τὴ διατύπωση τοῦ Πλάτωνος. Χωρὶς αὐτὴ τὴ σύνθεση τοῦ νοῦ καὶ τοῦ κόσμου τῶν ἰδεῶν, τοῦ ὑποκειμενικοῦ καὶ τοῦ ἀντικειμενικοῦ πνεύματος σὲ μιὰ πρώτη ἀρχή, στὸ ἀπόλυτο πνεῦμα, θὰ εἶταν ἀδύνατη ἡ νόηση τῶν ἰδεῶν, ὅπως θὰ εἶταν ἀδύνατη χωρὶς τὴν ἰδέα ἡ γνώση τοῦ κόσμου τῆς ἐπιστήμης, ὅπως θὰ εἶταν ἀδύνατη χωρὶς τὸ φῶς ἡ ἀντίληψη τοῦ ὁρατοῦ κόσμου. Εἶναι ἀναγκαῖα λοιπὸν μιὰ ἔσχατη ὑπόθεση, ποῦ νὰ θεμελιώσῃ τὴ νόηση τῶν ἰδεῶν, καὶ ἔτσι τὸ ὅλο τοῦ κόσμου.

Μὲ αὐτὴ τὴν τελευταία ἀρχὴ ὁλοκληρῶνεται τὸ σύστημα τοῦ κόσμου· βρίσκει τὴν ἔσχατὴ του κορυφωση. Κάτω κάτω τοποθετεῖται ἡ ἀνυπαρξία τοῦ χάους, τὸ κάτι ποῦ δὲν ἔφθασε οὔτε στὴν αἴσθηση. Ἐκεῖ βασιλεύει τὸ ἀπόλυτο σκοτάδι. Ὑστερα ἔρχεται ὁ αἰσθητὸς κόσμος, ποῦ γίνεται περιεχόμενο τῆς ἀντίληψης. Αὐτὸς δὲν εἶναι, ἀλλὰ γίνεται πάντοτε· καὶ στὴ γένεσή του μένει ρευστός, σχετικὸς καὶ ἀσήμεντος. Ἐδῶ δὲ βασιλεύει τὸ ἀπόλυτο σκοτάδι. Εἶναι βαθμίδα ἀξιώτερη ἀπὸ τὸ χάος. Στὴν ἀνώτερη καὶ ἀπ' αὐτὴ βαθμίδα βρίσκεται ὁ μικτὸς κόσμος, ὅπως τὸν συλλαμβάνει ἡ διάνοια, ἡ μαθηματικὴ πρὸ πάντων σκέψῃ. Ὁ κόσμος αὐτὸς ἔχει ὄντοτητα, ἔχει μονιμότητα καὶ σταθερότητα μόνο καθόσον μετέχει τῶν ἰδεῶν. Γίνεται καὶ ὁ κόσμος αὐτὸς· ἀλλὰ ἡ γένεσή του εἶναι «γένεση πρὸς οὐσίαν». Εἶναι φωτισμένος ἀπὸ τίς ἰδέες καὶ γι' αὐτὸ ἀξιώτερος ἀπὸ τὴν προηγούμενη βαθμίδα. Καὶ πρὸ πάνω καὶ ἀπὸ τὸ μικτὸν κόσμον εἶναι οἱ ἰδies οἱ ἰδέες. Αὐτὲς ἔχουν ἀπόλυτη ὑπαρξιν, ὑπάρχουν αὐτὲς καθ' ἑαυτὲς· εἶναι οὐσίαι. Δὲ μετέχουν μόνο στὸ ἀπόλυτο καὶ στὸ ἄξιον, εἶναι οἱ ἰδies τὸ ἀπόλυτο καὶ τὸ ἄξιον. Ἀλλὰ καὶ αὐτὲς κορυφώνονται σὲ κάτι, ποῦ καὶ ἀπὸ αὐτὲς ἀκόμα ὑπερέχει, κάτι οὐσιαστικώτερον καὶ ἀπὸ τὴν οὐσίαν, κάτι ἀξιώτερον καὶ ἀπὸ τὴν ἄξιαν, κάτι τέλειον. Αὐτὸ εἶναι ποῦ ἐνομάζει ὁ Πλάτων τὸ ἀγαθόν.

Τὸ ἀγαθὸν εἶναι ἡ ἀπόλυτη κατάφασις τῆς ζωῆς· αὐτὸ πρωταρχικὰ στηρίζει καὶ τὸν ὑποκειμενικὸν καὶ τὸν ἀντικειμενικὸν κόσμον. Τὸ ἀγαθὸν εἶναι ἡ πηγὴ τῶν ἰδεῶν. Οἱ ἰδέες εἶναι πάλιν οἱ δημιουργικὲς ἀρχαὲς τοῦ διανοητικοῦ, τοῦ μικτοῦ κόσμου. Καὶ στὸ διανοητικόν, στὸ μικτὸν κόσμον σώζεται τὸ αἰσθητὸ στοιχεῖον. Καὶ ἔτσι τοῦ ἀγαθοῦ ἡ ἐνέργεια εἰσδύει ὡς τὸ ἔσχατον μόριον τῶν πραγμάτων. Τὸ ἀγαθὸν εἶναι ὅμως καὶ ἀρχὴ τοῦ νοῦ. Ὁ νοῦς πάλιν, σὰ σύστημα τῶν ἰδεῶν, στηρίζει τὴ διά-

νοια και τή γνώση τῆς ἐπιστήμης. Στή διάνοια βρίσκει στήριγμα και σταθερότητα ἡ ἀντίληψη. Ἔτσι ἡ ἐνέργεια τοῦ ἀγαθοῦ διαπερνάει κάθε ἀναβαθμὸ τοῦ ὑποκειμενικοῦ κόσμου. Τὸ ἀγαθὸ ἰσχύει ἔτσι σὰν τὸ ἔσχατο νόημα και γιὰ τὸν ὑποκειμενικὸ και γιὰ τὸν ἀντικειμενικὸ κόσμο. Γιὰ νὰ ζωγραφίσῃ και μὲ τὴν ἀκριβόλογη διαφάνεια τοῦ ποιητικοῦ του λόγου τὴν κοσμικὴ κλίμακα ποὺ ὁδηγεῖ στοῦ ἀγαθοῦ, παρενέβαλε ὁ φιλόσοφος μέσα στὶς θεωρητικὰς ἀναπτύξεις τῆς «Πολιτείας» τὸ μῦθο τοῦ σπηλαίου, ποὺ καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλη ἀνάλυση φανερώνει τὸν πλατωνικὸν κόσμον και μέσα σ' αὐτὸν τὴ θέσῃ τοῦ ἀγαθοῦ. Λέει ἐκεῖ ὁ Σωκράτης :

«Νὰ φαντασθῇς ὅτι ἡ ἀνθρώπινη φύσις βρίσκεται στὴν ἀκόλουθη κατάστασις ὡς πρὸς τὴν γνώσιν και τὴν ἀγνοσίαν της. Φαντάσου ἓνα ὑπόγειον οἶκημα σὰ σπήλαιον, μ' ἓνα ἀνοιχτὸ πρὸς τὸ φῶς και μακρὸ διάδρομον, ποὺ ἐκτείνεται σὲ ὅλον τὸ μήκος τοῦ σπηλαίου. Μέσα ἐκεῖ βρίσκονται ἄνθρωποι και εἶναι ἀπὸ μικρὰ παιδιὰ ἐκεῖ μὲ τὸν αὐχένα και τὰ πόδια τοὺς ἔτσι σὲ δεσμὰ βαλμένα, ὥστε νὰ μένουν ἀκίνητοι και νὰ κοιτάζουν μόνον μπροστά τοὺς και νὰ μὴν μποροῦν ἀπὸ τὰ δεσμὰ ποὺ τοὺς κρατοῦν νὰ στρέψουν γύρω τὸ κεφάλι. Μακρυὰ πίσω τοὺς και ψηλότερα ἀπ' αὐτοὺς καίει τὸ φέγγος μιᾶς φωτιᾶς. Καὶ ἀνάμεσα στὴ φωτιὰ και στοὺς δεσμῶτες, κάπως ψηλότερα, φαντάσου νὰ περνᾷ ἓνας δρόμος. Στοῦ δρόμου τὴν ἄκρην εἶναι χισμένους ἓνας μικροὺς τοῖχος, σὰν τὰ παραπετάσματα ποὺ ἔχουν οἱ ταχυδακτυλουργοὶ μπρὸς στοὺς θεατὰς και δείχνουν ἀπάνω ἀπ' αὐτὰ τὰ θαύματά τοὺς.

—Φαντάζομαι, εἶπε ὁ Γλαύκων.

—Φαντάσου τώρα πλάι στὸν τοῖχον νὰ περνοῦν ἄνθρωποι, ποὺ βαστοῦν παντὸς εἶδους σκεύη, σὲ τρόπο ποὺ νὰ ἐξέχουν ἀπὸ τὸν τοῖχον, και ἀγάλματα, και ἄλλα ζῶα πέτρινα και ξύλινα και λογῆς λογῆς δουλεμένα ἀντικείμενα. Καὶ φυσικὰ ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ ἔτσι περνοῦν ἄλλοι μιλοῦν και ἄλλοι σωπαίνουν.

—Μὰς παρουσιάζεις ἐδῶ μιὰν εἰκόνα παράταιρη και παράταιρους δεσμῶτες.

—Καὶ ἐν τούτοις αὐτοὶ εἶνε ὅμοιοι μ' ἐμᾶς, εἶπα ἐγώ. Γιατὶ πρῶτα - πρῶτα νομίζεις πὼς αὐτοὶ οἱ δεσμῶτες μποροῦν νὰ δοῦν ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ τοὺς και ἀπὸ τοὺς ἄλλους δεσμῶτες τίποτε ἄλλο, παρὰ τίς σκιὰς ποὺ πέφτουν, ἐξ αἰτίας τῆς φωτιᾶς, στὸν ἀπέναντί τοὺς τοῖχον τοῦ σπηλαίου ;

—Καὶ τί ἄλλο, λέει, ἀφοῦ εἶναι ἀναγκασμένοι νὰ ἔχουν ἀκίνητον τὸ κεφάλι των ὅσο ζοῦν ;

— Καί ὅσο γι' αὐτὰ ποὺ κουβαλιοῦνται, δὲ θὰ βλέπουν καὶ αὐτῶν τῶν πραγμάτων μόνο τῇ σκιά ;

— Τί ἄλλο δά ;

— Ἄν λοιπὸν μιλοῦσαν ἀναμεταξύ τους, δὲ φρονεῖς, πῶς αὐτὰ ποὺ βλέπουν θὰ τὰ χαρακτηρίζαν ὡς τὰ ἀληθινὰ ὄντα ;

— Κατ' ἀνάγκην.

— Καὶ ἂν σχηματίζονταν ἡχώ στὸ δεσμωτήριο, ἀπὸ τὸν ἀντικρυνὸ τοῖχο, κάθε φορὰ ποὺ κάποιος μίλησε ἀπ' αὐτοὺς ποὺ περνοῦν, τί φρονεῖς, δὲ θὰ νομίζουν πῶς ἡ σκιά ποὺ περνάει εἶναι ἐκεῖνη ποὺ μιλεῖ ;

— Ἔτσι, μὰ τὸν Δία, εἶπε.

— Ὡστε ὅπωςδὴποτε δὲ θὰ νομίζουν, ὅτι ὑπάρχει τίποτε ἄλλο ἀληθινὸ ἐκτὸς ἀπὸ τίς σκιὰς ἐκεῖνες, ποὺ κουβαλᾷ τὰ πράγματα στὸ δρόμο ;

— Ἀναγκαστικά, εἶπε.

— Σκέψου τώρα πῶς λύνονται τὰ δεσμὰ αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων καὶ πῶς γιατρεύονται ἀπὸ τὴν ἀφροσύνη τους, ὅποια καὶ ἂν εἶναι· σκέψου ἂν δὲν εἶναι φυσικὸ νὰ τοὺς συμβοῦν τὰ ἀκόλουθα. Ὅταν κάποιος ἀπ' αὐτοὺς ξεδεθῇ καὶ ἀναγκασθῇ ξαφνικὰ νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ πορπατήσῃ καὶ νὰ ἀναβλέψῃ πρὸς τὸ φῶς, καὶ κἀνοντας αὐτὰ πονεῖ καὶ δὲ μπορεῖ ἀπὸ τὴ μαρμαρυγὴ τοῦ φωτός νὰ δῇ ἐκεῖνα ποὺ πρὶν ἔβλεπε τῇ σκιά τους, τί φαντάζεσαι πῶς θὰ πῇ αὐτός, ἂν πάει κάποιος καὶ τοῦ ὑποδείξῃ, πῶς ἔτι τότε ἔβλεπε εἴταν φλυαρίες καὶ πῶς τώρα εἶναι πιὸ κοντὰ στὸ ὄν, καί, καθὼς εἶναι στραμμένος πρὸς ὄντα ποὺ ἔχουν περισσότερο ἀληθινὴν ὑπαρξήν, βλέπει καὶ ὀρθώτερα τώρα, καὶ τί θὰ πῇ μάλιστα, ἅμα τοῦ δείξῃ καθε ἓνα ποὺ περνάει καὶ τὸν ρωτήσῃ καὶ τὸν ἀναγκάσει νὰ τοῦ ἀποκριθῇ, τί εἶναι αὐτός ; Δὲ φρονεῖς, πῶς αὐτός θ' ἀπορῇ καὶ θὰ νομίζῃ, πῶς ἐκεῖνα ποὺ ἔβλεπε τότε εἶναι ἀληθινώτερα ἀπὸ αὐτὰ ποὺ τώρα τοῦ δείχνουν ;

— Ἀσφαλῶς, μοῦ λέει.

— Καὶ ἂν μάλιστα τὸν ἀναγκάσῃ νὰ κοιτάξῃ τὸ ἴδιον τὸ φῶς, δὲ θὰ πονέσουν τὰ μάτια του, καὶ ἀποστρέφοντας τὸ πρόσωπό του δὲ θὰ φεύγῃ πρὸς ἐκεῖνα ποὺ μποροῦν τὰ μάτια του νὰ κοιτάζουν, καὶ δὲ θὰ νομίζῃ πῶς αὐτὰ εἶναι τῷ ὄντι σαφέστερα ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ τοῦ δείχνει ὁ ἄλλος ;

— Ἔτσι εἶναι.

— Καὶ ἂν, εἶπα ἐγώ, τὸν τραβήξῃ κανένας ἀπ' ἐκεῖ διὰ τῆς βίας πρὸς τραχὺ καὶ ἀπότομον ἀνηφόρισμα καὶ δὲν τὸν ἀφήσῃ πρὶν τὸν φέρῃ ἔξω στὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ἄραγε τότε δὲ θὰ στενοχωριέται καὶ δὲ θὰ

θυμῶνῃ καθὼς τὸν τραβοῦν, καί, ὅταν ἔλθῃ πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἔχῃ τὰ μάτια του γεμᾶτα ἀπὸ θάμβος, μήπως καὶ τότε δὲ θὰ τοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ ἀντικρύσῃ ἔστω καὶ ἓνα ἀπὸ αὐτά, ποῦ τῶρα λέγονται ἀληθινά;

— Ἔτσι ξαφνικὰ ὅπως θὰ ἀνεβῇ δὲ θὰ τοῦ εἶναι δυνατόν, εἶπε.

— Θὰ χρειασθῇ λοιπὸν νὰ συνηθίσουν τὰ μάτια του, ὥς ποῦ νὰ δῇ τὸν ἀπάνω κόσμον. Καὶ πρῶτα θὰ βλέπῃ εὐκολώτερα τίς σκιές καὶ ὕστερα τὰ εἶδωλα τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἄλλων ὄντων μέσα στὸ νερὸ καὶ τελευταῖα τὰ ἴδια τὰ ὄντα. Ὅσο γιὰ τὰ οὐράνια σώματα καὶ τὸν οὐρανόν, αὐτὰ θὰ τὰ κοιτάξῃ εὐκολώτερα νύχτα, ἀτενίζοντας τὸ φέγγος τῶν ἀστρῶν καὶ τῆς σελήνης, παρὰ μέρα τὸν ἥλιο καὶ τὸ φῶς του.

— Πῶς ἀλλοιῶς;

— Τελευταῖα νομίζω πῶς θὰ μπορέσῃ ν' ἀντικρύσῃ τὸν ἥλιο, ὅχι τὸ φάντασμά του στὰ ἀντιφεγγίσματα τοῦ νεροῦ ἢ σὲ ὅποιον ἄλλο μέρος φθάνει, ἀλλὰ αὐτὸν τὸν ἴδιον θὰ τὸν κοιτάξῃ ἐκεῖ, στὴ θέσῃ του, καὶ θὰ τὸν δῇ πῶς εἶναι.

— Κατ' ἀνάγκην, εἶπε.

— Καὶ τότε πᾶ θὰ συλλογισθῇ πῶς αὐτὸς ὁ ἥλιος εἶναι ποῦ φτιάχνει τίς ὥρες τοῦ ἔτους καὶ τὰ χρόνια καὶ ὅλα τὰ ἐπιτροπεύει ὅσα ὑπάρχουνε στὸν ὁρατὸν κόσμον καὶ πῶς εἶναι τρόπον τινὰ ἡ αἰτία ὧν ἐκείνων, ποῦ αὐτοὶ ἔδλεπαν.

— Φανερό, εἶπε, σ' αὐτὰ θὰ καταλήξῃ ἡ σκέψῃ του.

— Καὶ τί, λοιπόν; Ὅταν θὰ ἀναθυμᾶται τὴν πρώτην του κατοικίαν καὶ τὴ σοφίαν τὴν ἐκεῖ καὶ τοὺς τοτινοὺς συνδεσμῶτες του, δὲ φρονεῖς πῶς θὰ μακαρίζῃ τὸν ἑαυτόν του γιὰ τὴν τέτοια μεταβολήν του καὶ ἐκείνους θὰ τοὺς ἐλεεινολογῇ;

— Καὶ βέβαια.

— Καὶ ἂν στοὺς συνδεσμῶτες του ἐκεῖ κάτω, τιμῶνταν, ἐπαινιῶνταν καὶ ἀμειβατὰ βραβεύονταν ἐκεῖνοι ποῦ ὀξύτερα βλέπανε ὅσα περνοῦσαν καὶ ποῦ καλλίτερα θυμοῦνταν ὅσα ἀπὸ κάθε σκευὸς περνοῦσαν πρὶν καὶ ὅσα μετὰ, καὶ ποῦ ἔτσι ἀσφαλέστερα προμάντευαν ποῖο σκευὸς θὰ περάσῃ, νομίζεις, πῶς αὐτὸς θὰ ἐπιθυμήσῃ νὰ ἔχῃ αὐτὰ καὶ θὰ ζηλέψῃ ἐκείνους ποῦ ἀνάμεσα στοὺς δεσμῶτες ἔχουν τίς τιμὰς καὶ τὴν ὑπεροχήν, ἢ θὰ τοῦ συμβῇ αὐτὸ ποῦ μᾶς λέει ὁ Ὅμηρος καὶ ὁλόψυχα θὰ προτιμήσῃ «νὰ ζῇσῃ στὴ γῇ ἐπάνω δοῦλος ἐνὸς ἄλλου, ἐνὸς ἀκκληροῦ» καὶ ἄλλο ὅ,τιδήποτε νὰ πάθῃ, παρὰ νὰ σκέπτεται ὅπως ἐκεῖνοι σκέπτονται καὶ νὰ ζῇ ὅπως ἐκεῖνοι ζοῦνε;

— Ἔτσι καὶ ἐγὼ νομίζω, πῶς θὰ δεχθῇ νὰ πάθῃ ὅ,τιδήποτε ἄλλο, παρὰ νὰ ζῇσῃ κατὰ ἐκεῖνον τὸν τρόπον.

— Καί τώρα στοχάσου, τοῦ λέω. Ἄν πάλι αὐτοῦς ὁ ἄνθρωπος ξανακατεβῇ καί καθίσῃ στήν ἴδια θέσῃ, δὲ θὰ εἶναι τὰ μάτια του γεμάτα σκοτάδι, καθὼς ξαφνικά, θὰ ἔρχεται ἀπὸ τὸν ἥλιο;

— Καί βέβαια, λέει.

— Καί ἂν πρέπει νὰ διαγωνισθῇ μὲ αὐτοὺς ποὺ πάντα μεῖναν δεσμῶτες, λέγοντας γιὰ τίς σκιές ἐκεῖνες τῇ γνώμῃ του, ἐνῷ θὰ τὰ βλέπῃ ὅλα θαμπά, πρὶν συνέλθουν τὰ μάτια του, — καί δὲ χρειάζεται λίγος καιρὸς γιὰ νὰ ἐξοικειωθῶν, — δὲ θὰ δώσῃ ἀφορμὴ σὲ γέλοια καί δὲ θὰ λὲν γι' αὐτόν, πῶς ἀφοῦ ἀνέβηκε στὸν ἐπάνω κόσμον γύρισε μὲ χαλασμένα τὰ μάτια του, καί ὅτι δὲν ἀξίζει οὔτε νὰ δοκιμάσῃ κανεὶς νὰ ἀνέβῃ ἐπάνω; Καί ὅποιον ἐπιχειρεῖ νὰ λύσῃ τὰ δεσμά του καί νὰ τοὺς πάῃ ψηλά, ἂν μποροῦσαν νὰ τὸν πιᾶσουν στὰ χέρια του καί νὰ τὸν σκοτώσουν, δὲ θὰ τὸν σκότωναν;»

Οἱ δεσμῶτες τοῦ σπηλαίου εἶναι αὐτοί, ποὺ ζοῦν μέσα στὸ ἀδύνατο καί παροδικὸ φῶς τῶν αἰσθήσεων, στὸν κόσμον τῆς δόξας. Ὅσοι ἀπ' αὐτοὺς δὲ βλέπουν οὔτε ἄμεσα κὰν τὰ αἰσθητὰ πράγματα, ἀλλὰ τίς σκιές των μόνο στὸν τοῖχο, δὲν ἔχουν φθάσει οὔτε στὴν ἀπλὴ ἀντίληψη. Βρίσκονται στὸ στάδιο τῆς εἰκασίας. Ὅσοι μποροῦν νὰ γυρίσουν τὸ κεφάλι τους, βλέπουν ἄμεσα τὰ αἰσθητὰ καί φθάνουν στὴν ἀντίληψη, στὴν ἀδέσβαιη προεπιστημονικὴ γνώση, στὴν πίστη, ὅχι ἀκόμα στὸ φῶς τῆς γνώσης. Ὅσοι ἀνέβηκαν στὸν ἐπάνω κόσμον, θαμπωμένοι ἀπὸ τὸ ἡμερινὸ φῶς, κοιτάζουν στὴν ἀρχὴ ὅσα εἶναι κάτω στὴ γῇ φωτισμένα. Τὰ οὐράνια σώματα μόνο στὸ καθρέφτισμά τους μέσα στὰ νερά τολμᾶν ν' ἀτενίσουν· δὲν ἀντέχουν νὰ κοιτάζουν τὰ πράγματα τὰ ἴδια καί μόνο τίς σκιές βλέπουν καί τὰ εἰδωλά τους στὰ νερά, κἀτι δηλαδὴ ποὺ μόνο μετέχει στὴν ἀληθινὴ τους ὑπαρξή. Ὅσοι φθάνουν σ' αὐτὸ τὸ στάδιο γίνονται οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐπιστημονικῆς γνώσης, τῆς διάνοιας. Ὑστερα μερικοὶ φθάνουν νὰ βλέπουν τὰ πράγματα τὰ ἴδια ποὺ βρίσκονται στὴ γῇ, φωτισμένα ἀπὸ τὸ φῶς τῆς μέρας. Αὐτοὶ εἶναι οἱ οἱ διαλεκτικοί, ποὺ ἀντικρύζουν τὰ πράγματα στὴν ἀληθινὴ τους ὑπαρξή, στὴν οὐσίαν τους, τίς ἰδέες. Ἀνάμεσα ὅμως σ' αὐτοὺς μπορεῖ νὰ ὑπάρξουν καί μερικοὶ ποὺ μπορεῖ νὰ κοιτάξουν κατὰματα τὸν ἴδιον τὸν ἥλιο, τὴν φωτοπηγὴ· εἶναι οἱ φιλόσοφοι, ποὺ ἀφοῦ κατακτήσουν μὲ τὸ ἀντίκρυσμα τῶν ἰδίων των πραγμάτων τὴ νόησιν τῶν ἰδεῶν, ἔφθασαν στὸ «μέγιστον μάθημα», στὴ θέαν τοῦ ἀγαθοῦ. Καί αὐτὸ εἶναι τὸ ἔσχατον τέρμα. «Ἐν τῷ γνωστῷ τελευταία ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ἰδέα καί μόγις δρᾶσθαι». Ὁ ἥλιος εἶναι τὸ ἀγαθόν, ποὺ μόλις μπορεῖ νὰ τ' ἀγγίξῃ ἡ συνειδηση. Ὅταν ὅμως μπορέσῃ, τῆς γίνεται φα-

νερό, πώς αυτό το ἀγαθὸ εἶναι σὲ ὅλα ὅλων ἡ αἰτία καὶ τῶν ὀρθῶν καὶ τῶν καλῶν. Στὴ νοητὴ σφαῖρα τῆς ψυχῆς αὐτὸ κυβερνᾷ καὶ ἀπ' αὐτὸ πηγάζει ἡ φιλοσοφικὴ ἀλήθεια καὶ ὁ νοῦς ποὺ θὰ τὴν ἀποκτήσῃ. Μόνο διότι ὑπάρχει τὸ ἀγαθὸ μπορεῖ νὰ γνωρίσωμε τὸν πραγματικόν, τὸν μικτό, τὸν «πεπερασμένο» κόσμον, μπορεῖ νὰ φθάσωμε στὴν ἐπιστημονικὴ γνῶση. Μόνο διότι ὑπάρχει τὸ ἀγαθόν, ὑπάρχει ὁ αἰσθητὸς κόσμος καὶ ἡ ἀντίληψις ποὺ τὸν φέρνει ὡς σ' ἐμᾶς. Τὸ φῶς τοῦ ἀγαθοῦ κάνει τίς ἐποχὰς τοῦ ἔτους, τὸ χρόνο καὶ ὅ,τι μέσα στὸ χρόνο ὑπάρχει.

Ἄν ἔλειπε στὴν πλατωνικὴ σκέψις ἡ ἰδέα τοῦ ἀγαθοῦ, θὰ τῆς ἔλειπε ἡ δύναμις τῆς κίνησεως, ἡ ἀρχὴ τῆς ζωῆς. Ἡ ἰδέα τοῦ ἀγαθοῦ δὲν εἶναι μονάχα οὐσία γιὰ τὴ πλατωνικὴ σκέψις, δὲν εἶναι μονάχα ὄν, δὲν εἶναι μόνο μία ὄντολογικὴ ἀρχὴ τοῦ κόσμου. Τὸ ἀγαθὸ εἶναι καὶ τὸ ὕψιστο δέον γιὰ τὸν κόσμον, ὁ ἔσχατος σκοπός· πρέπει νὰ γίνεται, πρέπει σ' αὐτὸ νὰ τείνωμε καὶ νὰ τὸ πραγματοποιοῦμε. Καὶ ἔτσι φανερώνεται καὶ δεοντολογικὴ στὴ φύση τῆς ἡ ἔσχατη ἀρχὴ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ κόσμου.

Ἡ ζωὴ ὁλόκληρη, ὁλόκληρος ὁ κόσμος εἶναι μιὰ ἄπαυτη τάση νὰ προσεγγίσῃ στὸν ἔσχατο αὐτὸ σκοπὸ, τὸ ἀγαθόν. Ἡ ἀντίληψις τείνει νὰ συλλάβῃ τὸ ἀληθινόν, νὰ ἀποκτήσῃ γενικότητα καὶ σταθερότητα γιὰ νὰ φθάσῃ ἔτσι στὴ βαθμίδα τῆς διάνοιας καὶ μαζί της σώζεται τὸ αἰσθητὸ μέσα στὸν μικτὸ κόσμον. Καὶ ἡ διάνοια ὁμῶς τείνει νὰ ὑπερβῇ τὸν ἑαυτὸ τῆς, νὰ φθάσῃ στὸ νοῦ, καθὼς παράλληλα καὶ ὁ μικτὸς κόσμος τείνει νὰ πλησιάσῃ, μὲ τὴν [μεγαλειτερὴν πάντα μέθεξιν, τὴν ἰδέαν. Ὁ νοῦς τείνει τέλος στὴν ἔσχατη ἀρχὴ τοῦ παντός, στὸ ἀγαθόν. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἰδέα αὐτὴ καθαυτὴ ἔχει μέσα στὸ εἶναι τῆς τὴ ροπὴ πρὸς τὸ ἀγαθόν. Ἡ κάθε βαθμίδα, πραγματοποιώντας τὸ δέον, ποὺ τῆς ὀρίζει ἡ ἀνώτερή της, τείνει τελικὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ δέον, ποὺ ὑπαγορεύει τὸ ἴδιον τὸ ἀγαθόν. Τείνει ἔτσι καὶ κινεῖται ὅλη ἡ ζωὴ πρὸς τὸν ἔσχατο σκοπὸ τῆς, πρὸς τὸ τέλος τῆς, πρὸς τὸ ἀγαθόν. Καὶ σ' αὐτὴ τὴν κίνησιν καὶ τὴν τάσιν τοῦ κόσμου παίρνει καθαρὰ τελολογικὴ μορφὴ· ὁλοκληρώνεται στὸν τελικὸ τοῦ σκοποῦ, στὸ ἀγαθόν, ὅπου ὅλα ἀρχίζουν καὶ ὅπου ὅλα τελειώνουν. Εἶναι αὐτὸ ὁ ἔσχατος Λόγος, ὁ Θεὸς ὁ ἴδιος. Καὶ ἂν θέλωμε νὰ ἐπαναλάβωμε τὴν πλατωνικὴ διατύπωσιν τοῦ Εὐαγγελιστῆ· «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος... Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν, ὃ γέγονεν».

II

Τέτοια εἶναι ἡ πλατωνικὴ σύλληψις τοῦ κόσμου. Τὴν κυβερνάει ἀλάθητη λογικὴ συνέπεια καὶ ἀναγκαιότητα ὥς τὴν τελευταία λεπτομέρεια. Προβάλλει ἁρμονικὴ σὰν ἓνα νοητὰ οἰκοδομημένο ἀριστούργημα τῆς κλασσικῆς ἑλληνικῆς τέχνης. Μοιραῖα ὅμως γεννιέται τὸ ρῶτημα, μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸ ἀπέραντο κοσμικὸ οἰκοδόμημα, πῶς, καθολικά, συνθετικά καὶ ἐνιαῖα μπορεῖ νὰ ἀντικρυσθῇ ἀπὸ ἀνθρώπινο μάτι; Ποιὰ δύναμις εἶναι ποὺ θὰ μπορέσῃ νὰ συλλάβῃ ὅλη αὐτὴ τὴ ζωὴ σὰ μιὰ ἐνιαῖα κίνησις, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ χάος τῆς ἀμορφῆς ὕλης καὶ ἀνεβαίνοντας ὥς τὴν καθαρῶτατη οὐσία τῆς ἰδέας, καὶ ἀκόμη πιὸ πέρα ὥς τὸ ἀγαθόν; Ποιὰ εἶναι ἡ ἀγκάλη, ποὺ μέσα της χωροῦν καὶ συγκερνῶνται καὶ συνδαμάζονται τόσα ἀντιθετικά στοιχεῖα; Ὁ χῶρος ὅπου συναντῶνται ὅλες οἱ ροπὲς τῆς ζωῆς αἴσθησις καὶ νόησις, γένεσις καὶ οὐσία, ὕλη καὶ πνεῦμα; Ἡ πλατωνικὴ ἀπάντησις ὀνομάζει αὐτὸ τὸ χῶρον ψυχὴν. Αὐτὴ εἶναι ὁ τόπος, ὅπου συγκρούονται, ἀλλὰ καὶ συνενώνονται οἱ ἀντινομιμαὶ δυνάμεις, ποὺ συγκροτοῦν τὴ ζωὴ μας. Ἡ ψυχὴ ἀκτινοβολεῖ πρὸς ὅλα τὰ στοιχεῖα καὶ πρὸς ὅλες τὰς κατευθύνσεις τοῦ κόσμου. Μὲ τίς ἐπιθυμίας στρέφεται πρὸς τὴν ὕλην, μὲ τὸ λόγο πρὸς τὸν κόσμον τῶν ἰδεῶν. Ὅταν λειτουργεῖ ὡς αἴσθησις μόνο καὶ στρέφεται πρὸς τὴν ὕλην τότε ὁ δρόμος τῆς τὴν πάει πρὸς τὸ ρευστό, τὰ ἀπαυστα μεταβλητό, τὸ πάντα σχετικὸ καὶ ἔχει τότε γιὰ τέρμα κάτι λιγώτερον ἄξιον, κάτι ἀνάξιον, τὸ κακόν. Ὅταν λειτουργεῖ ὡς λόγος, τότε στρέφεται πρὸς τὸ νοητὸ καὶ ὁ δρόμος τῆς τὴν πάει πρὸς τὸ ἀμετάβλητο, τὸ αἰώνιον, τὸ ἀπόλυτον καὶ τέρμα ἔχει τότε τὸ ἀξιότατον, τίς ἰδέας, καὶ πιὸ πέρα, τὸ ἀγαθόν.

Ἔτσι ἡ ψυχὴ συρμένη πρὸς τὸ ἓνα μέρος ἀπὸ τίς ἐπιθυμίας, τραβηγμένη πρὸς τὸ ἄλλο μέρος ἀπὸ τὸ μαγνήτη τῆς ἰδέας, φαίνεται πῶς θὰ σχισθῇ στὰ δύο καὶ ἔτσι θὰ πάψῃ νὰ εἶναι ἡ ἐνιαῖα συνείδησις, ποὺ αὐτὴ ὅλα τὰ θεωρεῖ καὶ ὅλα τὰ πράττει. Μοιάζει ἡ ψυχὴ σ' ἓνα ἄρμα, ὅπου εἶναι ζεμένα δύο ἄτια ὀρμητικά καὶ ποὺ τὸ τραβᾶν πρὸς δρόμους ἀντίθετους, ὥς ποὺ νὰ τὸ κομματιάσουν. Καὶ ἀληθινὰ πόσες εἶναι τέτοιες ψυχές, προικισμένες μὲ πολλές, ἀλλὰ ἐχθρικές δυνάμεις, ποὺ στὸ τέλος θρυμματίζονται στὴ μέση τοῦ δρόμου.

Ἡ ψυχὴ ὅμως ἡ ἄρτια ζῇ πάντοτε ἐνιαῖα, γιὰτὶ δὲν ἔχει μόνο ἀντίθετες τάσεις. Ὑπάρχει ἀνάμεσα στίς αἰσθησιακὰ καὶ στίς πνευματικὰς τῆς ὁρμὲς ἓνας συνεκτικὸς κρῖκος, μιὰ ἐνέργεια μέση, ποὺ συντονίζει τὰ δύο αὐτὰ καὶ τὰ ἐναρμονίζει. Ἐνῶ ὁ νοῦς, τὸ λογικὸ στοιχεῖον τῆς ψυχῆς στρέφεται πρὸς τίς ἰδέας, ἐνῶ τὸ ἐπιθυμητικὸ

της στοιχείου στρέφεται πρὸς τὸν κόσμον τῆς αἴσθησης, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ συνδυασθοῦν αὐτὰ τὰ δύο, θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ κάποια δύναμη, ποὺ τῇ ροπῇ τοῦ ἐπιθυμητικοῦ στοιχείου θὰ τὴν ἔστρεφε πρὸς τὴν ἰδέα, καὶ θὰ ὑπότασσε στὸ λόγον καὶ στὸ νόμον τοῦ νοῦ τὸ ἐπιθυμητικὸ στοιχείον καὶ ἔτσι θὰ ἔκρινε ὅλες τὶς ψυχικὰς δυνάμεις, ὀδηγώντας τις ὅλες πρὸς τὸ ἀξιώτερον, πρὸς τὴν ἰδέαν. Τὸ ἐνδιάμεσον τοῦτο στοιχείον εἶναι ὁ θυμός, τὸ θυμοειδές. Τὸ θυμοειδές εἶναι στὴν ψυχὴ ὁ ἐκτελεστικὸς τῶν ἐπιταγῶν τοῦ λόγου, τὸ στοιχείον ποὺ τιθασσεύει τὶς χαώδεις ὁρμὰς τοῦ ἐπιθυμητικοῦ καὶ τὶς διοχετεύει πρὸς τὴν κατευθυνση τῶν ἰδεῶν, τὶς κάνει μέσον πρόσφορον γιὰ τὴν πραγματοποίηση τῶν ἰδεῶν στὸν πραγματικὸν κόσμον.

Τὴν ὕλη τὴν ἔλκει ἡ ὕλη. Ἡ ὕλικὴ ψυχὴ δουλεύει στὴν ἐπιθυμία τῆς ὕλης. Ὅσο ὁμως ἀγγίζειται ἀπὸ τὴν ἰδέαν ἡ ψυχὴ, ὅσο τὸ λογικὸ φωτισμένο θυμικὸ τὴν ὁρίζει, ὅσο γίνεται μεγαλείτερη ἢ μέθεξις τῆς στὴν ἰδέαν καὶ ἔτσι ἐξαυλώνεται ἡ ψυχὴ, τόσο ἡ ἔλξη τῆς ὕλης ἀδυνατίζει καὶ τόσο ξυπνάει μέσα στὴν ψυχὴ σιγὰ σιγὰ μιὰ ἔλξη ἄλλη. Ξυπνάει ὁ ἕμερος πρὸς τὸ αἰώνιον, πρὸς τὸ ἀναρχον, πρὸς τὸ ἀπόλυτον, πρὸς τὸ ἀγαθόν. Ξυπνάει ὁ πόθος νὰ διαιωνίσωμε τὴν ψυχὴ, αἶροντας τὴ σχετικότητα καὶ τὴ χρονικότητά μας μέσα στὸν ἄχρονον κόσμον τοῦ Λόγου. Ξυπνάει ὁ ἔρωτας πρὸς τὴν ἰδέαν. Τέτοιοι εἶναι ὁ πλατωνικὸς ἔρωτας, ἡ θεμελιακὴ ἀρχὴ τῆς φιλοσοφίας του καὶ τῆς ζωῆς του.

Ὁ ἔρωτας στὸν Πλάτωνα δὲν εἶναι ἰδέα, δὲν ἔχει ὑπαρξὴ καθαρὰ ἰδανικὴ. Ὁ ἔρωτας πάει πρὸς τὴν ἰδέαν· πάει ὁμως, ξεκινώντας πάντα ἀπὸ τὴν αἴσθησιν. Εἶναι μεταξὺ τοῦ αἰσθητοῦ καὶ τῆς ἰδέας. Ἀρχίζει τὴ ζωὴν του μέσα στὴ φτώχεια καὶ στὴν ταραχὴ τῆς αἴσθησης καὶ πάει νὰ τὴν τελειώσῃ μέσα στὸν πλοῦτον καὶ τὴ γαλήνην τῆς ἰδέας. Γι' αὐτὸ εἶναι παιδί τῆς πενίας καὶ τοῦ πόρου.

Τέτοιος ὁ ἔρωτας, εἶναι τὸ κίνητρο γιὰ κάθε δημιουργία, γιὰ κάθε γονιμοποίηση, γιὰ κάθε τι ποὺ πάει νὰ γίνῃ αἰώνιον. Ὁ ἔρωτας πρὸς τὴν ἀλήθειαν εἶναι ἡ δημιουργικὴ αἰτία τῆς ἐπιστήμης· ὁ ἔρωτας πρὸς τὸ ὥρατον, ἡ πηγὴ τῆς τέχνης· ὁ ἔρωτας πρὸς τὴ δικαιοσύνη, ἡ ἀφετηρία τῆς ἠθικῆς ἀρετῆς, ποὺ στεριώνει τὶς πολιτεῖες. Καὶ ἔτσι, ἂν ὅλη ἡ ζωὴ εἶναι μιὰ τάση πρὸς ἕναν ἔσχατον σκοπόν, πρὸς τὸ κορύφωμά της, τὸ ἀγαθόν, τότε ὅλη ἡ ζωὴ εἶναι καὶ ἕνας μεγάλος ἔρωτας τοῦ ἀγαθοῦ. Καὶ ὅλα τὰ εἰδικὰ μέσα, τὴ γνώση, τὴν τέχνη, τὴν πολιτείαν, τὴ θρησκείαν τὰ φέρνει ὅλα ὁ ἔρωτας πρὸς τὸ ἕνα τέρμα, πρὸς τὴν ἔσχατη ἐνότητα καὶ τὴν ὑψιστὴν ἀξίαν, τὸ Λόγον, τὸ Θεόν.

Τοῦτῃ ἡ ἐρωτικὴ πορεία εἶναι ἡ ἀποστολὴ κάθε ἀτομικῆς ψυχῆς,

αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ ἀρετὴ τῆς καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς. Ἡ ψυχὴ εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν ζωντανὸ ὄν. Δὲ στέκεται ἀκίνητη καὶ δὲν εἶναι δέκτης ἀπλὸς ἐντυπώσεων. Δημιουργεῖ. Δὲ θεωρεῖ τὴν ἰδέα, μένοντας στὴ θέση τῆς, ἀλλὰ ζῇ κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τῆς καὶ κινεῖται πρὸς αὐτή. Ἀλλὰ καὶ δὲ ζῇ μόνο ὡς σκέψη, ζῇ μὲ ὅλους τοὺς τρόπους τῆς ζωῆς. Ἀγωνίζεται, ἀνεβαίνει, πορεύεται πρὸς τὴν ἰδέα· τὴ χαίρεται καὶ κατὰ κάποια ἀπὸ τίς μύριες ὀψεις τῆς τὴν κατακτᾷ σ' αὐτὸ τὸν ἀγῶνα. Σ' αὐτὴ τῆς τὴν κατάνκτηση βρίσκει τὴν ἀρετὴ τῆς καὶ τὴν ἐλευθερία τῆς. Ἡ ἐλευθερία δὲν εἶναι στὴν οὐσία τῆς τίποτε ἄλλο ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀνάταση, τὴν ἔρωτική πορεία πρὸς τὴν ἰδέα. Ἡ ἐλευθερία δὲν εἶναι λέξη κενή. Εἶναι ἡ ἀδιάκοπη αὐτὴ κατάνκτηση τῆς ζωῆς ὡς τὰ ἔσχατα ὅρια τῆς ἰδέας.

Γιὰ νὰ μπορῇ ὁμοῦς ἡ ψυχὴ νὰ ἐκπληρώσῃ αὐτὴ τὴν ἀποστολὴ τῆς, πρέπει οἱ τρεῖς δυνάμεις, τὰ τρία στοιχεῖα τῆς ψυχῆς νὰ ὑπηρετήσουν σ' αὐτὸ τὸ σκοπὸ, τὸ καθένα βέβαια μὲ τὸ δικό του τρόπο, μὲ τὴ δική του τὴν ἀρετὴ. Πρέπει τὸ στοιχεῖο τὸ λογικὸ νὰ ὀρίζῃ τὸ ὀρθὸ γιὰ τὴ ζωὴ τῆς ψυχῆς. Καὶ ἔχει τότε ἡ ψυχὴ τὴν ἀρετὴ τῆς σοφίας. Πρέπει τὸ θυμοειδὲς νὰ διαφυλάξῃ τίς ἐπιταγὰς αὐτὲς τοῦ λογικοῦ ἀπὸ τίς ἀντιδράσεις τοῦ ἐπιθυμητικοῦ, ἀπὸ τὴν ἡδονὴ καὶ τὸν πόνο, πρέπει νὰ πολεμήσῃ καὶ νὰ παραμερίσῃ τὴν ἀντίδραση τῶν αἰσθήσεων. Καὶ τότε ἔχει τὸ θυμικὸ τῆς ψυχῆς τὴν ἀρετὴ τῆς ἀνδρείας. Καὶ πρέπει τέλος καὶ τὸ ἐπιθυμητικὸ νὰ πάρῃ τὴν ὀρθὴ τοποθέτηση στὸ δρόμο τοῦ ἔρωτα· πρέπει δηλαδὴ νὰ ὑποταχθῇ στίς ἐπιταγὰς τοῦ λόγου, νὰ θελήσῃ ὡς ὁδηγὸ τὸ λόγο· πρέπει τὸ πάθος τοῦ ἐπιθυμητικοῦ νὰ γίνῃ ἔρωτας τῆς ἰδέας, τοῦ λόγου. Σ' αὐτὴ τὴν κυριαρχία τοῦ λόγου ἀπάνω του πραγματοποιεῖται ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἐπιθυμητικοῦ, καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ ἀρετὴ του, ἡ σωφροσύνη.

Γιὰ νὰ λειτουργήσῃ ὁμοῦς σωστά, τὸ κάθε στοιχεῖο μὲ τὴ δική του ἀρετὴ, πρέπει ὅλα μαζί ν' ἀποτελέσουν μιὰν ἐνότητα ζωῆς. Μόνο τότε θὰ μπορέσῃ ἡ ψυχὴ ἀδιάσπαστη νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὸ ἀγαθόν. Προϋποθέτει ὁμοῦς ἡ ἐνότητα αὐτὴ τὴν ἐναρμόνιση τῶν στοιχείων ποὺ τὴν ἀποτελοῦνε. Ἔτσι κάθε ἀρετὴ τῆς ψυχῆς ὑπάρχει μόνο στὴ συναρμολόγη τῆς μὲ τίς ἄλλες. Πρέπει νὰ ὑπάρξῃ ἰσορροπία δυνάμεων, τάξῃ ἀνάμεσα στὰ στοιχεῖα τῆς ψυχῆς, ὥστε ἡ ψυχὴ νὰ ὑπάρχῃ ἐνιαία. Αὐτὴ εἶναι ἡ θεμελιακὴ προϋπόθεση, ποὺ δίνει ἀξία καὶ στίς ἄλλες εἰδικὰς ἀρετὰς τῆς. Χωρὶς αὐτήν, χάνουν οἱ ἄλλες τὴ σημασίαν τους, δὲ βρίσκει κανένα ψυχικὸ στοιχεῖο τὴ δικαίωσή του. Ἡ θεμελιακὴ ἀρετὴ τῆς τάξεως καὶ τῆς ἐναρμόνισης ποὺ κάνει δυνατὰ καὶ καταξιώνει τίς

Άλλες είναι ή υπιστη ἀρετή, ή δικαιοσύνη. Αὐτή ὀρίζει πῶς τὸ κάθε στοιχεῖο πρέπει νὰ ἐπιτελῇ ὅ,τι τοῦ ταιριάζει. Μόνο μὲ τὴ δικαιοσύνη ὁλοκληρώνεται ή ἀνθρώπινη ψυχή, φθάνει στήν ὁλοκληρωτική της ἔνωση ή ζωή τοῦ ατόμου κάτω ἀπὸ τὸ λόγο, καί μέσα στήν ἐρωτική στροφή του πρὸς αὐτόν.

Βρίσκονται πολὺ συχνὰ ψυχές, γεμάτες ἠθικὰς δυνάμεις, δυνάμεις ὅμως ἀσύντακτες, ἀκατευθύντες, δυσανάλογες. Ἡ καλοσύνη τίς τραβάει πρὸς τὰ ἐκεῖ καί πάλι πρὸς τὰ ἐδῶ τίς κατευθύνει ή γνώση. Ἔχουν ἴσως τὴ γνώση, ἀλλὰ τοὺς λείπει ή ἀνδρεία τῆς πραγματοποίησης· καί ὅμως ἔχουν ἀνδρεία, ἀλλὰ δουλεύει πρὸς ἄλλες κατευθύνσεις. Μπροστὰ σὲ μιὰ τέτοια, ὅχι μιὰ κοινή, ἀλλὰ μιὰ δυνατὴ μὰ καί ἀσύντακτη ψυχὴ, θαρμένη ἀπὸ ἀντίξοους ἀνέμους, ὑψώνομε μιὰν εὐχή· γιὰ νὰ μπορέσῃ ν' ἀνέβῃ στήν ἀριότητα ποὺ τῆς ταιριάζει, ἃς βασιλέψῃ σωτήρια ή ἐναρμόνιση καί ή ἀμοιβαία προσαρμογὴ τῶν ἀσύντακτων στοιχείων της, ή πλατωνικὴ τάξῃ κατὰ τὴν ἰδέα, ή δικαιοσύνη ἀνάμεσα στίς ἀρετές της, ή δικαιοσύνη πρὸς τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ της.

Μιὰ τέτοια ὅμως δικαιοσύνη δὲ μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι ἔργο τοῦ λόγου, τοῦ πνεύματος. Ἡ ἔλλογη, ή συνειδητὴ κυριαρχία τοῦ πνεύματος στήν ἀνθρώπινη ψυχὴ, ή θελημένη καί ὅχι ἐξωτερικὰ ἐπιβλημένη πειθαρχία, αὐτὸ πρὸ πάντων τὴν ξεχωρίζει ἀπὸ τὴν ψυχολογία τῶν μυρμηγκιῶν καί τῶν μελισσῶν ἀπὸ κάθε φυσικὴ καί, ὅσο ἀγαθὴ καί ἂν εἶναι, ζωϊκὴν ὑπαρξή· ή συνειδητὴ κυριαρχία τοῦ πνεύματος, ποὺ μόνῃ μπορεῖ τὴν πραγματικότητα τῆς ψυχικῆς ζωῆς νὰ τὴν ὀρίσῃ, νὰ τὴν καταξιώσῃ, νὰ τὴν κἀνῃ βωμὸ τοῦ πνεύματος, νὰ τὴν κἀνῃ πνεῦμα, ἔτσι ὅπως πνεῦμα κἀνει τὴν ὕλη τοῦ μαρμάρου ὁ ἄξιος καλλιτέχνης. Αὐτὴ εἶναι ή δύναμη καί αὐτὴ εἶναι ή διακονία τῆς δικαιοσύνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ'.

Η ΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Πλάτων.—Πολιτεία, Νόμοι, Πολιτικός, Γοργίας.
Hegel.—op. cit. III Kap., A. 3.
Zeller.—op. cit. II Teil, II Abschn. S. 559 u. f. (IV Aufl.).
Stahl.—op. cit. I Buch, I Abschn. (Platon).
Gomperz.—op. cit. II Band. V Buch.
Hildenbrand.—op. cit. II Buch, I—III Kapitel, S. 98—222.
Windelband.—Platon, 1910.
Berolzheimer.—System der Rechts u. Wirtschaftsphilosophie (1905)
Bd. 2, § 14.
Anderhub.—Platons Politeia u. die kritische Rechtsphilosophie, in
Zschft. f. Rechtsphilosophie III (1921) S. 89.
Salin.—Platon u. die griechische Utopie (1921).
Eckstein.—op. cit. Kap. IV. S. 55.
Del Vecchio.—Lezioni di filosofia del diritto (1936) p. 27.
Wundt Max.—Geschichte d. griechischen Ethik (1908—1911).
Wundt Max.—Von Platon zu Aristoteles, in Festgabe f. J. Binder,
Rechtsidee u. Staatsgedanke, (1930) S. 188.
Battaglia F.—Lineamenti di storia delle dottrine politiche (1936).

I.—'Η σχέση τοῦ Πλάτωνος με τὴν πολιτική.—'Η κριτική του στάση
μπρὸς τὴν πολιτική τῆς ἐποχῆς του.—'Η ἰδέα τῆς ἀληθινῆς πολιτικῆς.—
Τὸ ἀγαθὸ ὁ ἔσχατος σκοπὸς τῆς πρακτικῆς καὶ τῆς πολιτικῆς ζωῆς.—
'Η ἀρετὴ ὡς μέσο πραγμάτωσης τοῦ ἀγαθοῦ.—Τὰ εἶδη τῆς ἀρετῆς.—
'Η δικαιοσύνη, ὡς συνολικὴ ἀρετὴ, ἢ ἐκφραση τοῦ κλασσικοῦ πνεύματος
στὴ σφαῖρα τῆς πράξης.—'Αντιστοιχία τῆς πολιτείας καὶ τῆς ἀτομικῆς
ψυχῆς κατὰ τὶς λειτουργίες καὶ τὶς ἀρετές.—'Η ἐσωτερικὴ σύνδεση ἀτό-
μου καὶ πολιτείας.—Τὸ περιεχόμενον καὶ ἡ ἀποστολὴ τῆς δικαιοσύνης στὴ
σφαῖρα τῆς πολιτείας.—'Η ἱστορικὴ προϋπόθεση γιὰ τὴν πραγματοποίησιν
τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς πολιτείας.—'Η ἀξίωσις τῆς βασιλείας τῶν φιλο-
σόφων καὶ ἡ ἀληθινὴ σημασία της.—'Η πλατωνικὴ ἀναζήτησις τῆς ἀλη-
θινῆς πολιτείας στὸ διάλογον «Πολιτεία».—'Αρχικὴ πρόθεσις, ὁ ὁρισμὸς

τῆς δικαιοσύνης.—'Ἡ εὕρεση τῆς δικαιοσύνης εὕρεση καὶ τῆς ἀληθινῆς πολιτείας.—'Ἡ ἀρχὴ «τὰ ἑαυτοῦ πράττειν» τυπικὴ καὶ μεθοδική.—Οὐσιαστικὸς καθορισμὸς τῆς με βοήθεια τὴν ἀντιστοιχία πολιτείας καὶ ψυχῆς.—

II.—Οἱ τρεῖς κοινωνικὲς τάξεις στὴν πολιτεία καὶ ἡ ἀρετὴ τῆς κάθε μιᾶς.—'Ἡ ἀρμονικὴ λειτουργία τους, ἡ δικαιοσύνη τῆς πολιτείας.—'Ἡ ἀποστολὴ τῆς πρώτης τάξης. Τὸ ἦθος καὶ τὸ ἔργο τῶν βασιλικῶν ἀνδρῶν, τῶν φιλοσόφων.—'Ἡ παρουσία τους καὶ ἡ ὑπαρξὴ τοῦ γραπτοῦ δικαίου.—'Ἡ ἀποστολὴ τῆς δεύτης τάξης.—'Ἡ ψυχικὴ διάπλαση τῶν φυλάκων.—'Ἡ σημασία τῆς ὑπαρξῆς τῆς τρίτης τάξης, τῶν χειρωνακτῶν.—'Ἡ σχέση τῶν χειρωνακτῶν πρὸς τὸ θεσμὸ τῆς δουλείας.—'Ἡ ἠθικὴ σημασία τῆς ἐργασίας.—'Ἡ ἀλληλεξάρτηση πολιτικῆς ὑπόστασης καὶ πνευματικῆς καλλιέργειας.—Κριτικὴ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἐξουσίας στίς δυὸ μόνο τάξεις.—'Ἡ ἀξία τῆς ἀτομικότητος στὸ πλαίσιο τοῦ Χριστιανισμοῦ.—

III.—Οἱ ὅροι τῆς διαβίωσης τῶν προσώπων ποὺ ἀποτελοῦν τὴν κάθε τάξη.—Μορφές καὶ ἐπιδιώξεις τῆς παιδείας τῶν δύο ἀνώτερων τάξεων.—'Ἄλλες ὀψεις τῆς ζωῆς των: Οἱ σχέσεις τῶν φύλων. Οἱ σχέσεις γονέων καὶ τέκνων. Κατάργηση τῆς χωριστῆς οἰκογένειας καὶ τῆς ἀτομικῆς ιδιοκτησίας.—'Ἡ θέσις τῶν γυναικῶν στὴν πλατωνικὴ πολιτεία.—Τὰ στάδια τῆς βαθμιαίας ἐξέλιξης καὶ παιδείας τῶν φυλάκων.—Τὸ ξεχώρισμα τῶν βασιλικῶν ἀνδρῶν.—'Ἡ πλατωνικὴ δικαιοσύνη καὶ πολιτεία κατὰ τὴν σχέσιν τῆς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν.—Κριτήρια γιὰ τὴν κοινωνικὴ κατάρταξιν.—Βιολογικὲς ἀντιλήψεις τοῦ Πλάτωνος γιὰ τὴ διαφορὰ τῶν ἀνθρώπων.—'Υπερτίμηση τῆς βιολογικῆς κληρονομικότητος.—

IV.—Τὸ ζήτημα τῆς χωρικῆς ἔκτασης τῆς πολιτείας.—'Ανυπαρξία κατακτητικῶν καὶ ἐξαπλωτικῶν προθέσεων.—Οἱ ἐπιδιώξεις τῆς πλατωνικῆς πολιτείας καθαρὰ ἠθικὲς καὶ πνευματικῆς, ἡ παιδεία.—'Ἡ πρωταρχικὴ σημασία τῆς παιδείας γιὰ τὸν Πλάτωνα.—Τὸ πρόβλημα τῆς ἱστορικῆς ἐναρξῆς τῆς πολιτείας τοῦ Πλάτωνος.—'Ἡ στιγμή καὶ ἡ αἰτία τῆς παραφθορᾶς τῆς ἀληθινῆς πολιτείας.—Οἱ βαθμοὶ τοῦ ξεπεσμοῦ καὶ οἱ μορφές τῶν φθαρμένων πολιτειῶν.—

V.—'Ἡ πλατωνικὴ πολιτεία δὲν πρέπει νὰ συγκρίνεται μετὰ τὰς διαφορὰς οὐτοπίαις τῶν νεώτερων χρόνων.—'Ἡ σχέση τῆς μετὰ τὴν πολιτικὴ θεωρίαν τοῦ Hegel.—'Ἡ σχέση τῆς πλατωνικῆς πολιτείας μετὰ τὴν ἱστορικὴν πραγματικότητα.—Κατὰ τὴν φύσιν τῆς εἶναι μετὰ τὴν ἰδέαν καὶ πραγματικότητος, παρὰ δὲ ἕνεκα γιὰ τὴν πραγματικότητα.—'Ἡ σύνδεσός τῆς πρὸς τὴν ἱστορικὴν στιγμήν τοῦ πνεύματος· εἶναι τὸ οὐσιαστικὸ νόημα τῆς ἐλληνικῆς πόλεως.—Τὸ πνεῦμα τῆς ὑποκειμενικότητος καὶ ἡ ἀρχαία Ἑλλάδα.

VI.—Οἱ «Νόμοι» τοῦ Πλάτωνος καὶ ἡ σχέση τους μετὰ τὴν «Πολιτείαν».—'Ἡ πολιτεία τῶν Νόμων πλησιέστερη στὴν πραγματικότητα.—Σ' αὐτὴν λείπουν οἱ βασιλικοὶ ἄνδρες καὶ ἄρχουν οἱ νόμοι.—'Ἡ ἐνσυνείδητη ἐφαρμογὴ τους.—Πηγὴ τῶν ἐξουσιῶν, τὸ σύνολο τῶν πολιτῶν, ὑποταγμένο ὅμως καὶ αὐτὸ στὴ θέλησιν τοῦ νόμου.—'Αναγνώριση τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος στοὺς «Νόμους».—'Ἡ χώρα, ὁ λαὸς καὶ οἱ ἄρχοντες, ποὺ χρειάζονται γιὰ τὴν πολιτεία.—Προσδιορισμὸς τοῦ πληθυ-

σμοῦ τῆς πολιτείας καὶ κατανομή τῆς γῆς.—Τὰ νομίσματα τῶν ἰδιωτῶν καὶ τῆς πολιτείας.—Στενὰ ὅρια οἰκονομικῆς ἀνισότητος.—Οἱ μέτοικοι καὶ οἱ δοῦλοι καὶ τὰ χειρωνακτικὰ ἔργα.—Ἰσοτιμία τῶν γυναικῶν στὴν πολιτεία τῶν «Νόμων».—Ὁ θεσμός τοῦ γάμου.—Ἡ ἀσκηση τῆς παιδείας.—Ἡ ἀνάδειξη καὶ τὰ καθέκαστα τῶν ἀρχόντων.—Ὁ χαρακτῆρας καὶ τὸ περιεχόμενο τῆς νομοθεσίας.

Τὴν ψυχὴ τοῦ Πλάτωνος ἀπὸ τὰ ἐφηβικά του χρόνια δυὸ λαχτάρες τὴ φλόγιζαν· ἡ φιλοσοφία καὶ ἡ πολιτικὴ. Ἡ πολιτικὴ εἶταν ὁ παλιὸς καὶ πρῶτος πόθος του. Τὸ λέει ὁ ἴδιος στὴν «Ζ' ἐπιστολή», «νέος ἐγὼ ποτὲ ὦν . . . ᾤθηην, εἰ θάπτον ἐμαυτοῦ γενοίμην κύριος, ἐπὶ τὰ κοινὰ τῆς πόλεως εὐθύς ἰέναι (324)». Σὲ ὅλη τὴν ἔπειτα ζωὴ του ποτὲ ὁ πόθος αὐτὸς δὲν ἔσθυσε. Τὸ μαρτυροῦν τὰ ἴδια τὰ ἔργα του καὶ τὰ ταξίδια του στὴ Σικελία. Ὁ Πλάτων ὅσο εἶναι φιλόσοφος, τόσο εἶναι καὶ στὴν ἀληθινὴ καὶ ὑψηλὴ ἔννοια πολιτικός. Ἔτσι μᾶς τὸ λέει καὶ ὁ ἴδιος μὲ τὸ προσωπεῖο τοῦ Σωκράτη στὸ «Γοργία» (521 d): «Θαρρῶ πῶς εἶμαι ἀπὸ τοὺς λίγους Ἀθηναίους, γιὰ νὰ μὴν πῶ ὁ μόνος ποῦ δολεῦει τὴν ἀληθινὴν πολιτικὴ τέχνη, πῶς εἶμαι ὁ μόνος ἀπὸ τοὺς τωρινούς ποῦ κάνει πολιτικὴ». Καὶ ἐννοοῦσε πῶς αὐτὸς μονάχα διατυπώνει ὀρθὰ τὸ πολιτικὸν πρακτέον. Ἀλλωστε μόνο τοῦτο μπορούσε νὰ γίνη στὴν ἐποχὴ του. Ἡ παιδεία ἡ κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ εἶταν ἡ μόνη δυνατὴ θετικὴ πολιτικὴ πράξις. Πολιτικὴ εἶταν ἡ ἴδια φιλοσοφικὴ του δράσις. «Ἀσχολοῦνταν βέβαια ἡ σχολὴ τοῦ Πλάτωνος μὲ μαθηματικὰ καὶ διαλεκτικὴ, μᾶς λέει ὁ Wilamovitz, ὅχι ὁμως γιὰ νὰ μορφώσῃ μαθηματικούς ἢ σοφιστές, ἀλλὰ ἄνδρες τῆς καθημερινῆς ζωῆς, πολιτικούς». Πολιτικούς βέβαια, ποῦ διαπνέονταν ὅπως αὐτὸς, ἀπὸ ἀληθινὰς πολιτικὰς ἀρχὰς καὶ ποῦ θὰ πραγματοποιοῦσαν ἴσως τὸ ἔργο ποῦ δὲν τοῦ εἶταν δοσμένο αὐτὸς νὰ πραγματοποιήσῃ.

Ὁ Πλάτων πίστευε, πῶς ὅ,τι ἐκτυλίσσονταν γύρω του δὲν εἶταν ἀληθινὴ πολιτικὴ, πῶς ἡ συγκαρινὴ πολιτικὴ ζωὴ τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐλληνικῶν πόλεων εἶταν ὁλόκληρη εἶναι μεγάλο σφάλμα· πῶς ἔπρεπε ὅλα ἀπὸ τὰ θεμέλια νὰ ἀλλάξουν. Ἀηδισμένος ἀπὸ τὴν ἀχαλινωσίαν τῶν κακῶν καὶ τὴν ὑποχωρητικότητά τῶν καλλίτερων, κατηγρεῖ μὲ ριζοσπαστικὴ ἀδιαλλαξία ὅλες τίς κείμενες πολιτικὰς ἀξίες. Οὔτε τοὺς μεγάλους ἄνδρες τῆς πατρίδας του δὲν ἐξαιρεῖ ἀπὸ τὴν ἐπὶκρισὴν του, οὔτε τὸν Θεμιστοκλῆ, οὔτε τὸν Περικλῆ· ἀστόχησαν καὶ αὐτοὶ στὰ κυριώτερα ἔργα τῆς πολιτικῆς ζωῆς. Στὸ «Γοργία» (519 a) λέει, ὅτι καὶ αὐτοὶ μαζί μὲ τόσους ἄλλους συμβάλανε στὴν καταστροφὴ τῆς πατρίδας των, «ἄνευ γὰρ σωφροσύνης καὶ δικαιοσύνης

λιμένων και νεωρίων και τειχών και φόρων και τοιούτων φλυαριών ἐμπεπλήκασιν τὴν πόλιν». Καὶ αὐτοὶ δηλαδή, οἱ ἄριστοι καὶ οἱ μεγαλοφυέστεροι, δὲ μπόρεσαν νὰ καταλάβουν καὶ νὰ ἐκπληρώσουν τὸν ὀρθὸ καὶ κύριον σκοπὸ τῆς πολιτικῆς. Δέχτηκαν καὶ αὐτοὶ, καθὼς ὅλοι, τοὺς παραδομένους σκοποὺς τῆς καὶ χρησιμοποίησαν τὰ συνηθισμένα τῆς μέσας. Σὲ τεχνικοὺς συνδυασμοὺς τῶν μέσων ἐξαντλεῖται ὅλη ἡ σημασία τῆς πολιτικῆς τῶν δράσης. Ἐμείναν καὶ αὐτοὶ στὴ σχετικὴ τῶν καθημερινῶν περιστάσεων καὶ δὲ μπόρεσαν ν' ἀνέβουν στὴν ἀντικειμενικὴ σκοπιὰ τοῦ ἔσχατου σκοποῦ τῆς ἀληθινῆς πολιτικῆς δράσης. Ἐμείναν ξένοι ἀπὸ τὴν ἰδέαν. Δὲν ἐνδιαφέρθηκαν γιὰ τὴν κοινωνικὴ δικαιοσύνη καὶ προσκολλημένοι στὴν τεχνικὴ μόνον ἐξάρτυση τῆς πολιτείας, τὴν ἀφῆκαν ἔρμαιον στὴν ἠθικὴ διαφθορά καὶ τὴ διάλυσιν. Ἡ ἰδέα ὅμως, ἂν τὴν εἶχαν ἀντικρύσει, θὰ τοὺς ἔδειχνε ποῖος εἶναι ὁ οὐσιαστικὸς σκοπὸς τῆς πολιτικῆς· γιὰτὶ ἡ ἰδέα εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς ζωῆς, τῆς πράξης, τῆς πολιτικῆς, καὶ παρ' ὅλη τῆς τῆ γενικότητος σταθερὰ ὁδηγεῖ μέσα στὴν ἀμφιβολία τῶν ἄπειρων ἐνδεχόμενων καὶ τῶν ἄπειρων πειρασμῶν τῆς πραγματικότητος. Ἡ ἰδέα τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς πράξης καὶ τῆς πολιτείας ποὺ ἀπὸ τὴν πράξιν γεννιέται, αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτον μέλημα τοῦ ἀληθινοῦ πολιτικοῦ.

Ποιὰ εἶναι ὅμως ἡ ἰδέα τῆς πολιτείας; Ὅποια βέβαια καὶ ἂν εἶναι, στηρίζεται τελικὰ στὴν πρώτη πηγὴ τῆς ζωῆς, στὸ σκοπὸ κάθε ἄλλου σκοποῦ, στὴν ἐνωτικὴ ἀρχὴ τοῦ παντός, στὸ ἀγαθόν. Καὶ τῆς πράξης καὶ τῆς θεωρίας, τῆς ψυχῆς σὲ κάθε τῆς ὅψι ἔσχατος σκοπὸς εἶναι τὸ ἀγαθόν.

Γιὰ νὰ μπορέσῃ ὅμως ἡ ψυχὴ νὰ πλησιάσῃ τὸ ἀγαθόν, πρέπει νὰ φθάσῃ στὴν ὁλοκλήρωσίν της. Καὶ φθάνει ἐκεῖ, ὅταν ἄρτια ἐκπληρωθῇ καθε τῆς δυνάμει. Μιὰ τέτοια ἐκπλήρωση εἶναι ἡ καθε ἀρετὴ τῆς. Σὲ καθε ψυχικὴ δυνάμει ἀντιστοιχεῖ καὶ μιὰ διάφορη μορφή ἀρετῆς. Ἐξέρουμε κιόλας πὼς τρεῖς εἶναι οἱ ψυχικὲς δυνάμεις, οἱ ψυχικὲς λειτουργίαι, ἡ λογικὴ, ἡ θυμικὴ καὶ ἡ ἐπιθυμητικὴ. Ἀρετὴ τῆς λογικῆς λειτουργίας τῆς εἶναι ἡ σοφία, τοῦ θυμικοῦ, τῆς βούλησης ἡ ἀνδρεία, τοῦ ἐπιθυμητικοῦ τῆς ἡ σωφροσύνη. Καὶ ὑπάρχει καὶ ἡ δυνάμει ποὺ ὅλες αὐτὲς τίς εἰδικὰς ἐνέργειες τῆς ἀρετῆς τίς τοποθετεῖ στὴ θέσιν ποὺ τοὺς ταιριάζει, τίς ἐναρμονίζει, τοὺς δίνει ἐνότητα, τίς κάνει ἀρετὰς μιᾶς καὶ τῆς ἰδίας ψυχῆς. Καὶ αὐτὴ ἡ δυνάμει εἶναι ἡ ἀρετὴ τῶν ἀρετῶν, ἡ δικαιοσύνη. Ἡ ἀρετὴ τῆς δικαιοσύνης εἶναι ἡ πρώτη ἀρχὴ τῆς πλατωνικῆς ἠθικῆς. Καὶ δὲ μπορούσε παρὰ ἔτσι νὰ εἶναι· ἐκεῖ, ὅπου ὁ λόγος ἀναγορεύεται σὲ πρώτη ἀρχὴ τῆς ζωῆς, ἔπρεπε καὶ

ἡ ἠθικὴ θεωρία νὰ ξεκινήσῃ ἀπὸ τὸ αἶτημα τοῦτο, ποῦ ἀποτελεῖ στὴ σφαῖρα τῆς πράξης τὴν ἔκφραση τοῦ κλασσικοῦ, τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος, τὴ φανέρωση τοῦ Λόγου.

Ὁ κλασσικὸς τεχνίτης στὴν ὁμορφιὰ τοῦ μέρους δίνει λιγώτερο ἀπὸ κάθε ἄλλον αὐτοτέλεια καὶ αὐθυπαρξία. Δὲν ἔχει τὸ μέρος ὁμορφιά, ποῦ δὲν ὑπηρετεῖ πρὸ πάντων τὸ ὄλο. Σ' αὐτὸν τὸν κανόνα τῆς τέχνης, ποῦ βέβαια εἶναι κανόνας κάθε τέχνης, ὁ κλασσικὸς εἶναι ἀμείλικτος. Ἡ ἔμπνευση, τὸ πάθος, ὁ ἐνθουσιασμός, ποῦ προκαλεῖ μιὰν ὑπερβολὴν σὲ κάποιον σημεῖο τοῦ ἔργου, διώχνεται ἀλύπητα ἀπὸ τὸν κλασσικὸν τεχνίτην, γιατί στὸ ἔργο του πρέπει νὰ βασιλεύῃ ἄθραυστη ἡ πειθαρχία καὶ ἡ ἰσορροπία τοῦ ὅλου. Ὁ κατ' ἐξοχὴν ἑλληνας φιλόσοφος κάτω ἀπὸ τὸ μέτρο, κάτω ἀπὸ τὸν ἄτεγκτο νόμο τοῦ Λόγου ὑποτάσσει ὅλα τὰ ξεσπάσματα τῆς ψυχικῆς ζωῆς. Οἱ ὑποκειμενικὲς γνώμες ἀπὸ τὴν μιὰ, ἀπὸ τὴν ἄλλην ἢ σταθερή, ἢ γενικὴ γνώμην τοῦ Λόγου, ποῦ ἀπάνω ἀπὸ ὅλες αὐτὰς ἐπιβάλλεται. Τὰ πολλὰ καὶ διάφορα πραγματικὰ ὑποκείμενα ἀχρηστεύονται γιὰ τὴ θεωρία καὶ ἀνυψώνεται τὸ ἓνα γενικὸ καὶ σταθερὸ λογικὸ ὑποκείμενο τῆς γνώσης. Καὶ οἱ σκοποὶ τῆς ζωῆς, ποικίλοι καὶ διαφορετικοὶ ὅσο καὶ εἰς ψυχῆς, ἐντάσσονται σὲ ἓνα σύστημα, φωτίζονται ἀπὸ τὸ φῶς ἐνὸς ἰδεατοῦ γενικοῦ σκοποῦ, τοῦ σκοποῦ ποῦ θέτει ὁ Λόγος. Ὅλες οἱ πράξεις, ὅλες οἱ ἐνέργειες τῆς ἠθικῆς ζωῆς, ὅλες ἀκόμη οἱ ἀρετὲς τῆς ψυχῆς, καμμιὰ δὲν ἔχει ἀξία, ἂν δὲν ἐνταχθῇ καὶ δὲν ὑποταχθῇ καὶ αὐτὴ στὴν πειθαρχίαν τοῦ Λόγου, ἂν δὲν ὑπηρετήσῃ ἢ κάθεμιὰ στὴν ἐνιαίαν ὁλότητα τῆς προσωπικότητος, ὥπως ὁ κάθε σπόνδυλος ὑπηρετεῖ στὴν ἐνότητα τοῦ ναοῦ, ἂν δὲν ὁμολογήσῃ κάθε φορὰ μὲ ὅλες τίς ἄλλες δυνάμεις τῆς ψυχῆς, ὥστε νὰ διατηρῇται πάντοτε τὸ κλασσικὸ μέτρο, ποῦ ὀρίζει τὴν ἁρμονίαν καὶ τὴν ἀξίαν τῆς ἐλληνικῆς δημιουργίας. Ἐπάνω ἀπὸ ὅλες τίς πράξεις, ἐπάνω ἀπ' ὅλα τὰ ἄτομα, τὰ ἄξια καὶ τὰ ἀνάξια, πρέπει νὰ κυριαρχήσῃ ἡ ἰδέα τῆς δικαιοσύνης, ποῦ δὲν εἶναι παρὰ ὁ Λόγος ἐφαρμοσμένος στὸν κόσμον τῆς πράξης. Μὲ τίς ἀρετὰς ὅλες, συνθεμένες κατὰ τὴ δικαιοσύνην καὶ ὁδεύοντας πρὸς τὸ ἀγαθόν, δουλεύει ἡ ψυχὴ τοῦ καλοῦ καγαθοῦ ἀνθρώπου. Μὲ τὴν ἐναρμόνισιν ὅλων τῶν ἀρετῶν γίνεται ἡ ψυχὴ ἐνότητα, ὁ ἀνθρωπος προσωπικότητα.

Ὡς τὴ στιγμὴ τούτῃ σκεφθήκαμε τὸν ἄνθρωπον μόνον του. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἀνταποκρίνεται στὴν ἀλήθειαν. Ὁ ἀπομονωμένος ἄνθρωπος δὲν εἶναι παρὰ ἀφαίρεση τῆς σκέψης μας. Στὴν πραγματικότητά ὁ ἄνθρωπος μόνος δὲν ἔχει ὑπαρξιν, γιατί δὲν ἔχει αὐτάρκειαν. Τὸ ἄτομον εἶναι παροδικόν, εἶναι ἓνα ἀπόσπασμα ζωῆς, καὶ ὁλοκληρώνεται

μόνο εκεί όπου υπάρχει μιὰ κοινωνία ανθρώπων, πού ἀμειδίχῃ συμπληρώνουν τίς ἀτέλειες τῆς φυσικῆς των ὑπαρξῆς. Ὅπως στή γνώση τὸ ἀτομικὸ τῆς αἰσθησης σώζεται μέσα στή γενικότητα τοῦ λόγου, ἔτσι σώζεται καὶ τὸ ἄτομο στήν ὑπαρξή τοῦ γένους, στήν ἀνθρώπινη κοινότητα, πού στήν πιὸ ἄρτια μορφή, γίνεται πολιτεία.

Ἡ πολιτεία, ἡ ἄρτια κοινωνία—ἐννοεῖς ταυτότητες στοὺς ἀρχαίους γενικά καὶ εἰδικώτερα στὸν Πλάτωνα—εἶναι, σὰν τὸ ἄτομο, ἐνότητα· ἔχει σὰν τὸ ἄτομο προσωπικότητα. Οἱ ἴδιες ἀρχές πού διέπουν τίς πράξεις τοῦ ατόμου, θὰ ἰσχύσουν, κατὰ τὸν Πλάτωνα, καὶ γιὰ τὴ ζωὴ τῆς πολιτείας. Ὅ,τι ἰσχύει γιὰ τὴν ψυχὴ τὴν ἀτομικὴ, ἰσχύει καὶ γιὰ τὴ μεγάλη ψυχὴ, πού εἶναι ἡ πολιτεία. Ἡ πολιτεία εἶναι καὶ αὐτὴ σύστημα ἀπὸ ἀτομικὲς λειτουργίες. Καὶ ἔτσι στήν οὐσία τῆς δὲ διαφέρει ἀπὸ τὸ ἄτομο, πού εἶναι ὀργανικὸ σύστημα ἀπὸ φυσικὲς καὶ ψυχικὲς λειτουργίες. Καὶ ἡ πολιτεία εἶναι μιὰ ὀργανικὴ ἐνότητα σὰν τὸ ἄτομο, εἶναι ἓνα ἄτομο σὲ μεγάλο σχῆμα, ἓνας μεγάλος ἄνθρωπος. Ἡ σκέψη αὐτὴ τοῦ ἀπαρέγκλιτου παραλληλισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς πολιτείας, τῆς ἀνθρώπινης ἐνότητας καὶ τῆς πολιτειακῆς ἐνότητας εἶναι ἡ πρωταρχικὴ σκέψη τῆς πλατωνικῆς πολιτειολογίας. Πραγματοποιεῖται μάλιστα καὶ σὲ εἰδικώτερες ἀντιστοιχίες· ὁ σκοπὸς τῆς ψυχῆς εἶναι σκοπὸς τῆς πολιτείας, οἱ ἀρετὲς τῆς ψυχῆς εἶναι ἀρετὲς τῆς πολιτείας.

Ὁ ἄνθρωπος δὲ μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ παρὰ μονάχα μέσα στήν κοινωνία, στήν πολιτεία. Σ' αὐτὴν συντελοῦνται ὅλες οἱ πράξεις του. Οἱ ἀρετὲς τῶν πράξεων του εἶναι καὶ κοινωνικὲς, πολιτικὲς ἀρετές· ὀρίζουν πράξεις πού ὅλες γίνονται μέσα στὸ πλαίσιο τῆς κοινωνίας, τῆς πολιτείας. Ἔτσι τὸ ἠθικὸ πρόβλημα διαμορφώνεται καὶ δλοκληρώνεται στὸ κοινωνικό, στὸ πολιτικὸ πρόβλημα. Ἀλλὰ καὶ ἀντίστροφα οἱ κοινωνικὲς, οἱ πολιτικὲς ἀρετὲς δὲν αἰωροῦνται ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους, εἶναι ἐσωτερικὲς ιδιότητες τοῦ ατόμου. Οἱ κοινωνικὲς ἀρετὲς εἶναι καὶ ἠθικὲς ἀρετὲς τῶν ατόμων.

Θέλοντας ὁ Πλάτων συγκεκριμένα νὰ ἐκφράσῃ τίς ἀρετὲς τῆς πολιτείας καὶ νὰ ὀρίσῃ τὸ διαφορισμὸ τῆς ζωῆς τῆς, παίρνει τὸ σχῆμα τῆς ψυχῆς καὶ τὸ τετράπτυχο τῶν ἀρετῶν τῆς καὶ τὸ ἐφαρμόζει στὸν ὀργανισμό τῆς πολιτείας. Ἡ δικαιοσύνη ἡ ἐναρμονίζουσα δύναμη τῶν τριῶν ἄλλων ἀρετῶν τῆς ἀτομικῆς ψυχῆς, τῆς σοφίας, τῆς ἀνδρείας, τῆς σωφροσύνης, αὐτὴ ἡ ἴδια εἶναι καὶ ἡ κεντρικὴ ὀργανωτικὴ ἀρχὴ τῆς πολιτείας καὶ ἡ βασικὴ ἀρετὴ τῆς· αὐτὴ δημιουργεῖ τὴν ἐνότητά τῆς, αὐτὴ μόνη τὴ μορφώνει σὲ πολιτεία.

Πρέπει καὶ στὴν πολιτεία τὸ κάθε στοιχεῖο νὰ ταχθῇ στὴ θέση ποὺ τοῦ πρέπει, νὰ πράττῃ ὅ,τι τοῦ ταιριάζει· «τὰ αὐτοῦ πράττειν καὶ μὴ πολυπραγμονεῖν δικαιοσύνη ἐστὶ» (Πολ. 433α). Στοιχεῖο τῆς πολιτείας εἶναι κάθε ἄτομο· καὶ κάθε ἄτομο πρέπει νὰ κἀνῃ τὴ δική του τὴ δουλεία, ὅχι πολλὰ καὶ ἀλλότρια ἔργα, ἀλλὰ ὅ,τι τοῦ ἐρίζει ἡ ὠρισμένη του τοποθέτηση. Ὁ Πλάτων πιστεύει, πῶς ὅποιος μείνῃ πιστὸς στὴ φυσικὴ του κλίσση, ποὺ αὐτὴ πρέπει νὰ διατηρηθῇ καὶ στὴν κοινωνικὴ του τοποθέτηση, θὰ δώσῃ μέσα σ' αὐτὴν ὅ,τι ἔχει καλλίτερο νὰ δώσῃ. Ἀλλὰ τὸ σημαντικώτερο εἶναι, ὅπως σκέπτεται ὁ Πλάτων, ὅτι ἔτσι ἐναρμονίζονται αὐτόματα ἀναμεταξύ τους καὶ πραγματοποιοῦνται ἄρτια οἱ λειτουργίαι τῆς κοινωνίας. «Τὰ ἑαυτοῦ πράττειν» σημαίνει ἔτσι τὴν ὑποταγὴν τοῦ ατόμου στὴ συνθετικὴ τάξιν τοῦ ὅλου καὶ ἔτσι τὴν ὑποταγὴν τοῦ ὑποκειμένου, τοῦ ὑποκειμενικοῦ στοιχείου σὲ μίαν ἀρχὴν ὑπερατομικὴ καὶ ἀντικειμενικὴ, στὴν ἀρχὴν τοῦ πρακτικοῦ λόγου, στὸ Λόγο.

Ἡ πολιτεία ἔχει ἀποστολὴ νὰ φέρῃ στὴν κοινωνία τῶν ἀνθρώπων τὴν ἴδια ἐσωτερικὴν τάξιν καὶ ἁρμονία, ποὺ ἡ δικαιοσύνη, ὡς ἀρετὴ τοῦ ὑποκειμένου, φέρνει στὶς λειτουργίαι τῆς ατομικῆς ψυχῆς. Γι' αὐτὸ εἶναι τὸ πρόβλημα τῆς πολιτείας πρόβλημα πραγματοποίησης τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἡ δικαιοσύνη ἀρχὴ καὶ μέθοδος γιὰ τὴ ζωὴ τῆς πολιτείας.

Μόνο στὴ δίκαιη, στὴν ὀρθὴ πολιτεία μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθοῦν, μαζὶ μὲ ὅλες τὶς ἀρετὰς τοῦ ατόμου, καὶ ὅλες οἱ ἀξίες τοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ πολιτεία εἶναι ὁ τόπος, ὅπου ἡ δημιουργικὴ ἐργασία τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ πνευματικὴ του γονιμότητα βρίσκουν τὸ πρόσφορο ἔδαφος, ὁ μόνος χώρος ὅπου μπορεῖ νὰ βλαστήσῃ ἀληθινὸς πολιτισμὸς. Πολιτεία ἔτσι μπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ ἡ στατικὴ μορφή τῆς ἱστορίας, ἂν ἱστορία ὀνομάζουμε, καθὼς θὰ ἔπρεπε, ὅχι μιὰ χρονικὴ σειρὰ ἀπὸ τυχαῖα ἁρμολογούμενα γεγονότα, ἀλλὰ τὴ διαλεκτικὰ συνθεμένη ὁλότητα τῆς δημιουργικῆς ἐνέργειας τοῦ ἀνθρώπου.

Ἀλλὰ γιὰ νὰ γίνῃ ἡ πολιτεία ἡ δικαιοσύνη στὴν πραγματοποίησή της, πρέπει κάθε θεσμὸς της καὶ κάθε πράξις της νὰ τὴ διέπῃ πάντοτε ὁ Λόγος, καὶ ὅχι οἱ τυχαῖες ροπὲς τοῦ πάθους. Ἡ ἡγεσία τῆς πολιτείας πρέπει νὰ εἶναι ἡγεσία τοῦ νοῦ, τῆς σοφίας, τῆς ἐπιστήμης. Οἱ ἡγέτες τῆς πλατωνικῆς πολιτείας πρέπει νὰ εἶναι οἱ κάτοχοι τοῦ Λόγου, οἱ ἀληθινοὶ φιλόσοφοι, οἱ βασιλικοὶ ἄνδρες. Ὅχι οἱ στεγνοὶ σοφοὶ τῶν βιβλίων, οἱ θεωρητικοί, ποὺ ζοῦν, ξένοι ἀπὸ τὴ ζωὴ, μέσα σὲ λογικὰ σχήματα καὶ σὲ ἀπόκοσμες ἐρευνες, ἀλλὰ οἱ ἄρτιες πνευματικὲς φυσιογνωμίαι, ποὺ ἀντικρύζουν καθολικά, ἀντικειμενικά, πέρα ἀπὸ κάθε πάθος, τὴν πολυπλευρὴν κίνησιν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἱστορίας.

Στὴν Πολιτεία βρίσκεται ἡ πιὸ ρητὴ διατύπωση τῆς σκέψης τοῦ-
της τοῦ Πλάτωνος γιὰ τὴ συγκρότηση τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, διατύ-
πωση ποὺ ξαναβρίσκεται συχνὰ καὶ σὲ ἄλλα του ἔργα. «Ἄν δὲ βασιλέ-
ψουν στίς πολιτεῖες οἱ φιλόσοφοι ἢ ἂν δὲν φιλοσοφήσουν ἄξια καὶ γνήσια
αὐτοὶ ποὺ τώρα λέγονται βασιλεῖς καὶ δυνάστες, ἂν δὲν συμπέσῃ στὰ
ἴδια πρόσωπα φιλοσοφία καὶ πολιτικὴ δύναμη, ἂν ἐξαναγκαστικά δὲν
παραμερισθοῦν οἱ λογῆς ἄνθρωποι, ποὺ τώρα καθὼς εἶναι φυσικό τους,
τραβᾶν ἢ μόνο τὸν ἓνα ἢ μόνο τὸν ἄλλο δρόμο, δὲ θᾶρθῃ τὸ τέλος τῶν
κακῶν, ὧ φίλε Γλαύκων, γιὰ τίς πολιτεῖες καὶ οὔτε θαρρῶ γιὰ τὸ ἀνθρώ-
πινο γένος» (473 d). Ἡ πραγματοποίηση μιᾶς τέτοιας πολιτικῆς προϋπό-
θεσης εἶναι τὸ κυρίαρχο θέμα τῆς πλατωνικῆς πολιτικῆς· ἡ ἐνανθρώπιση
τοῦ πολιτικοῦ λόγου, τῆς δικαιοσύνης. Μὰ τοῦτο εἶναι καὶ τὸ αἷτημα ὅλης
τῆς ἱστορίας· πῶς θὰ ἐπικρατήσουν οἱ πιὸ ἄξιοι, ποὺ τὸ τυχαῖο καὶ τὸ
ἄλογο τῶν φυσικῶν δυνάμεων καὶ τῶν ἱστορικῶν συγκρούσεων θὰ τὸ
ὑψώσουν σὲ μιὰ τάξη καὶ σ' ἓνα χῶρο, ὅπου οὔτε ἡ ἀχαλινωσία οὔτε
ἡ βία δὲ θὰ μποροῦν ν' ἀκολασταίνου, ἀλλὰ θὰ κυριαρχῇ τὸ χρυσὸ
μέτρο, ποὺ ὅλα τὰ ἱσορροπεῖ καὶ τὰ ἐναρμονίζει.

Ἡ ἱστορία γινώρισε σ' αὐτὴ τὴν προσπάθειά της ἀναρίθμητες περι-
πέτειες. Χάθηκαν πολιτεῖες, ἄλλαξαν καθεστώτα, μεταβλήθηκαν κοι-
νωνικοὶ ὀργανισμοί· οὐσιαστικά ὅμως τίποτε δὲν ἀλλάζει, ὅσο δὲν ἀλ-
λάζουν οἱ ἄνθρωποι ποὺ κάθε φορὰ γίνονται φορεῖς τοῦ πολιτικοῦ λόγου
καὶ τῆς πολιτικῆς δυνάμεως. Πρῶτα οἱ ἄνθρωποι καὶ ὕστερα τὰ συστή-
ματα, τέτοια εἶναι ἡ πίστη τοῦ Πλάτωνος, δταν στηρίζει ὁλόκληρη τὴν
πολιτεία του στοὺς φιλόσοφους ἄνδρες· αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ βαθύτατη
ἀνάγκη τῆς ἱστορίας. Ὅταν ὑπάρχουν οἱ ἄξιοι ἡγέτες, τότε ἀναγκαῖα
θὰ πραγματοποιηθοῦν καὶ οἱ ὀρθοὶ πολιτικοὶ ὀργανισμοί, ἀναγκαῖα θὰ
βρεθῇ καὶ ὁ δρόμος πρὸς τὴ δικαιοσύνη. Καὶ ὁ Πλάτων αὐτὸν τὸν ἰδα-
νικὸ τύπο τοῦ ἡγέτη χαράζει πρῶτα ἀπ' ὅλα στὴν Πολιτεία του, τὸν
ἐνσαρκωτὴ τῆς δικαιοσύνης.

Τὰ αὐτοῦ πράττειν εἶναι τὸ νόημα τῆς δικαιοσύνης. Ἡ δικαιοσύνη
ζητάει ν' ἀναπτύξῃ ὁ καθένας καὶ ν' ἀσκῇ τὸ δυνατότερο στοιχεῖο
τῆς προσωπικότητάς του, τίς πιὸ ἄξιες ἱκανότητές του, ὅποτε καὶ
συνολικὰ χρησιμοποιοῦνται στὴν κοινωνία οἱ καλλίτερες δυνάμεις τῆς
ζωῆς. Γιὰ τὸ σκοπὸ τοῦτο ὅμως πρέπει καθένας νὰ τοποθετηθῇ στὴν
κατάλληλη θέση, σ' ἐκείνη ποὺ τοῦ ταιριάζει, γιατί σ' αὐτὴν θὰ μπο-
ρέσῃ ν' ἀναπτύξῃ τὴν ἀξιώτερή του ἱκανότητα. Πρέπει ὅμως ἀκόμα
τοῦ καθενὸς ἡ τέτοια ἐνέργεια νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἐνέργεια τῶν ἄλλων.
Μόνο ἓνα ἔτσι συγκροτημένον σύμπλεγμα ἀτόμων καὶ ἐνεργειῶν γίνε-

ται πολιτεία· γιατί πολιτεία αληθινή είναι ακριβώς ή οργάνωση, όπου ο καθένας «πράττει τὰ ἑαυτοῦ».

Ὁ Πλάτων, γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ αὐτὴ τὴν ἀρχή, βάδισε δυὸ διαφορετικοὺς δρόμους. Τὸν ἕνα τὸν ἐκθέτει στὴν «Πολιτεία», τὸ διάλογο, όπου συνθετικώτερα μᾶς παρουσιάζεται τὸ σύστημά του, τὸν ἄλλο στοὺς «Νόμους», τὸ διάλογο τὸν πιὸ μακρὺ, τὸν τελευταῖο τῆς ζωῆς του. Ὁ διάλογος τῆς «Πολιτείας» ποὺ εἶναι καὶ ὁ ἱστορικὰ καὶ πνευματικὰ σπουδαιότερος, ξετυλίγεται γύρω ἀπὸ ἕνα κεντρικὸ πυρῆνα, τὴν ἰδέα τῆς δικαιοσύνης. Πρέπει πρῶτα νὰ ὀρισθῇ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἔπειτα σύμφωνα μὲ τὸν ὀρισμὸ τοῦτο νὰ συνταχθῇ ἡ πολιτεία. Ἐτσι στὸν Πλάτωνα πολιτεία δὲ σημαίνει κράτος, ἀλλὰ κάτι ἀνάλογο μὲ τὸ σημερινὸ σύνταγμα στὴν οὐσιαστικὴ του ἔννοια. Ἀλλὰ καὶ σ' αὐτὴ τὴν ἔννοια, ἀρχὴ τῆς πολιτείας εἶναι ἡ δικαιοσύνη. Μὲ αὐτὴν μᾶς μπάζει ὁ Πλάτων στὸν κόσμον τῆς αληθινῆς πολιτείας του. Γι' αὐτὴν ἰδρύει τὴν πολιτεία του. Αὐτὴ εἶναι τὸ κριτήριον γιὰ νὰ μετρήσῃ τὴν ἀξία κάθε ἱστορικοῦ σχηματισμοῦ, ποὺ ἐμφανίζεται ὡς πολιτεία. Μ' αὐτὴν θὰ διακρίνωμε τὴν αληθινὴ ἀπὸ τὴ χαλασμένη πολιτεία. Ὅταν θέλωμε νὰ ἰδρῶσωμε μιὰν αληθινὴν πολιτεία, κατ' οὐσίαν θέλωμε νὰ πραγματοποιήσωμε δικαιοσύνη ἐπὶ τῆς γῆς. Ἡ θέλησή μας εἶναι νὰ ἐνσαρκώσωμε τὴν ἰδέα τῆς δικαιοσύνης σ' ἕνα συγκεκριμένον ἱστορικὸν κόσμον, γιατί μόνο ἔτσι σὲ συγκεκριμένους μορφὰς φανερώνεται ἡ ἰδέα μέσα στὴν πραγματικότητα. Ὁ διάλογος τῆς Πολιτείας φανερώνει τὴν ἰδέα τῆς δικαιοσύνης σὲ μιὰ συγκεκριμένη τῆς μορφῆς, ὅπως μὲ τὸ δικό του ὕλικὸ τὴν ἐπλάσε ὁ φιλόσοφος.

Ὅταν ὁ Πλάτων μᾶς λέῃ, ὅτι δικαιοσύνη εἶναι «τὰ ἑαυτοῦ πράττειν», ὅτι δηλαδὴ ὑπάρχει δικαιοσύνη, όπου ὁ καθένας πράττει ὅ,τι τοῦ ταιριάζει νὰ πράττῃ, δὲ μᾶς λέει συγκεκριμένα, ποιά εἶναι τὰ ὅρια καὶ τὰ θέματα τῶν πράξεων τοῦ καθενός. Καθορίζει ἕνα γενικὸ καὶ κενὸ τύπο, ἕνα καθαρὸ σχῆμα, μᾶς δίνει τὴ μέθοδο, ποὺ πρέπει νὰ χρησιμοποιήσωμε γιὰ νὰ φθάσωμε ὑπερὰ σὲ συγκεκριμένους καθορισμούς, ὅπως τὸ ἔκανε καὶ ὁ ἴδιος, δίνοντας, ἀφ' οὗ ὅρισε τὴ δικαιοσύνη, ἕνα θετικὸ περιεχόμενον στὴν πολιτεία του. Γι' αὐτὴ τὴν ἐργασία θὰ μᾶς βοηθήσῃ ἡ γνωστὴ ἀντίληψίς του, ὅτι ἡ πολιτεία καὶ κατὰ τοὺς σκοποὺς ποὺ ἐπιδιώκει καὶ κατὰ τὴν ὀργανικὴ τῆς σύσταση συνθέτεται ἀνάλογα μὲ τὸ ἄτομον καὶ πιὸ συγκεκριμένα μὲ τὴν ψυχὴ τοῦ ατόμου.

II

Ὁ σκοπὸς ὁ ἀπόλυτος, τὸ σημεῖο τὸ σταθερὸ καὶ τὸ ἀσυζήτητο εἶναι πάντοτε τὸ ἀγαθόν, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος καὶ τῆς ζωῆς καὶ κάθε τῆς ἀξίας. Τὸ μέσο αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ εἶναι ἡ ἀρετὴ, μετὴν τριπλῇ τῆς διακρίσεως καὶ τὴν ἁρμονικὴν τῆς ἔπειτα ἀνασύνθεσιν εἰς τὴν καθολικὴν ἀρετὴν τῆς δικαιοσύνης. Αὐτὸ ποῦ ἰσχύει γιὰ τὸν ἄνθρωπον, θὰ πρέπει νὰ ἰσχύῃ καὶ γιὰ τὴν πολιτείαν. Ὁ σκοπὸς τῆς εἶναι τὸ ἀγαθόν καὶ τὸ μέσο εἶναι ἡ ἀρετὴ, ποῦ διατηρεῖ εἰς τὴν πολιτείαν τις γνωστὲς μᾶλλον ἀπὸ τὴν ἀνάλυσιν τῆς ἀτομικῆς ψυχῆς διακρίσεις. Γιὰ νὰ εἶναι ὁμοῦ δυνατὴ μὴ τέτοια ἀνισοτιμία τῶν ἀρετῶν τῆς πολιτείας μετὰ τις ἀρετὲς τῆς ψυχῆς, χρειάζεται, καθὼς ἔχει τρεῖς χωριστὰ λειτουργίαι καὶ δυνάμεις ἡ ψυχὴ, ἔτσι καὶ ἡ πολιτεία νὰ ἔχῃ τρεῖς χωριστὰς λειτουργίας καὶ δυνάμεις, ποῦ θὰ ἔχουν ὑποκειμένας τοὺς τρεῖς χωριστὰς τάξεις ἀνθρώπων.

Χρειάζεται ἔτσι εἰς τὴν πολιτείαν πρῶτα μὴ τάξιν ἀνθρώπων, ποῦ νὰ ἐνσαρκιώνουν τὸ λογικὸν στοιχείον, τὸ νοῦν, ποῦ νὰ εἶναι γιὰ τὴν πολιτικὴν ζωὴν ὅ,τι εἶναι ὁ νοῦς γιὰ τὴν ἀτομικὴν ζωὴν, ποῦ νὰ ἔχουν τὴν ἀρετὴν τῆς σοφίας. Ὅσοι ἀνήκουν εἰς τὴν πρώτην αὐτὴν τάξιν, πρέπει νὰ ἔχουν τὴν γνῶσιν, πρέπει νὰ ξέρουν ποῖόν εἶναι τὸ ὀρθόν εἰς τὴν πολιτικὴν, τὴν κοινωνικὴν πράξιν, τί κάθε φορὰ εἶναι δίκαιον. Καὶ τέτοιοι βέβαια εἶναι μόνο οἱ φιλόσοφοι, οἱ βασιλικοὶ ἄνδρες. Ὑστερὰ χρειάζεται ἡ πολιτεία, ἀντίστοιχα πάντοτε μετὰ τὴν ἀτομικὴν ψυχὴν, καὶ ἕνα δευτέρον στοιχείον, μὴ τάξιν ἀνθρώπων, ποῦ νὰ ἐνσαρκιώνουν τὸ θυμικόν στοιχείον τῆς ψυχῆς καὶ νὰ πραγματοποιοῦν ἔτσι εἰς τὴν πολιτείαν τὴν ἀρετὴν τῆς ἀνδρείας. Ἀνδρεία εἰς τὴν πολιτείαν σημαίνει τὴν δύναμιν νὰ ἐκτελεῖται ὅ,τι ὀρίζει ὡς πρακτέον ἡ πρώτη τάξις. Εἰς τὴν πολιτείαν χρειάζεται ἡ δύναμις ποῦ θὰ καταπολεμήσῃ τις ἀντίθετες εἰς τὸν νόμον ῥοπές, καὶ θὰ ἐπιβάλῃ πρὸς τὰ μέσα καὶ τὰ ἔξω τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Λόγου. Τὴν δύναμιν αὐτὴν τὴν ἔχει ἡ τάξις τῶν φυλάκων. Οἱ ἄνθρωποι αὐτῆς τῆς τάξεως, ἐκπληρῶνουν τὴν κοινωνικὴν τοὺς λειτουργίαν, ἐκτελῶντας ὑπάκουον τις ἐπιταγὰς τῶν ἀρχόντων. Ἐπειτα χρειάζεται ἀκόμη ἡ πολιτεία, ὅπως χρειάζεται καὶ ἡ ψυχὴ, ἕνα στοιχείον ὕλικόν, ἕνα στοιχείον ζωϊκῆς ἐνέργειας, μὴ τάξιν ἀνθρώπων, ποῦ νὰ ἐνσαρκιώνουν τὸ ἐπιθυμητικόν στοιχείον, καὶ ποῦ ἀποστολήν τοὺς θὰ ἔχουν νὰ παράγουν τὰ ὕλικά ἀγαθὰ. Τέτοια τάξις εἶναι εἰς τὴν πλατωνικὴν πολιτείαν ἡ τάξις τῶν γεωργῶν καὶ τῶν δημιουργῶν, τῶν διάφορων χειροτεχνῶν καὶ χειρωνακτῶν, ὅλων ὅσοι κινοῦν καὶ στηρίζουν τὴν οἰκονομίαν τῆς πολιτείας. Καὶ ἡ τρίτη αὐτὴ τάξις εἶναι ἀπαραίτητος, ἄξιον στοιχείον γιὰ τὴν πολιτείαν· ἀρκεῖ νὰ διέπεται

ἀπὸ τὸ λόγῳ, νὰ πειθαρχῇται κατὰ τὴν ἀρετὴ τῆς σωφροσύνης. Ἡ τάξις αὐτὴ δὲ χρειάζεται νᾶχη ἢ ἴδια τὸ λόγῳ, ἀρκεῖ νὰ θέλῃ νὰ κυριαρχῇται ἀπ' αὐτόν· ἀφοῦ αὐτὴ δὲν ὀρίζει, δὲν κατευθύνει τὴ ζωὴ τῆς πολιτείας. Οὐτε χρειάζεται νᾶχη ἀνδρεία, μιὰ ποὺ δὲν ἔχει καμμιὰν ἀγωνιστικὴ λειτουργία. Τὸ μόνο ποὺ χρειάζεται εἶναι ὑποταγή, περιορισμό, συμμόρφωση, σωφροσύνη.

Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ νομίσωμε, πὼς τὴν ἀρετὴ τῆς σωφροσύνης, ποὺ μόνῃ ζητᾶμε ἀπὸ τὴν τρίτη τάξις, τὴ ζητᾶμε καὶ μονάχα ἀπὸ τὴν τάξις αὐτή. Κάθε τάξις πρέπει νὰ θέλῃ νὰ ὑποτάσσεται στὰ ὅρια ποὺ ἡ δικαιοσύνη ὀρίζει, πρέπει νὰ πειθαρχῇ στὸ νόμο τῆς δικαιοσύνης. Πρέπει καὶ οἱ ἀνδρεῖοι νὰ θέλουν νὰ περιορίζονται στὸ ἔργο τους, ὑπάκοοι στίς ἐπιταγὰς τῶν βασιλικῶν ἀνδρῶν. Καὶ οἱ βασιλικοὶ ἀκόμα ἀνδρες πρέπει νὰ μένουν περιορισμένοι στὸ ἔργο τους, στὴ διατύπωση τῆς πολιτειακῆς θέλησης. Ἡ σωφροσύνη εἶναι ἡ μόνῃ ἀρετὴ τῆς τρίτης τάξεως, ἀλλὰ καὶ ἀρετὴ κάθε ἄλλης τάξεως, γενικὴ ἀρετὴ σὺν τὴ δικαιοσύνη. Ἡ σωφροσύνη εἶναι στὸ στοιχεῖο ποὺ ὑποκειμενικὰ ἀνταποκρίνεται στὴν ἀντικειμενικὴ ἀρχὴ τῆς δικαιοσύνης.

Τέτοιες εἶναι στὴν πλατωνικὴ πολιτεία οἱ τρεῖς τάξεις καὶ οἱ ἀρετές τους. Ἡ ἁρμονικὴ τους συνύπαρξις καὶ συλλειτουργία πραγματοποιεῖ τὴ δικαιοσύνη στὴ συγκεκριμένη της μορφὴ καὶ μ' αὐτὴν ὁλοκληρώνεται ἡ ἀληθινὴ πολιτεία.

Μέσα σὲ αὐτὰ τὰ πλαίσια εἶναι τὴν ὥρα δυνατὴ μιὰ οὐσιαστικώτερη καὶ πὺς συγκεκριμένη ἐρευνα τῆς λειτουργίας κάθε κοινωνικῆς τάξεως στὴν πλατωνικὴ πολιτεία.

Ὁ Πλάτων στὰ τελευταῖα τοῦ χρόνια, ἀπαντῶντας μιὰ φορὰ ἀκόμη στὸν Πρωταγόρα, καὶ εἰδικώτερα στὸ γνωστὸ μας ρητό του «Πάντων χρημάτων μέτρον ἄνθρωπος», γράφει στοὺς Νόμους: «Ὁ δὴ θεὸς ἡμῖν πάντων χρημάτων μέτρον ἄν εἴη μάλιστα» (716 c). Ὁ θεὸς αὐτῆς τῆς φράσεως εἶναι ὁ λόγος καὶ ὁ λόγος ἐδῶ κάτω βρίσκεται στὸ φιλόσοφο, στὸ βασιλικὸν ἄνδρα. Αὐτὸς ζῇ κατὰ λόγον τὴν ἀτομικὴ καὶ τὴν πολιτικὴ του ζωὴ. Καὶ διότι ἔτσι ταυτίζεται μὲ τὸ λόγῳ, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ εἶναι καὶ ὁ ἡγέτης τῆς πολιτείας. Καὶ εἶναι λόγος ὁ φιλόσοφος, γιὰτὶ ἔχοντας συνείδηση τῶν ἀξιών, κατέχει μὲ τὴν ἰδέα τὰ σταθερὰ κριτήρια καὶ τῆς πνευματικῆς καὶ τῆς πολιτικῆς ζωῆς, στέκει ἐλεύθερος ἀπὸ ὑποκειμενικὰ κίνητρα καὶ ἄλογες διαθέσεις. Εἶναι τὸ στόμα, ποὺ μιλάει στὴν πραγματικότητα τὸ νόμο τῆς ἰδέας. Εἶναι ὁ ἐνανθρωπισμένος, ὁ ζωντανὸς λόγος. Ἀλλὰ εἶναι ἐπιπρόσθετα ὁ ζωντανὸς λόγος, ποὺ κινεῖται καὶ ζῇ μέσα στὴν πραγματικότητα.

Οἱ φιλόσοφοι, βγήκαν ἀπὸ τὸ σκοτάδι καὶ τὶς σκιὰς τοῦ σπηλαίου, ἀνέβηκαν στὸ ἀληθινὸ φῶς καὶ ἀντίκρυσαν κατὰματα τὸν ἥλιο. Καὶ βέβαια πολλοὶ ἀπ' αὐτούς, μαγεμένοι ἀπὸ τὸ θάμπος του, μένουν ἐκεῖ γιὰ πάντα στὴν εὐδαιμονία τοῦ φωτός. Οὔτε σκέπτονται κὰν νὰ ξανακατέβουν, μεριμνώντας γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ ζοῦν τὴ χαμένη τους ζωὴ μέσα στοὺς ἴσκιους τοῦ σπηλαίου. Τέτοιοι εἶναι οἱ ἀπόκοσμοι, οἱ ξεχωριστοί, οἱ μοναχικοί, ποὺ στέκουν πέρα καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν τύρβη τῶν ἐγκόσμιων. Ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ φιλόσοφοι, ποὺ, ἀφοῦ ἀντίκρυσαν τὸν ἥλιο καὶ ἔκαναν κτῆμά τους τὸ φῶτισμά του, τὶς ιδέες, δὲν ξεχνοῦν καὶ τοὺς συνδεσμῶτες τους καὶ τὴν πλάνη καὶ τὸ σκότος τῆς ζωῆς των, καὶ ξανακατεβαίνοντας στὸ σπήλαιο, λύνουν καὶ τοῦ τυφλοῦ λαοῦ τὰ δεσμά, καί, θέλοντας καὶ μὴ, τὸν σέρνουν πρὸς τὸ φῶς τῆς ιδέας. Ἔτσι ὁλοκληρώνουν καὶ οἱ ἴδιοι τὸ δρόμο τῆς ἀρετῆς τους καὶ ἀρτιώνουν τὴν ἀνθρώπινή τους ὑπόστασι. Τέτοιοι εἶναι οἱ βασιλικοὶ ἄνδρες, οἱ φορεῖς τοῦ λάχου γιὰ τὴν κοινωνικὴ ζωὴ. Αὐτοὶ οὔτε τὴν ιδέα ξεχνοῦν, μὰ οὔτε καὶ ἀφήνουν στὴν τύχη τους τοὺς ἀπόκληρους τοῦ πνεύματος. Μέσα στὸν κόσμον τῆς σκιᾶς, ποὺ εἶναι βυθισμένη ἡ πραγματικότητα, ξέρουν καὶ ἐκεῖ νὰ βλέπουν καὶ νὰ ἀροῦν, χωρὶς μέσα στὰ μάτια τους νὰ σβύσῃ τὸ φῶτισμα τῆς ιδέας.

Καὶ βέβαια γιὰ ὅσους δοκίμασαν τὴν εὐδαιμονία τῆς ιδέας, ἡ ἡγεσία τῆς πολιτείας, ποὺ σημαίνει ξανακατέδασμα στὶς σκιὰς τοῦ σπηλαίου, ἀνάμεσα στὰ σκοτάδια καὶ τὶς κακίες τῶν ἀνθρώπων, πάντοτε εἶναι ἄχθος, θυσία καὶ πόνος. Τὸν δέχονται ὅμως καὶ τὸν μοιράζονται διὰ καὶ ἀναμεταξύ τους ὅσοι εἶναι ἄξιοι νὰ τὸν κρατήσουν. Γι' αὐτὸ πρὸς τὴν ἡγεσίαν δὲν τοὺς σπρώχνει κανένα πάθος, καμμιά ματαιοδοξία, κανένα συμφέρον. Ἄν ὑπάκουαν σὲ ὅλα αὐτά, θὰ στρέφονταν πρὸς τὴν εὐδαιμονέστερη ζωὴ τῆς καθαρῆς θεωρίας. Τὸ καθήκον καὶ ἡ συνείδησι μιᾶς ἀνώτερης ἀποστολῆς, ἡ ἐσωτερικὴ ἀμείλικτη ἐπιταγὴ γιὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ιδέας, αὐτὴ τοὺς βάζει ἐπὶ κεφαλῆς τῶν πολιτειῶν, ἄτεγκτους καὶ ἀδιάφορους πρὸς ὅ,τι δὲν εἶναι ἀντικειμενικὰ ἄξιος σκοπός, πρὸς ὅ,τι δὲν εἶναι ὄργανο τῆς ιδέας.

Τέτοιοι κυβερνήτες, ὅταν ὑπάρχουν στὴν πολιτεία, οἱ γραπτοὶ νόμοι δὲν ἔχουν θέση. Τὸ γραπτὸ δίκαιο γενικὸ καὶ δύσκαμπτο, ποτὲ δὲν μπορεῖ ν' ἀνταποκριθῇ στὴν πραγματικότητα, τὴν αἰκίνητη καὶ διαφορετικὴν σὲ κάθε τῆς ἐκφάνση, ἔτσι ποὺ νᾶναι κάθε φορὰ ἄπταιστη ἡ ρυθμισὴ τῆς ἀπὸ τὸ νόμον. Ἐνῶ ὁ ζωντανὸς λόγος, ὁ φιλόσοφος βασιλεύς, πάνταχοῦ παρῶν μέσα στὰ πράγματα, μπορεῖ νὰ περιλάβῃ στὴν κρίσιν του κάθε εἰδικὸ περιστατικὸ καὶ νὰ ρυθμίσῃ ἄρτια τὰ πιὸ

ἀπρόβλεπτα προβλήματα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Ἡ ἀδυναμία αὐτῆ τοῦ νόμου ὑπάρχει στὴ φύση του «Γιατὶ ὁ νόμος δὲν μπορεῖ ποτέ, περιλαμβάνοντας μὲ ἀκρίβεια ὅ,τι εἶναι ἄριστο καὶ δικαιοτάτο γιὰ ὅλους, νὰ ἐπιτάσῃ καὶ τὸ καλλίτερο γιὰ τὸν καθένα. Καὶ αὐτό, γιατί οἱ ἀνομοιότητες καὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πράξεων καὶ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ, μπορούμε νὰ ποῦμε, ποτὲ δὲν ἡσυχάζει, δὲν ἐπιτρέπουν, νὰ ὁρισθῇ ὅπωςδῆποτε, κάτι, κατὰ τρόπο ἀπλό, σὲ καμμιά περίπτωση, γιὰ ὅλα καὶ γιὰ κάθε ἐποχὴ» (Πολιτ. 294 α). Μὲ τὴ φράση αὐτή, ποὺ ἀποτελεῖ τὴν πιὸ παλιὰ καὶ τὴν πιὸ αὐστηρὴ κριτικὴ τοῦ γραπτοῦ δικαίου, ὁ Πλάτων φανερώνει τὴν ἀντινομία ποὺ κρύβεται στὸ ἔργο κάθε νομικοῦ. Ἐνῶ, ἐφαρμόζοντας τοὺς γενικοὺς νόμους σὲ συγκεκριμένα κοινωνικά γεγονότα, ζητᾷ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴ δικαιοσύνη, ὁ σκοπός του εἶναι ἀνέφικτος, ἀκριβῶς μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο, ἐξ αἰτίας τῆς γενικότητος τοῦ νόμου, ποὺ δὲ μπορεῖ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν κίνησιν τῆς ζωῆς. Ἔτσι παρουσιάζεται σὰ μάταιο ὅλο τὸ ἔργο τοῦ νομικοῦ. Ἡ ἄρση, ἡ σχετικὴ τουλάχιστον, τούτης τῆς ἀντινομίας θὰ γίνῃ ἀργότερα ἡ κύρια ἀποστολὴ τῆς νομικῆς μεθοδολογίας. Στὴν ἱστορίᾳ τῆς μεθοδολογίας αὐτῆς ἡ φράση τοῦ Πλάτωνος ποὺ ἀναφέραμε σημαίνει μιὰ πρώτη ἀρχή. Καὶ στὸν Πλάτωνα βέβαια ἡ ἄρση τῆς ἀντινομίας γίνεται ἀπόλυτα, γιατί ὁ νόμος παραμερίζεται ἐντελῶς καὶ παίρνει τὴ θέσιν τοῦ ὁ ζωντανὸς νόμος, ὁ λόγος τοῦ φιλοσόφου ἄρχοντα· καὶ βέβαια, ἂν μπορούσε νὰ βρεθῇ τέτοιος λόγος θὰ ἦταν ἄτοπο ὁ γραπτὸς νόμος ποὺ δὲν εἶναι παρὰ τὸ νεκρὸ τοῦ ἀποτύπωμα, νὰ πάρῃ τὴ θέσιν του. Σύμφωνα μὲ τὴν ἀντίληψιν αὐτὴ δὲ γίνεται λόγος γιὰ νόμους ἰδιωτικοῦ δικαίου στὴν Πολιτεία. Φαίνεται μόνο μερικῶν ποινικῶν νόμων τὴν ὑπαρξὴ νὰ παραδέχεται ὁ Πλάτων, γιατί, παρ' ὅλη τὴν ἀρτιότητα τῆς παιδείας καὶ τὴν κυριαρχία τοῦ λόγου, ἐνδέχεται νὰ παρουσιασθοῦν καὶ παρεκκλίσεις, ποὺ ἴσως νὰ ἀναχαιτίζονταν ἀπὸ τὴν ἐπιβολὴ ἐνός ρητὰ ὀρισμένου κολασμοῦ. Γραπτὸ δημόσιο δίκαιο ἄλλο ἀπὸ τὸ κείμενο τῆς Πολιτείας δὲ φαίνεται νὰ ὑπάρχῃ. Ἡ νομοθεσία τῆς πλατωνικῆς πολιτείας εἶναι ἔτσι ἡ ἴδια ἡ συνείδησις τῶν βασιλικῶν ἀνδρῶν ἢ πληρωμένη ἀπὸ λόγο. Σ' αὐτὴν εἶναι χαραγμένος ὁ μόνος ἔγκυρος νόμος, ὁ νόμος τοῦ λόγου· μονάχα αὐτουνοῦ ἢ διάγνωσις καὶ ἡ ἐφαρμογὴ εἶναι ἔργο ὄχι τέχνης ἀλλὰ ἐπιστήμης.

Στὸ πλαίσιο αὐτοῦ τοῦ γενικώτατου νόμου, καὶ ἂν ἀφήσωμε κατὰ μέρος τίς μερικὲς ἐνδεχόμενες ἐξαιρέσεις, σχηματίζεται ἓνα μεγάλο κενὸ δικαίου, ποὺ ἔχει ἀποστολὴν κάθε δικαστῆς νὰ πληρώσῃ, ὁδηγη-

μένος, ἀπὸ τὸν ἴδιο αὐτὸ γενικώτατο νόμο τοῦ πρακτικοῦ λόγου, ὅπως συγκεκριμένα ἀναπτύσσεται στὴν Πολιτεία.

Ἀλλὰ καὶ περιπτώσεις κρισολογίας γιὰ τίς δυὸ τοῦλάχιστον ἀνώτερες τάξεις θὰ παρουσιάζονται ἐλάχιστες. Ἐκεῖ ποῦ λείπει τὸ ἰδιωτικὸ συμφέρον, ἡ οἰκογένεια, ἡ ἰδιοκτησία, ἡ δυνατότητα μιᾶς αὐτόβουλης μεταβολῆς στὴν οἰκονομικὴ ἢ τὴν πολιτικὴ θέση τοῦ καθενός, ἐκεῖ ὅπου ὅλα γίνονται κατὰ λόγον, οἱ συγκρούσεις καὶ οἱ δίκες ἀσφαλῶς θὰ σπανίζουν. Ἐκεῖ ὅπου ἡ παιδεία εἶναι ὀρθή, δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἄδικος ὁ ἐπίλοιπος βίος (425c). Στὴν πλατωνικὴ πολιτεία, ὅπως καὶ σὲ κάθε πολιτεία ὅπου ἡ παιδεία εἶναι ἄρτια, εἶναι σχεδὸν περιττὰ οἱ φύλακες καὶ τὰ δικαστήρια.

Γιὰ νὰ φυλαχθοῦν καὶ νὰ ἐκτελεσθοῦν οἱ ὅρισμοί καὶ οἱ ἐπιταγές τῆς πρώτης τάξης, χρειάζεται ἡ δεύτερη τάξη τῶν φυλάκων, ποῦ ἀντιστοιχεῖ στὸ θυμικόν, στὸ βουλευτικὸ στοιχεῖο τῆς ψυχῆς. Τὴν τάξη αὐτὴ μπορούμε νὰ τὴ φαντασθοῦμε σὰν ἓνα εἶδος ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, στενώτατα ὅμως δεσμευμένης ἀπὸ τὴ θέληση τῶν βασιλικῶν ἀνδρῶν. Ἀφοῦ ἡ θέληση δὲν εἶναι γενικὰ διατυπωμένη, ἀλλὰ κάθε φορὰ ἀτομικὰ ὀρίζεται, λείπει τὸ πεδίο ὅπου ἡ ἐξατομικευτικὴ δράση τοῦ ἐρμηνευτῆ καὶ τοῦ ἐκτελεστῆ, θὰ μπορούσε ν' ἀσκήσῃ τὴν πρωτοβουλία τῆς. Μιὰ ποῦ τὰ κύρια ἔργα τῆς τάξης τῶν φυλάκων εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ ἀσφάλεια καὶ ἡ ἄμυνα τῆς χώρας, θὰ πρέπει νὰ ζῇ ἡ τάξη αὐτὴ μιὰν αὐστηρὴ στρατιωτικὴ ζωή, ἔτσι ποῦ νὰ διατηρῆται ἡ τραχεῖα πειθαρχία, ἡ ἀπαραίτητη γιὰ τὴ δυναμικὴ τῆς ἐπιβολῆς πρὸς τὰ μέσα καὶ πρὸς τὰ ἔξω.

Ἔτσι ποῦ εἶναι, κατέχουν οἱ φύλακες μιὰν ἐνδιάμεση θέση μεταξὺ τῶν φιλοσόφων, ποῦ κυβερνοῦν, καὶ τοῦ πλήθους τοῦ λαοῦ, ποῦ ἀσχολεῖται μὲ τὴν οἰκονομία καὶ κυβερνιέται, χωρὶς διόλου νὰ συμβάλῃ στὴν διακυβέρνηση τῆς πολιτείας. Οἱ φύλακες εἶναι ἡ δύναμη, ποῦ συμμορφώνει τὴν ὕλική ζωὴ τῆς πολιτείας στὶς ἐπιταγές τοῦ λόγου.

Τελευταία στὴν ἱεραρχία ἡ τρίτη τάξη τῆς πολιτείας ἀντιπροσωπεύει τὴν ὕλική ὄψη τῆς ζωῆς. Ἡ τάξη αὐτὴ τῶν γεωργῶν καὶ δημιουργῶν, ἐξυπηρετεῖ ὅλες τίς ὕλικες ἀνάγκες, παράγει μὲ τὴν ἐργασία τῆς τροφῆς, ἐνδυμασίας, κτίρια, ὅπλα, ὅ,τι κατασκευάζεται μὲ ἐργασία χειρωνακτικῇ· ἔτσι αὐτὴ μονάχα στηρίζει ὕλικά τὴ ζωὴ τῆς πολιτείας. Γιὰ τὴν τάξη τούτη εἶναι ἀρκετὸ νὰ ἐκπληρώνη αὐτὸ μονάχα τὸν προορισμὸ τῆς, τὴν ἐτοιμασία τῶν ἀναγκαίων ὕλικων ἀγαθῶν καὶ σὲ τοῦτο τὸν προορισμὸ τῆς, πρέπει θεληματικὰ νὰ περιορίζεται, χωρὶς νὰ ἐπεμβαίνει σὲ ἄλλα ἔργα.

Οἱ ἄνθρωποι τῆς τρίτης αὐτῆς τάξης εἶναι βέβαια ἐλεύθεροι, δὲν εἶναι δούλοι, δὲν εἶναι πράγματα. Τοὺς δούλους θὰ τοὺς ἔβαζε ὁ Πλάτων ἀκόμα πιὸ κάτω. Ἀλλὰ ἐνῶ ὁμοῦς τὴν ὑπαρξὴ τους τὴ δέχεται καὶ αὐτός, ὅπως ὁλόκληρη ἡ ἀρχαιότητα, δὲν καθορίζει ἐιδικώτερα τὴν τοποθέτησίν τους μέσα στὴν πολιτεία του. Ὅρίζει ὁμοῦς, ὅτι Ἕλληνες δὲ μποροῦν νὰ εἶναι δούλοι· μόνο βάρβαροι δούλοι μπορεῖ νὰ ὑπάρξουν.

Ἀλλὰ καὶ οἱ ἄνθρωποι τῆς τρίτης τάξης εἶναι τοποθετημένοι πολὺ χαμηλά, πολὺ κοντὰ στοὺς δούλους· ὅχι βέβαια γιατί ὑποχρεωτικά εἰσφέρουν τὰ ὕλικά ἀγαθὰ ποὺ χρειάζονται οἱ δύο ἀνώτερες τάξεις· τὸ ἔργο αὐτὸ εἶναι μιὰ προσφορά στὴν ὁλότητα, ποὺ ὅχι μόνο δὲν προσβάλλει, ἀλλὰ αὐξάνει ἀντίθετα τὴν ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια. Ἡ ταπεινότητα τῆς θέσης τῶν δημιουργῶν καὶ τῶν γεωργῶν συνίσταται στὸ ὅτι δὲν ἔχουν καμμιά θέση μέσα στὴν πολιτικὴ ζωὴ. Δὲ φθάνει, γιὰ νὰ εἶσαι οὐσιαστικὰ ἐλεύθερος, νὰ ἔχῃς καὶ νὰ ἀποκτᾷς ἐλεύθερα τὰ ὕλικά ἀγαθὰ, δικαίωμα ποὺ κατ' ἐξοχὴν τὸ εἶχαν οἱ πολῖτες τῆς τρίτης τάξης. Γι-νεσαι ἐλεύθερος, ὅταν μπορεῖ νὰ κατέχῃς καὶ πνευματικὰ καὶ ἡθικὰ ἀγαθὰ. Καὶ ἀνάμεσα σ' αὐτὰ καὶ ἀχώριστα ἀπ' αὐτὰ εἶναι καὶ ἡ δύναμη νὰ εἶσαι ὁ ρυθμιστὴς τῆς ἰδίας σου ζωῆς, καὶ τῆς ἱστορικῆς σου ἀκόμα ζωῆς, κατὰ τὸ μέτρο τῆς δυνάμεώς σου, καὶ ἔτσι ποὺ νὰ συνδυάζεται ἡ δική σου δύναμη μὲ τὴ δύναμη τῶν ἄλλων ποὺ ἱστορικὰ καὶ κοινωνικὰ συνυπάρχουν μαζί σου. Γι' αὐτὸ μένει πρόβλημα, πῶς ἡθικὰ στὴ συνείδηση τοῦ Πλάτωνος δικιώνεται ὁ ἀποκλεισμός αὐτὸς τῆς τρίτης τάξης ἀπὸ κάθε συμμετοχὴ στὴν ἐξουσία καὶ στὴν καθ'αυτὸ ζωὴ τῆς πολιτείας. Βέβαια τὴν περιορίζει στὴ σφαῖρα τῶν δύο ἀνωτέρων τάξεων, σὲ ἓνα τμῆμα μόνο τῆς ἱστορικῆς ζωῆς, γιατί τοῦ φαίνεται ἀδύνατο ἓναν ὁλόκληρο λαὸ νὰ τὸν ἀνεβάσῃ στὴν ἰδεατὴ ζωὴ τῆς πολιτείας του, ὅπως τὴ διαγράφει γιὰ τίς δύο ἀνώτερες τάξεις. Καὶ πάντως στηρίζοντας τὴ ζωὴ τῆς πολιτείας στὴν ὀργάνωση τῶν δύο αὐτῶν τάξεων, τὸ κάνει μὲ τὴν πρόθεση νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους τὴν ὀρθώτερη καὶ ὠφελιμώτερη διακυβέρνηση.

Παρ' ὅλα αὐτὰ τὸ ἀκατάλυτο στοιχεῖο τῆς πλατωνικῆς σκέψης γιὰ τὴν πολιτεία εἶναι μόνο ἡ διαπίστωση καὶ ἡ διάκριση τῶν τριῶν θεμελι-κῶν λειτουργιῶν τῆς ζωῆς τῆς πολιτείας. Ἡ ἄλλη ὁμοῦς πλευρὰ τῆς σκέψης του, ἡ ἀνάθεση τῆς κάθε μιᾶς ἀπὸ τίς τρεῖς αὐτὲς λειτουργίες σὲ μιὰ ὠρισμένη κοινωνικὴ τάξη, δὲν εἶναι τὸ ἴδιο ἀσυζήτητη. Παίρνει ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀρχὴ ἡ πολιτεία του κάποια ἀκίνησία καὶ ἀκαμψία καὶ φαίνεται νὰ παραγνωρίζῃ τὴν κίνηση καὶ τὴ μεταβλητότητα τῆς ζωῆς· ἰδιαίτερα φαίνεται νὰ μὴν παίρνῃ ὑπ' ὄψη τῆς τὴ φύση, τὴν ἀρχὴ τῆς

ανθρώπινης, τῆς ἱστορικῆς προσωπικότητος. Γιατί στὰ πρόσωπα μιᾶς καὶ τῆς ἴδιας τάξεως, ἀλλὰ καὶ σὲ ἓνα συγκεκριμένο πρόσωπο, μπορεῖ νὰ συντύχουν ἢ καὶ ἀλλεπάλληλα νὰ φανερωθοῦν ἱκανότητες γιὰ κάθε εἶδους κοινωνικὴ λειτουργία. Βέβαια ὅταν ἀρνεῖται νὰ παραχωρήσῃ στὴν τρίτη τάξιν μιὰ θετικὴ ἀνάμιξις στὴν πολιτικὴ ζωὴ, σκέπτεται πῶς οἱ ἱκανότητές τῆς ἐξαντλοῦνται στὰ οἰκονομικά τῆς ἔργα καὶ ἔτσι μόνο σ' αὐτὰ μπορεῖ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἀρετὴ τῆς. Ἡ σκέψις ὅμως αὕτη, ὅσο καὶ ἂν συνυπάρχει καὶ μὲ τὴ δυνατότητα νὰ προαχθοῦν στὴν ἀνώτερη τάξιν τὰ ἄτομα ποὺ ἐξαιρετικὰ θ' ἀναδειχθοῦν, μένει πάντοτε ὑπερβολικὰ σχηματικὴ, ἀδιάλλακτη καὶ γιὰ μᾶς σὰν ἄδικη.

Ἐπίσης μὲ τὸν αὐστηρὸ χωρισμὸ τῶν πολιτῶν τῆς κάθε τάξεως, συνδέεται καὶ κάποιο ἄλλο σημεῖο τῆς πλατωνικῆς σκέψεως, ποὺ ἡ ἐποχὴ μας τὸ ἔχει ξεπεράσει· τόσο στὴν Πολιτεία ὅσο καὶ στὰ ἄλλα πλατωνικά ἔργα, ἡ ἱερότητα τῆς ἐργασίας, τῆς κάθε ἐργασίας, πουθενὰ δὲν τανύζεται. Γιὰ μᾶς σήμερα ἰσχύουν ποιοτικὲς διακρίσεις τῆς ἐργασίας· ξεχωρίζομε τὴν πνευματικὴν, τὴν καλλιτεχνικὴν, τὴν τεχνικὴν καὶ τὴν χειρωνακτικὴν ἐργασίαν· διαφορὰ ὅμως ἠθικὴ καμμιὰ δὲν μπορεῖ νὰ ξεχωρίσῃ τὰ διάφορα εἶδη τῆς. Ἡθικὸ κριτήριον γιὰ τὴν ἐργασίαν εἶναι μόνο, νὰ ἐξαντλῇ τὴ δυνατόν συμβολὴ τοῦ καθενὸς στὸ κοινωνικὸ σύνολο. Ἔτσι κάθε ἐργασία, ποὺ πραγματοποιεῖ τὴν ἀπόλυτην προσφορὰ τοῦ ἀτόμου στὸ σύνολο, ὅποια καὶ ἂν εἴναι, ἠθικὰ εἶναι ἀπεριόριστα ἄξια. Ὁ καθένας ἔχει ἠθικὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀξιοποιήσῃ τίς δυνάμεις ποὺ ἀπὸ τὴ φύσιν τοῦ δόθηκαν. Κάνοντας αὐτὸ εἶναι ἠθικὰ ἰσότητος καὶ ἰσάξιός μὲ κάθε ἄλλον, ποὺ κι' αὐτὸς πραγματοποιήσῃ τίς δυνατότητες ποὺ τοῦ εἶχαν δοθῇ. Τὸ νὰ ἀρνεῖσαι ὅπωςδήποτε πολιτικὴν ὑπόστασιν σὲ μιὰ ὁλόκληρην κοινωνικὴν τάξιν, αὐτὸ ἀντιβαίνει ἀκόμα καὶ στὴν παιδαγωγικὴ ἀποστολὴ τῆς πολιτείας. Ἀνυψώνοντας τὸν ἄνθρωπον μὲ τὴν παιδείαν, προϋποθέτομε πῶς μ' αὐτὴν θὰ ἀναπτυχθῇ ἡ ἠθικὴ τοῦ αὐτονομία καὶ ἡ συνείδησις τῆς ἠθικῆς τοῦ ἀξιοπρέπειας. Στερῶντας μιὰ ὁλόκληρην τάξιν ἀπὸ τὴ δυνατότητα ὑπεύθυνα νὰ συμβάλῃ στὴ ρύθμισιν τῆς πολιτικῆς ζωῆς, χτυπᾶμε τὴν ἀνθρώπινην αὐτὴ ἀξιοπρέπεια, ποὺ μὲ τὴν παιδείαν ἐπιδιώξαμε, καὶ ἔτσι καὶ τὴν ἠθικὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν πνευματικὴν δημιουργικότητα, ἀγαθὰ μόνιμα, ποὺ ἡ ἀνθρωπότητα, σὲ ὅλα τὰ στάδια τῆς ἱστορίας τῆς, κατὰ μύριους τρόπους ἀγωνίζεται νὰ στηρίξῃ καὶ νὰ σώζῃ. Καὶ τέλος ἡ ἀπαγορεύσις ὑπεύθυνης καὶ ἔμπρακτης συμμετοχῆς στὴ ζωὴ τῆς πολιτείας καταργεῖ τὴ

μόνη πραγματική προϋπόθεση για τη δημιουργία μιας ενιαίας εθνικής και πολιτικής συνείδησης, στερεά θεμελιωμένης.

Ο έντοπισμός αυτός, αν δεν δικαιολογείται, εξηγείται όμως τουλάχιστον ιστορικά στην προχριστιανική εποχή. Η απόλυτη αξία της ατομικότητας δεν είχε ακόμη εξαρτηθεί και ακλόνητα στηριχθεί. Αυτή την αξία την έφερε στον κόσμο και την εκύρωσε με την υπερβατική της δύναμη ή χριστιανική θρησκεία, δίνοντας απόλυτη αξία στην ανθρώπινη υπαρξη και στην ιστορία της ανθρωπότητας. Σάν πλάσμα του θεού, κάθε άνθρωπος έχει μιάν ωρίσμένη αποστολή να εκπληρώσει στην επίγεια ζωή του, και καθώς είναι απόλυτα αξία ή αποστολή αυτή, αποκτά και κάθε άνθρωπος αξία απόλυτη. Μια τέτοια αρχή, που η θέση της έχει κοσμοϊστορική σημασία, δε μπορεί από το χριστιανισμό και ύστερα να παραγνωρισθεί και να παραμερισθεί. Και σάν αρχή που απλώνεται σε όλόκληρη τη ζωή, επιβάλλεται και στη σφαίρα της πολιτείας. Η χριστιανική αυτή αρχή ήρθε στο κόσμο να συμπληρώσει και να αρτιώσει την ελληνική αντίληψη της πολιτείας. Στη σύνθεση την άπαυστη των δυο τούτων αρχών είναι ταγμένος να εργασθεί ο πολιτισμός μας. Ο ελληνικός κόσμος και ο χριστιανικός κόσμος είναι οι πηγές του πολιτισμού μας. Η παραβίαση είτε της αρχής της αντικειμενικότητας, όπως μας την κληροδότησε ο αρχαίος κόσμος, πρό πάντων στο άριστούργημα της πλατωνικής πολιτείας, είτε της αρχής της υποκειμενικότητας, της προσωπικότητας, όπως τη θεμέλιωσε ο χριστιανισμός, θα είχαν παραβίαση του πνεύματος της ιστορίας και παρεκτροπή από το δρόμο του πολιτισμού.

III

Ο Πλάτων δε μπορούσε να περιορισθεί στο να διαγράψει μόνο γενικά τη λειτουργία κάθε τάξης της πολιτείας· έπρεπε να προχωρήσει καθορίζοντας και ειδικότερα τον τρόπο της διαβίωσης και της παιδείας των προσώπων, που ανήκουν στην κάθε τάξη.

Για την τρίτη τάξη των γεωργών και των δημιουργών ή φροντίδα του είναι μικρή. Οι γεωργοί και οι δημιουργοί της πλατωνικής πολιτείας ζούν την απλή και συνηθισμένη ζωή, που ζούσαν οι μικροαστοί της εποχής του. Και οικογένεια έχουν και χωριστή περιουσία και συναλλάσσονται μεταξύ τους. Η παιδεία τους είναι ή συνηθισμένη παιδεία στην αρχαία πόλη. Είναι έτσι από αυτή την άποψη συνακόλουθο,

ὅτι ἔχουν ἀπέναντι στήν πολιτεία τὰ λιγώτερα δικαιώματα καί τις λιγώτερες ὑποχρεώσεις. Αὐτό τὸ ἀρνητικὸ γεγονὸς εἶναι τὸ ἰδιαίτερο γνῶρισμα τῆς τρίτης τάξεως· ἡ ἀποξένωσὶς τῆς ἀπὸ κάθε πολιτικῆς ἀσχολίας. Ἐργάζεται αὐτὴ σὲ ὅλες τὶς ἐργασίες, τὶς ἀναγκαῖες γιὰ τὴν ὕλικήν συντήρησιν τῆς πολιτείας, γιὰ νὰ μποροῦν οἱ ἀξιώτεροι ἀπερίσπαστοι ν' ἀσχολοῦνται μὲ τὰ ὑψηλότερα ἔργα τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς φιλοσοφίας. Ὅταν τέτοια εἶναι ἡ τοποθέτησις τῶν γεωργῶν καὶ δημιουργῶν, εἶναι φυσικὸ νὰ μὴ φροντίζῃ ὁ Πλάτων ξεχωριστὰ γιὰ τὴν παιδεία τους.

Τὸ πρόβλημα τῆς παιδείας ἐμφανίζεται γιὰ τὸν Πλάτωνα στήν τάξιν τῶν φυλάκων. Ὅπως ὅλη ἡ ἀρχαία Ἑλλάδα, ἔτσι καὶ ὁ Πλάτων θεωρεῖ πῶς ду εἶναι τὰ μέσα τῆς παιδείας, ἡ γυμναστικὴ καὶ ἡ μουσικὴ· ἡ δευτέρη σημαίνει ἐδῶ τὰ στοιχεῖα τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν ποὺ συμβόλιζε ἡ Μοῦσα, τὶς βάσεις τῆς πνευματικῆς ἀγωγῆς. Ἡ διάκρισις τῶν δυὸ αὐτῶν κλάδων τῆς παιδείας, ἡ κοινὴ στήν ἀρχαιότητα, στὸν Πλάτωνα παίρνει ἓνα νέο περιεχόμενο.

Συχνὰ λέγονταν καὶ λέγεται καὶ σήμερον, πῶς ἡ γυμναστικὴ ἀποβλέπει στὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν καλλιέργειαν τοῦ σώματος, ἡ μουσικὴ στὴν καλλιέργειαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος. Ὁ Πλάτων ἀποδοκιμάζει μιὰ τέτοια ἀντίληψιν, γιατί διασπᾷ τὴν ἐνότητα τοῦ σκοποῦ τῆς παιδείας, ποὺ εἶναι ἄρρηκτα συνυφασμένη μὲ τὴν ἐνότητα τοῦ σκοποῦ τῆς ψυχῆς καὶ τῆς ζωῆς. Ἄν εἴταν χωριστὲς ἀληθινὰ οἱ δύο αὐτὲς ἐπιδιώξεις τῆς παιδείας, τότε ἄλλοτε πρὸς τὸ σῶμα καὶ ἄλλοτε πρὸς τὴν ψυχὴ θὰ ρίχνονταν ὅλο τὸ βάρος. Ἄλλοτε θὰ φθάναμε στὴ σπαρτιατικὴ ὁμότητα καὶ ἀγριότητα, ἄλλοτε στὴ συμβαρητικὴ ὑπερευαισθησία καὶ μαλθακότητα. Γιὰ νὰ μὴ διασπάζεται ἡ λειτουργία τῆς παιδείας, πρέπει καὶ ἡ γυμναστικὴ καὶ ἡ μουσικὴ νὰ στραφοῦν καὶ οἱ δυὸ σὲ ἓνα κοινὸ σκοπὸ καλλιέργειας. Καὶ τέτοιος δὲν μπορεῖ ἄλλος νὰ εἶναι παρὰ τὸ πνεῦμα. Καὶ ἡ γυμναστικὴ πρέπει τελικὰ στὸ πνεῦμα ν' ἀποβλέπῃ καὶ ὄχι στὸ σῶμα. Τὸ σῶμα πρέπει νὰ τὸ καλλιεργῇ ὅσο χρειάζεται γιὰ νὰ ὑπηρετῇ τὸ πνεῦμα. Ἡ γυμναστικὴ χρειάζεται γιὰ νὰ δημιουργήσῃ τὴν ἀπλότητα στὴ ζωὴ καὶ τὴ σκληραγωγίαν ποὺ θὰ κἀνὴ τὸ σῶμα ἄξιον βᾶθρον τοῦ πνεύματος.

Ἀλλὰ καὶ ἡ μουσικὴ παίρνει κάποιον ἰδιαίτερον περιεχόμενον στήν πλατωνικὴν πολιτείαν. Ἐξαιρετικὴ προσοχὴ δίνει ὁ Πλάτων στὸ μυθικὸ περιεχόμενον τῆς μουσικῆς, πρὸ πάντων τῆς ποιήσεως. Τὰ παιδιὰ μαθαίνουν μὲ τὴν ποίησιν τυχαίους μύθους. Σὲ μὴν ἀληθινὴν πολιτείαν χρειάζεται ὅμως μιὰ αὐστηρὴν τοὺς ἐπιλογὴν. Πρέπει νὰ διαλεχθοῦν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν παράδοσιν, ὅσοι εἶναι ἄξιοι γιὰ νὰ διδάσκωνται. Ἡ ἐπι-

λογή αὐτὴ εἶναι ἓνα ὑψιστο καθήκον τῆς πολιτείας. Ὅταν ὀρθὰ συντελεσθῇ, δὲ θὰ συμβαίνει αὐτὸ ποὺ γίνεται συχνά, νὰ διδάσκωνται στὰ παιδιὰ μῦθοι σὰν κι' αὐτοὺς ποὺ περιέχουν ἀκόμη καὶ τὰ ἔπη τοῦ Ὅμηρου καὶ τοῦ Ἡσιόδου καὶ ποὺ ἐμφανίζουν κακίες καὶ ἐχθρότητες καὶ ἀνηθικότητες ἡρώων καὶ θεῶν. Δὲν πρέπει νὰ μαθαίνουν πρὶν ὠριμάσουν, πῶς στὴ ζωὴ συχνὰ εὐδοκίμεῖ τὸ κακὸ καὶ ἐπικρατεῖ ἡ κακία. Οἱ μῦθοι ἐνδιαφέρουν ἀπὸ τὴν ἡθικὴ τους ἄποψη. Εἶναι τὰ παραδείγματα, ποὺ τὴν ἀπλαστὴ ψυχὴ ἀποφασιστικὰ θὰ τὴν ἐπηρεάσουν· καὶ πρέπει νὰ εἶναι τέτοιοι ποὺ νὰ τὴ σπρώχνουν πρὸς τὴν ἀρετὴ καὶ τὸ ἀγαθό. Στὶς συνειδήσεις ποὺ διαπλάσσονται ὁ θεὸς πρέπει πάντα νὰ παρουσιάζεται σὰν τὸ κορύφωμα τῆς ἀρετῆς, σὰν τὸ ἴδιο τὸ ἀγαθό, γιατί ἔτσι εἶναι καὶ κατὰ τὴν οὐσίαν του.

Παράλληλα ὅμως μὲ τὸ μυθικὸ περιεχόμενο, στὴν πλατωνικὴ πολιτεία ρυθμίζεται καὶ ἡ καλλιτεχνικὴ ἔκφραση. Ἐπιτρέπεται μονάχα ἐκεῖνη ποὺ δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ βλάβῃ, ἀλλὰ καὶ μπορεῖ ἀντίθετα θετικὰ νὰ βοηθήσῃ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς λογικότητος, τῆς ἀπλότητος, τῆς ἀνδρείας τῶν φυλάκων, τὴ σωφροσύνη καὶ τὴν μετριοπάθεια κάθε πολίτη. Οἱ δεξιότητες, ποὺ χρησιμοποιοῦν ποικίλες εὐχάριστες μορφές, ἀλλὰ ὅχι καὶ σύμφωνες πάντα μὲ τὸ παιδαγωγικὸ αὐτὸ πνεῦμα, δὲν ἔχουν καμμιά θέσιν στὴν πολιτεία. Τέτοιοι εἶναι γιὰ τὸν Πλάτωνα, οἱ ἐργάτες κάθε μιμητικῆς τέχνης. Ἔτσι μᾶς λέει: «Ἄν ἔρχονταν στὴν πόλιν μας ἓνας ἄνθρωπος ποὺ μὲ τὴ δεξιότητά του μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ νὰ μιμηθῇ τὸ κάθε τί, μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ μᾶς ἐπιδείξῃ τὴν τέχνην του, θὰ τὸν προσκυνούσαμε σὰν ἱερὸ καὶ ἀξιοθαύμαστο καὶ εὐχάριστο πνεῦμα, θὰ τοῦ λέγαμε ὅμως, ὅτι δὲν εἶναι θεμιτὸ ἓνας τέτοιος ἄνδρας νὰ ὑπάρχῃ καὶ νὰ μένῃ στὴν πόλιν μας καὶ θὰ τὸν στέλναμε σὲ ἄλλην πόλιν, ραίνοντας τὸ κεφάλι του μὲ μῦρα καὶ στεφανώνοντάς τον μὲ μάλλινα ὑφάδια» (Πολ. 398a). Στὸ σημεῖο τοῦτο ὁ Πλάτων εἶναι φανερὸ πῶς δὲ σκέπτεται καθ' ἑαυτὴ τὴν τέχνην. Τὴ σκέπτεται μόνο ὡς μέσο πρὸς σκοπόν. Ὁ σκοπὸς του εἶναι ἡ παιδεία τῶν φυλάκων καὶ κατὰ τὴν εἰδικὴ αὐτὴ παιδαγωγικὴ τῆς ὕψις μελετᾶται τὴν ποίησιν. Τὸ ἴδιο ὅπως καὶ τὴ γυμναστικὴ, ποὺ τὴ μελετᾶται μόνο ὡς μέσο γιὰ τὴν ἄρτια προπαρασκευὴ τῶν φυλάκων. Μὲ τὴ στρόφην ὅμως αὐτὴ ὅλων τῶν τρόπων τῆς παιδείας πρὸς ἓνα κεντρικὸ σκοπόν, παραγνῶρίζονται βέβαια ἄλλες ἀπόψεις, κατορθώνεται ὅμως ἡ συνένωσις τῆς συνείδησης καὶ τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἐσωτερικὴ ἑναρμόνισις μὲ τὸν ἑαυτὸ του, ἡ κλασσικὴ ἰσορροπία βλῆς καὶ πνεύματος, σώματος καὶ ψυχῆς. Καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ κεντρικὴ σκέψις ποὺ διέπει τὴν παιδείαν.

τῆς πλατωνικῆς πολιτείας καὶ ποῦ ἐδῶ ἀποκλειστικὰ ἀπασχολεῖ τὸν Πλάτωνα.

Ἄλλὰ καὶ τὸ ἀνθρώπινο ὕλικό, ποῦ ἔτσι αὐστηρὰ καὶ πειθαρχημένα θὰ παιδεύεται, εἶναι ἔτοιμο κιόλας γόνιμα νὰ δεχτῇ μιὰ τέτοια παιδεία. Ὅση φροντίδα καταβάλλεται γιὰ τὴν παιδεία στὴν πλατωνικὴ πολιτεία, ἄλλη τόση καταβάλλεται καὶ γιὰ τὴν εὐγονία.

Ἡ παιδοποιία εἶναι ὑποταγμένη στὴν ἐξουσία τῶν ἀρχόντων. Αὐτοὶ κανονίζουν τὰ ζευγάρια, ποῦ σὲ ὠρισμένες ἀπὸ τὴν πολιτεία ἐπίσημες θρησκευτικὲς τελετὲς θὰ σμιξοῦν γιὰ νὰ γεννήσουν τοὺς καλλίτερους δυνατοὺς φύλακες. Καὶ ἡ ἡλικία ἀκόμα τῆς παιδοποιίας εἶναι ὠρισμένη· ἀπὸ τὰ τριάντα ἕως τὰ πενήντα πέντε γιὰ τοὺς ἄντρες, ἀπὸ τὰ εἴκοσι ἕως τὰ σαράντα γιὰ τίς γυναῖκες. Παιδιὰ ποῦ θὰ γεννιοῦνταν ἔξω ἀπὸ τὰ αὐστηρὰ αὐτὰ πλαίσια θεωροῦνται νόθα καὶ ἀνίερα.

Ὁ πλησιασμός τῶν φύλων μένει ἔτσι παροδικός. Κανένας σύνδεσμος οὔτε ἐπιτρέπεται ἀλλὰ οὔτε καὶ μπορεῖ νὰ προκύψῃ ἀπ' αὐτὴ τὴν παροδικὴ ἐπαφή. Μποροῦμε λοιπὸν νὰ ποῦμε, πῶς στὴν πλατωνικὴ πολιτεία ὑπάρχει κοινογαμία. Μὰ ἡ κοινογαμία αὐτὴ δὲν εἶναι ἀρρυθμιστὴ καὶ τυχαία, ὅπως συνήθως ἐννοοῦμε τὴν κοινογαμία· ὑπάγεται σὲ μιὰ σιδερένια πολιτειακὴ πειθαρχία. Κάθε γυναίκα κατ' ἀρχὴν μπορεῖ βέβαια νὰ ἔλθῃ σὲ ἐπιμιξία μὲ κάθε ἄντρα, μόνο ὅμως ἅμα διαταχθῇ ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες.

Τὰ παιδιὰ, μόλις γεννηθοῦν, παραδίνονται σ' ἓνα κοινὸ βρεφονομεῖο, ὅπου ὅλες οἱ μητέρες θηλάζουν ἀδιάκριτα ὅλα τὰ νεογνά. Καί, καθὼς εἶναι ὠρισμένες οἱ μέρες τῆς ἐπιμιξίας, ἡ κατὰστασις τῆς μητρότητας εἶναι σύγχρονη σὲ ὁλόκληρη ὁμάδα γυναικῶν. Ἐτσι μετὰ τὸν τοκετὸ διακόπτεται κάθε προσωπικὴ σχέση μητέρας καὶ παιδιοῦ. Φροντίζουν μάλιστα οἱ ἄρχοντες ὥστε καὶ ἔπειτα, ὅταν ὅλες μαζί οἱ σύγχρονες αὐτὲς μητέρες πηγαίνουν καὶ θηλάζουν τὰ νεογνά, καμμιά νὰ μὴ μπορῇ νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ δικό της. Πρέπει ὅλα τὰ παιδιὰ, ποῦ ἔχουν συλληφθῇ τὴν ἴδια ἐπίσημη μέρα, ὅλες τίς γυναῖκες καὶ ὅλους τοὺς ἄντρες, ποῦ ἦρθαν σὲ ἐπιμιξία σ' αὐτῆς τῆς μέρας τὴν τελετὴ, νὰ τοὺς θεωροῦν ἀδιάκριτα μητέρες καὶ πατέρες, καὶ ἀντίστροφα καὶ οἱ γυναῖκες αὐτὲς καὶ οἱ ἄντρες ὅλα τὰ παιδιὰ ποῦ ἐκείνῃ τῇ μέρᾳ συλληφθήκανε, πρέπει ἀδιάκριτα νὰ τὰ θεωροῦν παιδιὰ τους.

Ἐτσι εἶναι πιὸ εὐκόλο παιδιὰ ποῦ δὲν ἔχουν κανένα προσωπικὸ δεσμό, νὰ υποβληθοῦν στὴν πειθαρχημένη ζωὴ μιᾶς κοινῆς παιδείας. Μεγαλώνουν φροντισμένα μόνο ἀπὸ τὴν πολιτεία μὲ τίς γυμναστικὲς καὶ μουσικὲς τῶν ἀσχολίης. Καὶ δὲν ξέρουν ἄλλη οἰκογένεια καὶ ἄλλους

γονεῖς παρά τὴν πολιτείαν. Στὴν ἔλλειψη αὐτὴ κάθε προσωπικοῦ δεσμοῦ δίνει ὁ Πλάτων ἐξαιρετικὴ σημασία. Κάθε τέτοιος δεσμὸς δημιουργεῖ ἀτομικὰ συμφέροντα καὶ ἐνδιαφέροντα, ποὺ πάντα ἀποσποῦν τὸ ἄτομο ἀπὸ τὴν ὁλότητα, ὅπου πρέπει νὰ εἶναι ὁλόφυχα ἀφοσιωμένο. Ἔτσι πρῶτα πρῶτα ἡ οἰκογένεια πρέπει νὰ λείψῃ. Κάθε προσωπικὴ συγκέντρωση, κάθε ἀνθρώπινο στοιχεῖο, κάθε βαθύτερο δεσμὸ καὶ στὴ σχέση τῶν φύλων, καθὼς καὶ στὴ σχέση τοῦ γονιοῦ καὶ τῶν παιδιῶν, ὅλα αὐτὰ τὰ ἐξαφανίζει ἐντελῶς ὁ Πλάτων, ἀντικαθιστῶντας τα μὲ τὸν ἀντικειμενικὸ λόγον τῆς πολιτείας.

Ἀλλὰ χωριστὰ συμφέροντα δημιουργεῖ καὶ ἡ ἀτομικὴ ἰδιοκτησία, γενικὰ ἡ ἰδιωτικὴ οἰκονομία. Καί, δημιουργῶντας συμφέροντα χωριστὰ, διασπᾷ τὴν κοινωνικὴν ἐνότητα καὶ ἔρχεται σὲ ἀντίθεση μὲ τὸ γενικὸ συμφέρον. Πρέπει λοιπὸν νὰ λείψῃ καὶ ἡ ἀτομικὴ ἰδιοκτησία καὶ ἔτσι καὶ ἡ χωριστὴ οἰκονομία. Βέβαια αὐτὸ ἰσχύει μόνο γιὰ τίς δυὸ ἀνώτερες τάξεις, αὐτὲς ποὺ τὴ διαβίωσίν τους εἰδικὰ ρυθμίζει ὁ Πλάτων. Στὴν κατώτερη τάξῃ δὲν ἀπαγορεύεται οὔτε ἡ χωριστὴ οἰκογένεια οὔτε ἡ ἀτομικὴ ἰδιοκτησία. Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ τάξῃ δὲν ἔχει, καθὼς ξέρομε, πολιτικὴν σημασία. Σημασία ἔχουν οἱ δυὸ τάξεις ποὺ ἐξουσιάζουν στὴν πλατωνικὴ πολιτείαν. Γι' αὐτὰς ὅμως ἡ ἰδιοκτησία εἶναι ἀκόμα καὶ περιττή. Γιὰ τίς βιωτικὰς ἀνάγκας τῶν δυὸ ἀνωτέρων τάξεων φροντίζει ἡ ἴδια ἡ πολιτεία. Οἱ φύλακες καὶ οἱ ἄρχοντες σιτίζονται σὲ κοινὰ συσσίτια καὶ στεγάζονται σὲ κοινὰς κατασκηνώσεις. Οὔτε χειρότερα, οὔτε καλλίτερα, οὔτε διαφορετικὰ μποροῦν νὰ ζήσουν, ὥστε νὰ τοὺς ἐνδιαφέρει ὁ πλοῦτος. Ὅσο γιὰ τὰ τρόφιμα καὶ τὰ ἄλλα ὕλικά ἀγαθὰ, ποὺ χρειάζονται γιὰ τὴ ζωὴ τῶν δυὸ ἀνωτέρων τάξεων, αὐτὰ τὰ παρέχουν ὑποχρεωτικὰ οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ δημιουργοί. Καὶ αὐτὸ βέβαια ὅχι χωρὶς ἀντάλλαγμα, ἀφοῦ μόνο οἱ φύλακες προστατεύουν καὶ τὴν τρίτη τάξῃ ἀπὸ κάθε ἐχθρικὴ ἐπίθεση καὶ ἀπὸ κάθε ἐσωτερικὴ διαταραχή.

Σὲ αὐτοὺς ὅμως, ποὺ φρουροῦν καὶ κυβερνοῦν τὴν πολιτείαν, δὲν ἐπιτρέπεται, ὅχι μόνο νὰ κατέχουν, ἀλλὰ οὔτε καὶ ν' ἀγγίζουσιν ἀσῆμι καὶ χρυσάφι. Ἀλλωστε μάταια θὰ τὰ κατεῖχαν, ἀφοῦ σὲ τίποτα δὲ θὰ μπορούσαν νὰ ἀλλάξουν καὶ νὰ καλλιτερέψουν τὸν αὐστηρὰ σὲ ὅλες τοὺς λεπτομέρειες καθωρισμένο τρόπο τῆς ζωῆς τους.

Ἀξίζει ἀκόμα νὰ μνημονευθῇ ἡ θέση τῆς γυναίκας στὴν τάξῃ τῶν φυλάκων. Μιὰ ποὺ στὴν τάξῃ αὐτὴ δὲν ὑπάρχει οἰκογένεια οὔτε μητρότητα, καὶ ἔτσι δὲν ἔχει ἡ γυναίκα νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ συνηθισμένα τῆς συζυγικὰ καὶ μητρικὰ καθήκοντα, τίποτε στὴν ἀποστολὴ τῆς δὲν τὴν χωρίζει ἀπὸ τὸν ἄντρα. Τὰ φύλα στὴν πλατωνικὴ πολιτεία ἀφο-

μοιώνονται έντελώς. Ἐχουν καὶ οἱ γυναῖκες τὴν ἴδια δημόσια καὶ κοινὴ ἀνατροφή, κοινὴ σίτιση καὶ κοινὴ κατάλυση. Ἀπαγορεύονται καὶ σ' αὐτὰς ὅσα καὶ στοὺς ἄντρες. Κάθε ἀτομικὸ συμφέρον καὶ κάθε ἀτομικὴ πρωτοβουλία τοὺς εἶναι ξένα. Εἶναι καὶ αὐτὰς φύλακες τῆς πολιτείας, σπαρτιατικὰ πειθαρχημένοι στρατιῶτες.

Στὴν αἰσιοδοξία αὐτὴ γιὰ τὴν ἀφομοίωση τῆς γυναῖκας μετὸν ἄντρα στήριξε τὸν Πλάτωνα ἡ θεωρία τοῦ Σωκράτη ('Αριστοτέλους Πολιτικά I, 13, 1216α), ποὺ δέχεται, πῶς ἡ γυναῖκα ἔχει ἴδιες δυνατότητες ἀρετῆς καὶ γι' αὐτὸ ἡθικὴ ἰσοτιμία μετὸν ἄντρα. Ἀφοῦ λοιπὸν ἔχει τίς ἴδιες ἰκανότητες, πρέπει νὰ ἀναλάβῃ καὶ τὰ ἴδια καθήκοντα. Ἄν δὲν ὑπάρχῃ ὁμῶς ἔτσι καμμιά ποιοτικὴ διαφορὰ μεταξὺ τῆς γυναῖκας καὶ τοῦ ἄντρα, ὑπάρχει κατὰ τὸν Πλάτωνα διαφορὰ ποσοτικὴ στὴ σωματικὴ δύναμη καὶ στὴν ψυχικὴ ἀντοχή. Γι' αὐτὸ ὀρίζει, ὅτι στὸν πόλεμο δὲ θὰ βρίσκονται οἱ γυναῖκες στὴν πρώτη γραμμὴ. Φοβᾶται, μήπως δειλιάσουν καὶ ἐνσπεύρουν τὸν πανικὸ σὲ ὅλο τὸ στράτευμα. Αὐτὴ ὁμῶς εἶναι ἡ μόνη διαφορὰ ποὺ σημειώνει ὁ Πλάτων.

Ἡ βαθύτερη ὁμῶς σημασία τῆς τάξης τῶν φυλάκων εἶναι, πῶς ἀπ' αὐτὴν θὰ ξεδιαλεχτοῦν ὅσοι εἶναι ν' ἀνέβουν στὴν τάξη τῶν βασιλικῶν ἀνδρῶν. Τὸ ξεδιάλεγμα αὐτὸ στηρίζεται στὴν ἐπίδοση ποὺ κάθε φύλακας ἔδειξε στὰ χρόνια τῆς ἐκπαίδευσής του. Ἡ παιδεία τῶν φυλάκων εἶναι ὥς τὰ εἴκοσι χρόνια κοινὴ. Τότε ὁμῶς, ὅποιοι κριθοῦν ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες ἄξιοι γιὰ ἀνώτερη δράση, ξεχωρίζονται καὶ βαθμιαῖα υποβάλλονται καὶ σὲ μιὰν ἀνώτερη πνευματικὴ καὶ ἡθικὴ ἀγωγή. Διδάσκονται πρῶτα τίς ἐπιστῆμες, πρὸ πάντων τὰ μαθηματικά· ἐξοικειώνονται μετὸ μικτὸ κόσμον, τὸν κόσμον ποὺ μετέχει τῆς ἰδέας καὶ ποὺ στέκεται ἀπάνω ἀπὸ τὴν κοινὴ προεπιστημονικὴ ἐμπειρία. Δέκα ὁλόκληρα χρόνια ἀφιερώνουν σ' αὐτὰς τίς μελέτες. Ἄν εὐδοκιμήσουν καὶ σ' αὐτὰς, στὰ τριάντα χρόνια τοὺς προβιβάζονται σ' ἓναν ἀνώτερο βαθμὸ παιδείας, ὅπου διδάσκονται τὴ διαλεκτικὴ, τὴ φιλοσοφία, ἀνεβαίνοντας ἔτσι μετὰ τὴ γνῶση τοῦ μικτοῦ κόσμου, στὴ νόηση τῶν ἰδεῶν καὶ τοῦ ἀγαθοῦ. Ἡ μελέτη τῆς διαλεκτικῆς διαρκεῖ πέντε χρόνια. Ὅταν εὐδόκιμα περάσουν καὶ τὰ πέντε αὐτὰ χρόνια τῆς σπουδῆς, μπορούμε νὰ ποῦμε, κατὰ τὴ γλῶσσα τοῦ μύθου τοῦ σπηλαίου, πῶς ἔχουν πιά λύσει τὰ δεσμά τους, ἔχουν βγῇ ἔξω στὸν κόσμον καὶ ἔχουν κατὰματα κοιτάξει τὰ ἴδια τὰ ὄντα στὸν ἥλιο ἢ καὶ τὸν ἥλιο τὸν ἴδιο. Ἀλλὰ καὶ ἀκόμα δὲν ἔφθασαν στὸ σημεῖο νὰ γίνουν ἡγέτες. Ἡγέτες δὲν εἶναι ὅσοι ἔφθασαν καὶ μένουν στὸν κόσμον τῆς καθαρῆς θεωρίας, ἀλλὰ ἐκεῖνοι, ποὺ, ἀφοῦ πρὶν γνῶρισαν αὐτὸ τὸν κόσμον, θέλουν ὑστερα νὰ μεταφέρουν τὴ δύ-

ναμη τοῦ φωτός στὸν κάτω κόσμον τῆς πραγματικότητος. Ὁ γυρισμὸς αὐτὸς ἀρχίζει στὰ τριάντα πέντε καὶ βαστάει δέκα πέντε ὁλόκληρα χρόνια. Στὴν περίοδο αὐτὴ οἱ θεωρητικὰ ἄρτια πιά καταρτισμένοι δουλεύονται μὲ τὴν πράξιν, ἀναλαμβάνοντας ὁδηγημένοι ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες, δημόσια λειτουργήματα. Ἔτσι διδάσκονται στὴν ἐφαρμογὴ καὶ στὴν ἐκτέλεσιν τίς δυσχέρειες ποὺ παρουσιάζει ἡ πραγματοποίηση τῆς ἰδέας στὴν κοινωνικὴ πραγματικότητα. Ὅποιον περάσῃ μὲ ἐπιτυχία καὶ τὴν τελευταία αὐτὴ δοκιμασία, στὰ πενήντα τοῦ πιά χρόνια, ἐκεῖνοι ποὺ εἶναι τότε ἄρχοντες, τὸν ἀνεβάζουν καὶ αὐτὸν στὴν πρώτη τάξιν τῶν ἀρχόντων. Γίνεται καὶ αὐτὸς ἡγέτης παντοδύναμος. Ἀφοσιώνεται τότε ὁλοκληρωτικὰ στὴν ἐπιμέλεια τῆς πολιτείας καὶ στὴν ἀσκηση τῆς ἡγεσίας τῆς. Ὅσο ὅμως χρόνον τοῦ ἀφίνει ἡ διεύθυνση τῶν κοινῶν, τὸν διαθέτει στὸ ξαναγύρισμά του πρὸς τὴν καθαρὴν θεωρίαν, πρὸς τὴν ὑπέρτατην ἔκφρασιν τῆς δικῆς του ζωῆς. Καὶ ὅταν στερνά ἔρθῃ ὁ θάνατος, τοῦ στήνονται ἀγάλματα καὶ θυσίαι τελοῦνται πρὸς τιμὴν του.

Τέτοια εἶναι ἡ καθαρὴ καὶ στέρεη ἀρχιτεκτονικὴ διάπλασις τῆς πολιτείας τοῦ Πλάτωνος ὅπως ἀπόλυτη εἶναι καὶ ἡ ἐσωτερικὴ συνέπεια τῆς φιλοσοφίας του. Τὰ πάντα εἶναι στὴ σκέψιν του ἁρμονικὰ συνταγμένα· καὶ τὰ τρία μεγάλα θέματά της, ἡ ψυχὴ, ἡ πολιτεία, ὁ κόσμος διατηροῦν καὶ αὐτὰ μετὰξὺ τους ἄσφαλτες γεωμετρικὰς ἀναλογίας. Οἱ τρεῖς δυνάμεις τῆς ψυχῆς, οἱ τρεῖς τάξεις τῆς πολιτείας, οἱ τρεῖς βαθμίδες τοῦ κόσμου, μὲ τὴν καθαρὴν τους παραλληλίαν, εἶναι σὰν διάφοροι τρόποι τοῦ ἰδίου πνευματικοῦ ρυθμοῦ. Κανεῖς δὲ θὰ μπορούσε, ὅποιος καὶ ἂν ἔχῃ ἀντιγνώμεις, νὰ μὴ συγκινηθεῖ μπροστὰ στὸ μέγα αὐτὸ καλλιτέχνημα τῆς ἀνθρώπινης σκέψεως. Ὁ Πλάτων εἶναι ἀλήθεια ὁ ἀσύγκριτος ποιητὴς τῆς φιλοσοφίας.

Τέτοια θὰ στοχάζονταν ὁ Fr. Stahl σὰν εἶπε, πῶς ὁ Πλάτων πῆγε νὰ ὀρίσῃ τὴν δικαιοσύνην τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶς ζωγράφισε μονάχα σὰν ποιητὴς τὴν ὡραιότητά της. «Ἡ ἐνότης τοῦ ὅλου, ποὺ ἀναβλύζει ἀπὸ τὴν ποικιλίαν τῶν στοιχείων καὶ τῶν λειτουργιῶν, ποὺ αὐτὲς καθ' ἑαυτὰς δὲν ἔχουν ἐνδιαφέρον, εἶναι ἡ ὡραιότης». «Ἡ δικαιοσύνη, ἀφίνει σὲ κάθε ὄν τὴν αὐθιγὰν του, τὴν ἀνεξάρτητην κίνησιν, τὴν ἰδιαίτην ἱκανοποίησιν, ὥστε, κάθε ὄν νὰ γίνῃ καὶ αὐτὸ μιὰ ὁλότης, μιὰ ὁλότης ποὺ μὲ τὴν σειράν της ἐλεύθερα ἐντάσσεται σὲ μιὰν ὁλότης εὐρύτερη». Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς λείπει ἀπὸ τὸ καλλιτέχνημα τῆς πλατωνικῆς μεγαλοφυΐας. Βέβαια ἡ διαπίστωσις αὕτη δὲ στηρίζεται στοὺς περιορισμούς, ποὺ γιὰ τὴν παιδείαν ὀρίζονται στὴν πλατωνικὴν πολιτείαν,

στοὺς περιορισμοὺς τῆς πιὸ ἐλεύθερης λειτουργίας τοῦ πνεύματος, τῆς τέχνης, καὶ τῆς ἐλευθερίας ἀκόμη τοῦ συναισθήματος, καὶ ἔμμεσα τῆς ἐλευθερίας τῆς παιδείας. Οἱ φαινομενικὰ ἀνελεύθεροι αὐτοὶ περιορισμοὶ μπορεῖ νὰ γίνουν τὰ μέσα ποὺ χρειάζονται γιὰ τὸν σκοπὸ τῆς ἀληθινῆς ἐλευθερίας τοῦ πνεύματος. Ἡ ἐλευθερία τοῦ πνεύματος σημαίνει τὴν κυριαρχία τοῦ Λόγου ἐπάνω στὶς ἄλογες δυνάμεις τῆς ἀτομικῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς καθὼς καὶ τῆς παγκόσμιας ζωῆς, τὴ λύτρωση τῆς ζωῆς ἀπὸ τὴν ἀταξία τῶν ἀσύντακτων παθῶν καὶ τῶν καιρικῶν συμφερόντων, τὴν ἐπικράτηση τῆς ὀρθῆς σκέψης καὶ τοῦ ἀληθινοῦ ἔρωτα γιὰ τὴν τελείωση καὶ τὴν νίκη τοῦ πνεύματος. Τὴν ἐλευθερία ὅμως αὐτὴ θέλησε ὁ Πλάτων ἀναγκαστικά νὰ τὴν ἐπιβάλῃ μέσα στὴν πολιτεία του. Νόμισε, ὅτι ἡ ἐλευθερία ἐπιβάλλεται, ὅτι μπορεῖ οἱ ἄνθρωποι νὰ πειθαναγκασθοῦν στὴν ἐλευθερία. Ἀλλὰ ἡ ἐλευθερία δὲν εἶναι κάτι, ποὺ θὰ μπορούσε νὰ μᾶς δοθῇ ἢ νὰ μᾶς ἐπιβληθῇ, ἢ κάτι ποὺ μπορεῖ νὰ περιμένωμε ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Εἶναι ἀντίθετα κάτι, ποὺ μόνο ἐμεῖς οἱ ἴδιοι μπορεῖ νὰ τὸ κατακτήσωμε. Ἡ ἐλευθερία ἀπὸ καμμιὰ ἐπιβολὴ δὲ μπορεῖ νὰ γεννηθῇ· γεννιέται μέσα στὴν ἱστορία μόνο ἀπὸ τὸν ἐλεύθερο ἀνταγωνισμό τῶν συνειδήσεων. Γι' αὐτὸ φαίνεται ἀπρόσφορο τὸ μέσο ποὺ ὁ Πλάτων διάλεξε γιὰ νὰ φθάσῃ στὴν ἀληθινὴ ἐλευθερία.

Ἄν ὅμως τὸ εἰδικὸ αὐτὸ μέσο ὑπερβλήθηκε ἀπὸ τὸν πολιτισμὸ μας καὶ φαίνεται στὴν κρίση μας ἀπρόσφορο, ὁ σκοπὸς πάντοτε εἶναι ἀμετακίνητος καὶ ἀνυπερβλήτος. Κανεὶς φιλόσοφος δὲν κήρυξε ποτὲ μὲ τόση δύναμη, ὅτι ὄχι μόνο στὴ θεωρία ἀλλὰ καὶ στὴ πράξη, στὴν ἱστορία, στὴν πολιτεία, παντοῦ πρέπει νὰ ἡγηθῇ ὄχι ἡ μοῖρα, ὄχι ἡ βία, ὄχι ἡ ὕλη, ἀλλὰ ὁ λόγος, τὸ πνεῦμα, ποὺ σημαίνει τὸν καθαρῶτατο ἑαυτὸ μας, τὴν οὐσιαστικὴ καὶ πρωταρχικὴ μας ἐλευθερία, πού, καθὼς λέει ὁ Πλάτων μὲ ἄλλες λέξεις· γι' αὐτὴ μιλώντας, εἶναι ὡραιότερη καὶ ἀπὸ τὴν ὡραιότητα τὴν ἴδια.

Ἐπάρχει ὅμως ἀκόμη καὶ μιὰ ἄλλη κατηγορία προβλημάτων, ποὺ γεννιέται ἀπὸ τὴ συγκρότηση τῶν τάξεων στὴν πλατωνικὴ πολιτεία. Εἶδαμε, πὼς διαλέγονται ἀπὸ τὴν τάξιν τῶν φυλάκων οἱ βασιλικοὶ ἄνδρες. Ἀλλὰ καὶ πρὶν ἀπὸ αὐτὴ τὴ διαλογὴ, πρέπει κάθε πολίτης νὰ καταταχθῇ σὲ μιὰ ἀπὸ τίς δύο ἄλλες τάξεις, τὴ δεύτερη ἢ τὴν τρίτη. Τούτῃ ἡ κατάταξις μὲ ποιά κριτήρια ἐπιτελεῖται; Ὅπως κάθε τι στὴν πλατωνικὴ πολιτεία, πρέπει καὶ αὐτὴ νὰ γίνῃ κατὰ λόγον. Τὸ λόγο τὸν ἐνσαρκιώνουν οἱ βασιλικοὶ ἄνδρες. Αὐτοὶ θὰ πρέπει νὰ κατατάσσουσιν τὰ παιδιὰ στὴν τρίτῃ ἢ στὴ δεύτερη τάξιν, ἀνάλογα μὲ τὴν ἀτομικὴ ἰδιο-

φυτά του καθενός. Οί ίδιοι ακόμη μπορούν και να επιτελούν μετατάξεις, προάγοντας το γεωργό ή δημιουργό σε φύλακα, ή αντίστροφα υποβιβάζοντας το φύλακα στην τρίτη τάξη.

Μιάν τέτοιαν κατάταξη, συντελούμενη μάλιστα από ιδανικούς κριτές, θα πρέπει να την αναγνωρίσωμε σαν άπταιστη. Παρεμβάλλει όμως ο Πλάτων στο σημείο τουτο, ώρισμένες βιολογικές αντιλήψεις του και δίνει με αυτές μιάν ιδιαίτερη τροπή στα συμπεράσματά του. Πιστεύει ο Πλάτων, ότι από τη φύση είναι οί άνθρωποι μοιρασμένοι σε τρία είδη. "Ετσι, άλλοι έχουν αναπτυγμένο το νοῦ, άλλοι τὰ δυναμικά, τὰ βουλευτικά στοιχεία και άλλοι έχουν μόνο σωματικές ικανότητες, προσωρισμένοι να είναι άπλοι παραγωγοί και εργάτες τῆς ὕλης. Πιστεύει ακόμα, πῶς ο νόμος τῆς κληρονομικότητας είναι τόσο δυνατός, πού ο εκγονος πάντα σχεδόν έχει τις σωματικές και τις ψυχικές ιδιότητες τῶν γονέων του. "Ετσι τὸ παιδί τοῦ εργάτη από τη φύση του δὲν είναι για κάτι άλλο πλασμένο παρά για να γίνη εργάτης. Δέχεται βέβαια ο Πλάτων, πῶς και ἐξαιρέσεις είναι δυνατές· τις θεωρεῖ όμως σαν πολὺ σπάνια φαινόμενα.

Με μιὰ τέτοια αντίληψη για τὴ φυσική διάπλαση τῶν ανθρώπων φθάνει αναγκαστικά σε μιάν αὐστηρὰ ταξική κοινωνική συγκρότηση· καὶ μάλιστα κάτι περισσότερο, τὴν ταξική αὐτὴ σύνθεση τὴν παρουσιάζει φυσιολογικά προσδιορισμένη. Παρουσιάζεται ο άνθρωπος από τη φύση, από τὸ νόμο τῆς βιολογικῆς κληρονομικότητας, καταδικασμένος να μένη για πάντα στὴν ἴδια τάξη πού βρέθηκαν τὰ γονικά του. Ἡ γέννηση ὁρίζει στὸν καθένα τὴν τάξη του. Καὶ μόνο, ἂν ἀποδειχθῇ ἐντελῶς ἐξαιρετική ἡ δύναμη τῆς φύσης του, γίνεται δυνατὴ ἡ ταξική προαγωγή του ὥστε να καταταχθῇ στὴν τάξη πού τοῦ ταιριάζει.

Καὶ ἡ διόρθωσις ὅμως αὐτὴ σε ἐξαιρετικές περιπτώσεις, δὲν καταργεῖ τὴν ἐλαττωματικότητα πού ἔχει ἡ σκέψη του, να χρησιμοποιῇ βιολογικούς νόμους για τὴν ἱστορική ζωή. Ἡ ἱστορία διαστρεβλώνεται πάντα, όταν ἔτσι μονόπλευρα τῆς ἐφαρμόζωμε νόμους φυσικούς. Ἡ ἱστορία καὶ ἡ κίνησή της είναι πολὺ πιο πολύπλοκη παρά ὅσο θὰ μπορούσε ἐξαντλητικά να προκαθορισθῇ με ὅποιους φυσικούς νόμους. Μάλιστα τὸ νόμο τῆς βιολογικῆς κληρονομικότητας, ὅπως ἐφαρμόζεται στὴν πλατωνική πολιτεία, μπορούμε να πούμε, ὅτι ἄπαυστα τὸν διαφεύδει ἡ πείρα τῆς ζωῆς· ἀκριβῶς ἐκεῖνοι πού γεννιοῦνται στὰ κατώτερα στρώματα δέχονται ἀξιώτεροι για τὰ ἀνώτατα λειτουργήματα παρά ἐκεῖνοι πού ἡ τύχη τοὺς εὐνόησε να γεννηθοῦν πολὺ κοντὰ σ' αὐτά.

Γι' αὐτὸ πρέπει να ξεχωρίσωμε τὴν ἀκαμπτη ταξική διαίρεση τῆς

πλατωνικής πολιτείας από την καθαρή διάκριση των λειτουργιών της. Πρέπει να ξεχωρίσουμε το θνητό από το αθάνατο μέρος της πλατωνικής πολιτικής θεωρίας. Πρέπει να αφαιρέσουμε τους φυσιολογικούς νόμους, που παρεισδύουν στην ιδεολογία του Πλάτωνος, και έτσι να σκεφθούμε την κοινωνική συγκρότηση της πολιτείας του, όπως κατά βάθος και ο ίδιος τη θέλησε, σε μια προϋπόθεση για την κατάταξη του κάθε ανθρώπου κατά λόγον, κατά την εσωτερική του αξία, κατά την ιδέα της δικαιοσύνης. Αυτός ήταν ο σκοπός του. Και μένει πάντα αξίος, όσο και αν το μέσο που θέλησε να χρησιμοποιήσει για την πραγματοποίησή του, ή εφαρμογή βιολογικών νόμων στην ιστορία, ήταν βέβαια έσφαλμένο και άστοχο.

Η επίκρισή μας όμως αυτή της πολιτειακά μάλιστα κυρωμένης ταξικής διάκρισης των πολιτών, δε σημαίνει και μετάπτωση σε μιάν αρχή, που έχει το αντίθετο ακριβώς σφάλμα. Δε μπορεί να υποστηριχθεί ή κοινωνική και πολιτική ισότητα των πολιτών στην πραγματικότητα σαν αρχή απαράβιαστη είτε και σαν αρχή δυνατή. Υπάρχουν πάντοτε οι άξιοι και οι ανάξιοι· και δε μπορεί και αυτοί και κείνοι να έχουν την ίδια θέση στην πολιτεία. Με βάση την ποικιλία τούτη των αξιών θα διακρίνονται ουσιαστικά οι άνθρωποι μεταξύ τους, έξω από κάθε τυπική ταξική διάκριση. Έτσι από παντού θα βρίσκονται και θα διαλέγονται όσοι θα σταθούν πρώτοι και όσοι έσχατοι. Ό,τι δὲν επιτρέπεται, είναι οι έξωτεροι ανυπέρβλητοι φραγμοί, ή αναγωγή της κοινωνικής αξίας και ιεραρχίας σε μιάν τυπική ταξική διάκριση. Πρὸ πάντων δὲ μπορεί ή γέννηση να γίνη για το πρόσωπο και για την πολιτική του ύπαρξη αφεύγατη μοῖρα.

Και αυτή ή μοῖρα σπάει, όταν, αντί να έχουμε κοινωνικές τάξεις, αποκτήσουμε απλώς κοινωνικές λειτουργίες, ή τις τρεις πλατωνικές λειτουργίες, ή και όποιες άλλες και όταν σ' αυτές εντάξουμε, ανεξάρτητα από κάθε ταξική τοποθέτηση, ανάλογα μονάχα με την αξία του, κάθε παιδί της γῆς, όπουδήποτε και αν ή μοῖρα του το έσπειρε. Μιὰ πολύ απλή αλήθεια, που όμως είναι ανάγκη να τονίζεται τώρα, όπου ακόμα πιστεύεται πώς καθαρά υλιστικές αρχές, οικονομικές ή βιολογικές, πρέπει να προσδιορίζουν τις κοινωνικές και πολιτικές τοποθετήσεις των ανθρώπων και όπου τέτοιες αρχές ανυψώνονται σε αξιολογικά κριτήρια της ιστορικής ζωής.

IV

Ἡ πλατωνικὴ πολιτεία ἔχει ὡς προϋπόθεσι τὴν ὕλική της αὐτάρκεια. Τὸ πρόβλημα τοῦ χώρου τῆς πολιτείας δὲν ἐμφανίζεται στὴν πλατωνικὴ σκέψι, ποὺ προϋποθέτει, πῶς ὑπάρχει ὅσος χρειάζεται γιὰ τὴν ὕλική συντήρησι τῆς πολιτείας. Γι' αὐτὸ μιὰ τέτοια πολιτεία δὲ θὰ ἀναγκάζονταν ποτὲ νὰ ἔχη σκοποὺς κατακτητικούς. Οἱ φύλακες ὑπάρχουν μόνο γιὰ τὴν ἀμυνα τῆς γῆς, ποὺ εἶναι ἀναγκαῖα γιὰ νὰ παραχθοῦν ὅσα προϊόντα χρειάζονται γιὰ τὴ λιτὴ διατροφή τῶν κατοίκων. Ἡ δίψα τῆς μεγαλειότερης εὐμάρειας εἶναι ἀπὸ τὴ ρίζα κοιμένη, ἀφοῦ ὅλοι καὶ πρὸ πάντων ἡ τάξι ποὺ ἔχει τὴν ἐξουσία δὲ θὰ μπορούσαν νὰ ζήσουν ἄλλοιῶς παρὰ ὅπως ζοῦν. Γιατὶ νὰ θέλουν περισσότερα; Τὸν ὑπερπληθυσμὸ, ποὺ εἶναι ἡ πιὸ συχνὴ αἰτία τῶν κατακτητικῶν πολέμων, τὸν ἔχει καὶ αὐτὸν καταστήσει ἡ πλατωνικὴ πολιτεία ἀδύνατο, ἀφοῦ ἡ πολιτεία μόνον ρυθμίζει τίς γεννήσεις, ἀκριβῶς γιὰ νὰ μπορεῖ κυριαρχικῶς νὰ ἱσορροπῇ τὸν ἀριθμὸ τῶν κατοίκων τῆς χώρας καὶ τὴν ὕλική ἀντοχή της.

Γενικῶς ἡ πλατωνικὴ πολιτεία δὲ μπορεῖ νὰ θέσῃ στὸν ἑαυτὸ της σκοποὺς ὕλικούς. Χρειάζεται ἄλλωστε ἐλάχιστα ὕλικά ἀγαθὰ καὶ ὅσα χρειάζεται τὰ ἔχει. Τὰ σκέπτεται ὅμως καὶ αὐτὰ καὶ τὰ χρησιμοποιεῖ μόνο ὡς μέσα γιὰ τὸν τελικὸ τῆς σκοποῦ, ποὺ μένει πάντα ἡ ἠθικὴ ἀρτίωσι τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἀρετή. Γι' αὐτὸ πρῶτα ἀπ' ὅλα θὰ φροντίξῃ γιὰ τὴν παιδεία τῶν νέων γενεῶν, ποὺ ἀπὸ τὴ φυσικὴ κατάστασι ἀνεβαίνουν στὴ συνειδητὴ ζωὴ, γιὰ τὴν ἀνύψωσι στὴ σφαῖρα τοῦ πνεύματος τῶν ὁλοένα ἀνανεούμενων στοιχείων, ποὺ τῆς προσπορίζει ἡ φύσι, γιὰ τὴν πάντα βαθύτερη καὶ πλουσιώτερη μέθεξι τῆς ἀνθρωπίνης ὕλης στὴν ἰδέα.

Ἔτσι τὸ κύριο ἔργο τῆς πλατωνικῆς πολιτείας εἶναι ἡ παιδεία. Ἡ παιδεία εἶναι ἡ προϋπόθεσι τῆς ὑπαρξεως καὶ ὁ ἔσχατος σκοπὸς τῆς πολιτείας, γιατί, μονάχα σ' αὐτὴ στηριγμένη μπορεῖ νὰ ὀργανωθῇ ἡ ζωὴ κατὰ τὴν ἰδέα τῆς δικαιοσύνης. Ἀλλὰ εἶναι καὶ ἀποκλειστικὰ πολιτικὴ ἡ παιδεία στὴν πλατωνικὴ πολιτεία. Καὶ πολιτικοὶ εἶναι ὅλοι οἱ εἰδικοί σκοποὶ τῆς πλατωνικῆς παιδείας καὶ κανεὶς ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πολιτεία δὲ μπορεῖ νὰ ἀσκήσῃ τὴ λειτουργίαν τῆς παιδείας. Ἔτσι ἡ πολιτεία στὴν ὁλότητά της ὑπάρχει γιὰ τὴν παιδεία, ἀλλὰ καὶ ἡ παιδεία στὴν ὁλότητά της ὑπάρχει γιὰ τὴν πολιτεία. Στὸ πρῶτο δὲ χωρεῖ ἔγκυρη ἀντιγνωμία. Ἄλλος ἔσχατος σκοπός, ὁ σκοπὸς τῆς ἐπαύξεως τῆς ὕλικῆς δυνάμεως ἢ τῆς ἀπόλαυσις, δὲ μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ,

ἀφοῦ ἡ παιδεία εἶναι ὁ ἴδιος ὁ δρόμος τῆς δικαιοσύνης, ὅταν τὸν βλέπουμε καθὼς περνάει μέσα ἀπὸ πάντα μεταβαλλόμενες ἀτομικὲς συνειδήσεις. Γιὰ τὸ δεύτερο ὅμως χωροῦν καὶ ἀντιγνώμεις. Δὲ ζοῦμε, δὲν ὑπάρχομε γιὰ νὰ εἴμαστε στελέχη μόνο τοῦ κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ, μέσα ἀπλᾶ μιᾶς πολιτικῆς σκοπιμότητος. Δὲν πολιτευόμαστε γιὰ νὰ πολιτευθοῦμε. Πολιτευόμαστε, γιὰ νὰ πλάσωμε καὶ νὰ διατηρήσωμε τὸ ἀναγκαῖο κοινωνικὸ πλαίσιο, τὸ ἀπαραίτητο ἱστορικὸ ὑπόβαθρο, ποῦ θὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ τὴ μέθεξιν στὶς ἰδέες καὶ ποῦ θὰ μᾶς δώσῃ τὴ δυνατότητα νὰ γνωρίσωμε καὶ νὰ ζήσωμε τὴν ἀλήθεια, τὴν ὠραιότητα, καί, στὴν καθαρώτερή της μορφή, τὴν ἀνθρώπινη καὶ τὴ θεϊκὴ ἐπικοινωνία.

Τὰ ἀγαθὰ ὅμως αὐτὰ ὑπάρχουν καὶ ζοῦν μόνο μέσα στὴν ἀτομικὴ συνείδηση· ἐκεῖ γίνονται θέματα ἐνέργειας καὶ περιεχόμενα τῆς ὑπαρξῆς μας. Καὶ ὁ σκοπὸς τῆς πολιτικῆς μας ζωῆς δὲ μπορεῖ νὰ μὴν ἀγκαλιᾶζῃ, δὲ μπορεῖ νὰ παραβλέπῃ τὴν ἀτομικὴ μας συνείδηση, αὐτήν, ποῦ περιέχει ὅλα αὐτὰ τὰ ἀγαθὰ καὶ ἀπὸ τὴν ὁποία ὅλα αὐτὰ ἀναδύζονται. Δὲ μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ἀληθινὰ ἄξιος σκοπός, ποῦ νὰ κινεῖται ἔξω ἀπὸ τὴν ἀτομικὴ μας συνείδηση. Ὁ τελικὸς σκοπὸς ὅλης τῆς ζωῆς καὶ τῆς ζωῆς τῆς πολιτείας εἶναι καὶ ἡ ἀτομικὴ συνείδηση, εἶναι καὶ τὸ ὑποκειμενικὸ πνεῦμα. Ἡ παιδεία δὲν ἀρκεῖ νὰ πλάθῃ ἄξια πολιτικὰ στελέχη, σὺμφρονες παραγωγούς, ἀνδρείους φύλακες, σοφοὺς ἡγέτες, ἀνθρώπους ποῦ γενικὰ ἐξαντλοῦνται στὴν πολιτικὴ τους ἀποστολή. Ἡ παιδεία πρέπει πάντοτε, πέρα ἀπ' ὅλες αὐτὰς τίς στενωτέρες πολιτικὰς ἐπιδιώξεις, νὰ δημιουργῇ πρὸ πάντων ἐλεύθερες συνειδήσεις, συνειδήσεις ἑτοιμὲς νὰ δεχθοῦν καὶ νὰ χαροῦν καὶ τίς ἀξίες καὶ τίς ἰδέες ποῦ στέκονται πέρα ἀπὸ τὴν πολιτεία καὶ ἐπάνω ἀπὸ τὸν ἱστορικὸ χρόνον, ἰδέες καὶ ἀξίες, ποῦ μένουν στὴ σφαῖρα τοῦ ἀπόλυτου ἀνθρώπινου. Ὁ ἔσχατος σκοπὸς τῆς παιδείας δὲ μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ πολίτης, ἀλλὰ εἶναι πάντα ὁ ἄνθρωπος. Καὶ ἐπιδιώκοντας αὐτὸ δὲν προδίδει καὶ ἡ πολιτικὴ παιδεία τὴν ἴδια τῆς τῆ φύσῃ· γιατί μόνο ἓνας ἄρτιος ἄνθρωπος εἶναι σὲ μίαν ὀρθὴν πολιτεία καὶ ἓνας ἄρτιος πολίτης.

Ὅπως καὶ νᾶναι, μένει ἀκατάλυτη ἡ πλατωνικὴ ἀρχὴ ὅτι ἡ παιδεία εἶναι τὸ κύριο ἔργον τῆς ἀληθινῆς πολιτείας. Οἱ εἰδικώτεροι σκοποὶ τῆς ὑπάρχοντος στὴ δικαιοδοσίᾳ τῶν βασιλικῶν ἀνδρῶν· θὰ τοὺς προσδιώρουν. Ὅλα στὴν πλατωνικὴ πολιτεία γίνονται κατὰ τὴν καθοδήγησιν καὶ κατὰ τὴ θέλησιν τῶν ξεχωριστῶν αὐτῶν ἀρχόντων. Αὐτοί, καθὼς ξέρομε, διαλέγουν καὶ ἐκείνους ποῦ θὰ τοὺς διαδεχθῶναι.

Καὶ τὸ ποιοὶ θὰ εἶναι αὐτοὶ καὶ ποιά ἡ παιδεία τοὺς σὲ μιὰ κιόλας ὀργανωμένη πολιτεία, τὸ ξέρομε. Ἀλλὰ βασιλικοὶ ἄνδρες μόνο, ὅταν ἡ πολιτεία ἔχει κιόλας ὀργανωθῇ κατὰ τὴν ἰδέα, μπορεῖ νὰ υπάρξουν. Ποὺ ὅμως θὰ βρεθοῦν καὶ πῶς θὰ ἐκλεγοῦν καὶ θὰ παιδευθοῦν οἱ βασιλικοὶ ἄνδρες ποὺ πρῶτοι θὰ ὀργανώσουν τὴν πολιτεία κατὰ τὴν ἰδέα; Πῶς ὁ λόγος θὰ αὐτοδιαπιστωθῇ καὶ θὰ αὐτοεπιβληθῇ στὴν ἱστορικὴ πραγματικότητα; Ποιὰ θὰ εἶναι ἡ πρώτη ἀφετηρία τῆς ἡγεσίας τοῦ λόγου; Πῶς αὐτὸς ὁ ἀναγκαῖος ὁρος στὸν κόσμον τῆς ἰδέας, καὶ τοῦ ὄντος, θὰ πραγματοποιηθῇ καὶ στὸν κόσμον τῆς γένεσης καὶ τῆς ἱστορίας;

Σὲ τοῦτο τὸ ἐρώτημα εἶναι ἀδύνατον καὶ γιὰ τὴν πλατωνικὴ σκέψη ἢ ἀπάντηση, ὅπως καὶ γιὰ κάθε πολιτικὴ σκέψη. Ἀλλες θεωρίες, οἱ σύγχρονες πρὸ πάντων, συχνὰ μᾶς παραπέμπουν στὴ λαϊκὴ κυριαρχία. Μᾶς λένε· ὁ λαὸς θὰ διαλέξῃ τοὺς ἡγέτες του. Ἀλλὰ γιὰ νὰ διαλέξῃ ὁ λαὸς τοὺς ἀληθινούς φιλοσόφους ἄρχοντες, πρέπει νὰ ἔχῃ πρῶτα ἀποκτήσῃ τὰ ἀνγκαῖα γι' αὐτὸ κριτήρια. Γιὰ νὰ τὰ ἀποκτήσῃ ὅμως, πρέπει νὰ ἔχῃ πρῶτα ἐκλέξῃ τοὺς ἀρίστους ἄρχοντες, ποὺ θὰ τὸν παιδεύουν ἄξια καὶ θὰ τοῦ δημιουργήσουν τὰ πολιτικὰ αὐτὰ κριτήρια. Ὡστε καὶ ἔτσι δὲ λύεται τὸ πρόβλημα κατὰ ἓναν ἀπόλυτον τρόπο, ὅπως πρέπει σὲ μιὰ καθαρὰ θεωρητικὴ ἀντιμετώπιση τῆς πολιτείας. Στὴν πλατωνικὴ πολιτεία δὲν ἔχει θέση τὸ δόγμα τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας. Δὲν ἔχει θέση ὅμως οὔτε καὶ κανένα εἶδος θρησκευτικῆς, χαρισματικῆς καταγωγῆς τῆς ἐξουσίας. Ἡ ἐξουσία τῆς πολιτείας πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐξουσία τοῦ Λόγου. Μένει λοιπὸν ἄλυτον τὸ πρόβλημα· πῶς μιὰ τέτοια ἐξουσία θὰ ἀρχίσῃ κάποτε μέσα στὴ ροὴ τῆς ἱστορίας; Μιὰ τέτοια ἑναρξὴ δὲ μπορεῖ ἀπὸ τὸν Πλάτωνα νὰ νοηθῇ παρὰ σὰ μιὰ πράξη ἐπαναστατικῆς, μιὰ ξαφνικὴ τομὴ στὴν πολιτικὴ ζωὴ τῆς ρουτίνας (Πολ. 540 d,e)· μιὰ τομὴ ὅμως ποὺ μπορεῖ νὰ ἐπιτελέσουν μονάχα ἐξαιρετικὲς προσωπικότητες. Σὰν τέτοια ὁ Πλάτων θὰ θεωροῦσε ἀσφαλῶς τὸ Σωκράτη, τὸν ἀξιότατον φορέα τοῦ Λόγου. Ἡ τομὴ αὐτὴ θὰ δημιουργήσῃ ὅστερα τίς συνθήκες ποὺ θὰ ὀδηγήσουν στὴ διαμόρφωση μιᾶς ὁλόκληρης τάξης βασιλικῶν ἀνδρῶν· γιατί μὲ τίς υπάρχουσες κοινωνικὲς συνθήκες, λέει ὁ Πλάτων, τοῦτο εἶναι ἀδύνατον. Καὶ ὅσοι ἔχουν φύση φιλοσοφικὴ καὶ ἔτσι θὰ μπορούσαν νὰ ἐξελιχθοῦν σὲ βασιλικούς ἄντρες, θὰ χαθοῦν ἄδικα μέσα στὴν μολυσμένην ἀτμόσφαιρα τῆς κοινωνίας· καὶ οὔτε μιὰ ἄρτια ἰδιωτικὴ παιδεία δὲν ὠφελεῖ, γιατί ὅ,τι φτιάξει αὐτὴ, θὰ τὸ χαλάσῃ ἢ κοινωνία ὅπου ὁ νέος θὰ μπῇ γιὰ νὰ ζήσῃ. Ἐτσι ὅλη ἡ ἐλπίδα γιὰ τὴν ἐγκαθίδρυση τῆς φιλοσοφικῆς ἐξουσίας συγκεν-

τρώνεται σὲ κάποιες τιτανικές ἐμφανίσεις, πού ὑπερνικοῦν τὴν ἱστορική μοῖρα καὶ γίνονται ἀφετηρίες γιὰ θεμελιακές μεταβολές. Γιὰ τὴν ἐγκαθίδρυση στὴν ἐξουσία μιᾶς τέτοιας προσωπικότητας, ὅταν βρεθῇ, κανένα μέσο, οὔτε ἡ πειθὼ οὔτε ἡ βία δὲν πρέπει νὰ παραλειφθῇ. Καὶ ὅταν πιά ἀρχίσῃ μιὰ φορὰ τὴ ζωὴ της, βοηθημένη ἔτσι ἀπὸ μιὰ θεία τύχη, ἡ πλατωνική πολιτεία, ὅταν ὁ Λόγος ἐπιβληθῇ κάποτε στὴν ἱστορία, ἂν δεχθοῦμε σὰν δυνατό τὸν καθαρὰ ἰδεατὸν αὐτὸ ὑποθετικό ὄρο, τότε ἡ συνέχισή της θὰ εἶναι φυσική καὶ ἀπλή.

Τέτοια θὰ εἶναι ἡ ἐναρξὴ τῆς πλατωνικῆς πολιτείας στὴν πραγματικότητα, ἂν θέλαμε νὰ τὴ μεταφέρουμε ἐκεῖ. Ἀλλὰ σὰν γιὰ κάθε ἀνθρώπινο ἔργο θὰ ἐρχόνταν καὶ γιὰ τὴν καλλίτερη αὐτὴ ἱστορική πολιτεία ἡ ὥρα τοῦ τέλους. Κάθε τι πού ἔγινε καὶ δὲν εἶναι μονάχα, ὅπως οἱ ἰδέες, πρέπει νὰ πεθάνῃ. Καὶ γιὰ τὴν πολιτεία θάνατος θὰ εἶναι ὁ ξεπεσμός, ἡ διαφθορά της. Ἔτσι κατὰ τὸν Πλάτωνα ἡ ἀληθινὴ πολιτεία θὰ τελειώσῃ ἅμα ἐκλείψουν οἱ βασιλικοὶ ἄνδρες. Ἐρχεται μιὰ στιγμή, πού ἡ ζωὴ δὲν ἔχει πιά τὴ δύναμη νὰ γεννήσῃ τέτοιους ἄνδρες, φορεῖς τοῦ Λόγου στὴν ἱστορία (Πολ. 546 a). Τότε ἀναγκαστικά τὴ θέση τους θὰ τὴν πάρουν ἄνθρωποι, πού κανονικά θὰ ἔπρεπε νὰ βρίσκωνται στὴν τάξη τῶν φυλάκων. Αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη βαθμίδα τοῦ ξεπεσμοῦ. Ὅχι ἡ σοφία, ἀλλὰ ἡ ἀνδρεία γίνεται ἡ ρυθμιστικὴ ἀρχὴ τῆς πολιτείας· καὶ σκοπὸς της γίνεται τώρα ἡ τιμὴ, τὸ ὕψιστο ἀγαθόν, στὸ ὁποῖο μπορεῖ ν' ἀποβλέπῃ ἡ ἀνδρεία· ἡ πολιτεία μὲ τὴ στρατιωτικὴ της ὕψη προσλαμβάνει τὸν τύπο τῆς τιμοκρατίας ἢ τιμαρχίας. (Πολ. 545 b). Τὸ στοιχεῖο τοῦ ἐλαττωματικοῦ μιᾶς τέτοιας πολιτείας δὲν εἶναι βέβαια ἡ ἀνδρεία, πού πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ στὴν ὀρθὴ πολιτεία, ἀλλὰ ἡ ἀνατάλληλη θέσις πού καταλαμβάνει στὴν πολιτεία, ἐκτοπίζοντας τὴν ἡγεσία τοῦ νοῦ. Βάζει τότε μιὰ σφραγίδα τραχύτητας, ἀμουσίας καὶ φιλαρχίας στὴ ζωὴ τῆς πολιτείας καὶ τὴν προσηλώνει στὰ ἔργα τοῦ πολέμου, τῆς γυμναστικῆς καὶ τοῦ κυνηγιοῦ (Πολ. 548 c, 549 a). Μὲ αὐτὰ ὁμοῦ στρέφονται μονόπλευρα οἱ πολῖτες πρὸς τὴν ὕλη καὶ τὰ ὕλικά ἀγαθὰ πού προσπορίζουν καὶ αὐξάνουν τὴν κοινωνικὴ δύναμη· καὶ σ' αὐτὸν τὸν κατήφορο σιγὰ σιγὰ γίνονται φιλοχρήματοι (Πολ. 549 b).

Ἔτσι συντελεῖται ὁ δεύτερος καὶ χειρότερος ξεπεσμός. Γιατί, ὅταν ἔτσι καὶ ἡ τάξις τῶν φυλάκων ἐκφυλισθῇ, μοναδικὸ κίνητρο καὶ γι' αὐτοὺς ἀντὶς ἡ ἀνδρεία θὰ γίνῃ ὁ ὕλικὸς πλοῦτος (551 a). Τότε σὲ ὅλη τὴν πολιτεία ἀρχίζει νὰ βασιλεύῃ τὸ ἥθος τῆς τρίτης τάξεως, ὅπου πρυτανεύουν τὰ ἰδιωτικά συμφέροντα καὶ τὰ πάθη. Τὴν ἐξουσία θὰ τὴν κατέχουν μὲ κριτήριο τὸ τίμημα ὅχι οἱ ἀξιώτεροι νὰ κυβερνοῦν, ἀλλὰ οἱ πλουσιώ-

τεροι (Πολ. 551 ab). Αὐτοὶ θ' ἀποκλείουν τοὺς φτωχοὺς ἀπὸ τὴν πολιτική ἐξουσία ἀκόμη καὶ μὲ τὴ βία τῶν ὅπλων, ἂν εἶναι ἀνάγκη (551 b). Ἔτσι φθάνομε στὴν ὀλιγαρχία (Πολ. 551 b). Ἡ ὁλότητα ὅμως τῆς πολιτείας κομματιάζεται τότε σὲ δύο τάξεις· «μὴ μίαν, ἀλλὰ δύο ἀνάγκη εἶναι τὴν τοιαύτην πόλιν, τὴν μὲν πενήτων, τὴν δὲ πλουσίων, οἰκοῦντας ἐν τῷ αὐτῷ, ἀεὶ ἐπιβουλεύοντας ἀλλήλοις». (Πολ. 551 d). Μιὰ τέτοια διάσπαση παραλύνει καὶ τὴν πολεμικὴ δύναμη τῆς πολιτείας, γιατί οἱ ἄρχοντές τῆς φοβοῦνται πῶς τὸν ἐξοπλισμένο λαὸ παρὰ τοὺς ἐξωτερικοὺς ἐχθροὺς τῆς (Πολ. 551 e). Ἀλλὰ καὶ χρήματα δὲν εἶναι πρόθυμοι νὰ εἰσφέρουν, φιλοχρήματοι καθὼς εἶναι. Δὲν ἐπιδιώκουν τὴ δικαιοσύνη ὅσοι ἐξουσιάζουν σὲ μιὰ τέτοια πολιτεία, μόνο κοιτάζουν, τὰ χρήματα ποὺ ἔχουν, πῶς νὰ τὰ αὐξήσουν. Μὲ κάθε εἶδους ἐκμετάλλευση, ρίχνουν σὲ δυστυχία καὶ σὲ φτώχεια ὅλα καὶ μεγαλείτερο πλῆθος πολιτῶν (Πολ. 555 c). Καὶ οὔτε κἀν βλέπουν, ὅτι ἔτσι ἐτοιμάζουν οἱ ἴδιοι τὴν καταστροφὴν τους (Πολ. 555 e). Γιατί κάποτε θὰ ἐπικρατήσῃ ἡ ἐπανάσταση τῶν φτωχῶν καὶ τότε θὰ ἐγκαθιδρυθῇ ἡ πολιτεία ὅπου ἐξουσιάζει τὸ πλῆθος, ὁ δῆμος.

Γι' αὐτὴν λέει ὁ Πλάτων, ὅτι εἶναι «ἡδεῖα πολιτεία καὶ ἄναρχος καὶ ποικίλη, ἰσότητά τινα ὁμοίως ἴσοις τε καὶ ἀνίστοις διανέμουσα». (Πολ. 558 c). Σ' αὐτὴν ὅλοι παίρνουν μέρος στὴν ἐξουσία· συνήθως μάλιστα μὲ κλήρους ὀρίζονται οἱ ἄρχοντες. Ἡ ἐλευθερία ἔχει πλημμυρήσει μιὰ τέτοια πολιτεία· μπορεῖ καθένας νὰ λήν καὶ νὰ κἀν ὅ,τι θέλει (Πολ. 557 b). Σ' αὐτὴ τὴν πολιτεία δὲν ὑπάρχει καμμιά τάξη ἀντικειμενική, καμμιά ἐνότητα· καὶ γι' αὐτὸ εἶναι ἀδύνατη κάθε συνολικὴ δράση. Ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἑλλειψὴν κάθε πειθαρχίας τὴν κἀνει ἀδύνατη στὸν πόλεμο καὶ στὴν εἰρήνη, ἀκόμα καὶ γιὰ τὴν ἐκτέλεση τῶν ποινῶν καὶ γιὰ ὅποια συγκεκριμένη πολιτικὴ λειτουργία (Πολ. 558 a). Μιὰ τέτοια πολιτεία, μὲ τὴν ποικιλία τρόπων ζωῆς ποὺ τὴ χαρακτηρίζει, μοιάζει, κατὰ τὴν πλατωνικὴν ἔκφραση μὲ «παντοπώλιον πολιτειῶν» (Πολ. 557 d). Αὐτὴ τὴν σχεδὸν ἀναρχικὴν πολιτεία, ἂν καὶ τὴν ὀνομάζῃ ὁ Πλάτων δημοκρατία, δὲν πρέπει διόλου νὰ τὴν ταυτίσωμε μὲ τοὺς νεώτερους τύπους τῶν λαοκρατικῶν πολιτειῶν. Εἶναι μιὰ θεωρητικὴ κατασκευὴ, ὅπου μὲ σκόπιμη ἀκρότητα τονίζονται οἱ ποικίλες ἐκτροπὲς τῆς ὀλοκρατούμενης πολιτείας καὶ ἔτσι ἔρχεται βέβαια σὲ ἀντίθεση μὲ κάθε μορφὴ κράτους δικαίου.

Ὅταν μιὰ πολιτεία φθάσῃ σ' αὐτὴ τὴν κατάστασιν, εἶναι ἐτοιμη πᾶ νὰ μεταβῇ σ' ἓνα ἄλλο πολιτειακὸν τύπο, τὴν τυραννίδα. «Καὶ ἡ γενναία δὴ τυραννὶς καὶ πασῶν τούτων διαφέρουσα, τέταρτόν τε καὶ

ἔσχατον πόλεως νόσημα» (Πολ. 544 c)· ἔτσι τὴν ἀναγγέλλει ὁ Πλάτων. Ὅπως ἡ ἀπληστία τοῦ πλούτου καταστρέφει τὴν ὀλιγαρχία καὶ ὁδηγεῖ πρὸς τὴν λαοκρατία, ἔτσι καὶ ἡ ἀπληστία τῆς ἐλευθερίας, καταστρέφοντας τὴν ἐξουσία τοῦ δήμου, ὁδηγεῖ στὴν τυραννίδα (Πολ. 562 c). Ὅταν ὁ δῆμος τύχῃ νᾶχῃ «οἰνοχόους κακοὺς» καὶ μεθύσῃ ἀπὸ ἄκρατῃ ἐλευθερία (Πολ. 562 d), τότε ὅλες τῖς κοινωνικὰς σχέσεις τῖς κλονίζει ἡ ἀναρχία καὶ ἐτοιμάζεται ἡ φυσικὴ μετάπτωση ἀπὸ τὴν ὑπέρμετρη ἐλευθερία στὴ δουλεία τὴν ἀγριώτατη (Πολ. 564 a). Θέλοντας ν' ἀντιδράσῃ στὰ δεινὰ τῆς ἀκυβερνησίας, δίνει τότε ὁ λαὸς σ' ἕνα πρόσωπο ἐξαιρετικὴ ἐξουσία, γιὰ νὰ ἐπιβάλλῃ αὐτὸ τὴν τάξιν καὶ γιὰ νὰ ἀνασυντάξῃ τὴν ἐξαρθρωμένη πολιτικὴ ζωὴ· «ὅταν περ φύγῃται τύραννος, ἐκ προστατικῆς ῥίψεως καὶ οὐκ ἄλλοθεν ἐκβλαστάνει» (Πολ. 565 d). Ἀλλὰ ρωτᾷ ὁ Πλάτων: «Τίς ἀρχὴ οὖν μεταβολῆς ἐκ προστατοῦ ἐπὶ τύραννον;» (Πολ. 565 d) «Τὸ δὴ τυραννικὸν αἶτημα, ἀπαντᾷ ὁ ἴδιος, τὸ πολυθρύλητον ἐπὶ τούτῳ πάντες οἱ εἰς τοῦτο προδεηκότες ἐξευρίσκουσιν, αἰτεῖν τὸν δῆμον φύλακὰς τινὰς τοῦ σώματος, ἵνα σῶς αὐτοῖς ᾖ ὁ τοῦ δήμου βοηθός» (Πολ. 566 b). Ἀμέσως ἔπειτα ὁ τύραννος ἀναπτύσσει δραστηριότητα ἐξαιρετικὴν καὶ «πρῶτον μὲν πολέμους τινὰς αἰεὶ κινεῖ, ἵν' ἐν χρεῖα ἡγεμόνος ὁ δῆμος ᾖ» (Πολ. 566 e)· ἀλλὰ «καὶ ἵνα χρήματα εἰσφέροντες, πένητες γιγνώμενοι, πρὸς τῷ καθ' ἡμέραν ἀναγκάζωνται εἶναι καὶ ἥττον αὐτῷ ἐπιβουλεύωσι» (Πολ. 567 a). «Καὶ ἂν γέ τινες οἶμαι ὑποπτεύῃ ἐλεύθερα φρονήματα ἔχοντας μὴ ἐπιτρέψωιν αὐτῷ ἄρχειν, ὅπως ἂν τούτους μετὰ προφάσεως ἀπολλύῃ...» (Πολ. 567 a). Καὶ συνεχίζει: «Ἄρ' οὖν οὐχὶ ὅσῳ ἂν μᾶλλον τοῖς πολίταις ἀπεχθάνηται ταῦτα δρῶν, τοσούτῳ πλειόνων καὶ πιστοτέρων δορυφόρων δεήσεται: ... Αὐτόματοι, ἔφη, πολλοὶ ἤξουσι πετόμενοι, ἂν τὸν μισθὸν διδῶ.» (Πολ. 567 d). Καὶ ἀντιμετωπίζοντας τὸ ζήτημα καὶ ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴν τοῦ ὄψῃ: «Δῆλον, ἔφη, ὅτι ἐκ τῶν πατρώων θρέψεται αὐτός τε καὶ οἱ συμπόται τε καὶ ἑταῖροι καὶ ἑταῖραι.— Μανθάνω, ἦν δ' ἐγώ· ὅτι ὁ δῆμος... θρέψει αὐτόν τε καὶ ἑταίρους» (Πολ. 568 e). Τέλος συγκεφαλαιώνοντας τῖς κρίσεις τοῦ γιὰ τὸ λαό, ποῦ ἀφίνοντας τὴ λαοκρατικὴ πολιτεία στρέφεται πρὸς τὴν τυραννίδα, συμπεραίνει: «ὁ δῆμος φεύγων ἂν καπνὸν δουλείας ἐλευθέρων εἰς πῦρ δούλων δεσποτείας ἂν ἐμπεπτωκὼς εἴῃ, ἀντὶ τῆς πολλῆς ἐκείνης καὶ ἀκαίρου ἐλευθερίας τὴν χαλεπωτάτην τε καὶ πικροτάτην δούλων δουλείαν μεταμπισχόμενος» (569 b).

Τὸ πρόβλημα τῆς διάκρισης τῶν πολιτειακῶν μορφῶν ἀπασχόλησε τὸν Πλάτωνα καὶ μὴ ἄλλη φορὰ, στὸν Πολιτικό. Ἐνῶ στὴν Πολιτεία οἱ διακρίσεις εἶναι ἱστορικώτερες καὶ προσαρμόζονται στὴν πολιτικὴ

ζωή τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ κόσμου, ἔτσι ποὺ κάθε ἐφαρμογή τους ἔξω ἀπὸ αὐτὸν τὸν κόσμο δὲ θὰ μπορούσε νὰ γίνη ἀναλλοίωτη, οἱ διαιρέσεις τοῦ Πολιτικοῦ εἶναι θεωρητικώτερες καὶ ἀποτελοῦν τὴν ἀφετηρία γιὰ τὴν κλασσικὴ ἀριστοτελικὴ διάκριση τῶν πολιτειῶν. Καὶ στὸν Πολιτικὸ ὁ Πλάτων διακρίνει τοὺς σωστοὺς ἀπὸ τοὺς ἐσφαλμένους τύπους τῆς πολιτείας. Παίρνει γιὰ βάση τὴ μιὰ μόνη ἀληθινὴ πολιτεία τῆς ιδέας καὶ ἔπειτα ἔχοντας αὐτὴν κριτήριον, μελετᾷ σὰν καλλίτερα ἢ χειρότερα μιμήματα ὅλες τὶς ἄλλες μορφές τῶν πραγματικῶν πολιτειῶν. Γιὰ νὰ ὀρίσῃ τὴν ὀρθὴν πολιτεία, λέει: «ταύτην ὀρθὴν διαφερόντως εἶναι καὶ μόνην πολιτείαν, ἐν ἣ τις ἂν εὕρισκοι τοὺς ἀρχοντας ἀληθῶς ἐπιστήμονας καὶ οὐ δοκοῦντας μόνον, ἐάν τε κατὰ νόμους ἐάν τε ἄνευ νόμων ἄρχωσι, καὶ ἐκόντων ἢ ἀκόντων, καὶ πενόμενοι ἢ πλουτοῦντες, τούτων ὑπολογιστέον οὐδὲν οὐδαμῶς εἶναι κατ' οὐδεμίαν ὀρθότητα». (Πολιτ. 293 c).

Γιὰ ὅλες τὶς πραγματικὲς πολιτείες, τὰ μιμήματα τῆς ἀληθινῆς, διατυπώνει ὁ Πλάτων τὸν κανόνα: «Δεῖ δὴ τὰς τοιαύτας γε ὥς ἔοικε πολιτείας, εἰ μέλλουσι καλῶς τὴν ἀληθινὴν ἐκείνην... εἰς δύναμιν μιμήσεσθαι, μηδέποτε κειμένων αὐτοῖς τῶν νόμων μηδὲν ποιεῖν παρὰ τὰ γεγραμμένα καὶ πάτρια ἔθνη». (Πολιτ. 300 e, 301a). «Ὅ,τι λοιπὸν γιὰ τὴν ιδεατὴ πολιτεία εἶναι ἀδιάφορον, γιὰτί σ' αὐτὴ δὲν ὑπάρχουν θετικοὶ κανόνες, γιὰ τὶς ἄλλες αὐτὲς πολιτείες εἶναι ἀπαραίτητο. Ἡ τήρηση τῶν νόμων εἶναι τὸ βασικὸ κριτήριον γιὰ τὴν ποιοτικὴ καὶ ἀξιολογικὴ διάκριση μεταξὺ τους, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴ διάκριση ποὺ γίνεται μὲ βάση τὴν τυπικὴ συγκρότηση τῆς ἐξουσίας. Οἱ πολιτείες διακρίνονται λοιπὸν σὲ πολιτείες δικαίου καὶ σὲ κακὲς πολιτείες.

Ἐξαιρῶντας πάντοτε τὴν ιδεατὴ, κατὰ τὴν τυπικὴ τους διάκριση ἔχομε τρία εἶδη πολιτείας: τὴ μοναρχία, «ὁπόταν αὐθις εἰς ἄρχην», τὴν «τῶν μὴ πολλῶν» εἴτε τῶν πλουσίων, καὶ τὴν «τῶν πολλῶν». Αὐτὲς τώρα θὰ τὶς διχοτομήσωμε ἀνάλογα μὲ τὸ ἂν τηροῦν ἢ ὄχι τοὺς νόμους. Καὶ πρῶτα ἡ μοναρχία θὰ εἶναι βασιλική, «ὁπόταν αὐθις εἰς ἄρχην κατὰ νόμους, μιμούμενος» τοὺς ἀρχοντες τῆς ὀρθῆς πολιτείας· θὰ εἶναι ἀντίθετα τυραννική καὶ θὰ εἶναι τύραννος ὁ μονάρχης, «ὅταν μῆτε κατὰ νόμους μῆτε κατὰ ἔθνη πράττῃ». Ἐπειτα ἡ πολιτεία τῶν μὴ πολλῶν, ὅταν οἱ πλούσιοι ποὺ κυβερνοῦν μιμοῦνται τὴν ὀρθὴν πολιτεία, τηρῶντας τοὺς νόμους, πρέπει νὰ ὀνομάζεται ἀριστοκρατία· «ὁπόταν δὲ νόμων μὴ φροντίζωσιν», πρέπει ἡ πολιτεία νὰ ὀνομάζεται ὀλιγαρχία. Καὶ τελευταῖα ἡ πολιτεία τῶν πολλῶν, ἡ δημοκρατία πρέπει καὶ αὐτὴ νὰ διαιρεθῇ σὲ δύο εἶδη ἀνάλογα μὲ τὸ ἂν

τηρεῖ ἢ ὄχι τοὺς νόμους, ἔστω καὶ ἂν δὲν παίρνη καὶ ὄνομα διαφορετικό.

Ὅσο γὰρ τὴν ἀξία τῶν τέτοιων πολιτειῶν, κατὰ τίς συνέπειες ποὺ ἔχει σὲ καθεμία ἢ τήρηση ἢ ἡ μὴ τήρηση τῶν νόμων, μπορεῖ νὰ γίνη ἢ ἀκόλουθη ἀξιολογικὴ διάκριση. Ἡ μοναρχία, ὅταν λειτουργήσῃ κατὰ νόμους ἀγαθοὺς, εἶναι ἡ «ἀρίστη πασῶν τῶν ἔξ' ἄνομος δέ, χαλεπὴ καὶ βαρυτάτη συνοικῆσαι» (Πολιτ. 302e). Ἡ πολιτεία τῶν μὴ πολλῶν, καθὼς στέκει ἀνάμεσα σὲ μοναρχία καὶ δημοκρατία, εἶναι τὸ ἴδιο μέτρια καὶ κατὰ τίς καλὰς ἢ τίς κακὰς τῆς συνέπειες. Ὅσο γὰρ τὴ δημοκρατία διαπιστώνει ὁ Πλάτων «τὴν δ' αὖ τοῦ πλήθους κατὰ πάντα ἀσθενὴ καὶ μηδὲν μῆτε ἀγαθὸν μῆτε κακὸν μέγα δυναμένην ὥς πρὸς τὰς ἄλλας διὰ τὸ τὰς ἀρχὰς ἐν ταύτῃ διανενεμῆσθαι κατὰ σμικρὰ εἰς πολλοὺς· διὸ γέγονε πασῶν μὲν νομίμων τῶν πολιτῶν οὐσῶν τούτων χειρίστη, παρανόμων δὲ οὐσῶν συμπασῶν βελτίστη» (Πολιτ. 303 a).

Μὲ αὐτὰς τίς ἀναπτύξεις, ἀφοῦ πρὶν ἐκθέσαμε ὅλη τὴ ζωὴ τῆς πολιτείας, καθορίσθηκα καὶ τὰ δύο τῆς ἀκραῖα προβλήματα, τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους τῆς.

V

Γιὰ τὴν πολιτεία τοῦ Πλάτωνος δὲ βρίσκομε κανένα σημεῖο σύγκρισης μέσα στὴν ἱστορία τῆς φιλοσοφίας. Βέβαια συχνὰ γίνονται συγκρίσεις τῆς πλατωνικῆς πολιτείας μὲ τὴ σειρὰ τῶν φανταστικῶν πολιτειῶν, ποὺ μὲ τὴν πρόθεση νὰ μιμηθοῦν τὴν πλατωνικὴν πολιτεία πολλοὶ θέλησαν νὰ συνθέσουν καὶ στὴν ἀρχαιότητα καὶ στοὺς νεώτερους χρόνους. Καμμιά τέτοια πολιτεία δὲ μᾶς σώζεται ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα. Στους νεώτερους χρόνους οἱ πιὸ διάσημες εἶναι ἡ Città del Sole τοῦ Campanella, ἡ Utopia τοῦ Thomas Morus, τοῦ διάσημου καγκελλάρου τοῦ Ἑρρίκου τοῦ VIII, ἡ Ἀτλαντίδα τοῦ Bacon καὶ ἄλλες πολλὰς. Ἡ ὁμοιότητα ὅμως τῆς πλατωνικῆς πολιτείας μὲ ὅλες αὐτὰς τίς φανταστικὰς πολιτείας εἶναι μόνο ἐξωτερικὴ. Καμμιά δὲ θεμελιώνεται σὺν τὴν πλατωνικὴν πολιτεία σὲ μιὰν ἀπόλυτη ἀρχή, καμμιά δὲ ἔχει τὸ μεταφυσικὸ τῆς βάθος. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ μείνῃ ἀσύγκριτη στὴν ἱστορία τοῦ πνεύματος ἡ πλατωνικὴ πολιτεία. Μόνο μὲ τὴ θεωρία τῆς πολιτείας τοῦ Hegel μπορεῖ ἴσως κατὰ κάποια τῆς στοιχεῖα νὰ παραλληλισθῇ. Ἰπάρχει ἓνα σημεῖο κοινὸ καὶ στίς δύο αὐτὰς πολιτικὰς θεωρίας· καὶ στίς δύο ἐμφανίζεται ἡ πολιτεία σὺν τελείωσιν τοῦ πνεύματος στὴν ἱστορία, σὺν τὸ ἔσχατο τέρμα τῆς, σὺν πραγματοποιήσῃ τῆς ἰδέας καὶ ἐνσάρκωσιν τοῦ Λόγου. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ καὶ γὰρ τοὺς δύο φιλοσόφους

όχι τὸ ἄτομο, ἀλλὰ ἡ πολιτεία εἶναι, ἂν ὅχι ὁ μόνος, πάντως ὁ κύριος τελικὸς σκοπὸς τῆς ἱστορίας· δὲν ὑπάρχουν οἱ πολιτεῖες γιὰ τὴν εὐδαιμονία τῶν ἀτόμων, ἀλλὰ τὰ ἄτομα, ποὺ μόνον τοὺς δὲν ἔχουν αὐτάρκεια, ὑπάρχουν γιὰ τὴ σύνθεση τοῦ ἀπόλυτου ἄξιου, τῆς πολιτείας. Ἔτσι καὶ γιὰ τοὺς δύο φιλοσόφους ἡ ἠθικὴ ζωὴ δὲν ἀρτιώνεται στὸ ἄτομο, ἡ ἠθικὴ δὲν εἶναι ἀτομικὴ. Στὴ φιλοσοφία τοῦ δικαίου καὶ τῆς πολιτείας περικλείουν καὶ οἱ δύο τὴν ἠθικὴ τους. Ἡ ἠθικὴ τοὺς εἶναι στοιχεῖο τῆς ζωῆς τῆς πολιτείας.

Ἡ σχέση αὐτὴ τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Hegel διαφωτίζει κάπως καὶ τὸ ἐπίμαχο ζήτημα τῆς σχέσης τῆς πλατωνικῆς πολιτείας μὲ τὴν πραγματικότητα. Τὴ σχέση αὐτὴ κατὰ πολλοὺς τρόπους τὴν ἀντιληφθήκανε. Ἄλλοι πῆγαν νὰ θεωρήσουν τὴν πλατωνικὴ πολιτεία σὰν ἰδέα, σὰν ὀδηγητικὴ ἀρχή· ἄλλοι τὴν εἶδαν σὰν νὰ στέκεται πρὸ κοντὰ στὴν ἱστορία, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ παύη νὰ εἶναι πάντα κάτι ἰδεατό, δηλαδὴ κάτι ἀπραγματοποίητο· ἄλλοι τὴ θεωρήσαν σὰν κάτι ποὺ μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθῇ, σὰν ἓνα ἰδανικό, ποὺ μπορεῖ νὰ ἐπιδιώξῃ ὁ πολιτικὸς τῆς πραγματικότητος. Καὶ τέλος ἄλλοι τὴν ἐρμήνευσαν ἔτσι, καθὼς μᾶς δίνεται στὴν ὁλότητά της, σὰν ἰδανικό, ποὺ ἰσχύει αἰώνια γιὰ ὅλους τοὺς λαοὺς καὶ τοὺς καιροὺς, καὶ ἄλλοι πάλι σὰν ἰδανικό, ποὺ ἰσχύει σὲ μιὰ μόνο ἐποχὴ, στὴν ἐλληνικὴ κλασσικὴ πραγματικότητα.

Ἡ πολιτεία τοῦ Πλάτωνος δὲν εἶναι ἰδέα. Ἡ ἰδέα εἶναι καθαρὴ ἀπὸ κάθε πραγματικὸ περιεχόμενο, ἐνῶ ἡ πλατωνικὴ πολιτεία εἶναι ἓνας συγκεκριμένος, κατὰ τὸ περιεχόμενό του ὠρισμένος κόσμος. Ἡ πλατωνικὴ πολιτεία εἶναι μιὰ ἰδέα πραγματοποιημένη στὴν ἱστορία, εἶναι ἡ πραγματοποίησις τῆς ἰδέας τῆς δικαιοσύνης. Ἄν στὴν πλατωνικὴ θεωρία τῆς πολιτείας εἶναι κάτι ἰδέα, αὐτὸ εἶναι ἡ δικαιοσύνη, ὅχι ἡ ἴδια ἡ πολιτεία. Ἀλλὰ ἡ πλατωνικὴ πολιτεία δὲν εἶναι καὶ μιὰ καιρικὴ, ἱστορικὴ πραγματικότητα. Θεμελιώνεται σὲ κάτι ἀπόλυτο, στὸ λόγο, στοὺς βασιλικοὺς ἄνδρες ποὺ τὸν ἐνσαρκώνουν. Φυτρώνει ἔτσι ἀπὸ τὸ λόγο, ἀπὸ τὸν κόσμον τῶν ἰδεῶν. Ρίζα της εἶναι ἡ ἰδέα· χωρὶς αὐτὴν δὲ ζῇ. Στηρίζεται στὴν ἱστορικὰ ἀδύνατον ὑπόθεσιν, ὅτι ἡ ἰδέα γίνεται πραγματικότητα, ὅτι ἐνσαρκιώνεται σὲ ἱστορικοὺς ἀνθρώπους.

Ἄφοῦ ὅμως οὔτε τὸ ἓνα εἶναι οὔτε τὸ ἄλλο ἡ πλατωνικὴ πολιτεία, τί εἶναι τότε; Τὴν ὀνομάζει ὁ Πλάτων παρὰδειγμα. Ἀλλὰ ὀνομάζει παραδείγματα καὶ τίς ἰδέες. Ὅμως ἀπ' αὐτὴ τὴ συνωνυμία δὲν πρέπει νὰ προκύψῃ καμμιά σύγχυσις. Τὸ παράδειγμα δὲ σημαίνει πάντα τὴν ἰδέα. Λέει ὁ Πλάτων (Πολ. 472 d) «ἀγαθὸν ζωγράφον εἶναι

ὅς ἂν γράφας παράδειγμα οἷον ἂν εἴη ὁ κάλλιστος ἄνθρωπος...». Εἶναι λοιπὸν φανερό, ὅτι στὸ χωρίο τοῦτο τὸ παράδειγμα δὲ μπορεῖ νὰ σημαίνει τὴν ἰδέα· ὁ κάλλιστος ἄνθρωπος, ποὺ ζωγραφίζει ὁ ζωγράφος, δὲν εἶναι ποτὲ ἰδέα, εἶναι συγκεκριμένη πραγματοποίηση τῆς ἰδέας. Ἔτσι καὶ ἡ καλλίστη πολιτεία, ποὺ ζωγραφίζει ὁ φιλόσοφος, δὲν εἶναι καὶ αὐτὴ πραγματοποίηση τῆς ἰδέας, εἶναι ἓνας ἰδανικὸς σχηματισμὸς κατὰ τὴν ἰδέα. Ἡ πλατωνικὴ πολιτεία λοιπὸν εἶναι παράδειγμα, κάτι ποὺ τοποθετεῖται μετὰ τῆς ἰδέας καὶ τῆς πραγματικότη-
τας. Διέπεται ἀπὸ τὴν ἰδέα, ἀλλὰ σύγχρονα εἶναι κάτι συγκεκριμένο. Καὶ σὰν κάτι συγκεκριμένο ἔχει καὶ ὠρισμένο περιεχόμενο· τὸ ὠρισμένο περιεχόμενο ὅμως εἶναι πάντα γνῶρισμα τῆς πραγματικότητος. Ἡ πλατωνικὴ πολιτεία, εἶναι λοιπὸν κάτι τὸ μικτό. Ἀλλὰ καὶ ἂν εἶναι κάτι ποὺ δὲν εἶναι ἰδέα, ἔγινε ὅμως κατὰ τὴν ἰδέα, κατὰ τὸ δέον τῆς ἰδέας, καὶ γι' αὐτὸ προβάλλει καὶ τὸ ἴδιο τὸ αἶτημα μὲ τὴν ἰδέα, νὰ ζήσῃ ἡ πραγματικότητα κατὰ τὸ παράδειγμά της.

Ἡ πλατωνικὴ πολιτεία εἶναι κάτι πιὸ εἰδικὸ ἀπὸ τὴν ἰδέα. Εἶναι ἡ ἰδέα εἰδικευμένη, ἐξατομικευμένη, ἡ ἰδέα ποὺ ἔχει προσλάβει τὸ ἱστορικὸ περιεχόμενο, ποὺ ὁ Πλάτων τῆς ἔδωσε. Καὶ σχημάτισε ὁ Πλάτων τὸ συγκεκριμένο αὐτὸ ἱστορικὸ περιεχόμενο, προσπαθώντας τὰ δεδομένα τῆς ἱστορικῆς πραγματικότητος νὰ τὰ συμμορφώσῃ μὲ τὸ νόμο τῆς δικαιοσύνης, μὲ τὴν ἰδέα. Τὰ ἱστορικὰ αὐτὰ δεδομένα εἶναι ἡ πραγματικότητα τῆς ἐλληνικῆς ζωῆς στὴν ἐποχὴ του. «Τί δὲ δὴ, ἦν σὺ πόλιν οἰκίζεις, οὐχ ἐλληνίς ἐσται; Δεῖ γ' αὐτήν, ἔφη» (Πολ. 469 e). Χρησιμοποιώντας τις ἐκφράσεις τοῦ Hegel μποροῦμε νὰ ποῦμε, ὅτι ἡ πλατωνικὴ πολιτεία δὲν εἶναι ἡ ἰδέα ὡς κάτι ἀπόλυτο, ἀλλὰ εἶναι ἡ διαλεκτικὴ στιγμή τῆς ἰδέας, ἡ στιγμή τῆς ἰδέας, ποὺ χαρακτηρίζει τὸν ἐλληνικὸ κόσμον. Ὁ ἴδιος ὁ Hegel γράφει γιὰ τὸν Πλάτωνα: «Ὁ Πλάτων δὲν εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ποὺ καταπιάνεται μὲ ἀφηρημένους θεωρίες καὶ ἀρχές. Τὸ οὐσιαστικὸ τοῦ πνεύματος οὐσία διέ-
γνωσε καὶ οὐσία διατύπωσε. Καὶ αὐτὴ ἡ οὐσία δὲ μπορεῖ νὰ εἶναι ἄλλο παρὰ ἡ οὐσία τοῦ κόσμου μέσα στὸν ὁποῖο ἔζησε, ἡ οὐσία τοῦ ἐνὸς πνεύματος, ποὺ εἶταν μέσα τοῦ ζωντανό, ὅσο εἶταν καὶ στὴν Ἑλλάδα. Κανένας δὲ μπορεῖ νὰ ὑπερπηδήσῃ τὴν ἐποχὴ του. Τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς του εἶναι καὶ πνεῦμα του. Ἀλλὰ ἡ δυσκολία εἶναι νὰ τὸ διαγνώσῃ κατὰ τὸ περιεχόμενό του». Σύμφωνα δηλαδὴ μὲ τις σκέψεις αὐτῆς τοῦ Hegel, πίσω ἀπὸ τὴν ποικιλία τῶν ἱστορικῶν φαινομένων, ποὺ ἀποτελοῦν τὶς ἐλληνικὰς πολιτείας, ὑπάρχει μιὰ οὐσία μόνιμη καὶ ἀληθινή. Καὶ αὐτὴ ἡ οὐσία ἐκφράσθηκε μὲ τὴν πλατωνικὴν πολιτείαν.

Ἡ πλατωνικὴ πολιτεία εἶναι τὸ οὐσιαστικὸν νόημα τῆς ἐλληνικῆς πόλεως· εἶναι ἡ ἐλληνικὴ πόλις στὴν ὁλοκληρωτικὴν τῆς πραγμάτων, σ' αὐτήν, ποὺ στὴν πραγματικότητά δὲ συμβαίνει ποτέ. Ἔτσι ἔχει ἡ πολιτεία τοῦ τῆς ἱστορικῆς αὐτῆς σφαῖρας καὶ τὶς ἀρετὲς καὶ τὰ ἐλαττώματα.

Ἡ κυριαρχία τοῦ ἀντικειμενικοῦ λόγου, τῆς ἰδέας, ἡ πειθαρχία τοῦ ἀτομικοῦ στοιχείου κάτω ἀπὸ τὸ κλασσικὸ μέτρο καὶ τὸ νόμο τοῦ συνόλου, αὐτὴ εἶναι ἡ θεμελιτικὴ ἀρετὴ τῆς. Ἡ ἄγνοια τοῦ ὑποκειμενικοῦ πνεύματος, ἡ σύνθλιψη τοῦ ἀτομικοῦ στοιχείου κάτω ἀπὸ τὴν ἀντικειμενικότητα τοῦ συνόλου, αὐτὸ εἶναι τὸ ἐλαττωματικὸν τῆς σημεῖο, ὅπως ἀναπτύσσει, συνεχίζοντας ὁ Hegel. «Τὸ ὅτι τὰ ἄτομα πράττουν ὄχι ἀπὸ σέβας καὶ δέος πρὸς τοὺς θεσμοὺς τῆς πολιτείας, τῆς πατρίδας, ἀλλὰ ἀπὸ πεποίθησιν δικήν τους, τὸ ὅτι ὕστερα ἀπὸ ἕναν ἠθικὸν διαλογισμὸ παίρνουν μίαν ἀπόφασιν καὶ προσδιορίζονται ἀπ' αὐτήν, αὐτὴ ἡ ἀρχὴ τῆς ὑποκειμενικῆς ἐλευθερίας εἶναι μεταγενέστερη, εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς νεώτερης ἀναπτυσσόμενης ἐποχῆς. Αὐτὴ ἡ ἀρχὴ εἰσέδυσεν καὶ στὸν ἐλληνικὸν κόσμον, ἀλλὰ ὡς ἀρχὴ καταστροφῆς τῶν ἐλληνικῶν πολιτειῶν καὶ τῆς ἐλληνικῆς ζωῆς». Ἡ ἀρχὴ αὐτὴ τοῦ ὑποκειμενικοῦ πνεύματος ἐγκαινιάζεται στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα ἀπὸ τοὺς σοφιστεῖς. Εἶναι ἡ ἄρνησις τῆς σωκρατικῆς καὶ πλατωνικῆς ἀντικειμενικότητος τοῦ λόγου, καὶ βέβαια σύγχρονα ἡ ἀρχή, ποὺ, διασπῶντας τὴν ἐλληνικὴν πολιτείαν, κλόνισεν τὴν ἐλληνικὴν ζωήν. «Καὶ εἴταν καταστροφὴ, γράφει συνεχίζοντας ὁ Hegel τὶς κρίσεις τοῦ γιὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ὑποκειμενικοῦ πνεύματος, γιὰτὶ τὸ ἐλληνικὸν πνεῦμα, ἡ πολιτεία, οἱ νόμοι δὲν εἴταν ἐτοιμασμένα καὶ οὔτε εἴταν δυνατόν νὰ ἔχουν ἐτοιμασθῇ, γιὰ νὰ εἰσδεχθῶν αὐτὴ τὴν ἀρχήν. Αὐτὰ τὰ δύο (δηλαδὴ τὸ ἐλληνικὸν πνεῦμα καὶ ἡ ὑποκειμενικότης) δὲν εἶναι ὁμογενή. (Γιὰ νὰ μιλήσωμε ἐγγελιανά, δὲν ἀνήκουν στὴν ἴδιαν διαλεκτικὴν στιγμὴν τῆς πορείας τοῦ πνεύματος). Καὶ γι' αὐτό, (ὅταν εἰσέδυσεν ἡ ἀρχὴ τῆς ὑποκειμενικότητος) ἐλληνικὸν ἦθος καὶ ἔθος ἔπρεπε νὰ καταποντισθῶν. Ὁ Πλάτων λοιπὸν γινώρισε καὶ συνέλαβε τὸ πνεῦμα, τὴν οὐσίαν τοῦ κόσμου τοῦ καὶ τὴν διατύπωσε, μὲ τὸν εἰδικώτερον καθορισμό, ὅτι αὐτὴ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποκειμενικότητος θέλησεν νὰ τὴν ἐξοβελίσῃ καὶ νὰ τὴν καταστήσῃ ἀδύνατον στὴν πολιτείαν του». Σ' αὐτὴν τοῦ τὴν προσπάθειαν πρέπει νὰ ἀποδώσωμε καὶ τὸ διώξιμον ἀπὸ τὴν πολιτείαν τοῦ τῶν πιὸ ἐλευθέρων ἀνθρώπων, τῶν ποιητῶν, ποὺ κατ' ἐξοχὴν ἐκπροσωποῦν τὸ πνεῦμα τῆς ὑποκειμενικότητος. Σ' αὐτὴν τὴν προσπάθειαν ἐπίσης ἔχει τὴν αἰτία τῆς ἡ ἀπαγόρευσις καθὲς ἀτομικῆς πρωτοβουλίας καὶ στὴν ἰδιωτικὴν ἀκόμα ζωήν, ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπορρόφησις τοῦ ἀτόμου στὴ σφαῖραν τῆς ἀντικειμενικότητος.

« Ἀλλὰ τοῦτο ἀκριδῶς, λέει ὁ Hegel, ἔπρεπε νὰ ἐπιδιώξῃ καὶ νὰ ἐπιτύχῃ ὁ Πλάτων. Ἐπρεπε νὰ ἐκφράσῃ τὸ πνεῦμα, τὴν οὐσίαν τῆς ἐποχῆς του· καὶ αὐτὸ τὸ πραγματοποιήσῃ ». « Στέκεται λοιπὸν σὲ μιὰν οὐσιαστικὴ σκοπιὰ, σὲ μιὰ σκοπιὰ ποὺ θεμελιώνεται στὴν οὐσίαν τῆς ἐποχῆς του. Ἀλλὰ εἶναι μόνον σχετικὰ οὐσιαστικὴ, γιατί εἶναι μιὰ σκοπιὰ μονάχα ἑλληνικὴ καὶ συνειδητὰ ἀποκλείει τὴν μεταγενέστερην ἀρχή. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἀπόλυτό καὶ γενικὸ τοῦ πλατωνικοῦ πολιτειακοῦ ἰδανικοῦ καὶ ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτῇ πρέπει νὰ τὸ ἐξετάσωμε. Συζητήσεις, στηριγμένες σὲ νεώτατες ἀντιλήψεις, περὶ τοῦ ἂν μιὰ τέτοια πολιτεία εἶναι δυνατὴ ἢ εἶναι ἢ καλλίτερη, ὀδηγοῦν μονάχα σὲ ἐσφαλμένες δοξασίες. Στὶς σύγχρονες πολιτείες ὑπάρχει ἐλευθερία τῆς συνειδήσεως, κάθε ἄτομο ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ φροντίσῃ γιὰ τὰ συμφέροντά του. Αὐτὸ ὅμως ἀποκλείεται ἀπὸ τὴν πλατωνικὴν ἰδέαν ».

Ἡ μεγαλοφυΐα τῆς ἱστορικῆς συνειδήσεως τοῦ Hegel μὲ αὐτὰς τίς σκέψεις διαφωτίζει ἕνα πρόβλημα, ποὺ βαραίνει μὲ τὴν παρουσία του τὴν ἐποχὴ μας, τὸ πρόβλημα, ἂν καὶ πῶς μποροῦμε νὰ ἐπικαλούμαστε γιὰ τίς σύγχρονες πολιτικὰς ἐπιδιώξεις τὸ παράδειγμα τῆς πλατωνικῆς πολιτείας.

VI

Ἀλλὰ ἡ θεωρία τοῦ Πλάτωνος γιὰ τὴν πολιτειακὴν ζωὴν δὲν ἐξαντλεῖται μόνον μὲ τὴ συγκρότηση τῆς ἰδεατῆς πολιτείας· παρουσιάζει καὶ ἕνα σταθμὸ πλησιέστερο στὴν ἱστορικὴ πραγματικότητα. Καθὼς ἡ πολιτικὴ του διάθεσις τὸν ἔστρεφε πρὸς τὴν ἄμεση ἱστορικὴ πράξιν, θέλησε κάπως νὰ γεφυρώσῃ τὸ χάσμα, ποὺ χωρίζει τὴν ἰδεατὴ πολιτεία τοῦ ἀπὸ τὴν πραγματικὴν ἑλληνικὴν πολιτεία. Αὐτὸ εἶναι τὸ βαθύτερον νόημα τοῦ διαλόγου τοῦ « Νόμοι » καὶ ἀπ' αὐτὸ προσδιορίζεται τὸ περιεχόμενό τους.

Σ' ἕνα χωρίο τῶν Νόμων ἀναφέρεται στὴν ἰδεατὴν πολιτεία του, σ' αὐτὴν ὅπου δὲν ὑπάρχει οὔτε οἰκογένεια οὔτε ἰδιοκτησία καὶ ὅπου ἀντίς γραπτοὶ νόμοι ὑπάρχουν οἱ βασιλικοὶ ἄνδρες ἐνσαρκωτὲς τῆς ἰδέας, καὶ λέει ἐκεῖ γι' αὐτήν: « Μιὰν τέτοια λοιπὸν πολιτεία, εἴτε τὴν οἰκίζουσιν θεοὶ εἴτε παιδιὰ θεῶν περισσότερα ἀπὸ ἕνα, θὰ τὴν κατοικοῦν, περνώντας τὴ ζωὴν τοὺς μὲ εὐφροσύνη. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ψάχνωμε γιὰ ἄλλο παράδειγμα πολιτείας. Πρέπει σ' αὐτὸ νὰ σταθοῦμε καὶ νὰ προσπαθοῦμε νὰ φθάσωμε σ' αὐτὸ κατὰ τὸ δυνατόν. Αὐτὴ ὅμως ἡ πολιτεία, ποὺ ἐπιχειροῦμε ἡμεῖς τώρα νὰ κατασκευάσωμε, ἂν

μπορούσε κάποτε νά πραγματοποιηθῇ, θά εἶταν ἐκείνη, πού πιό κοντά στέκεται στήν ἀθανασία καί ἔτσι θά κατεῖχε τή δεύτερη θέση. Τήν τρίτη ὁμῶς κατὰ σειράν πολιτεία, ἂν θέλῃ ὁ θεός, ἀργότερα, θά τήν ἐπιδάλωμε στήν πραγματικότητα» (Νόμ. 739 e).

Ἔτσι μᾶς φανερώνεται ἡ κλίμακα, πού ἐνώνει ἰδέα καί πραγματικότητα. Ἡ ἰδέα τῆς δικαιοσύνης γίνεται συγκεκριμένη στήν ἰδανική καί ἀπραγματοποίητη πολιτεία τοῦ διαλόγου «Πολιτεία». Ἐνῶ ὁμῶς ἡ πολιτεία αὐτή στηρίζεται στήν ἀνέφικτη προϋπόθεση τῶν βασιλικῶν ἀνδρῶν, συνθέτει ὁ Πλάτων καί μιάν ἄλλη πολιτεία, πού αὐτήν πιά δέ θεμελιώνεται σέ ἰδεατές, ἀλλά σέ ἱστορικά δυνατές, ἂν καί ὄχι ὑπάρχουσες προϋποθέσεις. Ἡ δεύτερη αὐτή πολιτεία εἶναι ἱστορικά πραγματοποιήσιμη, γιατί δέ στηρίζεται στήν ἰδεατή προϋπόθεση τῶν βασιλικῶν ἀνδρῶν, καί μάλιστα εἶναι ἡ ἀρτιώτερη δυνατή πραγματοποίηση τῆς ἰδέας. Τέτοια εἶναι ἡ πολιτεία τῶν Νόμων. Ἀξιολογικά εἶναι κατώτερη ἀπὸ τὴν πολιτεία τῶν βασιλικῶν ἀνδρῶν, ἀκριβῶς γιατί εἶναι καί σιμώτερα στήν πραγματικότητα. Ἀλλὰ εἶναι καί τῶν Νόμων ἡ πολιτεία κάτι ἐνδιάμεσο μεταξὺ πραγματικότητας καί ἰδέας, ὅπως εἶναι καί ἡ ἰδανική πολιτεία. Ἐνῶ ὁμῶς ἡ ἰδανική πολιτεία εἶναι τὸ ἄμεσο ἀπαύγασμα τῆς ἰδέας, εἶναι μιὰ στιγμή τῆς ἰδέας τῆς ἰδίας, ἡ πολιτεία τῶν Νόμων δὲν εἶναι μιὰ στιγμή τῆς ἰδέας, ἀλλὰ μόνο στέκεται «ἐγγύτατα ἀθανασίας», δηλαδὴ τῆς ἰδέας καί σύγχρονα ὁμῶς εἶναι πιό κοντά στήν πραγματικότητα. Ἀλλὰ καί αὐτὴ ἀκόμη δὲν εἶναι ἱστορικά πραγματοποιήσιμη, γιατί χρειάζεται τὴ συνδρομὴ δυνατῶν, ἀλλὰ ἀνύπαρκτων στήν πραγματικότητα περιστατικῶν.

Γι' αὐτὸ καί ἡ δεύτερη αὐτὴ πολιτεία ἀπέναντι στήν πραγματικότητα ἐμφανίζεται ἐπίσης μόνο σὰ μιὰ καθοδηγητικὴ ἀρχή, ὅσο καί ἂν ὑπολογίζει πιότερο τίς ἀτέλειες καί τίς ἀδυναμίες τῶν πραγμάτων καί τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Πλάτων ἔτσι, κατὰ τὸ χωρίο τῶν Νόμων πού ἀναφέραμε, δέ μπορούσε ν' ἀρκεσθῇ καί στὴ δεύτερη αὐτὴ πολιτεία, μιὰ πού ἤθελε νὰ φθάσῃ ὡς τὴν πραγματικότητα. Σκέπτονταν ἀκόμη νὰ συνθέσῃ καί μιὰ τρίτη πολιτεία, αὐτὴν ἄμεσα πιά ἱστορικά ἐφικτή, πού θά ἔπρεπε καί θά ἤθελε νὰ τὴ μεταβάλλῃ σέ πραγματικότητα. Ἡ πρόθεσή του ὁμῶς αὐτὴ δὲν πραγματοποιήθηκε.

Ἄν στήν ἰδανική πολιτεία δέ χρειάζονται νόμοι ἢ ἄλλες δεσμεύσεις γιὰ τοὺς ἄρχοντες, τοῦτο ὀφείλεται στήν παρουσία τῶν βασιλικῶν ἀνδρῶν, πού ἔχοντας τὴ νόηση τῶν ἰδεῶν, ἔριζαν σὲ κάθε περίπτωση τὸ δίκαιο, μὲ μόνο κριτήριό τὸ λόγο. Στὴν κακὴ πολιτεία ὑπάρχουν ἀν-

τίθετα πολλοί καὶ αὐστηροὶ νόμοι, ἅπειρες λεπτομερειακὲς δεσμεύσεις, γιὰτὶ ἐκεῖ ὑπάρχει καὶ ὁ φόβος, ἀκόμη καὶ οἱ δικαστὲς νὰ ἀδικοῦν (Νόμ. 876 c). Στὴν πολιτεία τῶν Νόμων, ποὺ στέκει ἀνάμεσα σ' αὐτὲς τὲς δύο, ἔπρεπε νὰ βρεθῇ καὶ νὰ ἰσχύσῃ τὸ μέτρο, ποὺ θὰ συνδυάζε καὶ τὰ δύο στοιχεῖα. Ἔτσι ὀρίζεται, ὅτι νόμοι θὰ ὑπάρχουν, ἀλλὰ θὰ ἀφήνουν ἓνα πλαίσιο ἐλευθερίας στὸν ἐφαρμοστή. Στὴ μέτρια αὐτὴ πολιτεία οὔτε τέλεια γνῶσις τοῦ λόγου, τοῦ ὀρθοῦ δικαίου θὰ ὑπάρχῃ, οὔτε ὁμῶς καὶ τέλεια ἀκατανόησις. Θὰ ὑπάρχῃ ἡ δυνατότητα τῆς κατανόησης. Γι' αὐτὸ οἱ νόμοι θὰ συντάσσωνται μὲ τέτοιον τρόπο, ὥστε νὰ μὴν ἐπιβάλλωνται ἀναιτιολόγητα στὸν ἐξουσιαζόμενον. Πρὶν ἀπὸ κάθε νομοθετικὴ ἐπιταγὴ θὰ προτάσσεται, ὅπως ὕστερα στὰ βυζαντινὰ νομοθετήματα, ἓνα προοίμιο, ἓνα εἶδος εἰσηγητικῆς ἐκθεσῆς, ὅπου θὰ ἐκθέτονται οἱ λόγοι ποὺ ἐπιβάλλουν τὴν ἰσχὺ τοῦ νόμου. Μὲ αὐτὰ τὰ προοίμια ἐπιδίδωκει ὁ Πλάτων νὰ ζωντανέψῃ τὸ νεκρὸ γράμμα τοῦ νόμου καὶ νὰ τὸ καταστήσῃ ὄργανο παιδείας τῶν ἐξουσιαζομένων. Οἱ νόμοι τέτοιοι θὰ εἶναι στὴ μέτρια αὐτὴ πολιτεία.

Γιὰ τὴν πολιτικὴ μορφή φροντίζει ὁ Πλάτων νὰ διαπλασθῇ ἔτσι ὥστε ν' ἀναπληρωθῇ μὲ τὸν καλλίτερον τρόπο ἡ ἀπόλυτη κυριαρχία τοῦ λόγου. Στὴν πολιτεία τῶν Νόμων εἶναι ἀδύνατη ἡ ἀπόλυτη κυριαρχία τοῦ λόγου, ἀφοῦ λείπει τὸ στοιχεῖο τῶν βασιλικῶν ἀνδρῶν. Ἐκεῖ ὁμῶς ποὺ εἶναι ἀδύνατη ἡ ζωντανὴ παρουσία τοῦ ἀντικειμενικοῦ πνεύματος, εἶναι ἀπρόσφορος καὶ ὁ ἀπόλυτος ἀφανισμὸς τῆς ὑποκειμενικότητος. Εἶναι ἀνάγκη στὴν πολιτεία τῶν Νόμων νὰ δοθῇ κάποια ἀνεξαρτησία στὰ ἄτομα καὶ νὰ περιορισθῇ ἡ κυριαρχία καὶ ἡ δικαιοδοσία τῆς πολιτείας. Πρέπει λοιπὸν ὁ νομοθέτης τῆς πολιτείας ποὺ στέκει πρὸ σιμὰ στὴν πραγματικότητα, νὰ συνδυάσῃ τὰ δύο αὐτὰ αἰτήματα· τὸ αἶτημα τῆς ἐλευθερίας τοῦ ατόμου καὶ τὸ αἶτημα τῆς ἀπεριόριστης κυριαρχίας τῆς πολιτείας. Ἀπὸ τὲς πολιτειακὲς μορφὰς ποὺ ὑπάρχουν στὴν πραγματικότητα, στὸ πρῶτον αἶτημα ἀνταποκρίνεται ἡ δημοκρατία, στὸ δεῦτερον ἡ μοναρχία. Ὁ συνδυασμὸς λοιπὸν δημοκρατικῶν καὶ μοναρχικῶν στοιχείων θὰ μᾶς δώσῃ τὴν καλλίτερη πολιτειακὴ μορφή.

Ἔτσι ἡ πολιτεία τῶν Νόμων ὅλες τὲς ἐξουσίες τὲς ἀντλεῖ ἀπὸ τὸ λαόν. Καθιερώνει τὴν καθαρὴν δημοκρατικὴν ἀρχὴν τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας. Ἀλλὰ ἀντίθετα μὲ νεώτερες τάσεις, ποὺ τὴ θεμελίωσιν τῆς κυριαρχίας στὴ θέλησιν τοῦ λαοῦ τὴ θεωροῦν σὰν ἀπόλυτη καὶ τελειωτικὴ, ὁ Πλάτων προχωρεῖ στὴ θεμελίωσιν καὶ αὐτῆς τῆς πηγῆς τῆς ἐξουσίας. Ἀπάνω καὶ ἀπὸ τὴ θέλησιν τοῦ λαοῦ ὑπάρχει μιὰ ἰσχυρώτερη κυρίαρχη θέλησιν, ἡ

θέληση τοῦ νόμου. Μονάχα ἀπὸ τὸ νόμο καὶ μονάχα μέσα στὸ πλαίσιο τοῦ νόμου ἔχει ἰσχὺ ἡ θέληση τοῦ λαοῦ. Τὴν πρώτη αὐτὴ κυρίαρχη θέληση τοῦ νόμου δὲ μπορεῖ οὔτε νὰ τὴ θίξῃ ὁ λαὸς οὔτε νὰ τὴ μεταβάλῃ. Εἶναι στὴ διοργάνωση τῆς πολιτείας τῶν Νόμων τὸ στοιχεῖο τὸ μοναρχικό. Μονάρχης εἶναι μονάχα ὁ νόμος.

Καὶ στὸ πρόβλημα τῆς κοινωνικῆς ὁργάνωσης ἐπικρατεῖ ἡ ἴδια τάση, νὰ συνδυασθῇ τὸ ἀντικειμενικὸ πνεῦμα μετὰ τὰ αἰτήματα τῆς ὑποκειμενικότητας. Στὴν ὁργάνωση τῆς ἰδανικῆς πολιτείας ἔχει ἐντελῶς ἐξοβελισθῇ τὸ συμφέρον τοῦ ἀτόμου· ἡ ἰδιοκτησία καὶ ἡ οἰκογένεια δὲν ὑπάρχουν. Στὴ ζωὴ τῆς καθῆς πολιτείας τὸ ἀτομικὸ συμφέρον λυμαίνεται τὰ πάντα καὶ οἱ κοινωνικοὶ θεσμοὶ δουλεύουν κάθε φορὰ στὸ συμφέρον ὠρισμένων ἀτόμων. Στὴν πολιτεία τώρα τὴν ἐνδιάμεση ὑπάρχει ὡς θεσμός καὶ ἡ οἰκογένεια καὶ ἡ ἰδιοκτησία. Ἀναγνωρίζεται δηλαδὴ τὸ συμφέρον καὶ ἡ αὐτοτέλεια τοῦ ἀτόμου, σύγχρονα ὅμως μετὴν ἀναγνώριση αὐτὴ υποβάλλεται τὸ συμφέρον τοῦ ἀτόμου καὶ σὲ αὐστηροὺς περιορισμούς, ἔτσι πού ποτὲ νὰ μὴ μπορέσῃ νὰ γίνῃ δυνατότερο ἀπὸ τὸ συμφέρον τοῦ συνόλου.

Βέβαια ὅμως, γιὰ νὰ ἰδρυθῇ μιὰ μετὰ τὸν τρόπο τοῦτο συγκροτημένη πολιτεία χρειάζεται ἓνα πρόσφορο ἔδαφος. Χρειάζονται ὠρισμένες ὕλικές προϋποθέσεις. Ἡ χώρα πρῶτα πρέπει νὰ εἶναι κατάλληλη γιὰ μιὰ τέτοια πολιτεία. Πρέπει νὰ εἶναι ὄχι παραλιακὴ, ἀλλὰ μεσογειακὴ. Ἡ θάλασσα στρέφει τὸν ἄνθρωπο πρὸς τὸ ἐμπόριο καὶ τὴν κερδοσκοπία καὶ ἔτσι δυσκολεύει τὴν ἠθικὴ καὶ πολιτικὴ του παιδεία. Ἐπειτα χρειάζεται καὶ ὁ λαὸς νὰ εἶναι κατάλληλος. Στὸ ζήτημα ὅμως ποῖος λαὸς εἶναι κατάλληλος ἐκφράζει μιὰν ἀμφιβολία ὁ Πλάτων. Ἄραγε πρέπει νὰ εἶναι ὁ λαὸς αὐτὸς μιὰ ἐθνικότητα ἐνιαία μετὰ κοινὴ τὴν καταγωγὴν, τὴ γλῶσσα καὶ τίς παραδόσεις; Τότε ἡ καθιέρωση τῆς νέας νομοθεσίας θὰ συναντήσῃ μεγάλη ἀντίσταση στίς παραδόσεις καὶ τὰ θέσμιμα πού θὰ ἰσχύουν μέσα στὴν ἐνιαία αὐτὴ ἐθνικότητα. Μήπως πρέπει ὁ λαὸς τῆς πολιτείας νὰ σχηματισθῇ ἀπὸ μιὰν ἀσύνδετη μάζα; Τότε ἡ ἀντίσταση τῆς παράδοσης θὰ λείπῃ, ἀφοῦ κανένας θεσμός δὲ θὰ ὑπάρχῃ πού ὁμοιόμορφα νὰ ἰσχύῃ στὴν ὁλότητα ἐνὸς τέτοιου λαοῦ· θὰ λείπῃ ὅμως τότε καὶ τὸ στοιχεῖο τὸ ψυχολογικόν, πού στὴ συνείδηση ἐνὸς λαοῦ στηρίζει τοὺς θεσμούς καὶ τὰ ἥθη. Σ' αὐτὴ τὴν ἀμφιβολία δὲ δίνει ὁ Πλάτων καμμιὰ λύση. Ἐκτός ἀπὸ τὸν κατάλληλο λαὸν χρειάζονται ἀκόμη καὶ οἱ ἐξαιρετικὲς προσωπικότητες πού θὰ γίνουν οἱ πρῶτοι νομοθέτες καὶ κυβερνήτες τῆς πολιτείας. Καὶ προσθέτει, ξαναγυρίζοντας πάλι στὴν ἀγα-

πημένη του σκέψη ὁ Πλάτων, πῶς θὰ εἶταν ἴσως τὸ καλλίτερο ἂν συνεργάζονταν ἓνας φιλόσοφος με ἓναν ἀπόλυτο κυρίαρχο.

Προχωρεῖ ὁμοῦς ὁ Πλάτων καὶ στὴ ρύθμιση εἰδικώτερων ὄρων. Οἱ πολῖτες τῆς πολιτείας αὐτῆς πρέπει νὰ εἶναι ἀριθμητικὰ ὠρισμένοι. Ὁ ἀριθμὸς τους θὰ ὑπολογίζεται με δύο κριτήρια. Πρῶτα πόσους μπορεῖ νὰ διαθρέψῃ με τὸ γνωστὸ λιτὸ τρόπο ἡ γῆ τῆς πολιτείας· ἔπειτα πόσοι χρειάζονται γιὰ ν' ἀντιμετωπισθῇ μιὰ ἐξωτερικὴ ἐπίθεση τῶν ἐνδεχόμενων ἐχθρῶν. Ὁ Πλάτων παίρνει ἓναν ὑποθετικὸ ἀριθμὸ πέντε χιλιάδων σαράντα πολιτῶν, γιατί εἶναι πολλαπλὰ διαιρετός. Σὲ τόσους ὀρίζει ὑποθετικὰ τοὺς πολῖτες τῆς πολιτείας τῶν Νόμων. Ἀντίστοιχα μοιράζεται καὶ ἡ γῆ τῆς πολιτείας σὲ κλήρους ἴσης ἀξίας· κάθε πολίτης με τὴν οἰκογένειά του παίρνει ἀπὸ ἓναν. Γιὰ νὰ ὑπάρχῃ ἰσορροπία κοινωνικὴ, οἱ οἰκογένειες δὲν πρέπει ν' αὐξήσουν πέρα ἀπ' τὸν ὠρισμένο αὐτὸ ἀριθμὸ. Ὅταν τυχὸν ὁμοῦς αὐξήσουν, τότε ἡ πολιτεία πρέπει νὰ φροντίσῃ ν' ἀπομακρύνῃ ὅσους πλεονάζουν, ἰδρύοντας νέες ἀποικίες καὶ προκαλώντας μεταναστεύσεις. Διατηρεῖται ἔτσι σταθερὴ ἡ ἀντιστοιχία τῶν ὠρισμένων κλήρων καὶ τῶν οἰκογενειῶν. Καὶ γιὰ νὰ διατηρηθῇ καὶ ἀπὸ μιὰ ἄλλῃ πλευρὰ ἡ ἀναλογία αὐτῇ οἰκογενειῶν καὶ κλήρων, ὀρίζεται ὅτι οἱ κλήροι εἶναι ἀναπολλοτρίωτοι. Ἔτσι ἡ κτήση τῆς γῆς μένει πάντοτε μοιρασμένη καὶ δὲ μπορεῖ νὰ συγκεντρωθῇ σὲ λίγα χέρια. Νομίσματα ὑπάρχουν καὶ κυκλοφοροῦν στὴν πολιτεία τῶν Νόμων, ἔχουν ὁμοῦς ἀξία στὸ ἐσωτερικὸ μόνον τῆς πολιτείας καὶ ὄχι σὲ ὁλόκληρῃ τὴν Ἑλλάδα. Χρυσάφι καὶ ἀσήμι, ποὺ βέβαια ἔχουν παντοῦ καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν πολιτεία ἀξία, ἀπαγορεύεται νὰ κατέχουν οἱ ἰδιῶτες. Μόνον ἡ πολιτεία μπορεῖ νὰ κατέχῃ τέτοια μέταλλα καὶ νομίσματα, ποὺ ἔχουν παντοῦ ἀξία, γιὰ νὰ τὰ χρησιμοποιοῦ στίς συναλλαγές με τὸ ἐξωτερικὸ καὶ γιὰ νὰ τὰ δίνῃ στοὺς ἰδιῶτες, ποὺ με τὴν ἀδειά της ταξιθεύουν ἔξω ἀπὸ τὴν πολιτεία.

Καὶ ὁμοῦς, με ὅλους αὐτοὺς τοὺς περιορισμούς, πάντα θὰ προκύψῃ κάποια περιουσιακὴ ἀνισότητα. Θὰ συγκεντρωθῇ τὸ χρῆμα αὐτῆς τῆς ἐσωτερικῆς μόνον κυκλοφορίας, ποὺ ἡ κατοχὴ του ἐπιτρέπεται ἀπεριόριστα, καὶ ἀκόμα θὰ συγκεντρωθοῦν καὶ ἄλλα κινητὰ οἰκονομικὰ ἀγαθά. Αὐτὴ τὴν ἀναγκαστικὰ περιορισμένη οἰκονομικὴ ἀνισότητα ὄχι μόνον τὴν παραδέχεται ἐδῶ ὁ Πλάτων, ἀλλὰ τὴ βάζει καὶ ὡς βάση γιὰ τὴ διαίρεση τῶν πολιτῶν σὲ τέσσερες περιουσιακὰς τάξεις. Ἀναλόγως τῆς τάξης ὅπου ἀνήκει θὰ εἰσφέρῃ ὁ κάθε πολίτης χρήματα καὶ ὑπηρεσίες. Βάζει ὁμοῦς ὁ Πλάτων καὶ σ' αὐτὴν τὴ δυνατὴ οἰκονομικὴ ἀνισότητα περιορισμούς. Ἔτσι ὀρίζει ἓνα κατώτατο ὄριο πενίας καὶ ἓνα ἀνώτατο ὄριο

πλούτου. "Οριο κατώτατο είναι ὁ κλῆρος, πού δόθηκε στὸν καθένα. "Οριο ἀνώτατο τὸ τετραπλάσιο τῆς ἀξίας τοῦ κλήρου. "Ο,τι ἀποκτήσῃ κανεὶς πέρα ἀπὸ τοῦτο τὸ ὄριο, δὲ μπορεῖ νὰ εἶναι δικό του, ἀλλὰ γίνεται περιουσία τῆς πολιτείας. Καὶ ἡ περιουσιακὴ κατάστασις τοῦ καθενὸς εἶναι πάντοτε γνωστὴ στοὺς ἄρχοντες τῆς πολιτείας, ἀφοῦ αὐτοὶ τὴ διαπιστώνουν κατὰ τὴν κατάταξιν τῶν πολιτῶν σὲ περιουσιακὰς τάξεις.

Ἡ χώρα τῆς πολιτείας ἔχει κέντρο τὴ μία μόνο πόλιν πού κατοικοῦν ὅλοι οἱ πολῖτες. Ἡ πόλις αὐτὴ πρέπει νὰ εἶναι χτισμένη στὴ μέση τῆς χώρας. Ἐτσι καὶ εὐκολύνεται ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς. Ἀλλὰ γιὰ νὰ εἶναι καὶ δικαιοτέρα μοιρασμένη, κάθε κλῆρος διαιρεῖται πάντα σὲ δύο κομμάτια· τὸ ἓνα βρίσκεται κοντά, τὸ ἄλλο μακριὰ ἀπὸ τὴν πόλιν. Μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο γίνονται καὶ οἱ κλῆροι εὐκολώτερα ἰσάξιοι· καὶ δὲν τυχαίνει ἓνας ὀλόκληρος σὲ γῆ κακὴ καὶ ἓνας ἄλλος ὀλόκληρος σὲ καλὴ.

Μέσα στὴν πολιτεία ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς πολῖτες θὰ ζοῦν καὶ οἱ μέτοικοι, δηλαδὴ οἱ ξένοι. Σ' αὐτοὺς χορηγεῖται μιὰ χρονικὰ περιορισμένη ἄδεια διαμονῆς ὑπὸ τὸν ὅρο νὰ ἀσκοῦν κάποια χρήσιμη τέχνη. Εἴκοσι χρόνια μπορεῖ νὰ διαρκῇ ἡ ἄδεια τῆς διαμονῆς τους· ἐπιτρέπεται ὅμως καὶ νὰ παρατείνεται. Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τοὺς μέτοικους ὑπάρχουν ἀκόμοι καὶ οἱ δούλοι. Οἱ δούλοι δουλεύουν στὰ οἰκιακὰ ἔργα καὶ στοὺς ἀγροὺς καὶ γενικὰ σ' ὅλες τὶς χειρωνακτικὰς ἐργασίες.

Τῶν πολιτῶν ἔργο εἶναι ἡ φροντίδα γιὰ τὴν πολιτεία. Καί, τονίζει ὁ Πλάτων, ὅτι ὅσο καὶ ἂν φαίνονται ἄεργοι οἱ πολῖτες του, εἶναι στ' ἀλήθεια ἐπιφορτισμένοι μὲ τὴν ἐργασία τὴν πρὸ βαρειά, μιὰ πού ποτὲ δὲ θὰ ἐπιτρέπονταν νὰ γίνῃ πάρεργο. Γι' αὐτὸ πρέπει ἀποκλειστικὰ νὰ ἀφιερώνωνται σ' αὐτὴν οἱ πολῖτες. Οἱ ἄλλες ἐργασίες ἀρμόζουν στοὺς μέτοικους καὶ στοὺς δούλους.

Οἱ γυναῖκες κατὰ τὴν πολιτικὴν τους λειτουργία εἶναι καὶ ἐδῶ ἰσότιμες μὲ τοὺς ἄνδρες. Ἐκτελοῦν καὶ στενὰ πολιτικὰ καὶ στρατιωτικὰς ὑπηρεσίες. Οἱ γυναῖκες ὅμως στρατιωτικὰς δυνάμεις εἶναι περιορισμένες στὴ φύλαξιν τῆς χώρας, ὅταν ὁ ἀνδρικός στρατὸς βρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὴ χώρα. Ὁ γάμος εἶναι ὑποχρεωτικός γιὰ ὅλους ἀπὸ τὰ τριάντα ἕως τὰ τριάντα πέντε τοὺς χρόνια. Γιὰ τὶς γυναῖκες ἡ ὑποχρέωσις ἀρχίζει στὰ δεκάξιν χρόνια. Σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία πρέπει οἱ ἄνθρωποι νὰ παντρεύωνται· εἶναι ἡ καλλίτερη ἡλικία γιὰ τὴν παιδοποιία, πού καὶ σ' αὐτὴ τὴν πολιτεία εἶναι ἐπιταγμένη ἀπὸ τὸ νόμο. Τὸ κοινὸν δόγμα πού θεσπίζεται στὴν ἰδανικὴν πολιτεία, δὲν ἰσχύει καὶ σὲ τούτῃ· ὑπάρχουν ὅμως καὶ σ' αὐτὴ καὶ εἶναι ὑποχρεωτικὰ τὰ συσσίτια. Καὶ ἡ παιδεία, γίνεται καὶ αὐτὴ ἐπεικότερη καὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΡΧΕΙΟΝ

[12]

*Papyrus
texte Platonis*

Das relative Recht des K ^[13.1]
- internationaler Pers. 6
Haupt 244 a-b.

Tia Lou ~~gyoboy~~. 4 yudo

§13 = ~~oy boy~~ x

Nestle 279

hia frans

Nestle 279

Nestle
Op

then Norms per idea
 6 4 exp 3 logon
 7 13 a - e (715 e)

* sony drop down

854 e, 862 d-e, 880e

934a-b

~~Isopria = aspidopria cypr~~

~~Noxon 18' 965---~~

[13.6]

T E T A P T H

ΕΤΟΣ 1966

Μην 1 Έξ. 3

ΗΛΙΟΥ

Άνατολή 7.42'

Δύσις 5.25'

Σελήνη 21 ήμερ.

12

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
Κ Δ Τ Τ Π Π Σ

							1
2	3	4	5	6	7	8	
9	10	11	12	13	14	15	
16	17	18	19	20	21	22	
23	24	25	26	27	28	29	
30	31						

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

WEDNESDAY 012—353 JANUARY

Τατιανής καὶ Εὐθασίας τῶν μαρτύρων

π.μ.

8

9

10

11

12

μ.μ.

1

2

3

4

5

6

7

8

1

24

~~28~~

(30)

Τὸν ὄρον " ὀρθή πολιτεία " μεταχειρίζεται καὶ ὁ Πλάτων. Βλ. Ζ'

Ἐπιστ. 330 ε , Πολ. 449α , 544 α .

[13.7]

ὅμως λείπει ἢ δέν ἔχει ἡ φρόνησις τήν δύναμιν νά τήν ἐπιβάλλει

ὅπως εἰς τήν πολιτείαν τῶν Νόμων, μόνη λύσις ἀπομένει ἡ ἐξουδετέρω-

σις τῶν δύο ἀντιθέτων ροπῶν, διὰ τῆς καθιερώσεως κανόνων ἐκ τῶν

ὁποίων οἱ μὲν θά ἱκανοποιήσουν τό αἶτημα τῆς τάξεως, οἱ δέ τό αἶτημα

τῆς ἐλευθερίας, ὅποτε ὅμως τό μέτρον τῆς μίξεως κινδυνεύει πάντοτε νά

μῆν εἶναι τό ὀρθόν.

εἰς τὴν πολιτείαν τῶν Νόμων καθιεροῦ πολὺπλοκὸν διαδικασίαν ^[13.9]

διὰ τὴν κατάργησιν αὐτῶν, ἐνῶ ἐπιτρέπει τὴν θέσπισιν νέων συμπληρωματικῶν κανόνων μόνον εἰς τοὺς νομοφύλακας [772β, 755 d.]

[Δέν δυνάμεθα νὰ ἀσχοληθῶμεν εἰς τὴν παροῦσαν ἀλληλουχί-

καὶ οὐκ ἔστιν ἀπολύτως ἡ ἀρετή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρετή
ἐστὶν ἀπολύτως ἡ ἀρετή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρετή

καὶ ἡ ἀρετή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρετή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρετή
καὶ ἡ ἀρετή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρετή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρετή

καὶ ἡ ἀρετή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρετή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρετή
καὶ ἡ ἀρετή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρετή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρετή

καὶ ἡ ἀρετή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρετή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρετή
καὶ ἡ ἀρετή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρετή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρετή

Handwritten notes and calculations in the right margin, including the number 61 and various scribbles.

2 εὐδαιμονίαν, ²⁵ ~~τὴν~~ ἀποτελοῦσαν παντός ἀνθρώπου τὸν βαθύτερον πόθον.

1 Ἡ τοιαύτη εὐφορία ἐνός ἐκάστου συμπέπει ^{προς} ~~με~~ τὴν ὀρθὴν καὶ εὐτυχῇ

πορείαν τῆς κοινωνικῆς ὁλότητος. ^{ἡ συνεισφορά αὐτοῦ τοῦ αἵματος} Αὐτός εἶναι ὁ σκοπός εἰς τὸν ὁποῖον

^{ἀποφύγει καὶ ἀποβλέπει} πρέπει νὰ ἀποβλέπουν ^{ὁδὸς ἡ κρούση αὐτοῦ τοῦ} αἰ ~~πολιτεῖται~~: Ἡ ~~κλείς~~ δὲ αὐτοῦ τοῦ μοναδικοῦ

^{ἀντικειμένου, ἡν ὁ κενὸς σκοπὸς αὐτοῦ ἀρδῇ ἐπὶ αὐτῇ} σκοποῦ ¹ εἶναι μία: ἡ δικαιοσύνη.

τοῦ αἵματος

~~Τὰ μικρά πολιτεύματα εἶναι κατ' ἀρχὴν πολιτεύματα ἔχοντα τὴν~~ [13.12]

~~ἀρετὴν τοῦ μέτρου.~~ Ἕλλην ὁ Πλάτων, ἀφ' ἧς ἐγκαταλείψῃ τὰς κατ' ἰδίαν

λύσεις, εἰς τὰς "μετρίας" λύσεις, τὰς λύσεις αἱ ὅποιαι ἀπέχουν

τῶν ἄκρων εὕρισκει τὴν σωτηρίαν. Εἰς τὸ μέτρον εὔρισκε τὴν ἄμεσον

καὶ πραγματοποιήσιμον ἔξοδον ἐκ τῶν δεινῶν τῶν , αστιζόντων τὰς πόλεις

τοῦ καιροῦ τοῦ [(N. 690 C , 691 C - D)] εἰς τὸν συγκερασμὸν τῶν

ἀντιθέτων, εἰς τὸν συμβιβασμὸν.

~~Τόσῃν δὲ σημασίαν ἀποδίδει εἰς αὐτὴν τὴν λύσιν τῆς μετριοπαθείας,~~

Ἡ προτίμησις πρὸς τὰ μικτὰ αὐτὰ πολιτεύματα σημαίνει συμβιβασμόν ἀναγκαῖον ἀφ' ἧς τὸ τέλειον ἀποκλείεται. Ἐφ' ὅσον εἰς τὴν πραγματικότητα ὅλα τὰ πολιτεύματα εἶναι μονόπλευρα καὶ εἴτε ὑπερμέτρως προάγεται ἡ ἐλευθερία εἴτε ὑπερμέτρως ἡ ἐξουσία καὶ ἡ τάξις, ἡ καλλιτέρα διέξοδος εἶναι ἡ σύνθεσις πολιτευμάτων ἔνθα κατὰ τὸ ὀρθὸν μέτρον συγκεράννυνται αἱ ἀρεταί καὶ ἐξουδετερώνονται τὰ ἐλαττώματα τοῦ δημοκρατικοῦ καὶ τοῦ μοναρχικοῦ στοιχείου §

[13.15]
Leyes y ordenes
Nuestro es y orden es un
to obsequio de adonizaciones
en el momento de apropiacion
Des que Zeller 958 us,
710 x, 716 c, 696 b.

Ἡ εὐδαιμονία τοῦ ἀνθρώπου ἐγκείται ^{οὐχί} ~~εἰς~~ ^{ἐν}
^{ἐν} ~~τῇ~~ δύναμιν ^ἢ ~~εἰς~~ τόν πλοῦτον, ἀλλά ^{ἐν} ~~ἐν~~ τῇ δοκίμῃ
 πάσης ἀρετῆς, ^{ἐν} ~~ἐν~~ τῇ ἀναπτύξει ^{ἐν} ~~ἐν~~ τοῦ ψυχικοῦ καὶ
 πνευματικοῦ ^{δι' αὐτὴν καὶ μὴ φθάνοντες} αὐτοῦ ἱκανότητων, (ἐν τῇ πραγματοποιήσει
~~ἐν μία λέξει, ὡς πρὸς αὐτόν, τοῦ ἀγαθοῦ~~ (Νομ. 631β,

§ 3.

Ἐάν πολιτική εἶναι ἡ μέθοδος ἡ ὁδηγοῦσα μίαν ἀνθρωπίνην κοινότητα πρὸς ἓνα ὁρισμένον τελικόν σκοπόν, ὁ Πλάτων εἶναι φανερόν ὅτι εἰς τὸν καθορισμόν τῆς μεθόδου ταύτης ἐπεδόθη, εἰς τὸν καθορισμόν τουτέστι, πρῶτον τοῦ τελικοῦ σκοποῦ καί δεύτερον τῶν φερόντων πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν μέσων.

Ἐν τῇ περαιτέρῳ ἀναπτύξει ἡμῶν κατ' ἀκολουθίαν θέλομεν σκιαγραφήσῃ τὸν κατὰ Πλάτωνα τελικόν σκοπὸν τῆς πολιτείας, τὰ ὑποκείμενα τὰ, ὡς ὄργανα, ^{αὐτῶν} δυνάμενα νὰ ὁδηγήσουν πρὸς τὸν σκοπὸν τὴν πολιτείαν καί ^{κτλ} τὰς πράξεις, τοὺς κανόνας ^{αὐτῶν} καί τὰς ἐνεργείας, δι' ὧν τὰ ὑποκείμενα αὐτὰ ἐκπληροῦσιν τὴν ρηθεῖσαν ἀποστολὴν αὐτῶν.

§ 9. *Αι νόμοι εοικασι δι' αὐτὸν*

~~Καὶ διὰ τὸν Πλάτωνα τῶν Νόμων σκοπὸς τῆς ζωῆς εἶναι τὸ ἀγαθὸν καὶ σκοπὸς εἰδικώτερος τῆς πολιτείας ἢ δικαιοσύνη. Αἱ ἀρχαὶ αὗται, συνυφασμέναι πρὸς τὴν καθόλου κοσμοθεωρίαν του παραμένουν ἀμετακίνητοι. (Νομ. 713a-e, 693a). Τὸ μεταβαλλόμενον εἶναι ^{ὡς γὰρ οὐκ} ὄχι ὁ σκοπός, ἀλλὰ τὸ μέσον, ὁ φορεὺς. ^{εἰς τὸν} Εἰς τοὺς Νόμους ^ὁ φορεὺς δέν εἶναι ὁ φιλόσοφος ὁ ἱκανὸς διὰ τῆς διαλεκτικῆς νὰ συλλάβῃ τὰς ἰδέας καὶ δι' αὐτὰς τὸ ὑπ' αὐτοῦ συλλαμβανόμενον δέν ἔχει τὴν τελειότητα τῆς ἰδέας. Εἰναι ^{ομοί} νόημα τείνον νὰ φθάσῃ πρὸς αὐτήν, *ὡς τις αὐτὴν φράσσει ἀκριβέστερον*~~

Ἡ μεταβολὴ ἐπομένως ὀφείλεται μόνον εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τοὺς Νόμους ἔχει μεταβληθῇ τὸ πεδίον ἐφαρμογῆς τῶν ἀρχῶν

pro
philosophy
the
with
life

[13.19]
τό πρόβλημα τῆς ἄρσεως τῶν ἀντιθέσεων αὐτῶν. Ἡ συντονιστική λει-
τουργία τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας ἥτις τὴν διερμηνεύει
εἰς τὸν κόσμον τοῦ συγκεκριμένου, εἶναι καὶ ἡ ἀντιμετωπίζουσα τὸ πρό-
βλημα τοῦτο τῶν ἀντινομιῶν τοῦ πρακτικοῦ λόγου, ἡ ἀντιμετωπίζουσα
τὴν σύγκρουσιν καὶ τῶν ἀρετῶν ἀκόμη καὶ ἔργον τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς
πολιτικῆς ἐξουσίας εἶναι νὰ αἴρῃ τὰς ἀντινομίας αὐτάς ἀνευρίσκουσα τὴν
χρυσὴν τομὴν ἐνθα τὰ ἀντίθετα συγκεραίνονται. ... (Πολ. 503 a-D)

~~πλεῖσται τῶν ἱστορικῶν πολιτειῶν, τὰς ὁποίας ἐν ἀντιθέσει
 πρὸς τὰς ἀληθεῖς τὰς ὀρθὰς πολιτείας ὀνομάζει ὁ Πλάτων
 "στασιωτείας", διότι παρ' αὐτὰς ἐλλείπει τό κύριον γνῶρισμα
 τῆς ὀρθῆς πολιτείας, ἡ ἐνότης ἢ ἐκ τῆς ὑποταγῆς ἢ τῆς ἐξα-
 φανίσεως τῶν ταξικῶν ἢ ἀτομικῶν συμφερόντων προκύπτουσα καί
 καί εἰς τό κράτος τῆς ἰδίας τῆς δικαιοσύνης καί τοῦ νόμου
 ἐδραζομένη. (N. 756., 832 g.)~~

ιγ. Αἱ γενικαί αὐταί ἀρχαί τοῦ ἀγαθοῦ καί τῆς δικαιοσύ-
 νης ἐκ πρώτης ὄψεως δέν ἱκανοποιοῦντούς ζητοῦντας καθοδήγησιν
 διὰ τὴν προᾶξιν των πολιτικούς. ὅσοι ὅμως ἐγκύφουν περισσότερον
 δύνανται νά ἀντλήσουν ἀπὸ αὐτὰς τὰς ἀρχάς, ὡς εἰδικώτερον τὰς
 καθορίζει, ὁ Πλάτων συγκεκριμένους κανόνες πολιτικῆς συμπερι-
 φορᾶς.

Τὰς θεωροῦν
 ὡς ἀρχὰς γενικὰς
 ἀρχαί, καὶ
 ἰσὺ καὶ ἀπορροῶν.

~~§ 13.~~

var. latipennis

Πρός Ἰδρυσιν τῆς ὀρθῆς πολιτείας ἀπαιτεῖ-

ται ἔδαφος καθαρὸν ἀπὸ παντός μιάσματος τοῦ παρελθόντος. '

ή νύκτα αὐτοῦται ἡ αὐτὴ οὐρα μὲν αὖ ἀποσπασθεὶς ἐκ τῆς νύκτος μεταβάλλει καὶ

~~Ἀπαιτοῦνται πολῖται~~ ἱκανοί νά συμμορφωθοῦν πρὸς τὰς ἐπι-

ταγάς τοῦ λόγου εἴτε ὡς ἄρχοντες, εἴτε ὡς ἀρχόμενοι.

Πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται καὶ φύσις ἀγαθὴ πρὸς φορον ἔδαφος καὶ

c
h επί τούτου ~~η~~ κατάλληλος τροφή καί παιδεία.

Ὁ Πλάτων, δοθείσης τῆς ἀπουσίας τῶν φιλοσόφων δέν δύνα-
[13.22]

^{μνη}
ται εἰς τοὺς ἀπλῶς φρονίμους νά ἐμπιστευθῇ ἀπεριορίστως τήν
ἐξουσίαν. ~~Δι' ὅ καί~~ ² ὑπεράνω αὐτῶν ⁷ τίθησι ⁷ ὁλόκληρον σύστημα ⁷ νό-
⁷ νόμων (κανόνων), ⁷ συγκεκριμένων νόμων.

[13-23] na #

~~καί~~ σχηματί.

~~100~~ / 1000000
$$\pi^2/12$$

+

b-c

~~7156~~

b-c

εἶναι οἱ πολλοὶ ἔχομεν δημοκρατίαν, ὅταν οἱ ὀλίγοι δὲ
 ἔχομεν ὀλιγαρχίαν καὶ ἐν ἐσχάτῃ ἐξελεῖται ^{λυρτυνίδα} ~~μοναρχίαν~~.

^{ἰσχυρισμῶν}
 Ἀναλόγως τῶν ἐξουσιαζόντων ὀνομάζεται καὶ τὸ πολίτευμα.

Qyga da emm or apporta diach
qyga emm or yorta vovv
oaly da ty puros oduges
ty hiv epelur. ^{Wander} Qyga ^{da} ^{si emm}
or drapnos va regdon qodro
nas bar ty opdy auefco
va ^{reysfow} ^{lok} ^{apporta} ^{vovv} ~~opidov~~ ~~hiv~~ ~~opidur~~ ~~opysu~~
na eolov to idior na
avulo' qyga or ty ^{siavla} ~~apporta~~

(Nox. 632c.)

Oh, oh yes color, purple.

Also, oh yes purple is
 overblown in deep red

5/16

Οἱ μισθοφόροι καὶ ἀρχοὶ ἑταίροι

~~οὗτοι δὲ αὐτῶν πρῶτος, ὅτι~~

~~ἐπὶ τῶν ἐκείνων ἐκείνην~~

~~πολλοὶ οἱ ὄντες καὶ μετὰ~~

~~ἡν οἱ οὗτοι οὐκ ἔχουσιν~~

οἱ δὲ ἀρχοὶ ἐκείνων

οὗτοι δὲ οἱ ὄντες καὶ μετὰ

πολλοὶ οἱ δὲ ἐκείνων (ἀρχοὶ. 293α)

+ 1101

494α

~~A xaxivluq lox A xaxivluq~~ [13.30]

~~cua axi' iaxi' Apior hi~~
~~axi' iaxi' apior hi' cua i~~
~~frupifon va iaxi' Ke i' fuos~~
~~lo' apior axi' corolapen~~

Voorheen tot goet lof
 hi da tot nu appa^lloos
 hi die is nu uoveren
 appa^lmatu^l nu o'
 dra^len va juor goet
 tot nu. hi e^lois u^l
 lo goet hi appa^lloos
 hi appa^lloos hi appa^lloos,
 hi appa^lloos hi u^l e^l
 overgoet hi hi e^l
 hi die u^l tot nu.] hi
 e^lloos u^l u^l u^l
 hi appa^lloos, hi tot

~~Amor per totum~~

Πορτα τῶ νό ^{οφ}ελα οἱ νοοῦν
 το γὰρ ἐν τῷ νότῳ
~~1~~ ἡ νότα οὐκ ἐστὶν οὐκ ἐστὶν
 τῇ δεξιᾷ τῇ δεξιᾷ
 οὐκ ἐστὶν νότα, ἐν τῇ νότῳ
 οἱ νότοιοι. Εἰς τὴν
 ἰσότητα τῇ νότῳ
 νότα ἀντιπαρασπαστικὴ
 νότα

6. Diele 4' conditio per se ipso
da 4' analogos per se
pura actio dicitur in
una massa 4' actus
vult 4' per se ipso
vult per se actio. (Massa)

4' actus una 4' actus
na 4' 4' per se, 4' dicitur
(Nov. 630 c) Massa actus
actus actus actus actus
vult per se actio
(Actus actus actus actus
4' actus actus actus actus
actus actus actus actus)

~~Two chapters (Djibouti - Nov 21)~~

Tu opde ogelung av lunngr
lun xpragossuor luv cuatoh
apogopon puv opo io.
lufu luv iyclunvntor
civot moad, luv luv
cypian "evocan cy luv
vovler ivly voo lo Djibouti
W avupos na xpragossuor lo opde ogelung puv,
opde ogelung opde voo
lyo vadunov na ly ogelung
na na l'idev ev cuatoh
lo ogelung vov lufvov vov
elov. Av'na i' ogelung
vov vov ogelung vov
pavov vov vov vov
vov ogelung vov vov
vov ogelung vov vov

5. (La iudyc' b, aqonolun
ay' op, na opodif, la
opypala va' ~~ay' op~~ ^{ay' op} naon
hu idia b, d'naonon
en opia opo hu ay' op,
da opcor va xixypaon
na hu onifo ib b b
ay' op opcor op, e?
ay' op b, ay' op ~~na~~ ^u end
jovula, gona in opo
tois ay' op ay' op. H ay' op

1. ^{his name with the} ~~Drop~~ ~~low~~ 4 ~~evoly~~ ~~evoly~~
 malayun is ~~for~~ ~~for~~ ^{for}
 evoluta, is ~~the~~ ~~evoluta~~
 just to be ~~evoluta~~ (Doj.

~~his volumi appia.~~

O Maler ~~amabile~~ ~~duo~~
 Ich in apolo opor utapfer
 per amelia, der volub

eis huius operis et huius operis
 dicitur, ita enim excedit et
 loquitur de o' ~~et~~ cupido
 malitiam. Si d' uult
 operis et excedit et
 huius malitiam excedit et huius
 laquei huius dicitur ad, pro
 huius excedit et, operis
 et malitiam. Operis et
 pro et excedit et
 et huius malitiam et
 operis, huius malitiam

~~ענין. דא אפונעם~~
~~ענין. דא אפונעם~~
ער די קינד די אפונעם
און אפונעם די און און
דא אפונעם די און
אפונעם, די אפונעם די
אפונעם לוי און, די אפונעם
און אפונעם און אפונעם
אפונעם אפונעם און
אפונעם אפונעם די אפונעם
און אפונעם אפונעם אפונעם

88

[illegible]

afior' ^{2. Malon} ~~apxaiton~~ ~~asapovon~~
 Malon A e' lun doralo
 lute va' ~~asapovon~~ ~~lute~~
 pua, apoxopolep eoo hi
 eyopin lun' ~~afior~~ ~~as~~ ~~lun~~
 asyov, eov e' lun ~~as~~ ~~lun~~
 udy nadipozion ~~afior~~ ~~eyopin~~
 lun ~~lute~~ ~~as~~ ~~lun~~ (Aoy.

le baryon après la sépa-
ra tion yyyoy, et le lin
oxygène sur les yyo
sage, est spontanéité
amplifier, et pour que
le jeu les exécuter. le fait
To l'empêcher que les
est les yyyoy yyyoy, les
sage nous, nous est le

hāpā hūi yojinor eue s' ~~epo~~
~~hāpā~~ ^{oreu} s' epelz ūlz ayur yu
hūi vōv̄ uer euepāer hūi
pūvōv̄ ~~hāpā~~ ^{hūi} idēv̄.

[~~hāpā~~ ^{oreu} ~~hāpā~~ ^{ūlz} efuvāer
s' ayurōv̄ ioh̄ o ualep̄ or
hāpā ~~hāpā~~ ^{hāpā} u dāp̄
yepōv̄ hūi vōv̄, eue hūi
dāp̄epōv̄ pūp̄ep̄ hūi bāp̄-
pūv̄ ^{uēl̄ idēv̄} ayurōv̄, hūi ayurōv̄
hūi ^{hūi} dāp̄ep̄. ~~hūi~~ ^{hūi} ~~ayurōv̄~~ s'
^{ayurōv̄} ~~hāpā~~ ^{hūi} ~~hāpā~~ ^{hūi} p̄ s' efuvāer
pūv̄ s' hūi dāp̄ep̄ ayurōv̄
hūi ^{ayurōv̄ hūi} dāp̄ep̄ep̄ pū
pūp̄ep̄ uer hūi ayurōv̄ hūi
ayurōv̄ hūi vōv̄, idēv̄ hūi
vōv̄ep̄ep̄. ~~hūi~~ ^{hūi} ~~hāpā~~ ^{hūi} ayurōv̄ uer
or ualep̄ep̄ep̄ ayurōv̄, yepōv̄
pūp̄ep̄ hūi ayurōv̄ dāp̄ep̄ (632c)]

+
h' ayurōv̄ dāp̄
epōv̄ s'
hūi ayurōv̄
ayurōv̄
hūi idēv̄

Wapora wotow tot wopos

[13-44]

ty enorg tot y yoooyos
sapi Niton ^{apomajet} in the prolu
~~early apomajet~~

sapimynor ty enorg
et ned in apion oi
y yoooyos va baycivov
y or bayciv va enu
y yoooyos.

Cu hui mihai apocrita
 de o' qyoooyon barye de
 enu o' ^{equi} la h' d'ayculuig
~~ayyoooyon~~ yorle eayre la
 voo eulo, de enu o'
 agio yorle agio hui
 exchir h' ayig, ~~ayyoooyon~~
 o' ayoooyon yorle hui
 exchir h' ayig, ^{o' di' e' ayig}
~~ayyoooyon~~ va ueludoooyon
 hui qur hui yeyur, hui
 qur yeyur eulo uel h'
 eolayg' h' ayig un ayig
 un hui exchir h' ayig
 o' ayig ^{ayyoooyon} yeyur yeyur
 ayig ayig ayig va ayig
 hui cu h' ayig ayig ayig

Aty' emi nans' neta lin
barni' epyr' ky' ndung' ppo
ogy' tot' kypalov' e' lin
ovori' epyr' wolis' ppp
kjar' na' o' d'atov'. Ean' coo
pew' megov' a' wjg, tota
oyjche, ^{is lin} ~~at~~ epyr' eap
tot' epyr' ^{tot' ppoos} ~~tot' ppoos~~ ^{is}
Ean' epyr' o' epyr' o' o' o'
Ean' ^{ogy' ppo} ~~ogy' ppo~~ ^{is} ~~ogy' ppo~~ ^{is}
na' ^{is} ~~ogy' ppo~~ ^{is} tot' wjg,
tot' da' epyr' o' o' o'
to' nans' epyr' o' o'
epd' da' pch' bappo' o'
ogyr' o' o'. Ean' epyr' o'
at' to' ppo' o' o' o'
ogyr' o' o' o' o'

1111

τον τόπον, διὰ τὸν αἰῶνα
 ἡ εἰς τὴν γῆν κατασκευασθεὶς
 πύλη. Τῆς οὗτοί τοι
 τον τόπον ἐν τῷ ἔργῳ. ^[ἐν τῷ αἰῶνι]
 ὅταν οὗτος ἡ ἀποκατάστασις (ἐν
 τῇ τοῖς ἀποστόλοις ἐργῶν τῇ
 οὐκ ἀποκαταστάσει ἀποφύγει, ἀποφύγει
 καὶ ἐργασίαν, τῇ ~~καταστάσει~~
 ἀποκαταστάσει ἐν ἐκείνῳ ἔργῳ
 νομίζω, ἐν τῷ ἔργῳ ἐκείνῳ]

Eran eppor loo voo. Noun cop eaz,
 eaz euz va yoo a dyork va
~~for~~ difivonov na va apallon
 lo egedor na dz ef vob onyafon
 Reg. ^{na euz} Voo epevualar o voo;
~~lo lo ap~~ o oqeluros voo;
 vob euz lo apolo ^{oqelur} eppoye

παραλογιστικῶς δὲ ἰδὲ
 τῆς διακρίσεως ἐπὶ τῶν κινῶν
 ἐν τῇ κοινότητι τοῦ
 καὶ τοῦ παραλογιστικῶς οὐκ ἔστι
 ἡ ἐκείνη ἐκείνη καὶ ἀντι-
 φάσις οὐκ ἔστιν ἐπὶ τοῦ οὐκ
 δυνατῶν καὶ ἐκείνη γὰρ
 τῆς ἀντιφάσεως καὶ ἀντιφά-
 σεως τοῦ, οὐκ ἔστιν ἐπὶ τοῦ
 οὐκ δυνατῶν ἀντιφάσεως
 καὶ ἀντιφάσεως τοῦ οὐκ, οὐκ
 καὶ ἀντιφάσεως. Ἄρα δὲ
 ἡ ἀντιφάσις ἀντιφάσεως τοῦ οὐκ
 δυνατῶν δὲ πᾶσι ἀντιφάσις
 ἀντιφάσεως ἀπὸ τοῦ οὐκ, ἐπὶ

87
 ἀντιφάσις

los otros apor en crappo,
 fha apor los apor en ~~crappo~~
 yendos enaolap, es fha
 wole * enaolap va eadid
 lo pifa dorelo d. 'eolo
 loole lo ringor. Ne en
 ag' agily oole losodchyn
 uononun na agilyun
 wole va aporap lo pifol
 dorelo e hu agilyun
 eole na on. ota hu na
 hu dunaonun. hu. Ke
 eole ma na o fga ly
 uapfu ly na o uapfu
 aporap ly: va aporap
losodchyn dunaonun. * enaolap
 agily unule, er aporap
 apor hu er ly agilyun fha
 lo. * fha y fha aporap

ST
 Crappo

tapos hu
 dunaonun
 apor hu
 fig. 500 d

hiv dron lov, lo er hi' aogehis

er loogrye' lov. A' lupus

aviz' hi' nyiauo & sui soo

hys maovru

Conrad
§7